

EHV
Magyar-eszperantó szótár
Hungara-Esperanta Vortaro

Összeállította: Horváth József

Kompilis: Jozefo Horvath

Utalások és rövidítések / Plusendoj kaj mallongigoj

<i>kb.</i>	körülbelül (proksimume)
<i>l.m.</i>	lásd még! (vidu ankaŭ!)
<i>pl.</i>	például (ekzemple)
<i>v.</i>	vagy (aŭ)
<i>vö.</i>	vesd össze! (komparu!)
<i>v-</i>	vala- (iu ~, ia ~ ktp.)
<i>*</i>	példa (ekzemplo)
<i>/.../</i>	alternatíva (alternativo)
<i>.../...</i>	szóalternatíva (vortalternativo)
<i>... \</i>	elválasztható vagy elhagyható elem (apartigeblo aŭ forlaseblo elemento)

Jelzetek listája / Listo de vinjetoj

<i>agr</i>	mezőgazdaság (agrikulturo)	<i>kat</i>	hadművészet (militarto)
<i>áll</i>	állattan (zoologio)	<i>kém</i>	vegytan (kemio)
<i>ált</i>	általában (en komunuzu senco)	<i>knyv</i>	nyomdászat, könyvészet (tipografarto, libroj)
<i>anat</i>	anatómia (anatomio)	<i>koh</i>	kohászat (metalurgio)
<i>ásv</i>	ásványtan (mineralogio)	<i>közl</i>	közlekedés (trafiko)
<i>átv is</i>	átvitt értelemben is (ankaŭ en figura senco)	<i>közm</i>	közmondás (proverbo)
<i>átv</i>	átvitt értelemben (en figura senco)	<i>kr</i>	kereszténység (kristanismo)
<i>bakt</i>	baktériumok és vírusok (bakterioj kaj virusoj)	<i>mat</i>	matematika, geometria (matematiko, geometrio)
<i>bibl</i>	Biblia (Biblio)	<i>met</i>	meteorológia (meteologio)
<i>biol</i>	biológia (biologio)	<i>mit</i>	mitológia (mitologio)
<i>biz</i>	bizalmas, kötetlen (familiara)	<i>mn</i>	melléknév (adjektivo)
<i>bud</i>	buddhizmus (budhismo)	<i>műv</i>	képzőművészet (belartoj)
<i>cím</i>	cimertan (heraldiko)	<i>ne</i>	kerülendő, hibás (evitenda)
<i>csill</i>	csillagászat (astronomio)	<i>növ</i>	növénytan (botaniko)
<i>durv</i>	durva (kruda)	<i>ntr</i>	tárgyatlan ige (netransitiva verbo)
<i>eltr</i>	elektronika (elektroniko)	<i>nyt</i>	nyelvek, nyelvtudomány (lingvoj, lingvoscienco)
<i>eo</i>	eszperantizmus (esperantismo)	<i>orv</i>	gyógyászat (kuracado)
<i>ép</i>	építészet (konstruado)	<i>öko</i>	ökológia (ekologio)
<i>ex</i>	régies, elavult (malnova, eksmodiĝinta)	<i>ösl</i>	öslénytan (paleontologio)
<i>fil</i>	filozófia (filozofio)	<i>pej</i>	pejoratív (pejorativa)
<i>film</i>	filmezés (filmado)	<i>pol</i>	politika (politiko)
<i>fiz</i>	fizika (fiziko)	<i>pszi</i>	pszichológia, pszichiátria (psikologio kaj psikiatrio)
<i>fn</i>	főnév (substantivo)	<i>rep</i>	repülés (aviado)
<i>fot</i>	fényképészet (fotografio)	<i>röv</i>	rövidítés (mallongigo)
<i>gaszt</i>	konyhaművészet (gastronomio)	<i>ritk</i>	ritka (malofte uzata)
<i>gazd</i>	gazdaság (ekonomio)	<i>sp</i>	sport (sporto)
<i>geo</i>	földtudományok (tersciencoj)	<i>szin</i>	szinonima (sinonimo)
<i>gysz</i>	gyógyászati eszközök (farmacio, kuraciloj)	<i>táv</i>	távközlés (telekomuniko)
<i>hajó</i>	hajózás (navigado)	<i>tech</i>	technika (teĥniko)
<i>hgut</i>	hangutánzószó (sonimito)	<i>tex</i>	textilipar (teksindustrio)
<i>hsz</i>	határozószó (adverbo)	<i>tört</i>	történelem, történetírás (historio, historiografio)
<i>ige</i>	igei alak (verbo)	<i>tr</i>	tárgyas ige (transitiva verbo)
<i>inf</i>	informatika (informadiko)	<i>x</i>	tárgyas v. nem tárgyas (transitiva aŭ netransitiva)
<i>ip</i>	ipar, gyártás (industrio, fabrikado)	<i>tréf</i>	tréfás (ŝerca)
<i>ir</i>	szépirodalom (beletro)	<i>tud</i>	tudomány, tudományos (sciencoj, scienca)
<i>isk</i>	oktatás, nevelés (instruado, edukado)	<i>vall</i>	vallás (religio)
<i>isz</i>	indulatszó (interjekcio)	<i>vill</i>	villamosság (elektriko)
<i>iszl</i>	iszlám (islamo)	<i>víz</i>	vízügy (akvofako)
<i>jm</i>	járművek (veturiloj)	<i>vsút</i>	vasút (fervojoj)
<i>jog</i>	jog (juro)	<i>Z</i>	Zamenhofi szóhasználat (Zamenhofa uzo)
<i>jték</i>	játék (ludoj)	<i>zene</i>	zene (muziko)

| **h**¹ h [hang és betű]
 | **h**² zene H [hang és hangjegy]
 *h-moll: H minora
 | **ha**¹ **1.** [feltétel] se
 *ha a ha nem volna, minden szegény gazdag volna: *közm*
 se ne la „se” malfeliça, mi estus nun homo plej riça^Z
 *ha az a ha ott nem volna, a kopasznak is haja volna: *közm*
 se haroj ne mankus, oni kalvon ne havus^Z v. se la ĉielo
 falus al tero, birdokaptado estus facila afero^Z
 *ha nem tévedek: se mi ne eraras
 *kivéve ha: escepte se
2. [idő] se
 *ha tél van, esik a hó: se vintras, neĝas
3. [magyarázat] se
 *ha megígérte, el is jön: se li promesis, li ankaŭ venos
4. [megengedés] se
 *ha citromízű is, de magyar: eĉ se citrongusta, tamen hungara
5. [óhajtás] se
 *ó, ha veled lehetnék: ho, se mi povus esti kun vi
 | **ha**² [módosító szó] halt!, aŭdu!
 *ha, valaki nyöszörög!: aŭdu, iu ve-ĝemas!
 *ha, valami mozog a bokorban!: halt, io moviĝas en la arbusto!
 | **ha!** **1.** *isz* [erős érzelem] ha!
 *ha, micsoda galádság!: ha! kia malnoblaĵo!
2. [nevetés, ironia] ha ha!, ha ha ha!
 *hahaha, sikerült megnevettetned!: ha ha ha! vi sukcesis ridigi min
 *hahaha, te akarsz legyőzni engem sakkban?!: ha ha ha! ĉu vi volas superi min en ŝakludo?!
 | **há** [betű- és hangnév] ho
 | **hab** **1.** ŝaŭmo
 *a száját hab borította: lian buŝon kovris ŝaŭmo
 *hab a tortán: ĉerizo sur la torto
 *habot ver: ŝaŭmkirli, ŝaŭmbati
 *leszedi a habot: senŝaŭmigi
2. [hullám] ondo
 *a Duna habjai: ondoj de Danubo
 | **Habakuk** *bibl* Ĥabakuk/o/
 *Habakuk könyve: Ĥabakuk
 | **habán** **1.** *fn* habano
2. *mn* habana
 *habán fazekasság: habana ceramiko
 | **habanéra** habanero [zene és tánc]
 | **habar** **1.** *tr* [kever] kirli
2. *tr* [ételt] densigi
3. *tr* [gyorsan elkészít] haste kuiri, tujkuiri
 | **habár** kvankam
 *habár ígérte, de nem látogattál meg: kvankam vi promesis, vi ne vizitis min
 | **habarás** **1.** *ld.* habar
2. farunkirlaĵo, faruna densigaĵo, supdensigaĵo
 | **habarcs** mortero
 *gyorsan megkötött habarcs: la mortero rapide hardiĝis
 | **habarcságy** mortera subtavolo
 | **habarnica** *ld.* hidra

| **habcsók** *gaszt* meringo
 | **habdeszka** *hajó* randtabulo
 | **habfürdő** **1.** ŝaŭmbano
2. [szer] banŝaŭmo
 | **habilitáció** **1.** habilito [tudományos fokozatra emelés]
 *habilitációs eljárás: habilita proceduro
 *habilitációs előadás: habilita prelego
2. habilitiĝo [tudományos fokozat megszerzése]
 | **habilitál** **1.** *tr* habiliti [tudományos fokozatra emel]
2. *ntr* habilitiĝi [tudományos fokozatot szerez
 | **habitat** *ld.* *öko* lelőhely, termőhely
 | **habituáció** *biol* alkutimiĝo
 | **habkő** *ld.* tajtékkő
 | **hablatyol** *ntr* *pej* blablai
 *mit hablatyolsz itt össze-vissza?: pri kio vi nun blablaas?
 | **hableány** *mit* sireno
 | **habog** *ld.* hebeg
 | **háborgat** *tr* maloportuni, ĝeni, embarasi
 *bocsásson meg, ha háborgatom: pardonu min, se mi ĝenas vin
 | **háborgatás** *ld.* háborgat
 *elnézést a háborgatásért: mi senkulpigas min pro la ĝeno/maloportuno
 | **háborgó** malkvieta, tumulta, malpaca, malkvieta
 *háborgó tenger: malkvieta/ŝtorma maro
 *háborgó tömeg: tumulta amaso
 *lecsillapítja a háborgó kedélyeket: mildigi la malkvietan etoson, rekvietigi la agitatajn homojn, verŝi oleon sur la ondojn
 | **háborítatlan** neĝenata, senĝena, kvieta, paca
 | **háborítatlanság** kviet/ec/o, senĝeneco, paco
 | **háborodott** **1.** freneza
 *háborodott elme: freneza menso
2. furiozanta
 *háborodott tenger: furiozanta maro
 | **háborog** **1.** *ntr* grumbli, laŭte indigni
2. *ntr* [gyötrődik] turmentiĝi, agitiĝi
 *háborog a szívem: mia koro agitiĝas
3. *ntr* [zúg, morajlik] muĝi, furiozi
 *háborog a tenger: la maro muĝas
4. *tr* [émelyeg] vomemigi
 *háborog a gyomra: la stomako vomemigas lin
 | **háború** milito
 *bakteriológiai háború: bakteria milito
 *belép a háborúba: eniri la militon, aliĝi al la milito
 *csillagok háborúja: *ir film* stelmilito
 *elektronikus háború: elektronika milito
 *függetlenségi háború: milito por sendependeco, [kiválási] milito de secesio
 *gyarmati háborúk: koloniaj militoj
 *háborúba sodor: impliki/treni en militon
 *háborúba taszít: puŝi en militon
 *háborút indít: iniciati/komenci militon, ekmiliti
 *háborút folytat/visel: fari/konduki militon, militi
 *háborút járt ember: militspertinto
 *háborút kiobbant: eksplodigi militon
 *háborút üzen: deklari militon

*háborúval kivív: permiliti, militakiri, elbatali

*keresztes háború: krucmilito

*örökösödési háború: sukceda milito

*százéves háború: centjara milito

*szent háború: *iszl* ĝihado

*területszerző háború: terenakira milito

*újra fellángolt a háború: la milito reekflamis

*védelmi háború: defenda milito

| **háborúellenes** kontraŭmilita, nemilitema

| **háborúellenesség** kontraŭmilitemo, kontraŭmilitismo

| **háborúelutasító** *fn* militrifuzanto

*elkiismereti háborúelutasító: prokonsciencia

militrifuzanto

| **háborúság** **1.** kverelado, disputado, malpaco, malakordo

2. militado

| **háborúpárti** pormilita

*háborúpárti erők: pormilitaj fortoj

| **háborúskodik** *ntr* militadi

*a franciák és az angolok sokáig háborúskodtak egymással:

la francoj kaj angloj longe militadis unu kontraŭ la aliaj

| **háborúszociológia** polemologio

| **háborúszociológus** polemologo

| **háborúzik** *ntr* militi, fari/konduki militon

| **habos** **1.** ŝaŭma

*habos kávé: kremŝaŭma kafo, kafo kun kirlita kremo

*habos sör: ŝaŭma biero

2. [habzó] ŝaŭmanta

*habos a szája: lia buŝo estas ŝaŭmanta

3. [hullámos rajzolatú] muara

*habos kőrisfa: muara fraksena ligno

*habos selyem: muara silko

| **habosít** *tr* ŝaŭmigi, [hullámos mintát hoz létre] muari

| **habozik** *ntr* heziti, ŝanceliĝi, esti senkonsila

*habozás nélkül: senhezite

*némi habozással: kun kelka hezito

*pillanatnyi habozás nélkül: sen minuta ŝanceliĝo

| **habselyem** rajono

*habselyem kombiné: rajona subrobo

| **habszegfű** *növ* sileno, melandrio

*fordrosszirmú/szikár habszegfű: orela sileno

*francia habszegfű: franca sileno

*hólyagos habszegfű: ordinara sileno, pufa/ŝvela sileno

*homoki/kúpos habszegfű: konusa sileno

*kőnya habszegfű: nokta sileno

*kövi habszegfű: malgranda sileno

*kerti habszegfű: ombrela/roza sileno

*olasz habszegfű: itala sileno

*szártalan/párnás habszegfű: sentiga sileno

*törpeszárú habszegfű: sentiga sileno

*tengerparti habszegfű: mara sileno

*villás habszegfű: forkita sileno

| **Habsburgok** *tört* Habsburgoj

| **habszappan** ŝaŭmsapo

| **habszivacs** *kém* ŝaŭmplasto

| **habtejszín** ŝaŭmkremo, ŝaŭmigebla kremo

| **habutai** *ld.* japán selyem

| **habvéd** *hajó* pavezo

| **habverő** /ŝaŭm/kirlilo, ŝaŭmigilo

| **habzásgátló** **1.** *mn* *kém* ŝaŭminhibo

2. *fn* *kém* ŝaŭminhibenzo

| **habzik** *ntr* ŝaŭmi *ritk* eferveski

*habzik a söröm: mia biero ŝaŭmas

*habzik a szája: lia buŝo ŝaŭmas

| **habzóbor** ŝaŭmvino

| **habzófű** *ld.* orvosi szappanfű

| **habzsol** **1.** *tr* vori, glutegi, mangegi

2. *tr* *átv* vori, frandegi, senbride ĝui

*habzsolja a gyönyöröket: frandegi la voluptojn

*habzsolja az életet: vori la vivon

| **hacker** *inf* kodumulo *l.m.* bitvadász

| **hacsak** **1.** se nur, [tagadva] escepte se, krom se

*hacsak tehetem: se nur mi povas fari

*jövök, hacsak nem esik: mi venos, escepte se pluvos

| **hacsaknem** krom se, eble nur

*senki sem tudja, hacsaknem Péter: neniu scias, krom se

Petro

| **hacsek** *knyv* v-hoketo

| **had** **1.** armeo, militistaro, soldataro, trupoj

*a hó megbénította a hadakat: la neĝo senmovigis la

armeojn

*ellenséges hadak: malamikaj trupoj

*mezei hadak: kampaj trupoj

2. *átv* armeo, amaso, aro

*koldusok hada: armeo de almozuloj

*sáskák hada: armeo de akridoj

3. [háború] milito, bataloj

*hadat üzen: deklari militon

*hadat visel: militi, fari/konduki militon

*hadba lép: eniri militon, enmilitiĝi

*hadra fogható állomány: milittaŭga etato

*hadra kel: prepari sin por milito, ekiri en militon

| **hadaikum** *geo* hadeano [a földtörténet első eonja]

| **hadakozik** **1.** *ntr* militi

*a magyarok sokáig hadakoztak a törökök ellen: hungaroj

longe militis kontraŭ turkoj

2. *ntr* *átv* lukti, batali

*hadakozik a korrupció ellen: batali kontraŭ la koruptado

*hadakozik önmagával: lukti kun si

| **hadállás** pozicio

*a törzsfőnök ismertette hadállásaink vázlatát: la stabestro

konigis la skemon de niaj pozicioj

| **hadapród** kadeto

| **hadar** *ntr* vortgalopi, vorthasti

| **hadastyán** veterano

| **hadász** stratego

| **hadászat** strategio, militarto

*hadászati tervezés: strategia planado

| **hadbalépés** militeniro, ekmilitado

| **hadbiztos** militintendanto

| **hadbiztosság** militintendejo

| **hadbíró** arma/milita juĝisto

| **hadbíróság** arma/milita juĝistaro/tribunalo

| **hadd** lasu

*hadd lássa mindenki: ni lasu, ke ĉiuj vidu ĝin

*hadd menjen ő is: lasu ankaŭ lin iri

*hadd olvassam el: lasu min legi ĝin

| **haddelhadd** **1.** [szidás] pluvo/hajlo de skoldoj, fulmoj

kaj tondroj

*lesz otthon haddelhadd: estos hejme fulmoj kaj tondroj

2. [összezapás] interpuŝiĝo

*kezdődik a haddelhadd: la interpuŝiĝo komenciĝas

| **haderő** militfortoj, armfortoj, armeo, trupoj

*rettentő haderő koncentráldott: enormaj militfortoj

koncentriĝis

*tartalékos haderő: rezervula armeo
| **haderőcsökkentés** redukto de trupoj
*kölcsönös és kiegyensúlyozott haderőcsökkentés:
ambauflanka kaj ekvilibra reduktato de trupoj
| **haderőnem** armespeco
| **Hadész** *mit* Hadeso [alvilág]
| **hadfelszerelés** milita ekipaĵo
| **hadgyakorlat** milita ekzerco
| **hadi 1.** milita
*hadi eszköz: batalilo, milita rimedo
*hadi fortély: finto, *ritk* stratagemo
*hadi ösvényre lép: paŝi sur la padon de militiro
2. armea
*hadi kiadások: armeaj elspezoj
*hadi kitüntetés: milita distingo
*hadi létszám: armea etato
| **hadianyag** milita materialo
| **hadiállapot** milita stato
*hadiállapotot hirdet: deklari/proklami militan staton
| **hadiállomány** milita etato
| **hadicsel** finto, *ritk* stratagemo
| **hadicselekmény** militago
| **hadiérem** milita medalo
| **hadiflotta** milita floto, milita ŝiparo
| **hadifogoly** militkaptito
| **hadifogolytábor** militkaptitejo
| **hadifogság** militkaptiteco
| **hadigazdálkodás** milita ekonomio, milita mastrumado
| **hadigépezet** milita maŝinaro
| **hadihajó** militŝipo, batalŝipo
| **hadipar** militindustrio, armilindustrio
| **hadijelentés** militraporto
| **hadijog** milita juro
| **hadikárpótlás** reparacio, milita sendamaĝigo
| **hadikészülődés** militpreparo
| **hadikikötő** milita haveno
| **hadikölcsön** milita monprunto
| **hadikövet** milita sendito
| **hadiláb** misrilato, malbona/malamika rilato
*hadilábon áll a matematikával: li statas en misrilato kun matematiko
*hadilábon áll a testvérével: li misrilatas al sia frato
| **hadiosvény** militpado
| **hadiozveg** militvidvino
| **hadirokkant** militinvalido
| **hadisarc** kontribucio
| **hadisegély** promilita subvencio
| **hadiszállás** milita sidejo
*vezérkar hadiszállása: stabejo
| **hadiszertár** arsenalo
| **haditechnika** milita tekniko, milita maŝinaro
| **haditengerész** mararmeano
| **haditengerészeti** mararmeo
*haditengerészeti hivatal: mararmea oficejo
*haditengerészeti támaszpont: mararmea bazo
| **haditerv** militplano, strategio
| **haditervező** *kat* stratego
| **hadített** militbravaĵo, militheroaĵo
| **haditörvényszék** armea/milita tribunalo
| **haditudósító** militraportisto, milita korespondanto
| **hadizákmány** militkaptajo, predo, militakiro
| **hadisz** *iszl* hadiso [Mohamed mondásai, cselekedetei]

| **hadiszállító** armea liveranto
| **hadjárat** militiro, kampanjo, [távoli országba] ekspedicio
*keresztes hadjárat: krucista militiro, krucmilitiro
*Napóleon oroszországi hadjárata: rusia kampanjo de Napoleono
*rabló hadjárat: rabekspedicio, rabiro, [arab] razio
| **hadköteles** *mn* militservo-deva, soldatservo-deva, *fn* konskripto
| **hadkötelezettség** soldatserva/militserva devo
| **hadmozdulat** manovro
*átkaroló hadmozdulat: tenajla manovro
*ravasz hadmozdulat: finto, *ritk* stratagemo
| **hadművelet** operaco
*fedező hadművelet: kovra operaco
*hadműveleti terület: operaca kampo, tereno por operacoj
*hadműveleti terv: plano de operacoj
| **hadművészet** militarto
| **hadnagy** leŭtenanto
*a hadnagy rangban megelőzi az alhadnagyot: leŭtenanto rangantaŭas subleŭtenanton
*hadnaggyá léptet elő: promocii al leŭtenanto, leŭtenantigi
*hadnagy úr, alázatosan jelentem: sinjoro leŭtenanto, respektu mi raportas
| **hadnép** militistaro, armeo
| **hadonászik** *ntr* gestaĉi, swingi la manojn
| **hadoszlop** kolono
*az ötödik hadoszlop: *átv* la kvina kolono
| **hadosztály** divizio
| **hadosztályparancsnok** diviziestro, komandanto de divizio
| **hadosztálytábornok** divizia generalo
| **hadparancs** militordono
| **Hadrianus** *tört* Hadriano
| **hadron** *fiz* hadrono
| **hadsegéd** adjutanto
| **hadsereg** armeo, militistaro, soldataro
*a hadsereg csatarendbe állt: la armeo aranĝis sin batalorde
*a hadsereg előrenyomul: la armeo progresas/antaŭeniĝas
*a hadsereg körbezárta az ellenséget: la armeo ĉirkaŭfermis la malamikon
*a hadseregriadókészültségben van: la armeo estas alarmopreta
*állandó hadsereg: konstanta armeo
*belép a hadseregbe: enarmeigi, eniri la armeon
*elbocsát a hadseregből: elarmeigi, eksigi el la armeo
*felszabadító hadsereg: liberiga armeo
*fiatalokat toboroz a hadseregbe: varbi junulojn en la armeon
*hadsereget bekerít: ĉirkaŭfermi/encirkligi armeon
*hadsereget vezényel: komandi armeon
*hadseregparancsnoka: ĉefo/komandanto de armeo, armeestro
*hadsereg szárnyai: aloj de armeo
*hadsereg tagjai: armeanoj
*hivatásos hadsereg: profesia armeo
*jól felszerelt hadsereg: bone ekipita armeo
*motorizálja a hadsereget: motorizi la armeon
*önkéntes hadsereg: voluntula armeo
*szárazföldi hadsereg: terarmeo
*tartalékos hadsereg: rezervula armeo
*Vörös Hadsereg: *tört* Ruĝa Armeo

| **hadseregcsoport** armegrupo, armearo
| **hadseregparancsnok** armeestro, armekomandanto, komandanto de armeo
| **hadseregszárny** alo de armeo
| **hadseregtábornok** armea generalo
| **hadszintér** militkampoj, militzono, militejoj, fronto
| **hadtáp** [terület] etapo, postfronto, [szervezet] loĝistiko
| **hadtápfőnökség** loĝistika administracio
| **hadtápos** *fn* loĝistikisto
| **hadtápparancsnok** komandanto de etapo, etapestro, loĝistikestro
| **hadtápterület** etapo, postfronto
| **hadtest** korpuso, armeokorpo
*azonnal bevetendaj hadtest: agopreta korpuso
*gyors reagálású hadtest: rapidreaga korpuso
*hadtestet állomásoztat: postenigi korpuson
| **hadtestparancsnok** korpusestro, komandanto de korpuso/armeokorpo
| **hadtesttábornok** korpusa generalo
| **hadtudomány** militarto, batalarto
*hadtudományi egyetem: militarta universitato
| **hadügy** militaferoj
| **hadügyminisztérium** ministerio por militaferoj
| **hadügyminiszter** ministro por militaferoj
| **hadüzenet** militdeklaro, militproklamo, bataldeklaro
| **hadvezér** armeestro, militestro, [zsoldos] kondotiero
*a győztes hadvezért katonái imperátorrá kiáltották ki: la venkintan militestron aklamis liaj soldatoj imperatoro
*győztes hadvezért ünnepel: ovacii triumfintan militestron
*hadvezér helyettese: substituito al armeestro, vicarmeestro
| **hadviselés** milit/ad/o
*pszichológiai hadviselés: psikologia milito
| **hadviselő** **1.** *mn* militanta
*hadviselő felek: militantaj partioj
2. *fn* militanto
| **hádzs** *iszl* haĝo [mekkai zarándoklat]
| **haddzs** *ld.* hádzs
| **haddzsi** *ld.* hádzsi
| **hádzsi** *iszl* haĝulo
| **haemagglutinin** *ld.* hemagglutinin
| **haematemesis** *ld.* vérhányás
| **haematologia** *ld.* hematologia
| **haematoma** *ld.* véromleny, vérdaganat
| **haematosi** *ld.* vérképződés
| **haematuria** *ld.* véres vizelés, vérvizelés
| **haemodynamica** *ld.* véráramlástan
| **haemofilia** *ld.* vérérzékenység
| **haemoglobin** *ld.* vörös vérfesték
| **haemoglobinaemia** *orv* hemoglobinemia
| **haemolysis** *ld.* hemolízis
| **haemoptoe** *ld.* vérköpés
| **haemoptysis** *ld.* vérköpés
| **haemorrhagia** *ld.* vérzés
*haemorrhagia cerebri: *ld.* agyvérzés
| **haemorrhoida** *ld.* aranyér
| **haemostasis** *ld.* vérzéscsillapítás
| **Háfiz** *ir* [Hvádzsza Samsz ad-Dín] Hafizo
| **hafnium** *kém* hafnio [Hf]
*hafnium-tetraklorid: hafnia tetraklorido
| **hág** **1.** *ntr* treti, paŝi
*nyakára hág: treti sur la nukon

*sárba hág: paŝi en koton
2. *x* [föfelé] supriĝi, alsupri, supren/iri, supren/paŝi, suriri, surpaŝi, *ritk* soriri, sorpaŝi
*a vérpadra hág: suprenpaŝi la eŝafodon
*tetőfokára hág: aingi la zeniton, atingi sian kulminon
3. *ntr* áll pariĝi, kopuli
*a csődör hágja a kancát: la virĉevalo kopulas kun la ĉevalino
| **Hága** *geo* Hago
| **Hágár** *bibl* Hagar/o/
*Hágár Izmaelt szülte Ábrahámnak: Hagar naskis Iŝmaelon al Abrahamo
| **hágat** *tr* *biol* kopuligi, pariĝi
*hágatja a kocát: pariĝi la porkinon
| **hágcsó** **1.** [kötélből] ŝnureskalo, ŝnurŝtupetaro
2. [fellépő] piedbreto
| **haggada** *vall* Hagado
| **haggadikus** *vall* hagada
| **Haggeus** *bibl* Ĥagaj/o/
*Haggeus prófeta könyve: Ĥagaj
| **haggis** ŝafstomakajo, hagiso [töltött birkagyomor]
| **hagiográfia** *ld.* ŝentek életrajza
| **hagiográfus** *ld.* ŝentek életrajzírója
| **hágó** montpasejo, intermonto, montkolo
| **hagy** **1.** *tr* [vhol] lasi
*hagyj egy kis helyet a sorok között: lasu iom da spaco inter la linioj
*hagyj nálam egy kis pénzt: lasu ĉe mi iom da mono
*hagytam neked egy kis kávé: mi lasis al vi iom da kafo
*magára hagy: lasi sola
*maga után hagyta üldözőit: li postlasis siajn persekutantojn
*nyomot hagy: /post/lasi spuron
*otthon hagytam a kulcsot: mi lasis hejme la ŝlosilon
*sorsára hagy: lasi al lia sorto, lasi al la propra sorto
2. *tr* átv is [változatlanul] lasi
*bekapcsolva hagyta a rádiót: li lasis ŝaltita la radioaparaton
*égve hagytam a lámpát: mi lasis lumi la lampon
*figyelmen kívül hagy: lasi neatentita, lasi sen atento, ne atenti, flanklasi, preteratenti
*hagyj békén: lasu min en paco, lasu min kvieta
*hagyjuk a részleteket: ni lasu/preterpasu la detalojn
*nyugton hagy: lasi en paco/trankvilo
*parlagon hagyta a földet: li lasis la teron nekulturita
*tudatlanságban hagy: lasi en sencio
3. *tr* [enged, tūr] lasi, permesi, cedi
*hadd csináljam én: lasu min fari tion
*hadd menjek moziba: permesu al mi iri en kinejon
*hagyja, hogy a szíve irányítsa: li lasas sin konduki de sia koro
*hagyjuk!: ni lasu tion!, ni ne parolu pri tio!
*ne hagyd magad eltéríteni a céljaidtól: ne lasu vin dekonduki de viaj celoj
*nem hagyja megfélemlíteni magát: li ne lasas sin fortimigi
*nem hagyom magam!: mi ne cedos!
4. *tr* [átenged] lasi, cedi, postlasi, [örökít] heredigi
*a nagymamára hagyta a gyereket: ŝi lasis/konfidis la infanon al la avino
*hagyd nekem a dobozt, a tartalma a tied: cedu al mi la skatolon, ĝia enhavo estas la via
*lánýára hagyta a házat: li heredigis la domon al sia filino

*nagy örökséget hagyott: li postlasis grandan heredaĵon

5. tr [nem vitatkozik] lasi prava, cedi

*akármit mondott, rá hagytam: ion ajn li diris, mi lasis lin prava

*hagytam, hogy neki legyen igaza: mi cedis lin esti prava

| **hagyaték** postlasaĵo, hered/aj/o

*a hagyaték odaítélése: aljuĝo de la postlasaĵo

*hagyatéki eljárás: hereda proceduro

*hagyatéki rendelkezések: testamantaj dispozicioj

*rendelkezik a hagyatékáról: decidi pri sia postlasaĵo

*Zamenhof hagyatéka: postlasaĵo de Zamenhof

| **hagyatékmaradvány** reziduo [tartozások kifizetése után]

| **hagyma** **1. ált** cepo

*hagymát vajban pirít: brunigi cepojn en butero

*szalonnát ettem hagymával: mi manĝis lardon kun cepo

2. [növény] aliumo [nemzetségnév]

*a tulipán a hagymákhoz tartozik: tulipo apartenas al la aliumoj

*bajuszos hagyma: longstamena ajlo

*bunkós hagyma: globkapa ajlo

*csöves/téli hagyma: tuba aliumo, tubajlo

*ereszes hagyma: ronda ajlo

*francia/nyári hagyma: ampeloprazo, dentita ajlo

*érdes hagyma: neegala/legoma ajlo

*gyözedelmes/havasi hagyma: flaveca ajlo

*illatos hagyma: paŝteja ajlo

*különös hagyma: miksa ajlo

*réti hagyma: marĉa ajlo

*rózsás/nagyvirágú hagyma: rozkolora ajlo

*rózsásgömbű hagyma: serpenta ajlo

*sárga hagyma: flava cepo

*szarvas hagyma: monta ajlo

*szögleteszárú hagyma: triangula ajlo

*tatár hagyma: ĉina ŝenoprazo

3. [hajtásrész] bulbo

*álhagyma: ŝajnbulbo, pseŭdobulbo, tigobulbo

*burkolt hagyma: tunika bulbo

*hagyma alakú: bulba, bulboforma, [tárgy] bulbo

*hagyma héja: ŝeĉeto/tuniko de bulbo

*összetett hagyma: kunmeta bulbo

*pikkelyes hagyma: skvama bulbo

*tulipán hagymája: bulbo de tulipo

4. anat bulbo [duzzanat]

| **hagymabogár** malpura lilioskarabo

| **hagymafej** /cepo/bulbo

| **hagymagerezd** bulbero

| **hagymagumó** bulbeca rizomo, *ált* bulbo

| **hagymakupola** *ép* bulba kupolo, bulbo

| **hagymaleves** ceposupo

| **hagymarügy** *növ* bulbilo

| **hagymáz** **1. orv** tifo

2. [láz] tifoida febro, febra senkonscio

| **hagyomány** **1.** tradicio

*évszázados hagyomány: jarcenta tradicio

*keresztény hagyomány szerint: laŭ kristana tradicio

*meggyökeresedett hagyomány: establita tradicio

*népi hagyományok: popolaj tradicioj, folkloro

*szakít a hagyományokkal: rompi kun la tradicioj

*szóbeli hagyomány: buŝa tradicio

2. [örökségrész] testamentaĵo, legaco

| **hagyománykövető** tradiciema, ortodoksa

| **hagyományos** **1. mn** tradicia, klasika, [népi] folkloro

*hagyományos színház: klasika teatro

2. fn jog legacato

| **hagyományoz** **1. tr** jog heredigi, postlasi, [vagyonrészt] testamenti, legaci

2. tr ált tradicii

*őseink szokásaikat ránk hagyományozták: niaj prauloj tradicii siajn morojn al ni

| **hagyományozó** *fn* herediganto, postlasanto,

[vagyonrészt] testamentanto, legacanto

| **hagyományörző** **1. mn** tradiciflega, tradicigarda,

tradi-ciema, konservativa, [népi] folkloro

*hagyományörző egyesületek: tradiciflegaj societoj

*hagyományörző együttes: folkloro ensemblo

2. fn tradicifleganto, tradicigardanto

| **hagyományromboló** tradicirompa, kontraŭtradicia, ikonoklasta

| **hagyományszeretet** tradiciamo, tradiciemo, konservativismo

| **hagyománytisztelet** tradiciismo, respekto de tradicioj

| **hah!** *isz* ha!

*hah, te hütlen: ha! vi malfidela!

| **hahó!** hola! ho hoj! [hívás messziről]

| **hahotázik** *ntr* hahaj, muĝridi, ridi el la tuta gorĝo

| **Haibár-hágó** *geo* Hajbaro, Kajbaro

| **haida** **1. fn** hajdo

2. mn nyt hajda [hai]<

| **Haidarábád** *tört geo* Hajdarabado

| **Haifa** *geo* Hajfo

| **haiku** *ir* hajko [japán versforma]

| **Hainan** *geo pol* Hajnano [CN]

| **Hainaut** *geo pol* Henegovio [BE]

| **Haiphong** *geo* Hajfongo

| **haiti** **1. fn** haitiano

2. mn nyt haitia

*haiti kreol nyelv: la haitia

*haiti lakos: haitiano

| **Haiti** *geo pol* Haitio [HT]

| **haj** **1.** [hajzat] haroj, hararo, kapharaj, kaphararo

*a hajánál fogva húz: tiri je la haroj

*bedauerezteni a haját: farigi al si konstantajn buklojn

*bemossa a haját: nuanci la harojn

*dús hajú: harriĉa, abundhara

*égnek áll a haja: liaj haroj stariĝas/hirtiĝas

*festi a haját: tinkturi al si la harojn

*gesztenyebarna hajú: kaŝtanhara

*göndör haj: bukraj/krispaj haroj, bukloro

*gyöngyöket fon a hajába: enplekti perlojn en la harojn

*haját fon: plekti harojn

*haját nyír: tondi harojn

*haját ondulál: ondumi hararon

*haja szála sem görbül meg: eĉ hareto ne difektiĝos al li

*haját tépi: ŝiri al si la harojn

*hajba kaptak: ili kaptis unu la alian ĉe la haroj

*határozatlan színű haj: haroj de nedifinita koloro

*hosszú haj, rövid ész: *közm* virino havas haron longan kaj

saĝon mallongan² v. hararo multa, saĝo kurta

*hullámos haj: ondaj haroj

*korpás haj: skvamplena hararo

*lenyalt hajú: lekaglate kombita

*lesimítja a haját: glatigi al si la harojn

*ősz haj: blankaj haroj

*összekócolja a haját: taŭzi al li la harojn

*tupírozott haj: pufigitaj haroj
 *tűskés haj: stoplofrizaĵo
 *választékot fésül a hajába: dislimi al si la harojn
 *zsiros haj: grasaj haroj
2. [hajszał] haro
 *hajszálon függ az élete: lia vivo pendas de hareto, lia vivo estas sur hareto
 *haja szála sem görbül meg: eĉ hareto ne difektiĝos al li
3. *ld.* kukoricahaj
 | **haj-** triĥo-, triko-
 | **háj** graso, *gysz* aksungo
 *minden hájjal megkent: frotita kaj polurita
 *mintha hájjal kenegetnék: kvazaŭ oni ŝmirus al li dolĉe la lipojn^Z
 | **hajadon 1.** *mn* senedza, fraŭlina
2. *fn* fraŭlino
 | **hajadonfött** nudakape, senĉape, senĉapele
 | **hajadonfövel 1.** *ld.* hajadonfött
2. estiel knabino/fraŭlino
 | **hajaj 1.** *isz* ho ve!
 *hajaj, tévedtem!: ho ve! mi eraris
2. [nyomatékosítva] jes ja!, kontraŭe!, male!
 *hajaj, nagyon is finom!: jes ja, vere fajna!
 | **hajápolás** harflegado
 | **hajas** hara, harkovrita, harhava
 | **hájás 1.** [elhízott] gras/aĉ/a, graspuĉa, *orv* obeza
 *hájás fejű: dikkapa
 | **hájasság** graseco, *orv* obezeco
 | **hájastésza** graso tavolkuko
 | **hajbetét** harara pufo
 | **hajbodor** buklo, frizaĵo
 | **hajbókol** *ntr* humile flati, superŝuti per flatoj, komplimentaĉi
 *hajbókol neki: danci antaŭ li sur piedoj kaj manoj^Z
 | **hajcsár** pelisto
 | **hajcsat** harbroĉo
 | **hajcsavaró** buktilo, frizpinglo
 *hajcsavaró papír: frizpapereto, papiloto
 | **hajcsomó** hartufo
 | **hajdina** *növ* fagopiro [növény és termés] *l.m.* pohánka
 *közönséges hajdina: ordinara fagopiro
 | **hajdan** antaŭlonge, iam antaŭlonge, pratempe
 | **hajdani** iama, antaŭlonga, pratempa
 | **hajdermenkű** tondra fulmo
 *gyors, mint a hajdermenkű: rapida kiel fulmo
 | **hajdú 1.** *tört* brutopelisto, hajduko
2. *tört* *kat* hajduko
 *annyit ért hozzá, mint hajdú a harangöntéshez: li komprenas predikon kiel bovo muzikon^Z, li estas kompetenta kiel besto pri arĝento^Z, tio estas por li ĥina scienco^Z
3. [hatósági szolgál] hajduko, armita servisto
4. municipa pedelo
 | **hajduk** *tört* hajduko [török ellen harcoló partizán]
 | **hajék** harjuvelo
 | **hajfazon** tondofasono
 | **hajfesték** hartinkturo
 | **hajfonat** harplektaĵo, harligo, *ritk* treso
 | **hajfürt** hartufo
 *göndör hajfürt: buklo
 | **hajgyökér** harradiko
 | **hájgyökér** *növ* tamo

| **hajhagyma** harbulbo
 | **hajháló** harreto
 | **hajhász** *tr* ĉasi, postkuri, avidi, avide serĉi
 *népszerűséget hajhász: avide serĉi popularecon
 *nőket hajhász: ĉasi/postkuri virinojn
 | **hajhullám** harondo, friz/aĵ/o
 | **hajhullás** harelfalo, harperdo
 | **hajigál** *tr* ĵetadi
 | **hajít** *tr* ĵeti
 | **hajítóbárd** *kat* ĵethakilo
 | **hajítódárda** ĵetlanco
 *frank hajítódárda: frameo
 | **hajítófa** ĵetbastono
 *hajítófát sem ér: kandelon/duongroŝon ne valori
 | **hajítófegyver** ĵetarmilo
 | **hajítógép** *kat* katapulto, [nyíllövő] balisto
 | **hajítószerszám** *ált* ĵetilo
 | **hajkefe** harbrosó
 | **hajképződés** *orv* triĥoplazio
 | **hajkoszorú** harkrono
 | **hájpacni** *fn* grasbulo
 | **hajkurász** *tr* ĉasadi, postkuradi
 *nőket hajkurász: postkuradi virinojn
 | **hajlam 1.** inklino, emo
 *agresszív hajlam: agresemo
 *aszketizmusra való hajlam: asketismo
 *bűnös hajlam: pekemo
 *erőszakra való hajlam: perfortemo, trudemo
 *fényűzési hajlam: luksemo
 *formalizmusra való hajlam: formalemo
 *misztikumra való hajlam: mistikemo
 *nyelvújítási hajlam: neologismemo
 *önmegtartóztatási hajlam: abstinemo
 *rejtett hajlam: latenta inklino
2. *orv* diatezo, *pszi* dispozicio
 *angolkóros hajlam: rakitismo
 *biszexuális hajlam: ambaŭseksemo
 *hajlama van a zenéhez: havi dispozicion por la muziko
 *hemoragia diatezo: vérzésre való hajlam
 *homoszexuális hajlam: samseksemo
 *limfatikus hajlam: limfatismo
 *öröklési hajlamok hordozója: portanto de heredaj dispozicioj
 *uralkodó hajlamú: dominema, superregema
 *természetellens hajlamú egyén: perversiulo
 | **hajlamos 1.** inklina, ema, preta
 *betegségre hajlamos: malsanema
 *hízásra hajlamos: grasiĝema, dikiĝema
 *jóra hajlamos: inklina al bono
 *minden gonoszságra hajlamos: preta por ĉio malica
2. *orv* *pszi* havi dispozicion/diatezon, esti dispoziciita/disponita
 | **hajlamosít 1.** *tr* emigi, inklinigi, klini
 *a példa utánzásra hajlamosít: ekzemplo inklinigas al imitado
2. *tr* *orv* *pszi* dispoziciei, disponi
 *a limfás alkat gümőkórra hajlamosít: limfatismo
 dispozicias al tuberkulozo
 | **hajlandó** preta, ema, inklina
 *bizonyos emberek nem hajlandók rendet tartani: kelkiuj ne emas teni ordon
 *ezt nem vagyok hajlandó eltűnni: tion mi ne emas toleri

*hajlandó fogadni önt: li pretas akcepti vin
 *hajlandó vagyok segíteni: mi pretas helpi
 | **hajlandóság** preteco, emo, inklino
 | *nem érzek arra hajlandóságot arra: mi ne sentas emon al tio
 *szülési hajlandóság: naskemo
 | **hajlásmérő** fiz klinometro
 | **hajlásszög** klinangulo
 | **hajlat 1.** [görbület] kurb/iĝ/o, sinuo, [terhelés alatti] fleks/iĝ/o
 2. [dombé, lejtőé] montetvalo, deklivpiedo
 3. ép /tegment/valo
 | 4. [ruháé] akselo
 5. anat fleks/iĝ/o
 | **hajlatszaru** ép valĉevrono, tegmentvala ĉevrono
 | **hajlék 1.** hejmo, loĝejo, tegmento
 *szerény hajlék: modesta hejmo
 *Uram, nem vagyok méltó, hogy az én hajlékomba jőjj:
 bibl Sinjoro, mi ne estas inda, ke vi venu sub mian tegmenton
 2. [menedék] azilo
 3. átv [méltó otthon] hejmo
 *a művészetek hajléka: hejmo de la artoj
 | **hajlékony 1.** fleksebla, fleksiĝa
 *hajlékony derék: fleksebla talio
 *hajlékony pálca: fleksebla vergo
 2. átv [rugalmas, alkalmazkodó] fleksiĝema, supla
 *hajlékony politika: fleksiĝema politiko
 | **hajlékonylemez** inf moldisko, disketo, magneta disko
 *címke hajlékonylemezen: etikedo sur disketo
 | **hajléktalan 1.** mn senhejma
 2. fn senhejmulo
 | **hajléktalanszálló** azilo por senhejmuloj, senhejmulejo
 | **hajlékonyság** átv is fleksebleco, supleco, fleksiĝemo
 | **hajlik 1.** ntr [teher alatt] fleksiĝi, [ívben] kurbiĝi, kliniĝi
 *hajlik a deszka, de nem törik: la tabulo fleksiĝas, sed ne rompiĝas
 *hajlik a háta a teher alatt: lia dorso kurbiĝas sub la ŝarĝo
 *hajlik az ág a gyümölcs alatt: la branĉo kliniĝas sub la fruktoj
 2. ntr [hajlam] inklini, emi, kliniĝi
 *hajlik a megegyezésre: inklini al interkonsento
 *hajlok arra, hogy elfogadjam javaslatát: mi emas akcepti vian proponon
 *hajlok a véleményedre: mi kliniĝas al via opinio
 3. ntr [állapothoz közeledik] kliniĝi
 *esőre hajlik az idő: la vetero kliniĝas al pluvo
 *nyugovóra hajlik a nap: la suno kliniĝas al subiro
 *ősze hajlik az idő: la jaro kliniĝas al aŭtuno
 | **hajlít 1.** tr fleksi, [görbít] kurbigi, klini
 *hajlítsuk a törzsünket: ni klinu niajn torsojn
 *lemezt hajlít: fleksi lamenon
 2. tr [hajlamosít] inklinigi, emigi
 *a közvéleményt maga felé hajlítja: emigi al si la publikan opinionon
 3. tr nyt [ragoz] fleksii
 | **hajlíthatatlan** nefleksebla, firma
 | **hajlítógép** fleksmaŝino
 | **hajlítóellenállás** fiz fleksa rezisto
 | **hajlítóizom** anat fleksoro, fleksanto
 *lábszári hajlítóizom: soleo
 | **hajlítónyomaték** fiz fleksa momanto

| **hajlong** ntr kliniĝadi, kurbiĝadi, [bókolva] riverencadi, fari riverencojn
 *alázatosan hajlong: humile kurbiĝadi
 *imádva hajlong: adorkliniĝi
 *sűrűn hajlong: fari multajn riverencojn
 | **hajmeresztő** harstariga, harhirtiga
 | **hajmosás** harlavo
 | **hajnal 1.** mateniĝo, sunleviĝo, aŭro
 *eljön a hajnal, ha a kakas nem kukorékol is: *közm* ankaŭ sen kokoj mateniĝas
 *hajnalban: ĉe mateniĝo, fruhore
 *hajnali szürkület: matenkrepusko
 2. átv aŭro
 *élete hajnalán: ĉe la aŭro de sia vivo
 *új idő hajnalán: ĉe aŭro de nova tempo
 | **Hajnal** mit Aŭro
 *a rózsaujjú Hajnal: la rozfingra Aŭro
 | **hajnalbogár** áll sangoskarabo
 | **hajnalcsillag** csill matenstelo
 | **hajnalhasadás** matenkrepusko, sunleviĝo
 | **hajnalka** növ ipomeo
 | **Hajnalka** Aŭro [utónév]
 | **hajnalmadár** áll murgrimpulo
 | **hajnalodik** ntr mateniĝi, ekmateni, aŭrori, elkrepuskiĝi
 | **hajnalpír** matenruĝo, aŭro
 | **hajnalpírlepke** aŭroruĝa papilio
 | **hajnalrovar** áll eozentomono
 | **Hajnan** geo pol Hajnano [CN]
 | **hajnyírás** hartondo
 | **hajnyíró** hartonda
 *hajnyíró gép: hartonda maŝino
 | **hajó 1.** ŝipo, veselo
 *a hajó a kikötőnél horgonyzik: la ŝipo staras sur ankro ĉe la haveno
 *a hajó Bécs és Budapest között közlekedik: la ŝipo kursas inter Vieno kaj Budapeŝto
 *a hajó nyolc csomóval fut: la ŝipo kuras je ok nodoj
 *aknarakó hajó: minsemanto
 *aknaszedő hajó: minbalaanto
 *a legjobb hajót is elveszejtheti a szél: *közm* eĉ plej bonan ŝipon malbonigas la ventoj^z
 *bálnavadász hajó: balenŝipo
 *bark típusú hajó: barko
 *belvízi hajó: landakva ŝipo
 *cölöpverő hajó: ramŝipo
 *csapatszallító hajó: trupottransporta ŝipo, trupoŝipo
 *felhúzza a hajó horgonyát: malankri la ŝipon
 *folyami hajó: riverŝipo
 *gázszállító hajó: gasoŝipo
 *hajó baloldala: babordo de ŝipo
 *hajó döfőorrának sarkantyúja: sprono de ŝiporostro
 *hajó elsüllyed: ŝipo dronas/sinkas/surfundiĝas
 *hajó balfelől!: ŝipo baborde!
 *hajót bérel: frajti ŝipon
 *hajó bordái: ripoj de ŝipo
 *hajót irányít: komandi ŝipon
 *hajó jobb oldala: tribordo de ŝipo
 *hajó legénysége: ŝipanaro, maristaro, personaro/viraro de ŝipo
 *hajót leszerel: malrigi ŝipon
 *hajó medre: bilĝo
 *hajót megrak: kargi ŝipon

*hajón szállít: ŝip/veturig/i
 *hajón szolgál: ŝipservi, servi sur ŝipo
 *hajón utazik: ŝip/vetur/i, ŝipi, veturi sur ŝipo
 *hajó oldalához áll: alflankiĝi al ŝipo
 *hajóra rak: enŝipigi, ŝarĝi en ŝipon, enkargi en ŝipon
 *hajóra száll: enŝipiĝi, eniri ŝipon
 *hajó szélcsendes oldala: malventa flanko de ŝipo
 *hajó széloldala: venta flanko de ŝipo
 *hajóról kirak: elŝipigi, elŝarĝi el ŝipo, elkargi el ŝipo
 *hajóról szállítva: liverita ekde ŝipo
 *hajót lehorgonyoz: ankri ŝipon
 *hajót vitorlázattal felszerel: rigi ŝipon
 *hajó víz alatti része: kareno
 *hajót vízre bocsát: lanĉi ŝipon
 *hajót vontat: haŭli/treni ŝipon
 *hajót zsilipel: kluzi ŝipon
 *hajó zátonyra fut: ŝipo sidigás sur malprofundo
 *Hanza-hajó: Hansa ŝipo
 *három evezősoros hajó: triremo
 *holland partmenti hajó: galioto
 *jégtörő hajó: glacirompilo
 *kábeltekertő hajó: kabloŝipo
 *kereskedelmi hajó: komerca ŝipo, varŝipo
 *kétárbócos hajó: dumasta ŝipo, *biz* dumastulo
 *kétörzsű hajó: katamarano
 *költségmentesen a hajó oldalához: fri apudŝipe
 *kötetlen útvonalú hajó: trampo
 *légpárnás hajó: ŝveboŝipo, aerkusena ŝipo, teraplando
 *lapátkerekes hajó: radoŝipo, padelrada ŝipo
 *másik hajóra rak: transŝipigi
 *másik hajóra száll: transŝipiĝi
 *motoros hajó: motorŝipo
 *nagy hajónak mély víz kell: *közm* granda ŝipo bezonas profundon²
 *négy evezősoros hajó: kvadriremo
 *Nydam-hajó: Nydam-boato
 *páncélos hajó: kirasŝipo, blendita ŝipo
 *parancsvivó hajó: aviso
 *partmenti hajó: bordoŝipo
 *széllal szembe fordítja a hajót: turni la ŝipon alvente
 *szénszállító hajó: karboŝipo
 *teljes vitorlázatú hajó: plenrigita ŝipo
 *tengerjáró hajó: marŝipo, martauĝa ŝipo
 *uszályvontató hajó: barĝoŝipo
 *utasszállító hajó: pasaĝerŝipo
 *vontattatott hajó: remorko, trenata ŝipo
 *zsákmányolt hajó: kaperaja, kaperita ŝipo
2. *ép* navo
 *templom fő- és mellékhajója: ĉef- kaj flanka navo de preĝejo
3. *ld.* szedőhajó
4. [varrógépen] navedo, bobenfadena bobeno
 | **hajóablak** bovokulo
 | **hajóács** ŝipĉarpentisto
 *dugarozó hajóács: kalfatristo
 | **hajóágyú** ŝipkanono
 | **hajóalj** *hajó* bilĝo
 | **hajóállás** doko
 | **hajóbérlet** [szerződés] ĉarto
 | **hajóbérlő** ŝipkarganto, ŝipfrajtanta
 | **hajócövek** bolardo
 | **hajócsavar** helico

| **hajócsavaragy** ŝaftingo de helico
 | **hajócsavarszárny** helic-alo, padelo de helico
 | **hajócsiga** *ld.* horgonycsörölő
 | **hajóderék** hulo, ŝelo
 | **hajóépítő** **1.** *fn* ŝipkonstruisto
2. *mn* ŝipkonstrua
 *hajóépítő mérnök: ŝipkonstrua inĝeniero
 | **hajófar** pobo, poŭpo
 | **Hajófara** *csill* Poŭpo
 | **hajófenék** ŝipfundo, [raktér] holdo, ŝipkelo
 | **hajófereg** *áll* teredo
 | **hajóforgalom** ŝiptrafiko
 | **hajófuvar** ŝipfrajtaĵo
 | **hajófuvarlevél** konosamento, ŝarĝatesto
 | **hajófúró bogár** *áll* ŝipligna skarabo
 | **hajófülke** kajuto de ŝipo
 | **hajógerinc** kilo
 *belső hajógerinc: kilsono
 | **Hajógerinc** *csill* Kilo
 | **hajógyár** ŝipfarejo, ŝipkonstruejo
 | **hajóhad** floto, ŝiparo
 | **hajóhombár** *ld.* hajóúr
 | **hajóhinta** swingboato, boatbalancilo
 | **hajóhíd** **1.** [pontonhíd] flosponto
2. [hajópalló] pasponteto
3. [fedélzeti] ponto, komandejo
 | **hajóinas** ŝipknabo, *biz* servobubo
 | **hajójavító** [műhely] ripardoko, ŝipriparejo
 | **hajókaraván** konvojo
 | **hajókár** averio
 *közös hajókár: komuna averio
 *különös/részleges hajókár: individua averio
 | **hajókiemelő** *fn* doko
 | **hajókorlát** pavezo
 | **hajókormány** direktilo, stirilo, rudro
 | **hajókorona** *tört* ŝipa krono [az ellenséges hajóra elsőként átugrónak]
 | **hajókötel** rigilo, [vontatásra, kikötésre] haŭsero, kablo, gerleno
 | **hajókötelék** *ld.* hajóvonta
 | **hajóközép** ŝiptalio
 | **hajóközlekedés** ŝiptrafiko
 | **hajókürt** sireno, ŝiphupo, ŝipfajfilego
 | **hajol** **1.** klini sin, *ntr* kliniĝi, [bókolva] riverenci
2. *ntr* [hajlamos] inklini, emi, esti preta
 *hajlok arra, hogy megtegyem: mi inklinas fari tion
 | **hajólámpa** ŝiplanterno
 | **hajóleállítás** paneo [vitorlák visszasra fordításával]
 | **hajólegénység** matrosaro, viraro de ŝipo
 | **hajolgat** *ntr* kliniĝadi, kurbiĝadi
 | **hajónapló** logolibro, ŝipĵurnalo
 | **hajóokmányok** ŝipdokumentoj
 | **hajóoldal** ŝipoflanko
 | **hajóorr** pruo, ŝipobeko
 *hajóorr iránya: kapuso
 | **hajóosztag** ŝipa taĉmento
 | **hajóosztály** barkoklaso
 | **hajópalló** pasponteto
 | **hajóparancsnok** komandanto de ŝipo
 | **hajóraj** eskadro, svarmo de ŝipoj
 | **hajóraklevél** konosamento, ŝarĝatesto
 | **hajórakomány** ŝipokargo, ŝipfrajtaĵo, ŝipoŝarĝo

hajóraktér holdo, ŝipkelo
hajórekesz holdfako
hajóroncs vrako, ŝiprompaĵo, ŝipruino
hajórongálás baraterio
hajós navigisto, ŝipisto, [tengerész] maristo, matroso
hajóskapitány ŝipestro, kapitano
hajóskétszersült marbiskoto
hajósmadár fregato
hajósodor disondo, trenstrio, poststrio
hajóstársaság ŝipkompanio
hajóstávcső navigacia lorno
hajózállítmány ŝipfrajtaĵo
hajószemélyzet ŝipano, personaro de ŝipo
hajótest *ld.* hajótörzs
hajótér *ld.* hajóúr
hajótonna tonelo
hajótörés ŝippereo, ŝiprompiĝo
 *hajótörést szenved: sperti/suferi ŝippereon, ŝiprompi
hajótörött ŝippereulo, ŝiprompinto
hajótörzs hulo, ŝipkorpo
hajótó *ld.* hajógerinc
hajótulajdonos ŝipposedanto
hajóút **1.** ŝipvetur/ad/o, ŝipvojaĝo, [kirándulás] ŝipekskurso
2. [útvonal] itinero/kurso de ŝipo
3. *ld.* hajózóút
hajóúr holdo, ŝipkelo
hajóúrtartalom tonelaro
hajóvezető hal *áll* naukrato, pilotfiŝo
Hajóvitorla *csill* Velo
hajóvonta ŝipotrajno
hajóvontatás haŭlado, ŝiptrenado
hajóvontató haŭlisto, ŝiptrenisto
hajózás **1.** navigado, ŝipado, ŝipveturado, ŝipirado
 *folyami hajózás: rivera ŝipado
 *kötetlen hajózást folytat: tramp
2. [hajózás tudománya] naŭtiko
hajózászló ŝipflago
hajózható navigebla, ŝipebla
 *hajózható csatorna: ŝanelo, ŝipebla kanalo
 *hajózható folyó: navigebla rivero
hajózhatóság navigebleco, ŝipebleco
hajózik *ntr* navigi, ŝipveturi, ŝip/ir/i, [tengeren] marveturi
 *kedvező széllel hajózik: veturi kun favora vento
 *szélirányban hajózik: ŝipi subvente
hajózóút *hajó* ŝanelo, ŝipvojo, ŝipasejo
 *hajózóutat elaknásít: minbari ŝanelon
hajózsilip ŝipkluzo, ŝipolifto
hajórvény harvortico
hajpánt harbendo
 *díszes hajpánt: diademo
hajperje *növ* elimo, hundherbo
 *erdei/európai hajperje: hordelimo
 *homoki hajperje: sabla elimo
hajpor /har/pudro
hajrá **1.** *isz* antaŭen!, venku!, ek plu!
2. *sp* finspurto, finiŝo, antaŭcelo
 *hó végi hajrá: monatfina spurto
hajrázik *ntr sp* finspurti, finiŝi
hajsütővas frizilo
hajsza **1.** ĉaspelado, kurĉaso, [üldözés] persekut/ad/o

*állás utáni hajsza: pelĉaso por dungo
 *hosszú hajsza után elfogták a rablót: post longa persekuto oni kaptis la rabiston
2. [munka] streĉlaboro
 *nagy hajszában vagyunk: ni streĉlaboras
3. [állat biztatása] hot! hoto!, [üldözésre] pelu!
hajszál /kap/haro
 *egy hajszálad sem görbül meg: eĉ unu haro ne falos de via kapo
 *egy hajszállal elvétette a célt: je harlarĝo li maltrafis la celon
 *egy hajszállal jobb: per hareto pli bona
 *hajszállal sem: eĉ joton ne
 *hajszálon függ: pendi sur unu fadeno malforta^Z, pendi de hareto^Z
 *vékony hajszál: hareto
hajszalag harrubando
hajszálcső **1.** *anat* kapilaro
2. *fiz* kapilara tubo
hajszálcsöves kapilara
hajszálcsövesség kapilareco
 *villamos hajszálcsövesség: elektrokapilareco
hajszálér *anat* vejneto, kapilaro
hajszálóeresség kapilareco
hajszálfinom harfajna
hajszálfü *növ* nardo
hajszálgyökér sorboharo
hajszálhasogatás harfendado, harsplitado, subtilaĉado
hajszálpontos harpreciza, [időben] sekund-akurata
hajszálrepedés fendeto, mikrofendo
hajszálvékony hardika
hajszárító harsekigilo, feno
hajszesz harlinimento, harlocio
hajszol **1.** *tr* peli, tropeli, urĝi
 *a cica már egeret hajszol: la katido jam pelas musojn
 *a nyomor bűnbe hajszolta: la mizero pelis lin en krimon
 *hajszolja a munkásait: li pelas siajn laboristojn
 *hajszolja magát: peli sin
 *ne hajszold a lovakat: ne tropelu la ĉevalojn
2. *tr* [üldöz] postĉasi, pelĉasi, persekuti
 *halálra hajszol: mortpeli
3. *tr* [meg akar szerezni] /post/ĉasi, postkuri, *ntr* ĉaskuri post io
 *a dicsőség látszatát hajszolja: postkuri la fantomon de gloro
 *egzotikus dolgok hajszolása: ekzotismo
 *pénzt hajszol: postĉasi monon
 *profitot hajszol: ĉasi profiton, ĉaskuri post profito
hajt **1.** *tr* peli, persekuti, ĉasi, pelĉasi
 *pénzre hajt: ĉasi monon
 *szarvast hajt: pelĉasi cervon
 *szél hajtja a felhőket: vento pelas la nubojn
 *tehenet hajt: peli bovinon
2. *tr* [siettet] peli, urĝigi
 *hajtotta a béreseket: li pelis la bienservistojn
 *hajtja a munkát: urĝigi la laboron
3. *tr* [hasat] laksigi
4. *tr* [gépjárművet] veturigi, konduki, stiri
 *hajtson az operába: veturigu al la operejo
 *jobbra hajts!: veturu dekstren!
 *kocsit hajt: veturigi ĉaron, ĉarveturi
 *új kocsit hajt: stiri novan aŭtomobilon

5. tr [mozgat] peli, [működtet] funkciigi, propulsi
 *mi hajtja a rakétát?: kio propulsas la raketon?
 *villany hajtja az új motort: elektro funkciigas la novan motoron
 *víz hajtja a kereket: akvo pelas la radon
6. tr [belső erő] peli, movi, instigi, stimuli, motivi
 *az ihlettől hajtva: movata de inspiro
 *bírvány hajtja: avido lin movas
 *kíváncsiságtól hajtva: instigata de scivolo
 *nyugtalan vére hajtotta: lin pelis lia malkvieta sango
7. tr [ismételget] insiste diradi, ripetadi
 *egyre csak azt hajtja: li insiste diradas
| hajt² 1. tr faldi
 *hajts egyet a kendőn: faldu unufoje la tukon
 *kétrét hajt: faldi duige
2. tr [takar, lapoz] kovri, foliumi
 *hajts a könyv elejére: foliumi al la komenco de la libro
 *magára hajtotta a takarót: li kovris sin per la kovrilo
3. tr klini, fleksi
 *álomra hajtja a fejét: klini la kapon al dormo
 *fejét hajt a kisasszynyak: klini la kapon al/antaŭ la fraŭlino, riverenci la fraŭlinon
 *hajt a jó szóra: li klinas la orelon al vorto afabla
 *hajtsunk fejet a hősök emlékére: ni klinu la kapon memore al la herooj, ni omaĝu la heroojn
 *oldalra hajtja a fejét: flankenklini la kapon
 *térdet hajt: fleksi la genuon
 *uralma alá hajtja a fél világot: klini sub sian regon la duonmondon
| hajt³ 1. ntr növ elkreskigi, ŝosi, ĝermi, verdiĝi, [levelet] foliŭ, [gyökeret] draĵi
 *a diófa már levelet hajt: la juglandarbo jam folias
 *a fa friss leveleket hajtott: la arbo elkreskigis freŝajn foliojn
 *gyökérsarjat hajt: draĵi
 *hajt a vetés: la semitaĵo ĝermas
 *már hajt az orgona: la siringo jam ŝosas
2. tr [eredményez] alporti, rezultigi
 *hasznot hajt: alporti utilon
| hajtány vsút drezino
 *kézi hajtány: mandrezino
 *motoros hajtány: motora drezino
| hajtás¹ 1. pel/ad/o, pelĉaso, ĉaspelo, [erőfeszítés] fortostreĉo, sinpelo
 *a szarvas kimenekült a hajtásból: la cervo elsavis sin el la ĉaspelo
 *fáraszt a napi hajtás: min lacigas la ĉiutaga sinpelado
2. jm veturigo, stirado, kondukado
 *óvatos hajtás: singarda veturigo
3. tech transmisio, [hajtómű] transmisiilo
 *dörzstárcsás hajtás: frotdiska transmisio
 *fogaskerék-hajtás: dentrada transmisio
 *reaktív hajtás: reakcio
 *redukáló hajtás: intertransmisiilo
| hajtás² 1. faldo, *knyv* [falç] foldo
 *hajtás vasal: gladi faldon
 *két hajtás van az anyagon: du faldoj estas sur la ŝtofo
2. [ivásnál] -glute
 *egy hajtásra kiitta a bort: unuglute li eltrinkis la vinon
 *két hajtásra kiitta a sörét: duglute li eltrinkis sian bieron
| hajtás³ 1. növ [folyamat] ŝosado, sprosado, /dis/verdiĝo, foliado, [rügyezés] ĝermado, [gyökéré] draĵado

2. növ [új szár, ág] ŝoso, [rügy] sproso, [csíranövény] ĝerm/oplant/o, [gyökérsarj] draĵo, [szár és levél] kormo
 *szaporító hajtás: sarmento
| hajtásrügy növ ŝosburĝono
| hajtásszij transmisia rimeno
| hajtát¹ 1. tr peligi, [működtet] funkciigi
 *a mezőre hajtattja a kondát: li peligas la porkaron sur la kampon
 *patakvízzel hajtattja a malmot: li funkciigas la muelejon per rivereta akvo
2. tr jm veturigi sin
 *a nagykövetségre hajtattott: li veturigis sin al la ambasadejo
| hajtát² tr növ kreskigi, [melegházban] forci
 *tulipánt hajtatt: kreskigi tulipojn
| hajtatóház ld. üvegház
| hajthatatlan obstina, necedema, nefleksebla, malmolnuka, rigidnuka
| hajtincs hartufo, [göndör] buklo
 *egy hajtincset levág: detondi hartufon
| hajtó 1. jm veturigisto, koĉero, *sp* ĵokeo
 *első hajtó: [lovon ülő] antaŭrajdanto, postiljono
2. [vadászaton] ĉaspelanto, batuisto
| hajtóanyag brulaĵo, karburajaĵo, fuelo
| hajtócsavar 1. helico
2. senfina ŝraŭbo
| hajtóerő 1. movoforto, pelforto, propulsa forto
2. átv stimulo, instigo, motivo, movilo, motoro
| hajtogat 1. tr multoble faldi
 *négyyszeresen hajtogatott papír: kvaoble faldita papero
2. tr [mondogat] gurdí, diradi, ripetadi, asertadi, obstine aserti
 *unalomig hajtogat: rediri ĝistede, regurdi
| hajtóka roverso, refaldo, klapo
 *csizma hajtókája: roverso de boto
 *hajtókás nadrág: pantalono kun refaldo
 *sapka hajtókája: klapoj de ĉapo
 *szmoking selyem hajtókája: silkaj roversoj de ceremonia jako
 *zseb hajtókája: poŝklapo
| hajtókar turnostango, kranko, [dugattyúé] bielo
| hajtókarika jték pelringo, rulringo
| hajtókerék pelrado, movrado, [fogaskerék] pinjono
| hajtókocsi sp sulkio
| hajtómű transmisiilo, [fogaskerekes] dentradaro, [reaktív] propulsilo
 *bolygóműves hajtómű: planeta dentradaro
 *fogaskerék-hajtómű: dentrada transmisiilo, dentradaĵo, dentradaro
 *hidraulikus hajtómű: hidraŭla transmisiilo
 *saját hajtómű: mempropulsilo
 *többfokozatú hajtómű: plurŝtupa transmisiilo
| hajtórúd transmisia stango, ŝafto, bielo, turnostango
| hajtósíz transmisia rimeno, movrimeno
| hajtótárcsa pelpulio
| hajtóvadászat batuo, pelĉasado, kurĉasado
 *hajtóvadászon vesz részt: batui
| hajtóvas turnostango, vringilo
| hajtú harpinglo
| hajtúkanyar harpingla ĝirejo
| hajvágógép hartonda maŝino

| **hajviselet** hararanĝo, harfasono, tondofasono, [bodorított] frizaĵo
| **hajzat** kapharoj, kaphararo
| **hakama** hakamo [bō japán nadrág]
| **hakasz 1.** *fn* ĥakaso
2. *mn nyt* ĥakasa
| **Hakaszföld** *geo pol* Ĥakasuĵo, Ĥakasio [RU]
| **hal¹** *ntr* morti
*az ikrek halva születtek: la ĝemeloj naskiĝis mortaj
*éhen hal: malsatmorti, morti de malsato
*élve vagy halva fogják el: kaptu lin viva aŭ morta
*hamvában halt az ötlete: lia ideo mortnaskiĝis
*hósi halált hal: morti per heroa morto
*szomjan hal: sekmorti, soifmorti, morti de soifo
*természetes halállal hal meg: morti per natura morto
| **hal² 1.** *áll* fiŝo
*elektromos halak: elektraĵ fiŝoj
*felsőbbrendű halak: teleosteoĵ
*izmosúszójú halak: krospterigoĵ
*körszájú halak: ciklostomoĵ
*páncélos halak: *ösl* plakodermoj, kirasŝarkoj
*sárkányfejű halfélék: skorpenedoj
*sötétben élő halak/tüskeshátú halak: notakantoformaj
*a halaknak csuka a farkasa: *közm* ekzistas ezoko, ke fiŝetoĵ ne dormu^Z
*a halat úszni tanítja: al la fiŝo ne instruu naĝarton^Z
*a hal úszni szeret: *közm* fiŝo volas naĝi^Z
*a nagy hal megeszi a kis halat: *közm* fiŝo pli granda malgrandan englutas^Z
*él, mint hal a vízben: esti kiel fiŝo en akvo, vivi kiel kuko en butero^Z, vivi riĉe kaj feliĉe
*fejétől bűzlik a hal: *közm* putrado de fiŝo komenciĝas de l' kapo^Z
*folyami hal: riverfiŝo
*halak természetrajza: iĥtiologio
*halat fog: kapti fiŝon, fiŝi, [hálóval] retkapti fiŝon, retfiŝi
*halat szálla nélkül, embert hiba nélkül nem lehet találni: *közm* ne ekzistas naiva vulpo, ne ekzistas homo sen kulpo^Z
*halat tenyészt: bredi fiŝojn
*harmadnapra mind a hal, mind a vendég bűdös: *közm* gasto kiel fiŝo baldaŭ fariĝas malfreŝa^Z
*kétfogú hal: *ld.* kétfogú cet
*májusi hal: *ld.* fattyúhering
*mint a partra vetett hal: kiel fiŝo ekster akvo
*nem mind hal, ami úszik: *közm* ne ĉio griza estas lupo^Z
*Szent Péter hala: zeŭso, fiŝo de Sankta Petro
*tengeri hal: marfiŝo
*vergődik, mint a partra vetett hal: barakti kiel fiŝo ekster la akvo^Z
2. [étel] fiŝo
*ecetes hal: marinita fiŝo
*füstölt hal: fumsekigita fiŝo, bukano
*gombával töltött hal: funge fariĉita fiŝo
*halat pucol: senskvamigi fiŝon
*mocásárízú hal: marĉogusta fiŝo
*nem szereti a hal a harmadik vizet: *közm* fiŝo sen vino estas veneno^Z
*rántott hal: panumita fiŝo
*se hús, se hal: ĝi estas nek lakto, nek selakto^Z v. ĉesis esti vino, sed vinagro ne fariĝis^Z
*sózott hal: peklita fiŝo
*szárított tőkehal: gado

| **hál 1.** *ntr* dormi, tranokti
*nálunk hált: li dormis ĉe ni
2. *ntr* [szexuálisan] kuŝi kun iu, gekuŝi, gedormi
| **Halak** *csill* Fiŝoj [állatövi csillagkép]
*Déli Hal: Aŭstrala Fiŝo
| **hála** danko, [tulajdonság] dankemo
*a hála jeleivel: kun atestoj de danko
*a hála ritka erény: dankemo estas malofta virto
*a hála szavai: vortoj de la danko
*aki hálával adósod, gyűlölődde válik: *közm* kiu neniu savis, malamikoĵn ne havas^Z
*hála az orvosnak, meggyógyultam: danke al la kuracisto mi resaniĝis
*hála és köszönet megmentőnknek: profundan dankon al nia savinto
*hála Istennek: dank' al Dio
*hálám jeléül fogadd el: signe de mia danko akceptu
*hálát adok Istennek a szerencsémért: mi dankas Dion pro mia bonŝanco
*hálát mond: diri dankvortojn
*hálával tartozom neki: mi ŝuldas dankon al li
| **hálaadás 1.** dankesprimó, dankodiro
*hálaadás napja: dankofesto
2. [mise] dankomeso
| **halad 1.** *ntr* pasi, /antaŭen/iri, antaŭeniĝi, [járművel] veturi
*a folyó mentén halad: iri laŭ la rivero
*a parancsnok kocsija előttünk haladt: la aŭto de la komandanto veturis antaŭ ni
*a sereg tíz kilométert haladt: la armeo antaŭeniris dek kilometrojn
*a vonat hegyek között haladt: la trajno pasis inter montoj
*az út erdőn halad keresztül: la vojo pasas tra arbaro
2. *ntr* [idő] pasi
*gyorsan halad az idő: la tempo pasas sagrapide
3. *ntr* [fejlődik] progresi, evolui, antaŭeniĝi
*a fia halad a tanulásban: via filo prosperas en la lernado
*a munkám nyögvenyelősen halad: mia laboro knaras
*a terv szerint halad: progresi laŭ la plano
*döcögve halad a munka: la laboro lamas
*halad a korral: kuniri kun la tempo
*jól halad az ügyünk: nia afero bone evoluas
*ki nem halad, az marad: *közm* kio restas, rustas
*kis lépésekben halad: progresi kun abelaj klopodoĵ
*magától az ügy nem halad: per si mem la afero ne progresas
| **háládatosság** *ld.* hála
| **haladék** prokrasto
*fizetési haladék: moratorio
| **haladéktalanul** senprokraste, senplie, sen malfruo
| **haladó 1.** iranta, pasanta, veturanta
*a Pécs felé haladó vonat: la trajno veturanta al Pécs
2. *mn* progresa, progresema
*a társadalom haladó erői: progresemaj fortoj de la socio
*haladó szellemű fiatalok: progresemaj junuloĵ
*haladó tanfolyam: kurso por progresantoĵ, progresiga kurso
3. *fn* pasanto, iranto
*a mellettem haladók: la pasantoĵ apud mi
*az élen haladók: la antaŭirantoĵ
4. *fn* progresanto, [haladó szellemű] progresemulo

*a haladók már befejezték a tanfolyamot: la progresantoj jam finis la kurson

*a társadalmi reformokhoz haladó szellemű emberekre van szükség: por sociaj reformoj necesas progresemluloj

| **haladvány** *mat* progresio

| **haladzs** **1.** *fn* halaĝo

2. *mn nyt* halaĝa

| **halaének** dankokanto, kantiko, [zsoltár] psalmo, [Apollóhoz] peano

| **halaérzet** dankosento

| **haladíj** rekompenco, dankopago

| **halágy** **1.** fiŝbaseno, fiŝbredujo, fiŝujo

2. [tó alja] lagofunda fiŝujo, fiŝfundo

| **halaima** dankpreĝo

*halaimát mond: diri dankpreĝon, dankpreĝi

| **halál** **1.** morto, forpaso

*a halálból tért vissza: li revenis el la morto

*a halál ellen nincs orvosság: *közm* ne ekzistas forto kontraŭ la morto^Z

*a halállal senki sem ivott áldomást: *közm* la morto ŝercon ne komprenas, oni ĝin vokas, ĝi venas^Z

*a halál nem válogat, a halál mindenkit lekasznál: *közm* la morto ne distingas, ĉiujn egale atingas^Z

*a halál torkából ment meg: savi el la faŭko de la morto

*álhalál: asfikcio, pseŭdomorto, ŝajna morto

*arat a halál: la morto falčas

*balesetben lelte a halálát: li trovis la morton en akcidento

*együtt a halál is könnyebb: *közm* en kompanio eĉ morto faciligas^Z

*élet és halál fölött rendelkezik: disponi pri vivo kaj morto

*élet és halál között lebeg: ŝvebi inter vivo kaj morto

*élet-halál kérdése: demando pri vivo kaj morto

*erőszakos halál: violenta/perforta morto

*fekete halál: nigra pesto, nigra morto

*fizikai és erkölcsi halál: fizika kaj morala morto

*halálán van: agonii, esti mortonta

*halál bélyege: sigelo de morto

*halál fia vagy: vi prediĝos al la morto

*halálra sújt: mortbati

*halálra szánt: destinata al morto, [halni kész] mortopreta

*halál reá!: mort' al li!

*halált követő/utáni: postmorta

*halált okozó: mortiga

*kegyes halál: *orv* eŭtanazio

*kegyes halálba küld: *orv* eŭtanazii

*mindenki egyenlő a halálban: *közm* kapoj diferencas, kranioj egalas^Z

*nem akkor jön a halál, amikor akarnók: *közm* homo esperas, morto aperas^Z

*ott érte a halál: tie trafis lin la morto

*sajnálattal értesültem haláláról: mi bedaŭre informiĝis pri lia morto

*szembenéz a halállal: alvizaĝi la morton, rigardi al la morto en la vizaĝon

*természetes halállal hal meg: morti per natura morto

*ütött a halál órája: batis la horo de la morto

2. [büntetés] mort/pun/o

*halállal büntet: puni per morto, mortpuni

*halálra íté: kondamni al morto, mortkondamni

3. *átv* morto, pereó

*a halálom, ha kornyikálsz: vi incitas mian galon, se vi kantaĉas

*a klasszikus művészet halála: morto de la klasika arto

| **halálbagoly** *ld.* kuvik

| **halálbogár** *ld.* közönséges gyászbogár

| **halálbüntetés** mortpuno

*a halálbüntetés eltörlése: abolo de la mortpuno

*halálbüntetés terhe alatt: sub minaco de mortpuno

| **haláleset** mortkazo

| **halálfej** skeletkapo, mortokapo, kranio

| **halálfélelem** mortotimo, mortangoro

| **halálforgás** mortorotacio [akrobatamutatvány]

| **halálgyár** mortfabriko

| **halálhír** famo/sciigo pri morto, mortofamo

*halálhírét költik: oni fabelas pri lia morto, oni disdiras lian morton

| **haláli** *biz* treega, superbona, superba

| **halálkodik** diradi dankon, *tr* dankadi

| **halálküzdelem** agonio

| **halálmadár** *ld.* kuvik

| **halálórāja** *ld.* kopogóbogár

| **halálos** morta, mort-, mortiga, mortoporta, ĝismorta, *orv* letala

*halálos adag: letala/mortiga dozo

*halálos ellenség: ĝismorta malamiko

| **halálosság** *orv* letaleco

| **halálozás** mort/okaz/o

*a halálozások száma túlnőtt a tavalyi szinten: la nombro de mortoj superkreskis la pasintjaran nivelon

*halálozási arányszám: mortokvanto, mortoproporcio [statisztika]

*halálozási táblázat: vivtabelo [statisztika]

| **halálraítelt** *fn* mortkondamnito

| **halálsápadt** kadavre/morte pala

| **haláltábor** neniigejo, ekstermejo, neniiga koncentrejo, *ritk* lagero

| **haláltánc** mortodanco, makabra danco

| **haláltusa** agonio

| **halálugrás** *sp* mortosalto, saltumo

| **halandó** **1.** mortonta, mortideva, mortema, *ritk* mortala

2. *fn* mortemulo, mortontulo, *ritk* mortalo, *vall* terido, karnulo

| **halandzsa** halanĝo, ŝerca galimatio

| **halandóság** mortemeco, mortokvanto, mortofteco, *ritk* mortaleco

| **halánték** tempio

| **halántékarteria** tempia arterio

| **halántécsont** tempio, temporalo

| *a halántécsont a pikkelyből, a piramiscsontból és a dobüregcsontból áll: la temporalo konsistas el la skvamo, petro k timpanosto

| **halántécsontpikkely** temporalala skvamo

| **halápénz** dankomono, dankopago

| **halárus** fiŝvendisto

| **halás**¹ **1.** dormado, tranoktado

2. tranoktejo

| **halás**² danko, dankoŝulda, ŝuldosenta

*halás köszönettel: kun kora/trea danko

*halás közönség: dankema publiko

*halás szívvel: kun dankema koro

*halás vagyok önnek az ajándékért: mi dankas vin pro la donaco

*halás tekintet: danko rigardo

*halás természetű: dankema

*mély hálát érez iránta: senti profundan dankon al li

2. *átv* rekompenco, sukcesiga, avantaĝa, fekunda

*hálás növény: fekunda planto

*hálás szerep: avantaĝa/sukcesiga rolo

*hálás téma: fekunda/paroliga temo

| **halastó** fiŝlago

| **halász** /ret/fiŝisto, fiŝkaptisto

*kék halász: *ld.* halkapó

| **halászat** /ret/fiŝado, fiŝkaptado

| **halászbárka** *ld.* halászhajó

| **Halászbástya** Fiŝista Bastiono

| **halászcizma** vadbotó

| **halászcónak** fiŝista boato

| **halászhajó** fiŝbarko, fiŝista ŝipo, [fenék- v. húzóhálós]

trolbarko, trolŝipo

| **halászháló** fiŝreto, fiŝista reto

*halászháló úszója: flosilo de fiŝreto

| **halászhorog** fiŝhoko

| **halászik** **1.** *x* /ret/fiŝi

*a gólya békára halászik: cikonio ĉasas ranojn

*a zavarosban halászik: fiŝi en malklara akvo

2. *tr* *átv* el\fiŝi

*húsdarabokat halászott a fazékból: li fiŝis viandopecojn el la potó

*pénzdarabokat halászott a szökőkútból: li elfiŝadis monerojn el la fontano

| **halászkikötő** fiŝhaveno, [kis öböl] kreko

| **halászladi** fiŝista boato

| **halászlé** fiŝsupo

| **halászmadár** *ld.* jégmadár

| **halásznadrág** kuloto, genupantalono

| **halászhely** fiŝejo

| **halaszt** *tr* prokrasti, forŝovi, formeti

*halasztást szenved: suferi prokraston

*nem tűr halasztást: ne toleri prokraston

*sohanapjára halaszt: formeti ĝis la grekaj kalendoj,

prokrasti ĝis la tago de Sankta Neniamo

*vizsgát halaszt: prokrasti ekzamenon

| **halasztás** prokrasto, forŝovo, formeto

*fizetési halasztás: moratorio

| **halasztanya** fiŝista kabano, fiŝkaptejo

| **halaszthatatlan** neprokrastebla, neforŝovebla, tuj farendá

| **halászsákmány** fiŝkaptajo, fiŝpredo

| **hálátlan** **1.** sendanka, [ilyen természetű] nedankema

*hálátlan alak: sendanka ulo

*hálátlan munka: sendanka laboro

*hálátlan természete van: li havas nedankeman naturon

*rút hálátlanság: nigra sendankemo

2. *átv* neesperiga, ne promesanta sukceson, nefekunda

*hálátlan feladat: neesperiga tasko

| **halbolt** fiŝvendejo

| **halcsapda** fiŝkaptilo

| **halcsont** **1.** fiŝosto

2. [szila] barto, balenaĵo

*halcsontból készült fűző: korseto el bartoĵ

| **halcsontlemez** *áll* barto, balenaĵo

| **halcsontváz** fiŝa skeleto

| **haldoklás** mortado, agonio

| **haldoklik** *ntr* mortadi, agonii

| **haldokló** **1.** *fn* mortanto, agonianto

*haldokló arckifejezése: hipokrata facio

*morfint fecskendez be haldoklónak: injekti morfinon al agonianto

2. *mn* mortanta, agonianta

| **Haleb** *geo* Halepo

| **halenyv** fiŝgluo, *ritk* iĥtiokolo

| **halétel** fiŝaĵo, fiŝmanĝaĵo, fiŝplado

| **half** *sp* halfo *l.m.* összekötő, fedezet

| **halfolyosó** fiŝpasejo

| **halfafű** *ld.* alfafű

| **halfarkas** *áll* sterkorario, rabmevo, *ex* lestro

*ékfarkú halfarkas: parazita sterkorario

*nagy halfarkas: granda sterkorario

*nyílfarkú halfarkas: longvosta sterkorario

*szélesfarkú halfarkas: largvosta sterkorario

| **halfilé** fiŝa fileo

| **halfogás** **1.** fiŝkaptado, fiŝado

2. fiŝkaptajo, fiŝpredo

| **halgazdaság** fiŝbredejo

| **halgombóc** fiŝbuleto, /fiŝ/knelo

| **halgyíkok** *ősl* iĥtiosauroj, fiŝosauroj

| **halhamburger** fiŝhamburgero

| **halhatatlan** **1.** senmorta, nemortema

*halhatatlan istenek: senmortaj dioj

*halhatatlan lélek: senmorta animo

*halhatatlanná tesz: senmortigi, fari senmorta

2. [el nem múltó] nepereema, eterna, senmorta

*halhatatlan életmű: nepereema vivoverko

*halhatatlanná teszi a nevet: senmortigi/eternigi lian nomon

*halhatatlan szerelem: eterna amo

*Homérosz halhatatlan művei: senmortaj verkoj de Homero

| **halhatatlanság** senmorteco

| **halhorog** fiŝhoko

| **Halics** *tört geo* Galicio

| **Halikarnassosz** *tört geo* Halikarnaso

*halikarnassoszi mauzóleum: halikarnasa mauzóleó

| **halina** **1.** [posztó] felto

2. [termék] halinaĵo

| **halinacsizma** feltoboto

| **halirtószér** fiŝicido

| **halit** *ásv* halito, minsalo

| **halivadék** fiŝido, alvuso

*halivadékkal betelepít: alvusumi

| **halk** mallaŭta, duonvoĉa, subvoĉa *ritk* softa

| **halkapó** alcedo *l.m.* jégmadár

*örvös halkapó: kolumalcedo

*szürke halkapó: blankringa alcedo

*tarka halkapó: blankringa alcedo

| **halkés** fiŝtranĉilo

| **halkít** *tr* mallaŭtigi, softigi, *zene* diminui

*halkítva: *zene* diminuende, malkresĉende

| **halkocsonya** fiŝgalantino, fiŝgelatinaĵo

| **halkonzerv** ladfiŝaĵo, fiŝkonservaĵo

| **halkrém** fiŝsaŭmaĵo

| **hall** **1.** *tr* aŭdi

*bal fülére nem hall: li ne aŭdas per la maldekstra orelo

*hallatja a hangját: aŭdigi sian voĉon

*hangokat hall: *pszi* aŭdotrompiĝi, aŭdhalucinigi

*nagyot hall: aŭdi malbone/obtuze

*ne is halljak róla!: eĉ aŭdi mi ne volas pri li!

*újabbán nem hallat magáról: nuntempe li ne sciigas pri si

*rég nem hallottunk róla: delonge ni nenion aŭdis pri li
 *rossz híreket hallottam: mi aŭdis malbonajn novaĵojn
2. *tr* [meghallgat] aŭdi
 *két előadást fogunk hallani: du prelegojn ni aŭdos
 *nem akarom hallani örökös sirámaidat: mi ne volas aŭdi viajn eternajn lamentojn
 | **hall**² **1.** [lakásban] alkovo
 *két szoba hallos lakás: loĝejo kun du ĉambroj kaj alkovo
2. [színházban, szállodában] fojero, vestiblo, antaŭhalo
 | **hallala** halalo [pénznm]
 | **hallás** **1.** aŭd/ad/o,
 *hallás utáni megértés: aŭdkompreno
 *viszont hallásra!: ĝis reaŭdo!
2. [képesség] aŭdkapablo, aŭdopovo, [érezk] aŭdsenzo, *zene* sonsento
 *abszolút hallás: absoluta sonsento
 *éles hallású: akreaŭda, akraorela
 *hallás után játszik: ludi laŭorele
 *hallás után zenél: muziki laŭ aŭdo
 *zenei hallása van: havi muzikan orelon
 | **hallásérzék** aŭdado, aŭdsenzo
 | **halláskárosult** *fn* neaŭdanto
 | **halláskorlátozott** *fn orv* aŭdhandikapito
 | **hallásküszöb** sojlo de aŭdebleco
 | **hallásmérő** aŭdometro
 | **hallássérült** *fn* aŭddifektito
 | **hallásvizsgálat** koklea ekzameno, aŭdekzameno
 | **hallatlan** **1.** [rendkívüli] senekzempla, senprecedenca, nespertita, senkompara
 *hallatlan siker: senekzempla sukceso
2. [nagy mértékű] enorma, eksterordinara, terure granda
 *hallatlan erőfeszítéseket tett: li faris enormajn fortostreĉojn
3. *isz* terure!, horore!, konsterne!
 *hallatlan! ennyi embert megölt!: terure! li mortigis tiom da homoj!
 | **hallatszík** *ntr* aŭdiĝi, aŭdebli
 *kívülről kiáltás hallatszott: de ekstere aŭdiĝis krio
 *olyan hangok hallatszottak, hogy: aŭdeblis voĉoj/opinioj, ke
 | **Halle** *geo* Hallo
 | **halleluja!** *isz* haleluja!
 | **hallépcső** fiŝoŝtuparo
 | **halles** fiŝosupo
 | **hallgat** **1.** *tr* aŭskulti
 *hallgas az ész szavára: aŭskultu la voĉon de la prudento
 *hallgass végig: elaŭskultu min
 *koncertet hallgat: aŭskulti koncerton
 *rádiót hallgat: aŭskulti radioaparaton
 *zenét hallgat: aŭskulti muzikon
2. *tr* [előadást] viziti, frekventi, studi
 *jogot hallgat: studi juron
 *Szerdahelyit hallgat: viziti la lekciojn de Szerdahelyi
3. *tr* [szót fogad] aŭskulti, obei
 *hallgat a szavára: obei lian voĉon
 *hallgat a tanácsára: aŭskulti lian konsilon
4. *ntr* [eltűr] silente toleri
 *egész életében csak hallgattott: dum sia tuta vivo li silente toleris
5. *ntr* [nem szól] silenti
 *ha hallgattál volna, bölcs maradtál volna: se vi restus silenta, vi nun ŝajnus prudenta

*hallgat, mint a csuka: silenti, kiel ŝtono, komunikema kiel lanternofosto
 *hallgat, mint nyúl a fűben: sidi kiel muso sub balailo^Z
 *hallgat, mint a sír: silenti kiel tombo
 *makacsul hallgat: obstini en la silento, silenti obstine
6. *ntr* [titkol] silenti, sekreti, *tr* prisilenti, prisekreti
 *hallgass nyelvem, nem fáj fejem: *közm* gardu vin du baroj – lipoj kaj dentaroj^Z
 *hallgat a szerelméről: prisilenti sian amon
 *hallgat az igazi okról: silenti pri la vera kaŭzo
 *kérem, hallgasson a levelemről: bonvolu prisekreti mian leteron
 | **hallgatag** neparolema, silentema, kaŝema
 *Hallgatag Vilmos: Vilhelmo la Silentema [Orániai]
 | **hallgatás** *ld.* hallgat
 *a hallgatás fél beleegyezés: *közm* silento estas konsento^Z
 *hallgatásba burkolózik: involvi sin en/per silento
 *hallgatással szép az asszony: *közm* virino bonorda estas muta kaj surda^Z
 *író hallgatásra kényszerít: trudi verkiston al silento
 *mit kínál a hallgatásomért cserébe?: kion vi proponas por mia silento?
 | **hallgató** **1.** *mn* aŭskultanta, silenta
2. *fn* aŭskultanto
 *kedves hallgatóim: karaj aŭskultantoj
3. *isk* studento
 *egyetemi hallgató: universitata studento
 *elsőéves hallgató: unuajara studento
 *főiskolai hallgató: altlerneja studento
 *közgazdász hallgató: ekonomikstudento
 *levelezős hallgató: koresponda studento
 *magyar szakos hallgató: studento de la hungara lingvo
 *műegyetemi hallgató: teknikostudento
 *nappalis hallgató: taga studento
 *posztgraduális hallgató: postdiploma studento
 *szakosodott hallgató: specialigita studento
 *távoktatásos hallgató: telestudento
 *végzős hallgató: diplomoto, antaŭdiploma studento
4. *ld.* fejhallgató, telefonkagyló
 | **hallgatócső** *gysz* stetoskopo, aŭskultumilo
 | **hallgatódzik** **1.** *ntr* subaŭskulti, kaŝaŭskulti, ŝtelaŭskulti
 *aki hallgatódzik, gyakran magára hall: *közm* kiu aŭskultas, kie li ne devas, tiu aŭdas, kion li ne revas^Z v. kiu trans muro aŭskultas, tiun la muro insultas^Z
 *hallgatódzott a függöny mögött: li subaŭskultis post la kurteno
2. *ntr* [fülel] aloreli, streĉi la orelojn
 *sokáig hallgatózott a veremnél, de semmit sem hallott: li longe alorelis ĉe la kaptokavo, sed nenion li aŭdis
 | **hallgatókészülék** **1.** aŭdilo, aŭskultilo
2. *orv* stetoskopo
 | **hallgatólagos** silenta
 *hallgatólagos beleegyezés: silenta konsento
 *hallgatólagos feltételezés: implico
 *hallgatólagos megállapodás: silenta interkonsento
 | **hallgatóság** aŭskultantaro, publiko
 | **hallgatózik** *ld.* hallgatódzik
 | **hallift** fiŝolifto
 | **halliszt** fiŝfaruno
 | **halló!** **1.** [telefon] ha lo!
2. [messziről hívás] ha hoj!
 | **hallócsiga** *ld.* csigajarat

| **hallócsontocska** *anat* aŭdosteto, *áll* kolumelo
| **hallóideg** aŭdnervo
| **hallójárat** akustika meato
*külső hallójárat: ekstera akustika meato
| **hallóképesség** aŭdkapablo, aŭdpovo
| **hallókészülék** fonoforo, aŭdaparato, aŭdilo
| **hallókürt** **1.** orelkorno, koneto, aŭdtubo
2. *anat* otosalpingo, aŭda/orela tubo, tubo de Eŭstakio
| **hallomás** onidiro, famo
*hallomásból értesültem: mi informiĝis el onidiro
*hallomásból ismerem: elaŭde mi konas ĝin
| **hallópálya-sugárzás** akustika radiacio
| **hallószerv** aŭdorgano
| **hallótávolság** aŭddistanco, aŭdatingo
| **halloween** *kr* Haloveno [mindenszentek előestéje]
| **hallózik** *ntr* hoĵi [messziről hív]
| **hallucináció** halucino
| **hallucinál** *ntr* haluciniĝi, sensotrompiĝi
*hallucináló beteg: halucinato, halucinulo
| **hallucinálás** *ld.* hallucináció
| **hallucinogén** halucinogena
*hallucinogén anyag: halucinogena substanco
*hallucigén drogos állapot: psikedelismo
*hallucigén szer hatása alatt álló: psikedela
| **hallucinosis** *ld.* érzékcsalódással járó pszichózis
| **hallux** *ld.* láb nagyujja
*hallux valgus: *ld.* lábbüttyök
| **halma** halmao [táblajáték]
| **halmazlag** *növ* anamirto
| **halmaz** **1.** amaso, [statisztika] ensemblo
*használati tárgyak kusza halmaz: miksamaso de uzaĵoj
*könyvek halmaza: amaso de libroj
*pikkelyes halmaz: *ásv* skvamaĵo
2. *mat* aro
*bővebb halmaz: superaro
*gráf feletti halmaz: epigrafo
*komplementer halmaz: komplemento
*konkáv halmaz: konkava subaro
*korlátos halmaz: barita aro
*megoldható halmaz: decidebla aro
*nullmértékű halmaz: nulmezura subaro
*nyílt halmaz: malfermita aro
*rendezett halmaz: ordita aro
*üres halmaz: malplena aro
*végtelen halmaz: nefinia aro
*zárt halmaz: fermita aro
| ***halmazalgebra** algebro de aroj
| **halmazállapot** fazo, stato
*fluid halmazállapotú: fluida
*folyékony halmazállapot: likva fazo, likveco
*gáz halmazállapot: gasa fazo, gaseco
*szilárd halmazállapot: solida fazo, solideco
*szilárd halmazállapotúvá alakít: solidigi
| **halmazállapot-változás** fazotransiro
| **halmazati** *jog* akumulato, aropa
*halmazati bűncselekmény: aropa krimo
*halmazati büntetés: akumulato puno
| **halmazél** *mat* firsto
| **halmazelmélet** *mat* aroteorio
| **halmazfelhő** *met* kumuluso
| **halmedence** *ld.* halágy
| **halméregcserje** *ld.* halmazlag

| **halméreggyökér** *ld.* tubagyökér
| **halmoz** **1.** *tr* amasigi, akumulato, kunarigi, [címeke] kumulato
*adósságot adósságra halmoz: amasigi ŝuldon sur ŝuldon
*aranyat halmoz: akumulato oron
*árut halmoz: hamstri, akapari/foraĉeti varojn
*halmozza a tisztségeket: kumulato la oficojn
*hibát hibára halmoz: akumulato erarojn post eraroj
*nem halmoztam kincseket: mi ne akumulato riĉaĵojn
2. *tr* *átv* superŝuti
*discerettel halmozott el: li superŝutis min per laŭdoj
3. *tr* [mérték nélkül csinál] amasigi, tromultiĝi, trouzi, troigi
*halmozza a jelzőket: amasigi la epitetojn
*halmozza az élvezeteket: amasigi la ĝuojn
| **halmozás** *ld.* halmoz
*használati végződésű szavak halmozása: *ir* homeoteleŭto
| **halo** *ld.* fénygyűrű, fényudvar
| **háló**¹ **1.** *átv* is reto, [póké] araneaĵo, ŝpinaĵo
*a háló szemem kiűztak a kis halak: tra la maŝoj de la reto la fiŝetoj elnaĝis
*fennakad a hálón: kaptiĝi/implikiĝi en la reto
*futballkapu hálója: reto de futbala golejo, golejreto
*hálóba fog: kapti en reton, enretiĝi
*hálóba kerül: kaptiĝi en reto, enretiĝi
*hálóból készült holmi: retaĵo
*hálóval lepkét fog: kapti papiliojn per reto
*háromrétű állítóháló: tranelo
*kis háló: *anat* retikulo
*kiteríti a hálót: etendi la reton
*kiveti rá a hálóját: ĵeti sian reton sur lin
2. *csill* Reto
3. *tech* reto
4. *mat* latiso
*komplementumos háló: komplementa latiso
*teljes háló: kompleta latiso
5. *inf* *biz* reto, teksaĵo *l.m.* internet
*keres a hálón: serĉi en la reto
*kitesz a hálóra: afiŝi en la reto
| **háló**² dormejo, dormoĉambro, [terem] dormohalo
| **hálóbíró** *sp* retjuĝisto
| **hálófölkötő** noktokufo
| **halódik** **1.** *ntr* mortadi, agonii
2. *ntr* [pusztul, elmúlik] mortadi, agonii, iri al sia pereoj
*halódik a régi rend: la malnova reĝimo agonias
*halódik az erdő: la arbaro mortadas
| **halogat** *tr* prokrastadi, forŝovadi
*mindig talál ürügyet az ügy halogatására: li ĉiam trovas pretekston, por prokrastadi la aferon
| **halogató** prokrasta
*halogató politika: prokrastema politiko
*halogató taktika: prokrasta taktiko
*halogató természetű: prokrastema
| **halogén** *kém* halogeno
| **halogenid** *kém* halogenido
| **halogénlámpa** halogena lampo
| **hálóhely** **1.** kuŝloko, noktolito
2. *inf* retejo, ttt-ejo, teksaĵejo, ttt-paĝaro
| **hálóing** noktociemizo, noktoroĉo
| **hálókabát** noktosturo
| **hálókocsi** *vsút* litvagono
| **hálóköntös** *ld.* hálókabát

| **halóköldemény** *inf* retpoŝtaĵo
| **halolaj** fiŝoleo
| **halóláp** *inf* retpaĝo, ttt-paĝo
| **halom** **1.** altaĵo, monteto, *ritk* holmo
2. [rakás] amaso, aro, ŝutaĵo
*egy halom krumplici: amaso da terpomoj
*egy halom törmelék: amaso da rubaĵoj
*halomba dönt: ruiniĝi en ŝutaĵon
*halomba gyűjt: kolekti en amason, amasigi
*halomba hány: ŝuti en amason, ŝutamasigi
3. [szokásosnál több] amaso
*egy halom könyvet vásárolt: li aĉetis amason da libroj
| **halómester** *inf* retejestro, ttt-estro
| **halomsír** tumulo, tombomonto
| **halónapló** *inf* blogo, reta taglibro
*halónaplót ír: blogi
| **halópolgár** *inf* retano
| **halóruha** dormovesto, litvesto, piĵamo
| **halorzó** ŝtelfiŝisto, kaŝfiŝisto
| **halósipka** noktoĉapo, dormoĉapo
| **halósít** *tr inf* interretigi
| **halószoba** dormoĉambro, litĉambro, dormejo
| **halószótár** *inf nyt* reta vortaro
| **halótárs** dormkunulo, kundormanto
| **halóterem** dormohalo, dormoĉambrego, dormejo
| **halott** **1.** *mn* morta, mortinta, malviva
*halott gyermeket szül: akuŝi malvivan infanon
2. *fn* mortinto
*a halottakról jót vagy semmit: *közm* ĉiuj enterigitoj estas plenaj de meritoj^Z
*annyi, mint halottnak a csók: tio helpos kiel akvo al fiŝ' kuirita, utili kiel balzamo al mortinto, tio helpos kiel hirud' al mortinto^Z
*háborús halott: militfalinto
*halottaiból feltámad: releviĝi el la mortintoj, resurekti
*halottak birodalma: lando de ombroj
*halottak napja: Tago de Ĉiuj Mortintoj
*halottak ünnepe: *bud* ulambano
*hősi halott: heromortinto, mortinta heroo
| **halottasház** **1.** [ravatalozó] katafalkejo
2. [kamra] kadavrejo
| **halottaskocsi** ĉerkoveturilo, funebra ĉaro/kaleŝo
| **halottégetés** forbruligo de mortinto, kremacio
| **halottégető** *fn* kremaciejo
*halottégető kemence: kremacia fornego
| **halotthamvasztás** kremacio
| **halotthamvasztó** kremaciejo
| **halottidézés** nekromancio, revoko/reaperigo de mortinto
| **halottidéző** nekromanciisto
| **halottkém** mortenketisto
| **halottkultusz** mortokulto
| **halottsápadt** pala kiel kadavro
*halottsápadt lesz: paliĝi kiel marmoro
| **halottsiratás** priploro de mortinto, lamentado pri mortinto
| **halott-tisztelet** *ld.* halottkultusz
| **halottvivő** ĉerkoportanto, ĉerkoportistino
| **halóújság** *inf* retpapero
| **halovány** *ld.* halvány
| **hálózat** **1.** reto, maŝaro
*egyészségügyi hálózat: sanitara reto
*ellenállói hálózat: maŝaro de rezistantoj

*érdekek bonyolult hálózata: komplika reto de interesoj
*értékesítő hálózat: distribua reto
*hálózatba kapcsol: enretigi, kunretigi, konekti al reto
*közlekedési hálózat: trafikreto, transportreto
2. *tud tech* reto, *anat* retikulo
*endoplazmatikus hálózat: enĉela reto, endoplasma reto
*erek hálózata: reto de vejnoj
*hálózat névleges feszültsége: nominala tensio de reto
*hurkolt hálózat: maŝa reto
*nyúltvelő szürke hálózatos állománya: retikula formacio
*villamos hálózat: elektra reto
3. *inf* reto
*felhasználói hálózat: uzantoreto
*hálózaton cseveg: retbabili
*hálózatra csatlakozik: konektiĝi al la reto, retaliĝi
*helyi hálózat: loka reto
*integrált szolgáltatású digitális hálózat: servo-integra cifereca reto
*kábel nélküli hálózat: sendrata reto, vifio
*nagy kiterjedésű hálózat: malloka reto
*számítógépes hálózat: komputila reto
| **hálózatelemzés** *tud* retanalizo
| **hálózatkimaradás** *vill* povummanko
| **hálózatüzemeltető** *inf* retrega centro
| **hálózsák** dormosako, litsako
| **halpénz** *ld.* halpikkely
| **halpénzbetegség** *ld.* halpikkelybőrűség
| **halpiac** fiŝbazaro
| **halpikkely** /fiŝ/skvamo
| **halpikkelybőrűség** *orv* iĥtiozo
| **halpusztulás** fiŝperejo
| **halragu** fiŝraguo
| **halraj** *áll* benko, fiŝsvarmo
| **halszakember** *áll* iĥtiologo
| **halszálka** fiŝosto
| **haltartartály** fiŝ/ten/ujo
| **haltej** *áll* laktumo
| **haltenyészet** fiŝbredejo
| **haltenyésztés** fiŝbredado
| **haltenyésztő** fiŝbredisto
| **halter** *ld.* rezgettyű
| **haltészta** fiŝkuko, kamaboko
| **haltudós** *ld.* halszakértő
| **haluska** *ld.* galuska
| **halva** halvao
*a halva laktat: halvao rapide satigas
| **halvány** átv is pala
*az arca nagyon halvány: lia vizaĝo estas tre pala
*az eredeti halvány mása: pala kopio de la originalo
*csak halvány képet ad róla: doni nur palan bildon de ĝi
*halvány fény: pala lumoj, lumeto
*halvány fogalma sincs róla: li havas nek scion, nek supozon pri tio *v.* eĉ palan konjekton li ne havas pri tio
*halvány gőze sincs róla: *biz* eĉ furzon da ideo li ne havas pri tio
*halvány szín: pala farbo
| **halványodik** *ntr* átv is paliĝi, senkoloriĝi, heliĝi
*halványodik a kendő színe: la tuko senkoloriĝas
*halványodik az emléke: lia memoro paliĝas
| **halványpiros** palruĝa, ruĝeta
| **halványságra** palflava, flaveta
| **halványul** *ld.* halványodik

| **halványzöld** palverda, celadon/verd/a
 *halványzöld szín: palverda koloro, palverdo, celadonverdo
 | **halvilla** fiŝforco
 | **halvonulás** fiŝmigrado
 | **halzsákmány** fiŝkaptajo, fiŝĉasaĵo, fiŝpredo
 | **halzsír** fiŝgraso, fiŝoleo
 | **hályog 1.** *orv* katarakto
 *fehér hályog: leŭkomo
 *fekete hályog: amaŭrozo
 *öregkori hályog: senila katarakto
 *zöld hályog: glaŭkomo
2. *átv* vualo, katarakto
 *lehull a hályog a szeméről: vualo falas de liaj okuloj
 | **hám¹** **1.** jungaĵo, jungilaro, *ritk* harniso
 *aki hámba fogja magát, húzni köteles: *közm* kiu sin enjungis, devas tiri²
 *kirúg a hámból: elsalti el la jungo, diboĉi en ĝuo kaj bruo
2. [heveder] ŝelkego
 *a hajóvontatók hámban húzták a hajókat: la haŭlistoj tiris la ŝipojn per ŝelkegoj
 | **hám²** *anat* epidermo, epitelio
 | **Hám** *bibl* Ĥam/o/
 *Hám, Kánaán ösátyja: Ĥam, la patro de Kanaan
 | **hamada** *geo* hamado [kósivatag]
 | **hamadriád** *ld.* erdei nimfa, galléros pávián
 | **Hámán** *bibl* Haman/o/
 *Hámán Ahasvéros minisztere volt: Hamano estis ministro de Aĥaŝveroŝo
 | **hamar** baldaŭ, post nelonge
 *hamarjában: [gyorsan] haste, [hirtelenében] subite
 | **hamarosán** *ld.* hamar
 | **Hamburg** *geo pol* Hamburg [város és szövetségi állam] [DE]
 | **hamburger** hamburgaĵo, hamburgero
 | **hámfa** timonveкто, tirveкто
 | **hámi** *mn nyt ex* ĥamida
 *hámi nyelvcsalád: ĥamida lingvofamilio
 | **hámiga** koljungo, jungokolumo
 | **Hamilkár** *tört* Hamilkaro
 | **Hamilton-operátor** *fiz* hamiltoniano
 | **hámistráng** tirrimeno
 | **hamis 1.** falsa, postiĉa, nevera, [csaló] trompa, [nem őszinte] malsincera, [nem hiteles] neaŭtentika, apokrifa
 *hamis állítás: nevera aserto
 *hamis barát: *nyt* falsa amiko
 *hamis bajusz: postiĉaj lipharoj
 *hamis eskü: falsa ĵuro
 *hamis hír: malvera famo
 *hamis ígéret: trompaj promesoj
 *hamis végrendelet: apokrifa testamento
 *hamis pénz: falsa monero
 *hamis próféta: falsa profeto
 *hamis tanú: falsa atestanto
2. [kacér] koketa, petolema, flirtema
 *hamis menyecske: flirtema virineto
3. *áll* mordema, atakema
 *hamis kutya: mordema hundo
4. *zene* falsa, neĝusta, mis-
 *hamis hang: mistono, falsa tono
5. *fn* ruzulo, malsincerulo
 *te, kis hamis: vi, petoluleto/ruzuleto

| **hamisarany** *kém* krizokalo
 | **hamisbanán** *növ* helikonio
 | **hamisít** *tr* falsi, [italt] adulteri, bapti, *jog* falsofari
 *aláírást hamisít: falsi subskribon
 *bankjegyet hamisít: falsi bankbiletojn
 *bort hamisít: adulteri vinon, *tréf* bapti vinon
 *iratot hamisít: falsofari dokumenton
 | **hamisítatlan** aŭtent/ik/a, originala, vera
 | **hamisító** falsisto
 | **hamisítvány** fals/aĵ/o
 | **hamisjátékos** trompludisto, misludisto
 | **hamiskártyás** trompa kartludisto
 | **hamiskodik 1.** *ntr* ruzi, malsinceri
2. *ntr* petoli
 | **hamislicsi** *növ* rambutano
 | **hamita** *ld.* hámi
 | **hámolás 1.** deskvamiĝo, keratolizo
2. [lehámlott bőr] deskvamaĵo, keratolizaĵo
 | **hámolasztószer** keratolizilo
 | **Hamlet** *ir* Hamleto
 | **hámlik** *ntr* deskvamigi
 | **hameda** *ld.* hamada
 | **Hammurábi** *tört jog* Hamurabo
 | **hámoz** *tr* senŝeligi, elŝeligi
 *krumplit hámoz: senŝeligi termpomojn
 | **hámozókés** senŝeligilo
 | **Hampshire** *geo* Hampŝiro
 *New Hampshire: *geo pol* Nov-Hampŝiro [US]
 | **hámréteg** *anat* epitelio
 | **hámszj** tirrimeno
 | **hamszin** *met* ĥamsino [forró déli tavaszi szél Egyiptomban]
 | **hámszövet** epitelio
 | **hamu** cindro
 *béke hamvaira!: paco al lia cindro!
 *hamut szór a fejére: ŝuti cindron sur la kapon
 *por és hamu vagyunk: ni estas polvo kaj cindro
 *vulkáni hamu: vulkana cindro
 | **hamuajtó** cindruja pordo
 | **hamufelhő** cindronubo
 *a kráterből hamufelhő emelkedett fel: cindra nubo leviĝis el la kratero
 | **hamukő** *ásv* cindropetro, cindrorokaĵo
 | **hamuláda** cindrokesto, cindrujo
 | **hamumeghatározás** *kém* cindrodeterminado
 | **Hamupipőke** Cindrulino
 | **hamuszínú** *ld.* hamuszürke
 | **hamuszürke** cindra, cindrogriza
 | **hamutartó** cindrujo
 | **hamuzsír** potaso
 | **hamv 1.** cindro
 *hamvában hal: mortnaskiĝi
 *hamvában holt: mortnaskita
2. *növ* prujnumo
3. [fiatalos üdeség] juna freŝo
 | **hamvad** *ntr* cindriĝi, estingiĝi
 | **hamvas 1.** [hamuszürke] cindra, cindrogriza
2. [pl. gyümölcs, bőr] prujnuma, lanuga, velura, junfreŝa, juneca, virgeca
 *hamvas Barack: velura persiko
 *hamvas bőr: junfreŝa haŭto
 *hamvas gyümölcs: prujnuma frukto

| **hamvaska** *ld.* tengerparti aggófű
| **hamvaszt** *tr* cindrigi, [halottat] kremacii
| **hamvazószerda** Cindromerkredo
| **hamvveder** /cindro/urno
| **han** *fn* hano
han: *mn nyt* hana
| **hancúrozik** **1.** *ntr* petoli, kaprioli, ludpetoli
*gyermek hancúroztak a réten: infanoj petolis sur la herbejo
2. *ntr biz* koketi, flirti
| **háncs** **1.** *növ* floemo
2. [anyag] basto
*háncsból szőnyeget fon: plekti maton el basto
| **háncskosár** bastokorbo
| **háncsrost** bastofibro
| **háncsszőnyeg** bastomato
| **háncstest** *növ* floemo
| **handabanda** **1.** fanfaronado, blagado, brufarado, bušheroado
2. *pej* ceremonioj
| **handabandázik** **1.** *ntr* fanfaroni, blagi, bušheroi, fari bruon
2. *ntr* fari ceremoniojn
| **handlé** ĉifonisto
| **handler** *ld.* kezelőprogram
| **handzsár** cimitaro
| **hanem** sed
*nem mi, hanem ti: ne ni, sed vi
*nem csak kértünk, hanem kaptunk is: ni ne nur petis, sed ankaŭ ricevis
*nem úgy, hanem így: ne tiel, sed ĉi tiel
| **hang** **1.** sono
*a haragnak szép a hangja: la sonorilo havas belan sonon
*fémes hang: metaleca sono
*hangot ad: eligi sonon
*hangot vezet: propagi sonon
2. [emberi] voĉo, [hangszín] tono, nuanco, [állati] bleko, [vélemény] opinio
*a lelkiismeret hangja: voĉo de la konscienco
*bizalmas hangot üt meg: li uzas familieran tonon
*csodálatos hangja van: ŝi havas ravan voĉon
*egy hangon szóló: unutona, monotona
*egy hanggal se többet!: eĉ vorton ne plu!
*éles hangú: akra voĉa, akut voĉa
*elnyújtott hangon énekel: kanti per tirita voĉo
*érces hang: metala voĉo
*felemeli a hangját: levi/altigi sian voĉon
*fojtott hangon suttog: flustri per obtuza voĉo
*hallatja a hangját: át is aŭdigi sian voĉon
*hangokat hall: *pszi* aŭdotrompiĝi
*hangot ad elégedetlenségének: esprimi/manifesti sian nekontenton
*határozott hangon: firmavoĉe
*kiáltó hangja a pusztában: *bibl* voĉo de krianto en la dezerto
*kikérem ezt a hangot!: mi rifuzas ĉi tiun tonon!
*kioktató hangon beszél: paroli per katedra tono
*lágy hangú: mildavoĉa, *ritk* softa
*majd más hangon beszélek veled!: mi ŝanĝos la tonon kontraŭ vi!
*megtört a hangja: lia voĉo rompiĝis
*nem találja a kellő hangot: ne trafi la ĝustan tonon/klavon

*olyan hangok hallatszottak: aŭdiĝis famoj/opinioj
*öblös hang: barela/kaverna voĉo
*parancsoló hangot üt meg: alpreni aŭtoritatan tonon
*recsegő hang: knara voĉo
*rekedt hang: raŭka voĉo
*reszelős hang: raspa voĉo
*vastag hang: dika voĉo
*vékony hang: maldika voĉo
3. *zene* tono, sono
*az orgona hangjaira vonultak be: ili enmarŝis ĉe la tonoj de la orgeno
*c hang: tono C
*disszonáns/hamis hang: mistono, falsa tono
*fojtott hang: ŝtopsono [kürt]
*hangot felemel: isigi tonon
*hangot kitarva/tenuto játszik: ludi tonon tenade/tenante
*hangot leszállít: beigi tonon
*kombinációs hang: kombinotono
*különbségi hang: subtono
*megadja a hangot: indiki la sonalton/piĉon
*nincs hangja: ne havi muzikan voĉon
*szoprán hang: soprano, diskanto
*szummációs hang: sumtono
*tenor hang: tenoro, tenora voĉo
*tizedik hang: dekho
4. *nyt* sono
*ajakkerekítéses hang: ronda vokalo
*ajak-orr hang: lipa naza konsonanto, labialnazalo
*ajak-rés hang: lipa frota konsonanto, labialfrikativo
*ajak-zár hang: lipa eksploda konsonanto, labialplozivo
*artikulálatlan hang: neartikulaciata sono
*aspirációs hang: aspiracia sono
*átmeneti/sikló hang: glitanto
*csettintő hang: klaksono, klako, injektivo
*fog-orr hang: denta naza konsonanto, dentalnazalo
*fog-rés hang: denta frota konsonanto, dentalfrikativo
*fog-zár hang: denta eksploda konsonanto, dentalplozivo
*fog-zárrés hang: denta eksplode-frota konsonanto, dentalafrikato
*folyékony hang: flua konsonanto, likvido
*gége-rés hang: laringa frota konsonanto, laringallikvido
*hangszalag-réshang: glota frikativo
*ínycsappal képzett hang, uvuláris hang: uvularo
*íny-rés hang: antaŭpalata frota konsonanto, gingivalfrikativo
*íny-zárrés hang: antaŭpalata eksplode-frota konsonanto, gingivalafrikato
*kakuminális hang: retrofleksa sono, kakuminalo
*nem tisztán ejtett hang: [sva] malklara sono
*oldalsó hang: lateralo
*palatalizált hang: palataligita sono
*palato-alveoláris hang: palatalveolario, gingivalo
*pergő hang: vibra konsonanto
*redukált/sorvadó hang: reduktita sono
*tisztán ejtett hang: klara sono
*zár-rés hang: ekplode frota konsonanto, afrikato
*zárt hang: fermita sono
*zöngés hang: voĉa sono
*zöngétlen hang: senvoĉa sono
| **hanga** *növ* eriko
*hangafélék: erikacoj
| **hangadó** **1.** *mn* opiniforma, tondona

*hangadó körök: opiniformaj rondoj

2. *fn* korifeo, opiniformanto

*ó az osztályban a hangadó: li havas la ĉefan voĉon en klaso

| **hangalakzat** *ir* sonfiguro

| **hangállomány** *ld.* hangfájl

| **hangamirtusz** *növ* melaleŭko

| **hanganyag** sonmaterialo

| **hangár** hangaro

| **hangarchívum** sonarhivo

| **hangárnyalat** *zene nyt* tembro, sonkoloro, voĉkoloro

| **hangarózsa** *növ* rododendro

*alpesi hangarózsa: rustkolora rododendro

*borzas/molyhos hangarózsa: hirta rododendro

| **hangátvetés** *nyt* metatezo

| **hangbarázda** /disko/kanelo

| **hangbetoldás** *nyt* epentezo, [szó elejére] prostezo

| **hangcsatorna** *távk* voĉkanalo

| **hangcsík** *film* sonstreko, sonstrio

| **hangcsillapító** *ld.* hangtompító

| **Hangcsou** *ld.* Hangzhou

| **hangdigitalizáló** *fn inf* sonbitigilo

| **hangdokumentum** voĉdokumento

| **hangeffektus** sonefekto

| **hangelnyelő** sonsorba

| **hangeltolódás** *nyt* sontransformiĝo

| **hangerő** sonintenso, intenso de sono

| **hangerőingadozás** [rádiójel] fado

| **hangerőmérés** fonometrio

| **hangerőmérő** fonometro

| **hangerősítő** *fn eltr* amplifilo

| **hangerőszabályozó** laŭtregulilo

| **hangerőszint** laŭtnivelo

| **hangérték** *fiz* sonvaloro

| **hangfal** sonkesto

| **hangfájl** *inf* sondosiero

| **hangfekvés** *zene* registro

| **hangfelvétel** sonregistro, [eredménye] sonregistraĵo

| **hangfelvevő** [eszköz] sonregistrilo

| **hangfestő** sonimita, onomatopea

| **hangfogó** *zene* dampilo, sordino

| **hangforrás** *fiz* sonfonto

| **hangfrekvencia** *fiz* sonfrekvenco

| **hanggyorsulás** sonakcelo

| **hanghatár** *fiz* sonmuro

| **hanghatás** sonefekto

| **hanghézag** *nyt* hiato

| **hanghordozás** intonacio, /parol/tono

| **hanghordozó** *fn tech zene* sonportilo

| **hanghullám** *fiz* sonondo

| **hangintenzitás** sonintenso, intenso de sono

| **hangírás** sonskribo, fonetika skribo

| **hangjáték** radiodramo

| **hangjegy** /muzik/ното

*egész hangjegy: plena noto, pleno

*nyolcad hangjegy: okona noto, okono

| **hangjegyérték** *zene* notodaŭro

| **hangjegyzírás** muzika notacio/notskribado

*a hangjegyzírás öt vonala: kvinliniaro de la muzika notacio

*gregorián hangjegyzírás: gregoria notacio

*korál/kvadrát hangjegyzírás: kvadrata notacio

*menzurális hangjegyzírás: mezurnotacio

*patkószög hangjegyzírás: cirkumfleksa notacio

| **hangjegyvonal** *zene* notlinio

| **hangjegyvonalak** *zene /not/liniaro*, muzika liniaro

| **hangjelzés** sonsignalo

| **hangjelző** *fn eltr* zumilo

| **hangkapcsolás** junto de sonoj, sontransiro

| **hangkazetta** sonkasedo

| **hangkártya** *inf* sonkarto

| **hangkép** *fn nyt* signifanto

| **hangképzés** *nyt* sonformado, artikulacio

*hangképző szerv: artikulaciilo, artikulacia organo

*helyes hangképzésű: ortofona

| **hangkészlet** *nyt* fonetismo, *átv* fonetiko *vö.* grafismo

| **hangkiesés** *nyt* elizio, [szó belsejében] sinkopo

| **hangköz** *zene* intervalo, -to

*bővített hangköz: pliiigita/aŭgmentita intervalo

*disszonáns hangköz: malkonkordo

*kis hangköz: malgranda intervalo, minora intervalo

*nagy hangköz: granda intervalo, maĵora intervalo

*konszonáns hangköz: konkordo

*tizenkettő hangköz: dekduto, kvintokto

*szűkített hangköz: malpliiigita/diminuita intervalo

*tisztá hangköz: perfekta intervalo

| **hangkvantum** *fiz* fonono

| **hangléc** [hangszeren] sonfosteto

| **hanglejátészó** [eszköz] sonreproduktilo, *inf* sonlegilo

| **hanglejtés** *nyt* intonacio, frazmelodio

*szó hanglejtése: vortmelodio

| **hanglemez** sondisko, [gramofoné] gramofondisko

*hanglemezzre vesz: surdiskigi, gravuri sur sondisko

| **hanglemezbolt** diskovendejo

| **hanglemeztartó** *fn /son/diskorako*

| **hanglétra** *ld.* hangsor, skála

| **hangmagasság** tonalto, piĉo

*hangmagasságot emelő jel: isiga/altiga signo

*hangmagasságot leszállító jel: beiga/malaltiga signo

*tartja a hangmagasságot: teni la piĉon

| **hangmérce** [pengető hangszeren] freto

| **hangmérnök** *film* sonreĝisoro, tonreĝisoro, *tech*

soninĝeniero

| **hangminőség** sonkvalito

| **hangnem 1.** /voĉ/tono

*éles hangnemben beszél: paroli per akra tono

*határozott hangnem: kategorio tono

*ilyen hangnemben nem beszélhetsz velem: en tia tono vi ne rajtas paroli kun mi

*ocsmány hangnem: fia tono

2. *zene* tonalo

*dúr hangnem: maĵora tonalo

*moll hangnem: minora tonalo

| **hangnemkeverés** *zene* plurtonaleco

| **hangnemváltás** *zene* gamŝanĝo, modulado

| **hangnyomás** sonpremo

| **hangnyomászint** nivelo de sonpremo

| **hangol 1.** *tr zene* agordi

*magasra hangolt zongora: altpiĉa piano

*zongorát hangol: agordi pianon

2. *tr tech* agordi

*rádiót hangol: agordi radioaparaton

3. *tr át* agordi, [egymáshoz] interagordi, sinkronigi

*egymáshoz hangolja a béreket: interagordi la salajrojn

*ellenem hangolja a lányomat: ŝi agordas kontraŭ mi mian filinon

| **hangolás** agordo

*egygomb-hangolás: *eltr* unuturnila agordo

*hangolási norma: *zene* piĉnormo

*tisza hangolás: ĝusta agordo

| **hangoló** *fn* agordisto

| **hangolócsavar** *zene* agordoŝraŭbo

| **hangolócső** *ld.* hangolósíp

| **hangolólék** *zene* agordokojno

| **hangolókör** *fiz vill* oscilcirkvito

| **hangolókulcs** *zene* kordostreĉilo, kordagordilo,

[hegedűm] agordokejlo

| **hangolópanel** *fn* [pl. rádióm] agordoplato

| **hangolósíp** *zene* agordotubo, pi/t/ĉtubo

| **hangolószőg** *zene* agordostifto

| **hangolótakercs** *vill* agorda bobeno

| **hangolótóke** *zene* agordotabulo, stiftarbloko

| **hangolóvilla** *zene* agordoforko

| **hangos** **1.** laŭta, [emberi hang] plenvoĉa

*fülsiketítően hangos: orelde>true laŭta

*hangosan beszél: paroli laŭte

*hangosan pletykált rólam: ŝi klaĉis plenvoĉe pri mi

*olvasd hangosan: laŭtleĝu/voĉleĝu ĝin

2. átv is [zajos] brua

*hangos szórakozóhely: brua amuzejo

*hangos siker: brua/furora sukceso

3. [akusztikai] son-

*hangos szótár: sonvortaro

*hangos újság: songazeto

| **hangosbemondó** laŭtparolilo, megafono

| **hangosbeszélő** *ld.* hangosbemondó

| **hangosfilm** sonfilmo, parolfilmo

| **hangosít** *tr film* sonizi

*zenés hangosítású film: filmo sonizita per muziko

| **hangosító** *ld.* hangerősítő

| **hangoskodik** *ntr* brui, tro laŭti

*hangoskodó alak: bruĝenulo, *tréf* hurlanta derviŝo

*utcagyerekek hangoskodnak lent: stratobuboj bruas

malsupre

| **hangoskönyv** aŭdlibro, voĉlibro

| **hangoztat** **1.** *tr* aŭdigi, emfazi, akcenti

*igazát hangoztatja: emfazi sian pravon

*politikaj jelszavakat hangoztat: aŭdigi politikajn

sloganojn

*széltében-hosszában hangoztat: disaŭdigi, aŭdigi dise-

larĝe

2. *tr* sonigi

*hosszan hangoztatja a c-t: longe sonigi C

| **hangösszevonás** *nyt* krazo

| **hangposta** *távk* voĉpoŝto

| **hangpróba** **1.** [meghallgatás] parolprovo, kantoprovo

2. mikrofonprovo

3. *tech* akustika provo

| **hangradar** *hajó* asdiko

| **hangredő** *anat* voĉa faldo

| **hangrend** *nyt* vokalharmonio

*hangrendi illeszkedés: vokalharmoniiĝo

| **hangrendszer** **1.** *nyt* sonsistemo, fonetismo vö. grafismo

2. *zene* tonsistemo

| **hangrés** **1.** *anat* ĝloto

2. [hangszeren] sontruo

| **hangrezegtetés** *zene* tremolo, tremsono

| **hangrezgések** voĉaj osciloj

| **hangrezgémérő** *zene* vibroskopo

| **hangrobbanás** soneksplodo

| **hangsáv** *film* sontrako, sonstreko, sonstrio

| **hangsebesség** sonrapido

*hangsebesség feletti: supersona

| **hangsor** **1.** *nyt* sonĉeno

2. *zene* gamo, [modális] modalo

*dór hangsor: dora modalo

*eol hangsor: eola modalo

*fríg hangsor: friga modalo

*hatfokú hangsor: sesnota gamo

*ión hangsor: iona modalo

*líd hangsor: lida modalo

*lokriszi hangsor: lokra modalo

*mixolíd hangsor: mezlida modalo

*plagiális hangsor: plagala modalo

*tizenkétfokú hangsor: dekdunota gamo

| **hangspektrum** sonspektró

| **hangstúdió** sonstudio, aŭditorio

| **hangsúly** **1.** *nyt* akcento

*a hangsúly az utolsó előtti szótagra esik: la akcento falas sur la antaŭlastan silabon

*dinamikus hangsúly: dinamika akcento, streĉakcento

*kontrasztív hangsúly: kontrastiga akcento

*kötött hangsúly: fiksa akcento

*zenei/tonális hangsúly: tona akcento

2. [szónoki] emfazo, akcento

3. *zene* akcento, pulso

| **hangsúlyjel** *nyt zene* akcentosigno

*vietnami hangsúlyékezet: *nyt* agrafo

| **hangsúlyos** **1.** *nyt* akcent/it/a

2. *ir* akcent/it/a, emfaza

| **hangsúlyoz** **1.** *tr nyt* akcenti

2. *tr átv* emfazi, akcenti, substreki, [erősen] marteli,

[ritmust] skandi

*hangsúlyozza az ügy fontosságát: substreki la gravecon de la afero

*nem győzöm eléggé hangsúlyozni: mi ne povas sufiĉe emfazi

*verssord hangsúlyoz: skandi verson

| **hangsúlyütközés** *ir* karambolo [két hangsúlyos szótag találkozása]

| **hangszál** *ld.* hangszalag

| **hangszalag** **1.** *anat* voĉkordo, voĉa ligamento

2. *eltr* sonbendo, aŭdbendo

*hangszalagra vesz: sonbendi, surbendigi

| **hangszalagbénulás** *orv* paralizo de la voĉaj ligamentoj

| **hangszalaggyulladás** kordito, inflamo de voĉkordoj

| **hangszedő** *fn* sonprenilo, pikupo

| **hangszedőkar** sonbrako, pikupa brako

| **hangszekrény** [hangszeren] resonilo, sonujo, sonskatolo

| **hangszer** muzikilo, muzikinstrumento

*billentyűs hangszer: klavinstrumento

*egyhúros hangszer: unukorda instrumento

*fafűvős hangszer: ligna blovinstrumento

*fűvős hangszer: blovinstrumento

*hangszert megszólaltat: sonigi muzikilon

*húros hangszer: kordinstrumento

*membranofon hangszer: membrana frapinstrumento

*népi hangszer: populmuzika instrumento

*rézfűvós hangszer: latuninstrumento
 *ütőhangszer: frapinstrumento, [dzsessz, pop] drumo
 *vonós hangszer: arĉinstrumento
 | **hangszerel** *tr* instrumenti, [zenekarra] orkesztri
 | **hangszerjavító** riparisto de muzikinstrumentoj, muzikilisto
 | **hangszerkészítő** faristo de muzikinstrumentoj, muzikilfaristo
 | **hangszerszóló** solludo
 | **hangszerv** voĉorgano, [emberi] parolorgano
 | **hangszigetel** *tr* sonizoli
 *hangszigetelt fülke: sonizolita kajuto
 | **hangszigetelés** sonizolaĵo
 | **hangszimbolika** sonsimbolismo
 | **hangszín** *zene nyt* tembro, voĉtono, sonkoloro, voĉkoloro
 *hangszínt módosít: moduli
 *hangszínt szabályoz: egaligi, ekvalizi
 | **hangszínkép** sonspektra
 | **hangszínszabályozó** *eltr* egaligilo, ekvalizilo
 | **hangszóró 1.** [erősítő] amplifilo
2. laŭtparolilo, megafono
 *dinamikus hangszóró: dinamika laŭtparolilo
 | **hangtalan 1.** sensona, senbrua, silenta
2. senvoĉa, senparola, *orv* afonia
 | **hangtalanság** *orv* afonio
 | **hangtan 1.** *fiz* akustiko
2. *nyt* fonetiko, sonscienco
 *hallási hangtan: percepta fonetiko
 *hangzási hangtan: akustika fonetiko
 *kiejtési hangtan: artikulacia fonetiko
 *nyelvi hangtan: fonologio
 *osztályozó hangtan: paradigma fonetiko
 | **hangtanos** *fn nyt* fonetikisto
 | **hangtár** fonoteko
 | **hangtechnika** *film* sontekniko
 *hangtechnikai eszközök: son ekipaĵo
 | **hangtechnikus** *film* sonteknikisto
 | **hangteljesítmény** sonpovumo
 | **hangterjedelem** sonamplakso, diapazono, [emberi hangé] voĉamplakso
 *kétoktávós hangterjedelem: duokta amplakso
 | **hangtest** *nyt zene* sonkorpo
 | **hangtompító 1.** *tech* dampilo, senbruiĝilo
2. *zene* dampilo, sordino
 | **hangtölcsér** funelo, kloŝo, [beszédhez] paroltubo
 *gramofon hangtölcsére: funelo de gramofono
 *oboa hangtölcsére: kloŝo de hobojo
 | **hangtörvény** *nyt* sonleĝo
 | **hangtudomány** *ld.* hangtan
 | **hangugratás** *zene* sinkopado
 | **hangulat 1.** [egyéni] humoro, animstato, agorditeco, [kedv vmihez] emo
 *emelkedett hangulatban van: li havas iom da vaporo en la kapo
 *ez elrontotta a hangulatát: tio difektis lian humoron
 *ma nincs jó hangulatom: hodiaŭ mi ne havas bonan humoron
 *most valahogy nincs hozzá hangulatom: nun iel mi ne havas emon al tio
 *nyomott hangulat: deprimó
 *rózsás hangulatban van: esti en roza humoro

*szar hangulatban vagyok: *biz* mi havas kriplan/merdan humoron
2. [légkör] etoso, atmosfero, [rokonszenv] simpatio, [ellenszenv] malsimpatio, antisimpatio
 *baráti hangulatban söröztünk: en amika etoso ni bierumis
 *elégikus a vers hangulata: la etoso de la poemo estas elegia
 *háborús hangulat uralkodott az országban: milita atmosfero regis en la lando
 *hangulatot kelt a kormány ellen: vekti antipation/inciti kontraŭ la registaro
 *jó hangulatú kirándulás: bonetosa ekskurso
 | **hangulatkeltés** incito, malsimpatiigo, antipatiigo
 | **hangulatos** bonetosa, bonhumoriga
 *hangulatos program: bonhumoriga programo
 *hangulatos vendéglő: bonetosa gastejo
 | **hangulatteremtő** etosiga, etoskrea, bonhumoriga
 | **hangulatváltozás** humorŝanĝiĝo
 *ciklikus hangulatváltozás: ciklotimio
 | **hangutánzás** sonimito, onomatopeo
 | **hangutánzó** sonimita, onomatopea
 *hangutánzó szó: sonimita vorto, onomatopeaĵo
 | **hangüzenet** *táv* voĉmesaĝo
 | **hangváltás** *nyt* vokalaŝanĝo
 | **hangváltozás 1.** [mutáció] voĉŝanĝiĝo
2. *nyt* sontransformiĝo
 *hangváltozási törvények: leĝoj de sontransformiĝoj
 | **hangverseny** koncerto
 *hangversenyt ad: doni koncerton
 | **hangversenyez** *ntr* koncerti
 | **hangversenyiroda** koncertagentejo
 | **hangversenykörút** koncertvojaĝo, koncertturneo
 | **hangversenymester** koncertmajstro, ĉefviolonisto
 | **hangversenysterem** koncertejo, koncerthalo, koncertsalono
 | **hangversenyzongora** koncertpiano, pianego
 | **hangvesztés** *orv* afonio
 | **hangvétél** tono
 *éles hangvétélű: akratona
 | **hangvilla** agordforko, tonforko, piĉforko
 *elektromágneses hangvilla: elektromagneta tonforko
 | **hangvisszaadás** sonreproduktó
 | **hangvisszaverődés** sonreflektó
 | **hangzás** sonado, soneco
 *hangzás alapján ítéel: juĝi laŭ sonado
 *jó hangzás: bonsoneco
 *kellemes hangzású: belsona
 *rossz hangzás: malbonsoneco, missoneco, kakofonio
 *zenei hangzás: muzika soneco
 | **hangzat** *zene* akordo
 *diatonikus hangzat: diatona akordo
 *kellemes hangzat: melodio
 *kromatikus hangzat: kromata akordo
 *tonikus hangzat: tonika akordo
 *tört hangzat: arpeĝo
 *tört hangzatot játszik: arpeĝi, ludi arpeĝon
 | **hangzavar** rumoro, voĉbruo, voĉkonfuzo
 | **hangzik** *ntr* soni, [hallatszik] aŭdiĝi, [zengve] sonori, [szöveg] teksti
 *a törvény így hangzik: la leĝo tekstas jene
 *együtt hangzik: kunsoni
 *ez nem hangzik hihetően: tio ne sonas kredeble

*furcsán hangzik a bocsánatkérésed: strange sonas via pardonpeto

*nem hangzik már nóta: kantoj ne plu aŭdiĝas

| **Hangzhou** *geo* Hangĝoŭo

| **hangzó** *nyt* parolsono

| **hangzófilm** *film* tört sonfilmo

| **hangzóilleszkedés** *nyt* sonkonformiĝo, asimiliĝo

| **hangzósság** *nyt* sonlaŭteco

| **hangya** *áll* formiko

*fehér hangya: termito, blanka formiko

*gyepi hangya: gazonformiko

| **hangya-** *kém* formi-

| **hangyabogánc** *növ* jurineo

| **hangyaboly** formikejo

| **hangyaleső** *áll* mirmeleono, formikleono

| **hangyamászásérzés** *orv* formikado

| **hangyaraj** formika svarmo

| **hangyás** **1.** [bolond] freneza

2. [különös] bizara

| **hangyasav** *kém* formiata acido, metanacido, metanata acido

| **hangyászfélék** *áll* mirmekofagedoj, formikomanguloj

*dolmányos hangyász: suda tamanduo

*északi/mexikói hangász: norda tamanduo

*erszényes hangyász: mirmekobo

*nagy hangyászmedve: mirmekofago, formikurso

| **hangyászsün** *áll* ehídno

| **hangyaszorgalom** abela/formika diligento

| **Hanna** Janjo [utónév]

| **Hannibál** *tört* Hanibalo

| **Hannover** *geo* Hanovro

| **Hanoi** *geo* Hanojo

| **Hánókh** *bibl* Hanoĥ/o/

| **hant** **1.** terbulo, glebo

2. [sírhan] tombomonteto

| **hánt** **1.** *tr* senŝeligi, [hüvelyest] elguŝigi, [magot] senbranigi, perligi

2. *tr* [tarlót] senstolpigi, senkulmigi

| **hantfutó** *áll* terbula fuĝoskarabo

| **hanti** **1.** *fn* ĥanto

2. *mn* *nyt* hanta

*a hanti ugor nyelv: la ĥanta estas ugra lingvo

| **hantmadár** *áll* enanto, saksikolo

*kormos hantmadár: nigra saksikolo

*pusztai hantmadár: izabelsaksikolo

*sivatagi hantmadár: dezertenanto

| **hantol** *tr* rekovri

*sírt hantol: rekovri tombon

| **hántol** **1.** *tr* senŝeligi, senbranigi, perligi

*rizst hántol: senbranigi rizon

2. *tr* *tech* skrapo, [bevonatot] maltegi

| **Hanumán** *mit* ir Hanumano [majomisten]

| **Hanumat** *ld.* Hanumán

| **hány**¹ **1.** *tr* ŝuti, ŝoveli

*halomba hány: ŝuti en amason, ŝutamasigi

*havat hány: forŝoveli neĝon

2. *tr* [hevenyészve dob] ŝuti, haste ĵeti

*magára hányta a ruháját: li haste ĵetis sur sin la vestaĵojn

3. *tr* [lövell] ŝuti, vomi, ŝprucigi

*karikát hány a szeme: ringoj dancas al li antaŭ la okuloj

*hánynom kell a viselkedésedtől: min naŭzas via konduto

*szikrát hány: ŝuti fajrerojn

*tüzet hány: vomi fajron

4. *tr* [gyomorból] vomi

*epét hány: vomi galon

*vért hány: vomi sangon

5. *tr* [pl. kalászt, virágot] disvolvi, malfermi, kreskigi, aperigi

*a búza hányja már a kalászat: la tritiko jam disvolvas sian spikon

*az orgona hányja a virágját: la siringo malfermas siajn florojn

6. *tr* [panaszol] riproĉi, kritiki, priŝuti per akuzoj, ĵeti al iu en la vizaĝon

*mindent a szememre hány: li priŝutas min per akuzoj

*szememre hányja összes hibáimat: li ĵetas ĉiujn miajn erarojn al mi en la vizaĝon

7. *tr* [testrészét kapkodja] ĵetadi, kaptadi, dancigi

*a ló hányja a fejét: la ĉevalo kaptadas sian kapon

*hányja a farát: dancigi sian postaĵon

*hányja magát: ĵetadi sin

8. [állandósult szókapcsolatokban]

*bukfencet hány: fari transkapiĝon

*cigánykereket hány: radruli sin, fari radruliĝojn

*kardélre hány: falĉi per glavo

*lest hány: fari/prepari embuskon

| **hány**² **1.** [kérdő névmás] kiom?, [hányadik] kioma?

*hány kilót kérsz?: kiom da kilogramoj vi petas

*hányal osszam?: per kiom mi dividu ĝin?

*hányat mondtál?: kiom vi diris?

*hány nyelvet beszélsz?: kiom da lingvoj vi parolas?

*hány óra van?: kioma horo estas?, *biz* kiomas?

2. *isz* kiom!

*hány gyümölcs van ezen a kis fán!: kiom da fruktoj estas sur ĉi tiu arbeto!

3. [vonatkozó névmás] kiom

*csodálkoztam, hogy hány ember összejött: mi miris, ke kiom da homoj kunvenis

*megkérdeztem, hány lovuk van: mi demandis, kiom da ĉevaloj ili havas

| **hányad** [részesedés] kvoto, *mat* ono, frakcia parto

*a kamatok hányada: kvoto de la interezoj

*az örökségnek csak kis hányadát kaptam: mi ricevis nur etan onon de la heredaĵo

*bizonyos hányadot kér a nyereségből: li postulas certan kvoton de la gajno

| **hányadán?** kiel?

*hányadán áll az ügy?: kiel statas la afero?

| **hányadé** vom/it/aĵo

| **hányadik** **1.** [kérdő névmás] kioma

*hányadikán történt?: je kioma tio okazis?

*hányadika van ma?: kioma tago estas hodiaŭ?, kiun daton ni havas hodiaŭ?

*hányadik osztályba jársz?: kioman klason vi vizitas?

2. *isz* kioma!

*hányadik éve már: jam kioma jaro!

| **hányadikos?** kioma-klasa?

*hányadikos a fiad?: kioman klason vizitas via filo, kiomaklasa estas via filo?

| **hányadmagával?** kiomope?

| **hányados** kvociento

*pozitív hányados: pozitiva kvociento

*12 per 4 hányadosa 3: la kvociento de 12 per 4 estas 3

| **hányadoscsoport** kvocienta grupo

| **hányadosmérő** *vill* kvocientometro
| **hányadostest** *mat* frakcikorpo
| **hányadszor** **1.** kioman fojon?
*hányadszor ismételted meg a gyakorlatot?: kioman fojon vi ripetis la ekzercon?
2. *isz* kioman fojon!
*hányadszor kérdezel még!: kioman fojon vi ankoraŭ demandos min!
| **hanyag** **1.** nezorgema, neglektema, [lusta] nediligenta, [rendetlen] malorda
2. [nemtörődöm] nezorga, senzorga
*hanyag mozdulat: senzorga gesto
| **hanyagosság** malzorgo, nezorgemo, neglektemo, maldiligento, malordemo
*az ok a hanyagságodban rejlik: la kaŭzo kuŝas en via neglektemo
*az ön hanyagsága súlyos veszteségeket okozott: via malzorgo rezultigis gravajn perdojn
| **hányan?** **1.** kiomope?
*hányan vagytok?: kiom/ope/ vi estas?, *biz* vi kiomas?
2. *isz* kiomope!
*hányan meghaltak a balesetben!: kiomope oni mortis en la akcidento!
| **hányas?** **1.** [szám] kiu?
*hányas szám alatt laksz?: sub kiu numero vi loĝas?
2. [mérték] kiu?
*hányas cipőt hordasz?: ŝuojn de kiu mezuro vi portas?
3. [idő] kioma?
*hányas vagy?: en kioma jaro vi naskiĝis?
*hányas vonattal érkezel: per la trajno de kioma horo vi alvenos?
4. [érdemjegy] kiu noto
*hányas kaptál fizikából?: kiun noton vi ricevis en fiziko?
| **hányasával?** po kiom?
*hányasával ültök a kocsikban?: po kiom vi sidas en la aŭtoj?
| **hanyatlás** regreso, malprogreso, [testi] kadukiĝo, [erkölcsi is] dekadenco
*a gyáripár hanyatlása: regreso de la fabrikindustrio
*a Római Birodalom hanyatlása: dekadenco de la Romia Imperio
| **hanyatlik** **1.** *ntr* [dől, roskad] sinki, fali, klinfali, kadukfali
2. *ntr* [visszafejlődik] regressi, malprogresi, [testileg] kadukiĝi, [erkölcsi is] dekadenci
| **hanyatt** surdorse, dorsaltere
*hanyatt esik: fali dorsen, retrofali
*hanyatt fekszik: kuŝi surdorse
*hanyatt fekvés: *orv* dorsa dekubito
| **hanyattatás** peripetio
| **hanyattegér** *inf* stirglobo, kuglomontrilo, renversita muso
| **hanyatt-homlok** transsalte-senhalte^Z
| **hanyattugrók** *ld.* pattanóbogarak
| **hányaveti** **1.** [nyegle] vanta, malmodesta, fanfaronema, sinpufiga, superema, fieraĉa
2. [hanyag] neglektema, nezorgema
| **hányinger** vomemo
*hányingere van: havi vomemon
| **hányint** *tr* supini
| **hányintóizom** *anat* supinanto, supinatoro
| **hánykódik** sin ĵetadi, *ntr* ĵetiĝadi, barakti

*hánykódik az ágyban: ĵetiĝadi en la lito
*kétely és elhatározás között hánykódik: barakti/ŝvebi inter dubo kaj decido
*Szküllä és Kharübdisz között hánykódik: trafi de Scilo al Ĥaribdo^Z
| **hánykolódik** *ld.* hánykódik
| **hánykor?** je la kioma /horo/?
| **hányó** ŝutmonto
| **hányszor?** **1.** kiomfoje?
*hányszor ugrott?: kiomfoje li saltis?
2. *isz* kiomfoje!
*hányszor kértelek!: kiomfoje mi petis vin!
| **hánytató** vomiga
*hánytató borkő: vomiga tartro, *ex* emetiko
*hánytató dió: vomnuksó
| **hánytatócserje** *ld.* sztrichnifla
| **hánytatógyökér** *növ* ipeko
*hamis hánytatógyökér: viola ipeko
| **hánytatószer** vomigilo
| **Hanza** *gazd tört* Hanso
*Hanza-szövetség: Hansa Ligo
*Hanza-város: hansa urbo
| **haoma** *vall* haomo [szent ital]
| **haori** haoro [kabátka a kimono felett]
| **hapax legomenon** *nyt* hapakso, unufojaĵo
| **háp-háp** *hgut* gik-gak
| **Hápi** *vall* Apiso [szent bika]
| **haplográfia** *knyv* haplografio [isméltődő szótag egyszeri lemásolása]
| **haploid** *biol* unuploida, haploida
| **haploidia** *biol* unuploideco, haploideco
| **hápog** **1.** *ntr* gikgaki, anasbleki
*a kacsák hápognak: anasoj gikgakas
2. *átv* *pej* kvaki
*mit hápogsz itt nekem?: kion vi kvakas al mi?
| **harács** **1.** *tört* imposto de kafiroy/nekredantoj [az oszmán birodalomban]
2. [hadisarc] kontribucio
3. [hadisákmány] milita predo, militakiraĵo
| **harácsol** **1.** preni imposton de kafiroy/nekredantoj [az oszmán birodalomban]
2. *tr* [rabol] predi, militrabi
3. *tr* akapari, trudakiri, perforte alproprigi
| **harag** kolero
*a harag nem jó tanácsadó: *közm* kiu koleras, tiu ne prosperas^Z
*elpárolgott a haragja: lia kolero forvaporigiĝis
*forr benne a harag: boli de kolero
*haragban vannak: ili koleras sin, ili koleras unu al la alia
*haragot szít: eksciti koleron
*haragot táplál: nutri/flegi koleron
*haragra lobban: ekflami de kolero, eksplodi en koleron
*haszontalan harag, kinek nincs ereje: *közm* sen povo kolero estas ridinda afero^Z
*hirtelen haragú: eksplodema kiel pulvoro
*hirtelenség, harag, semmi jót nem farag: *közm* per insulto kaj kolero ne klarigiĝas la afero^Z
*izzó harag: arda kolero
*jogos harag fogott el: min trafis justa kolero
*kifújja a haragját: spirelblovi sian koleron
*kitölti rajta a haragját: elverŝi sian koleron sur li^Z
*magába fojtja a haragját: engluti/subpremi sian koleron

*magán kívül van a haragtól: esti ekster si de kolero
 *magára vont a gazdája haragját: li tiris sur sin la koleron de sia mastro
 | **haragít** *tr* kolerigi
 | **haragos** **1.** *mn* kolera
 *haragos képet vág: alpreni koleran mienon
 *haragos természetű: kolerema
2. *fn* koleranto, [kölcsonösen] interkoleranto
 *haragosokat kibékít: repacigi interkolerantojn
 *nincsenek haragosaim: mi ne havas kolerantojn, neniú min kolerás
 | **haragszik** *x* koleri
 *aki haragszik, annak nincs igaza: *közm* kolero pravecon ne donas^Z
 *haragszol rám?: êu vi kolerás min?
 *nem haragszik már a fiára: li ne plu kolerás kontraŭ sia filo
 *nem rá, hanem érte haragszom: mi kolerás ne pri, sed por li
 | **haragtartó** daŭrkolera
 | **haragvó** kolert/ant/a
 *haragvó természetű: kolerema
 | **harakiri** harakiro
 *harakirit követ el: harakiri
 | **Harald** Haroldo [utónév]
 | **haramia** bandito, rabisto
 | **háramlik** *ld.* háramol
 | **háramol** *ntr* rezulti, sekvi, fariĝi parto
 *a dicsőség csak rá háramlott: la gloro fariĝis nur lia parto
 *ebből nem sok haszon háramol rám: el tio rezultos ne multa utilo por mi
 *ebből csak baj háramol majd ránk: el tio sekvos nur malfeliĉo por ni
 | **harang** **1.** sonorilo
 *a harang is hív másokat a templomba, de maga nem megy: *közm* sonorilo vokas al preĝejo kaj mem neniam eniras^Z
 *a harangok Rómába mentek: la sonoriloj iris al Romo
 *félreveri a harangot: sonorigi alarmon/danĝeron, flankbati la sonorilon
 *húzza a harangot: swingi la sonorilon
 *megkondul a harang: la sonorilo ekgongas
 *szól a harang: la sonorilo sonas
 *repedt harang: krevinta sonorilo
 *tűzjelző harang: brulalarma sonorilo
2. [búra] kloŝo
 *subakva kloŝo: búvárharang
 | **harangocska** *áll* vorticelo
 *bokros harangállatka: arbustema vorticelo
 *közönséges harangállatka: sonorilsimila vorticelo
 | **haranggörbe** *mat* gaŭsa/kloŝforma kurbo
 | **harangjáték** [zeneszerszám] kariljono, sonorilaro, tintilaro
 *harangjátékon játszik: kariljoni
 | **harangkorona** krono de sonorilo
 | **harangláb**¹ sonorilstablo
 | **harangláb**² *növ* akvilegio, aglofloro
 | **harangnyelv** lango/fragilo de sonorilo, swingilo
 | **harangoz/ik/** **1.** *ntr* sonorigi
 *az esti imádságra harangoz: sonorigi por la vespera preĝo
 *delet harangoznak: oni sonorigas tagmezon
2. *ntr* [lóbál] swingi

*harangoz a lábával: swingi la kruojn
 | **harangozó** *fn* sonorigisto, sonorilisto
 | **harangöntés** sonorilmuldo
 | **harangöntő** sonorilmuldisto, sonorilfaristo
 | **harangrojt** *növ* soldanelo
 *havasi harangrojt: alpa soldanelo
 *pici/törpe harangrojt: eta soldanelo
 | **harangrongy** *ld.* harangrojt
 | **harangszó** sonorilsono, sonoro
 | **harangtorony** sonorilturo, kampanilo, sonorilejo
 | **harangvirág** *növ* kampanulo, kloŝfloro
 *harangvirágfélék: kampanulacoj
 *csalánlevelű harangvirág: trakelio
 *raponc/répagyökerű harangvirág: rapunkolo
 *kereklevelű harangvirág: rondfolia kampanulo
 | **haránt** **1.** transversa, oblikva
 *a mellen haránt viselt szalag: rubando portata transverse de la brusto
 *haránt fekszik: kuŝi transverse
 *haránt irányú: transversa, transverse direktita
 *tigris harántcsíkjai: transversaj strioj de tigro
2. *hsz* [derékszögben] kvera, orta
 | **haránték** *tech* kverkejló, transversa kejló
 | **harántfal** kvermuro, kvervando
 | **harántfuvola** transversa fluto
 | **harántgyalu** kverrabota maŝino
 | **harántizom** *anat* transverso
 | **harántmú** *kat* kaponiero
 | **harántnegyedelt** *cím* oblikve kvaronigita
 *harántnegyedelt pajzs: oblikve kvaronigita ŝildo
 | **harántpólya** **1.** *orv* transversa bandaĝo
2. *cím* transversa bendo
 | **harántremese** *ld.* harántvastagbél
 | **harántsíp** fifro
 | **haránttűz** *kat* oblikva pafado
 | **harántvastagbél** *anat* transversa kojlo
 | **harántvonal** transverso, oblikvo, kvero, transversa linio
 | **harap** *tr* mordi
 *aprókat harap: mordeti
 *harapjunk valamit: ni faru/glutu kelkajn mordojn
 *nem harapnak a csukák: la ezokoj ne mordas
 | **harapás** **1.** mordo
 *adj egy harapás kenyeret: donu al mi plenbuŝon/mordon da pano
2. [seb] mordvundo
 | **harapdál** *tr* mordeti, [állat] pinĉi
 *az ajkát harapdálja: mordeti al si la lipojn
 *harapdálja a bajuszát: mordeti al si la lipharojn
 *tehenek harapdálják a friss fűvet: bovinoj pinĉadas la freŝan herbon
 | **harapófogó** **1.** tranĉtenajlo
 *harapófogóval kell kihúzni belőle a szót: oni devas elpreĝi el li ĉiun vorton
2. *kat* tenajlo
 *az ellenség harapófogóba került: la malamiko venis en tenajlon
 | **harapós** mordema
 *a harapós kutya maga is sebet kap: *közm* mordantaj hundoj kuras ĉiam kun vundoj^Z
 *harapós kutya!: mordema hundo!
 | **Harare** *geo* Harareo

| **haraszt** **1.** [avar] falflioj, sekfolioj, falfoliaĵo, mortaj folioj

*nem zörög a haraszt, ha a szél nem fújja: *közm* famo ne flugas, se kaŭzo ne estas² v. se ne ventas, folioj silentas

2. *növ ált* filiko

*hólyagharaszt: cistopterido, vezikfiliko

3. [bozótos] veprejo

| **harasztfák** arbofilikoj

| **harasztok** *növ* pteridofitoj

| **Harbin** *geo* Harbino

| **harc** **1.** *kat* batalo

*a harc sűrűjében: en la denso de la batalo

*harcba indul: ekiri en batalon

*harcban elesik: fali en batalo, batalmorti

*harcba szólít: voki en batalon

*harcot folytat: konduki batalon

*harcra buzdítja a katonáit: instigi siajn soldatojn al batalo

*fellángolnak a harcok: la bataloj ekflamas

*harcra kész: batalpreta, militpreta

*tartalékot harcba küld: sendi rezervon en batalon

*utcai harcok: stratbataloj

2. [küzdelem] lukto, batalo

*a Béka-egér harc a homéroszi eposzok travesztiája:

Ranbatalo estas travestio de la homeraj eposoj

*belső harcok árán: preze de internaj luktoj

*életre-halálra szóló harc: batalo pri vivo kaj morto

*harc a bürokrácia ellen: batalo kontraŭ burokratismo

*hatalmi harc: batalo por la potenco, potencolukto

*késhegyig menő harc: interbatigo ĝis tranĉiloj

| **harcálláspont** batalposteno

| **harcász** taktikisto

| **harcászat** taktiko

| **harcászati** taktika

*harcászati rakéták: taktikaj misiloj

| **harcesoport** batalgrupo

| **harcedzett** hardita en bataloj, batalhardita

| **harceszköz** batalilo

*ABC-harceszközök: ABK-bataliloj

| **harceszköztár** batalilaro, arsenalo

| **harci** batala, milita

*harci cselekmények beszüntetése: ĉesigo de militagoj

*harci kedv: batalemo, militemo

*harci helyzet: situacio de batalo

*na, mi a harci helyzet?: *biz* nu, kiel statas la sorto de la mondo?

| **harcias** **1.** batalema, batalpreta, militema, marsema

*harcias nő: amazono

2. [veszekedős] kverelema, atakema

| **harcikakas-tenyésztő** kokisto, kokvetisto

| **harcjármű** batalveturilo

| **harcképes** bataltaŭga, batalpova

| **harcképtelen** ne bataltaŭga, batalmalpova

| **harckészültség** batalpreteco

*harckészültségben lévő egységek: batalpretaj unuoj

| **harckocsi** tanko

| **harckocsiakadály** tankobaraĵo

| **harckocsiakna** kontraŭtanka mino

| **harckocsihadosztály** tankodivizio

| **harckocsioszlop** tankokolono

| **harckocsizó** *fn* tankisto

| **harcmező** batalkampo, batalejo

| **harcművészet** strategio, batalarto

| **harcol** **1.** *ntr* batali, [hadakozik] militi

*Hunyadi a törökkel harcolt: Hunyadi batalis kun la turkoj

*bátran harcol az ellenséggel: kuraĝe batali kontraŭ la malamiko

*egymással harcol: interbatali, batali unu kontraŭ la aliaj

*együtt harcol: kunbatali

*vállvetve harcol: batali ŝultro ĉe ŝultro, batali flanko ĉe flanko

2. *ntr* [küzd] lukti, batali

*foggal-körömmel harcol: batali per ungoj kaj dentoj

*harcol a tudatlanság ellen: lukti kontraŭ la malklereco

*harcol egy jobb jövőért: batali por pli bona estonteco

*van értelme harcolni ellene?: ĉu sencas kontraŭbatali lin?

| **harcos** **1.** *mn* batalpreta, batalema

*harcos politikus: batalpreta politikisto

2. *fn* batalanto, batalisto, militisto

*a törzs harcosai: batalantoj de la tribo

*dühödtt skandináv harcos: *mit* berserko

*zsoldban álló harcosok: soldaj militistoj

3. *átv* batalanto, ĉampiono

*az eszperantisták békés harcosok: esperantistoj estas pacaj batalantoj

*nagy eszme harcosa: ĉampiono de granda ideo

*na, mi újság, öreg harcos?: nu, kio nova, olda kunbatalanto?

4. *fn tört* kŝatrio [harcosok kasztjába tartozó]

| **harcostárs** kunbatalanto

| **harcrend** batalordo, batalformacio

*a csapatok harcrendben álltal fel: la trupoj aranĝis sin en batalordo

*harcrendbe állítja csapatait: deploji siajn trupojn

| **harc tér** batalkampo, batalejo

| **harcvonal** fronto, batallinio

| **harcsa** *áll* siluro

*harcsaalakúak: silurformaj, katfiŝoj

| **harcsabajusz** pendantaj lipharoj

| **hard copy** *ld.* papir alapú másolat

| **hardcore** *zene* hardkoro

| **hardver** *inf* aparataro, hardvaro

| **hárem** *iszl* haremo, serajlo, [indiai] zenano

*szolgálólány háremben: odalisko

| **háremőr** eŭnuko, haremgardisto

| **hárfa** harpo

*hárfán játszik: ludi harpon

*hárfát penget: pinĉi harpon

| **hárfacserje** *növ* plektranto

| **hárfaművész** harpisto

| **hárfázik** *ntr* harpi, ludi harpon

| **hárfazongora** harpopiano

| **Harijána** *geo pol* Harjano [IN]

| **haris** *áll* krekso

| **harisnya** ŝtrumpo

*egy pár harisnya: paro da ŝtrumpoj

*félharisnya: duonŝtrumpo

*harisnyát húz: surmeti ŝtrumpojn

*nejlonharisnya: nilona ŝtrumpo

*rövid harisnya: ŝtrumpeto

*szembiztos harisnya: eskalimuna/sekurmaŝa ŝtrumpo

*varrás nélküli harisnya: senkudra ŝtrumpo

*visszér ellen kompressziós harisnyát hord: kontraŭ varikoj ŝi uzas elastajn ŝtrumpojn

| **harisnyakötő** **1.** *mn* ŝtrumpotrika, ŝtrumpofara

*harisnyakötő gép: ŝtrumpotrika maŝino
 *harisnyakötő üzem: ŝtrumpotrikejo, ŝtrumpotrika fabriko
2. *fn* ŝtrumpotrikisto, ŝtrumpofaristo
3. *fn* [rögzítő] ŝtrumpoligilo, ŝtrumporubando
 | **harisnyanadrág** taliŝtrumpoj, kalsonŝtrumpoj, ŝtrumpokalsono
 | **harisnyatartó** ĵartelozono, ŝtrumpozono, ŝtrumpoŝelko
 *harisnyatartó pántja: ĵartelo
 | **harissa** hariso [csípős mártás kuszkuszhoz]
 | **hárít** **1.** *tr* deturni, deflankigi, forigi, [megelőz] preventi, [vívásban] parati
 *betegséget hárít: preventi malsanon
 *hárítja a veszélyt: deturni la danĝeron
 *szúrást hárít: parati pikon
2. *tr* [vki másra] transŝovi
 *másra hárítja a felelősséget: transŝovi la respondecon al aliulo
 | **hárítás** [vívásban] parato
 *felső hárítás: kvinta parato
 *terchárítás: tercia parato
 | **harkály** *áll* pego
 *harkályformájúak: pegoformaj
 *harkályfélék: pegedoj
 *fekete harkály: nigra pego
 *háromlábú harkály: pegoido
 | **Harkov** *geo* Ĥarkovo, Ĥirkovo
 | **Harlem** *geo* Harlema
 | **harmad**¹ **1.** triono, [három hónap] trimestro
 *az év harmada már elmúlt: triono de la jaro jam pasis
 *az iskolaév három harmadból áll: la lernoĵaro konsistas el tri trimestroj
 *két harmad: du trionoj
 *kukoricát művel harmadában: kultivi maizon por triono
2. *sp* [idő] triontempo
3. *sp* [pályáé] trionkampo, trionzono
4. *mn* [harmadik] tria-
 | **harmad**² *zene* trito
 | **harmadéves** triajara
 *harmadéves hallgató: studento de la tria jaro/kurso, triakursano
 | **harmadfél** du kaj duono
 | **harmadfokú** triagrada
 *harmadfokú bíróság: triagrada tribunalo
 *harmadfokú égési sérülés: triagrada brulvundo
 *harmadfokú egyenlet: triagrada/kuba ekvacio, ekvacio de la tria ordo
 *harmadfokú ítélet: triainstanca juĝo
 | **harmadhangsúlyos** *nyt* proparoksitona
 | **harmadidőszak** *geo* *tört* terciaro
 *ó-harmadidőszak: paleogeno
 *új-harmadidőszak: neogeno
 | **harmadik** tria
 *a fiam harmadikba jár: mia filo vizitas la trian klason
 *a harmadikon lakom: mi loĝas en la tria etaĝo
 *harmadikán érkezem: mi alvenos la trian
 *harmadiknak érkezett: li venis /kiel/ la tria
 *harmadik Richárd: Rikardo la Tria
 *harmadik út a politikában: la tria vojo en la politiko
 *hátulról a harmadik: la praantaŭlasta, la tria delaste
 *kettő a harmadikon: *mat* du alt tri, du en la tria potenco [2³]
 *május harmadika: la tria de majo

*minden harmadik lépjen ki: elpaŝu ĉiu tria
 *minden harmadik szerdán: en ĉiu tria merkredo
 | **harmadkor** *ld.* harmadidőszak
 | **harmadkorú** triaaga
 | **harmadízben** triafoje
 | **harmadíziglen** triageneracie
 | **harmadlagos** **1.** triagrada
 *harmadlagos kérdés: triagrada demando
2. *biol orv* terciara
 *harmadlagos szifilisz: terciara sifiliso
 | **harmadmagával** triope
 *harmadmagával lakik: li loĝas triope
 | **harmadnapos** triataga, *orv* terciara
 *harmadnapos láz: terciara febro
 | **harmadol** **1.** *tr* trionigi
 *harmadolták a büntetését: oni trionigis lian punon
2. *tr* *hajó* refi
 *harmadolja a vitorlát: refi la velon
 | **harmadosztályú** triaklasa
 *harmadosztályú szálloda: triaklasa hotelo
 | **harmadpéldány** triplikato, tria kopio
 | **harmadrangú** triagrada
 *harmadrangú színész: aktoraĉo
 | **harmadrend** *kr* tria ordeno
 *ferences harmadrend: franciskana tria ordeno
 *harmadrendi szerzetes: triaordenano
 | **harmadrendű** triagrada, *kém* terciara
 *harmadrendű szerkezet: terciara strukturo
 *harmadrendű út: triagrada ŝoseo
 | **harmadrész** triono
 *a harmadrészt kapta a vagyomból: li ricevis la trionon de la havaĵo
 *harmadrészt süllyedt bele a sárba: trione li sinkis en la koton
 | **harmadszor** **1.** triafoje, la trian fojon, en/je la tria fojo
2. [felsorolásban] trie
 *és harmadszor, de nem utoljára: kaj trie sed ne laste
 | **Harmagedón** *bibl* Har-Magedon/o/
 | **hárman** tri, triope
 *hárman jöttek: triope ili venis
 *hárman közülünk: tri el ni
 *ti, hárman gyertek velem: vi, tri venu kun mi
 | **hármas** **1.** [számjegy] cifero tri, trio
 *az évszámban két hármas van: en la jarnombro estas du trioj
 *írj ide két hármast: skribu ĉi tie du ciferojn tri
2. [hármasszám] /numero/ tri
 *a hármas számú versenyző következik: sekvos la konkursanto numero 3
 *a hármas villamossal utazom: mi veturos per la tramo tri
 *hármas tüzérek: artilerianoj de la tria regimento, tria-regimentaj artilerianoj
3. [hármasszám] tri, triaklasa
 *hármas ceruza: krajono 3
 *hármas liszt: faruno tri, triaklasa faruno
3. [osztályzat] noto tri, trio
 *a fiam hármas átlagot szerzett: mia filo akiris sumnoton tri
 *hármas bizonyítvány: atestilo de noto tri
 *két hármast kaptam fizikából: mi ricevis du trioj en fiziko
4. [három személyből/részből álló] triparta, triopa, triobla, po tri, [csoport] trio, triopo

*álljatok hármassorokba: stariĝu en vicoj po tri
 *az evezős hármassor győzött: venkis la remista tri/op/o
 *hajnalig mulattak hármassorban: ĝis mateniĝo ili amuziĝis triope
 *hármassor ajtó: triala/triopa/triparta pordo
 *hármassorával gyertek: venu po tri
 *hármassor csoport: tri/op/o
 *hármassor fogat: triĉevala veturilo, veturilo kun tri jungitoj
 *hármassor halom: triobla monteto
 *hármassor ikrek: triĝemelo, trinaskito
 *hármassor szövetség: triopa alianco
 *hármassor ünnep: tritaga festo
5. zene terceto, triteto
 *hármassor ütemű dallam: melodio de triopa takto
 | **hármassorhangzat** zene triado, kvintakordo, tritona akordo
 *bővített hármassorhangzat: maksimuma triado
 *dúr hármassorhangzat: majora triado
 *hiányos hármassorhangzat: neplena triado
 *moll hármassorhangzat: minora triado
 *szűkített hármassorhangzat: minimuma triado
 | **hármassorhangzó** nyt triftongo
 | **hármassorkaszat** növ triakeno
 | **hármassorág** trieco, triopeco
 *Isten hármassorága dogma: la trieco de Dio estas dogmo
 | **hármassorabály** mat regulo de tri konatoj, biz tri-regulo
 | **hármassorzirom** növ trilio
 | **hármassorugrás** sp trisalto
 | **hármassorugró** fn sp trisaltisto
 | **Hármassorváros** geo Triurbo
 | **harmat** roso
 *harmat hull: rosas
 | **harmatcsepp** rosero, rosoguto
 | **harmatfű** növ drozero, sunroso
 *hosszúlevelű harmatfű: longfolia drozero
 *közepes harmatfű: meza drozero
 *kereklevelű harmatfű: rondfolia drozero
 | **harmatgomba** növ strofario
 | **harmatkása** növ glicerio
 | **harmatmérő** met rosometro
 | **harmatos 1.** rosa, roskovrita, rosmalseka, roshumida
2. átv roseca, junfreša, velura
 *harmatos bőr: junfreša/velura haŭto
 | **harmatozik** ntr rosas
 | **harmatpont** met fiz rospunkto
 | **harmatpont-higrométer** rospunkta higrometro
 | **harmatsúly** [ökölvívás] bantampezo
 | **harminc** tridek
 | **harmónia 1.** zene harmonio
 *harmóniai szekvencia: harmonia sekvenco
 *szűk szerkesztésű harmónia: kompakta harmonio
 *tág szerkesztésű harmónia: etendita harmonio
2. átv harmonio, interakordo
 *harmóniában élnek: ili vivas inter si harmonie, ili vivas interakorde
 *harmónia teljes hiánya: malakordo
 *lelki harmónia: psika harmonio
 *magánhangzó-harmónia: nyt vokala harmonio
 *színek harmóniája: harmonio de koloroj
 | **harmonika 1.** zene akordiono, /tir/harmoniko
 *diatonikus harmonika: diatona akordiono
 *kromatikus harmonika: kromata akordiono
2. [szájharmonika] buŝharmoniko

3. [harmonikaszerű elem] balgo
 | **harmonikaajtó** faldopordo, faldebla pordo
 | **harmonikus 1.** mn harmonia, interakorda
 *az arc harmonikus vonásai: harmoniaj trajtoj de la vizaĝo
 *harmonikus bútorzat: interakordaj mebloj
 *harmonikusá tesz: harmoniigi
2. mat fiz harmona
 *harmonikus közép: harmona meznombro
 *harmonikus oszcillátor: harmona oscilanto
 *harmonikus sor: harmona serio
 *harmonikus sorozat: harmona progresio/vico
3. fn fiz [felhang] harmono
 | **harmónium** zene harmoniumo
 *szívólég rendszerű harmónium: suĉorgeno
 | **harmonizál 1.** tr zene [dallamhoz kíséretet ír] harmonizi
2. ntr [összhangban van] harmonii, akordi, interkongrui, interakordi
 *a színek harmonizálnak egymással: la koloroj harmonias unu kun la aliaj
 *a tapéta harmonizál a bútorral: la tapeto harmonias kun la meblaro
 | **három** tri, fn trio
 *három a magyar igazság: trio plaĉas al Dio^Z
 *három egész öt tized: tri komo kvin
 *három egyedből álló: triopa
 *három előtt öt perccel: kvin minutojn antaŭ la tria
 *három negyed: tri kvaronoj
 *három részre oszt: trionigi
 *két hármast még ír hozzá: alskribu ankoraŭ du triojn
 | **háromezer** trimil
 | **háromfelé** en tri direktoj, al tri flankoj
 | **háromféle** trispeca
 | **háromlap** mat triedro
 | **háromláb** tripiedo, tripieda stativo
 | **háromnegyed** tri kvaronoj
 *háromnegyed részben: trikvarone
 | **háromnegyedszél** hajó largvento
 *háromnegyedszél helyzetben: large
 | **hárompontkapcsolás** vill tripunkta konekto
 | **hárompróba** sp triatlono
 | **háromrét** trioble
 *háromrét hajtott pléd: trioble faldita plejdo
 | **háromszáz** tricent
 | **háromszor** trioble, [három ízben] trifoje
 *háromszor kértem meg a kezét: trifoje mi petis por ŝia mano
 *háromszor kettő az hat: trioble du estas ses
 | **háromszori** trifoja
 *háromszori étkezés: trifoja manĝado
 | **háromszoros 1.** triobla, [időben] trifoja
 *háromszoros bajnok: trifoja ĉampiono
 *háromszoros nyereség: triobla profito
2. fn trioblo
 *a tét háromszorosát nyerte: li gajnis la trioblon de la vetsumo
 | **háromszög 1.** mat triangulo, trilatero
 *Déli Háromszög: geo Aŭstrala Triangulo
 *derékszögű háromszög: ort/angul/a triangulo
 *egyenlő oldalú háromszög: egallatera/izocela/simetria triangulo
 *Pascal-háromszög: paskala triangulo
 *Pitagoras-háromszög: pitagora triangulo

*szabályos háromszög: *ld.* egyenlő oldalú háromszög
 *szabálytalan háromszög: nesimetria/skalena triangulo
 *szerelmi háromszög: *átv* eterna triangulo
2. anat trigono
 | **háromszögcsont** *ld.* ékcsont 2
 | **háromszögel** *tr geo* trianguli
 | **háromszögelés** *geo* triangulado
 *háromszögelési alapvonal: trigonometria bazo
 *háromszögelési állvány: trigonometria turo
 *háromszögelési jel: trigonometria signalo
 *háromszögelési pont: trigonometria punkto
 *háromszögelő műszer: triangula nivelilo
 | **háromszögkapcsolás** *vill* delta konekto
 | **háromszögletes** triangula
 | **háromszögromzat** triangula frontono
 | **háromszögreszelő** triangula fajlilo
 | **háromszögtan** trigonometrio
 | **háromszögű** triangula
 | **háromszögvonalzó** triangulilo, triangula rektilo
 | **hárpia 1.** *mit* harpio
2. áll harpio
3. átv harpio
 *a felesége egy hárpia: lia edzino estas harpio
 | **hárs** *ld.* hársfa
 | **harsan** *ntr* akre/hele eksoni, eksonori
 | **harsány** stentora, potencvoĉa, hela, plengorĝa
 *a kakas harsány hangja: hela voĉo de la koko
 | **hársfa** *növ* tilio
 *hársfafélék: tiliacoj
 *széleslevelű/nagylevelű hárs: somera tilio
 | **hársfatea** tiliteo
 | **harsog 1.** *ntr* bruaĉi, tro brui, brusoni, laŭtegi, tro laŭti
 *harsog a rádió: la radioaparato bruaĉas
2. ntr [ember] stentori, bleki
 *ne harsogj a fülemben: ne bleku en mian oreilon
 | **harsogó 1.** bruaĉa, ĝene laŭta, laŭtega
2. átv maldiskreta, kria
 *harsogó színű ruha: robo kun maldiskretaj koloroj
 | **harsona** trombono
 *harsona tolókája: glitpeco de trombono
 *kontrabasszus harsona: kontratrombono
 | **harsonaszó** fanfaro
 | **hártya 1.** [folyadék] haŭteto
2. anat membrano, [állatbél] baŭdruĉo
 *fali hártya: parieta serozo
 *ízületi hártya: sinovia membrano
 *kemény hártya: duramatro
 *savós hártya: serozo, seromembrano, sertuniko
 *zsigeri hártya: viscera serozo
 | **hártyásszárnyúak** *áll* himenopteroj
 | **Hárún ar-Rasíd** *tört ir* Harun-ar-Raŝido
 | **haruspex** *ld.* béljós
 | **Haryana** *geo pol* Harjano [IN]
 | **haryjános** gaskono, fanfaronulo, blufulo
 | **haryjánoskodik** *ntr* gaskoni, fanfaroni, blufi
 | **Harz-hegység** *geo* Harco
 | **has 1.** ventro, *anat* abdomeno, [gyomor] stomako
 *a hasát fogja a nevetéstől: teni al si la ventron de ridego
 *a hasát vakarja: froti al si la ventron
 *akinek a hasa fáj, keressen rá bodzát: *közm* de plendo kaj ploro ne foriĝas doloro^Z

*az üres has nem jó tanácsadó: *közm* ventro malsata oreilon ne havas^Z
 *csikar a hasam: tranĉas/tordas al mi en la ventro
 *hasára süt a nap: li fordormas la helan matenon
 *hasra esik: fali ventren
 *kerek hasú: rondventra
 *korog a hasam: mia ventro murmuras
 *könnyű tele hassal bójtról papolni: *közm* plena stomako laŭdas la faston^Z
 *lapos hasú: platventra
 *megy a hasa: li laksas, li havas lakson/diareon
 *nem vágodom hasra előtte: mi ne svenas pro admiro al li
2. [tárgyé] ventro
 *a kancsó hasa: la ventro de la kruĉo
 | **hasáb 1.** brulligno, fendligno, ŝtipo
 *tény egy hasábót a tűzre: metu ŝtipon sur la fajron
2. mat prismo
 *háromoldalú hasáb: triangula prismo
 *négyzetes hasáb: kvadrata prismo
3. knyv kolumno
 *a cikk két hasábót foglal el: la artikolo okupas du kolumnojn
 | **hasáburgonya** terpomfingroj, terpomfitoj
 *sült hasáburgonya: frititaj terpomfingroj, terpomfritoj
 | **hasábcím** *knv* kolumnotitolo
 | **hasad 1.** *ntr* fendiĝi, [feszültségtől] krevi, [szilánkokra] splitiĝi, [ásvány] kliviĝi, *fiz* fisii
 *szívem hasad: mia koro krevas
 *villámtól hasadt a fa: la arbo fendiĝis de fulmo
2. ntr [szövet] ŝiriĝi
3. ntr [bimbó, rügy] dehiski, malfermiĝi, disvolviĝi
 | **hasadás 1.** fendiĝo, kredo, splitiĝo, [kristályé] kliviĝo, *fiz* fisio
 *atommag hasadása: fisio de nukleo
2. ld. hasadék
3. biol fendiĝo
 *sejtek hasadása: fendiĝo de ĉeloj
 | **hasadék 1.** fendo, breĉo
 *az ágyúgolyók hasadékot ütöttek a várfalon: la kanonkugloj batis breĉon en la fortikaĵa muro
2. geo fendego, kluso, interkrutejo
3. orv fendo
 | **hasadékvölgy** *geo* rifto, fendovallo
 | **hasadékképződés** *orv* kolobomo
 | **hasadóanyag** *fiz kém* fisiaĵo, nuklea fendaĵo
 | **hasal 1.** *ntr* kuŝi surventre, ventrokuŝi
2. ntr kuŝiĝi surventren, surventriĝi, ventrokuŝiĝi
 *földre hasal: surventriĝi sur la tero, ventrokuŝiĝi sur la tero
3. ntr átv preterparoli, blagi, *isk* raportati prove-trove
 | **hasas 1.** *mn* ventra, ventrohava
 *hasas váza: ventra florzavo
2. mn dikventra, barelventra, rondventra, ŝvelventra, pufventra
3. mn [terhes] graveda
4. fn [vízbe ugrás] ventrosalto
 | **hasasodik 1.** *ntr* dikventriĝi
2. ntr gravediĝi, dikventriĝi pro gravedeco
 | **hasbeszél** *ntr* ventroparoli
 | **hasbeszélő** ventroparolisto
 | **hascsikarás** koliko, intestotordo
 *hascsikarása van: havi intestotordon

| **Hasdrubal** *tört* Hasdrubalo
| **hasfal** abdomena parieto
| **hasfalmetszés** **1.** ventrotranço, harakirio
2. *orv* laparotomio
| **hasgörcs** koliko, stomakokramfo
*epékő okozta hasgörcs: hepata koliko
| **hashajtó** **1.** *mn* laksiga
*enyhén hashajtó: laksetiga
2. *fn* laksigilo
*erős hashajtó: drastaĵo
| **hashártya** *anat* peritoneo
| **hashártyafodor** *anat* mesoo
| **hashártyagyulladás** peritoneito
| **hasi** *anat* ventra, laparo-
| **hasis** haŝiŝo, *biz* ĉokolado
| **hasisgolyó** *biz* bido
| **hasismérgezés** haŝiŝismo
| **hasizom** abdomena muskolo
*egyenes hasizom: rekta abdomena muskolo
*haránt hasizom: transverso de abdomeno
| **hasít** **1.** *tr* fendi, [szilánkot] spliti, *ásv* klivi
*atommagot hasít: fendi nukleon/atommagot
*palát hasít: klivi ardezon
*tuskót hasít ékkel: fendi ŝtipon per kojno
2. *tr* [közegben] tranĉi, fendi, plugi, sulki
*fecske hasítja a levegőt: hirundo fendas la aeron
*hajó hasítja a hullámokat: ŝipo tranĉas la ondojn
3. *tr* [hasítással létrehoz] tranĉi, fendi
*barázdát hasít: tranĉi sulkon
*bőrből szíjat hasít: tranĉi rimenon el ledo
4. *tr* *átv* tranĉi, ŝiri
*a derekamba hasított: ektranĉis al mi en la talio
*hasogat a derekam: ŝiras al mi en la talio
*sikoly hasított a fülébe: ŝriko tranĉis al li la orelojn
| **hasítás** *ld.* hasít
*pagzs hasítása: *cim* flankaĵo de ŝildo
| **hasíték** **1.** fendo, breĉo
*éket tett a hasítékba: li metis kojnon en la fendon
*ruha hasítéka: fendo de robo
2. *ásv* klivo
| **hasítóérték** *inf* hakvaloro
| **hasítófüggvény** *ld.* tördelőfüggvény
| **hasítószerszám** fendilo
| **hasítótábla** *ld.* tördelőtábla
| **haskifordulás** *orv* elvisceriĝo
| **haskötő** ventrozono
| **haslábúak** *áll* gastropodoj, snejloj
| **hasló** *ld.* hasszif
| **hasmánt** surventre/n/
| **hasmenés** lakso, diareo, ventrofluo, [emésztetlen széklettel] lienterio
*hasmenése van: laksi, havi lakson
*hasmenést okoz: kaŭzi lakson, laksigi
| **hasnyálmirigy** *anat* pankreato
*hasnyálmirigy működésére ható: pankreatotropo
*hasnyálmirigy művi eltávolítása: pankreatektomio
| **hasnyálmirigyenzim** pankreatino
| **hasnyálmirigy-fájdalom** pankreatalgio, pankreatdoloro
| **hasnyálmirigy-gyulladás** pankreatito
| **hasogat** **1.** *tr* tranĉadi, pecigadi, hakadi, [vászont] ŝiradi
*fát hasogat: hakadi lignon
2. *tr* [fájdalom] lancini, ŝiri

*hasogat a fejem: mia kapo lancinas
*hasogat a karom: ŝiras al mi en la brako
| **hasogatás** *ld.* hasogat
*hasogatást érzek a derekamban: mi sentas ŝirdoloron en la talio
| **hasonelvű** samidea, afina, similpensanta, samkoncepta
| **hasonít** **1.** *tr* similigi
2. *nyt* asimili
| **hasonlat** *ir* komparo, similaĵo
*bibliai hasonlattal élve: se uzi komparon el la Biblio
*minden hasonlat csal/sántít: *közm* surmeto rompas, komparo trompas^Z
*sántít a hasonlata: via komparo lamas
*találó hasonlat: trafa komparo
| **hasonlító** *x* simili
*felbolydult méhkashoz hasonlító: simili al ekscitita formikejo
*hasonlítani egymásra: ili similas unu al la alia, ili intersimilas
*úgy hasonlítani egymásra, mint egyik tojás a másikra: ili similas kiel guto al guto
2. *tr* [összehasonlító] kompari, similigi
*ne hasonlítsd magad hozzám: ne komparu vin kun mi
*viselkedése királynőhöz hasonlította: ŝia konduto similigis ŝin al reĝino
| **hasonlíthatatlan** nekomparebla
*hasonlíthatatlanul értékesebb: nekompareble pli valora ĝi estas
| **hasonló** **1.** simila
*hasonló a hasonlónak örvend: *közm* simio al simio plaĉas pli ol ĉio^Z
*hasonló korú: similaĝa, de simila aĝo
*hasonló okból: samkiale, samkaŭze, pro simila kaŭzo
*hasonló sorsú: samsorta
*külföldön valami hasonlót tapasztaltam: eksterlande mi spertis ion similan
*megevesztésig hasonló: erarige simila
*meglepően hasonló: frape simila
*nincsen hozzá hasonló: havi neniun egalan al si
*senki hasonlót nem talál az világon: neniun similan vi trovos en la mondo
*természeteshez hasonló: natureca, natursimila
*tökéletesen hasonló: tutsimila, perfekte simila
2. *tud* simila, afina, analoga, homologa
*hasonló módszer: analoga maniero
*hasonló lényegű: *kr* similecenca, similsubstancia
*középpontosan hasonló: *mat* homoteta
| **hasonlóság** **1.** simileco
*feltűnő a hasonlóság a fiammal: la simileco kun mia filo estas frapa
2. *tud* afineco, analogeco, analogio, homologio
*középpontos hasonlóság: *mat* homotetio
| **hasonmás** **1.** [ember] similulo, duulo, sozio
*apja hasonmása: portreto de sia patro
2. [vmi hasonló] faksimilo
*hasonmás kiadvány: faksimila eldonajo
| **hasonnemű** samspeca, samtípa, sameca
| **hasonszenvi** *orv* homeopatia
*hasonszenvi gyógymód: homeopatio
*hasonszervi gyógymóddal gyógyító orvos: homeopato
| **hasonszőrű** samspeca

*hasonszórú emberek jöttek össze: kunvenis samspecaj homoj

| **hasonul 1.** *ntr* /al/similiĝi

2. *ntr nyt* asimiliĝi

| **hasonulás** *nyt* asimiliĝo, sonsimiliĝo

*előreható hasonulás: antaŭenefika asimiliĝo

*hátraható hasonulás: retroefika/regresa asimiliĝo

*részleges hasonulás: parta asimiliĝo

*teljes hasonulás: kompleta asimiliĝo

*zöngés hasonulás: voĉa asimiliĝo

*zöngétlen hasonulás: senvoĉa asimiliĝo

| **haspáncéllemez** [rovaroknál] abdomena sternumo

| **haspuffadás** *orv* meteorismo, timpanismo, ventropufiĝo

| **hassium** *kém* hasio [Hs]

| **hasszj** ventrorimeno

| **hastánc** ventrodanco

| **hastáncos** ventrodancistino

| **hastífusz** abdomena tifo

| **hasüreg** abdomena kavó

| **hasüregtükrözés** laparoskopio

| **hasvízkór** ascito

| **haszid** ĥasido [zsidó felekezet]

| **haszidizmus** *vall* ĥasidismo

| **Haszkala** *tört* Haskalo

| **használ 1.** *tr* uzi

*fegyvert használ: uzi armilon

*használ az eszedet: uzu vian menson

*helytelenül használ: fuŝuzi, misuzi

*idegen szavakat használ: uzi fremdvortojn

*pótszerként használ: uzi surogate

*radikális eszközöket használ: uzi radikalajn rimedojn

2. *ntr* [hasznos] utili, servi, helpi

*nem használ az egészségének: tio ne servas por lia sano

*nem használ nála sem a szép szó, sem a szigor: lin tuŝas nek admono, nek ordono^Z

*semmit sem használ a sírás: *közm* ne servas larmo anstataŭ armo^Z, senfara plendo ne estas defendo^Z

| **használat** *uz/ad/o*

*a gép használaton kívül van: la maŝino estas ekster uzo

*használati érték: uzvaloro

*használati mód: uzmaniero

*használatra átad: lanĉi, transdoni por uzo

*kizárólagos használatra átenged: koncesii al ekskluziva uzo

*lőfegyver jogosulatlan használata: nerajta uzo de pafilo

*használatba vesz: ekuzi, preni/meti en uzon

*tisztességtelen eszközök használata: uzo de nehonestaj rimedoj

| **használatbavétel** ekuzo, lanĉo

| **használatosság** uzebleco

| **használó** *fn* uzanto, [hasznosító] utiliganto

| **használt 1.** [amit használnak] uzata

*általánosan használt: komune uzata, komunuza

*átvitt értelemben használt szó: figure uzata vorto

2. [megkopott] foruzita, trivita

3. [újra eladott] uzita

*használt cikkek: uzitaĵoj, uzitaj varoj

*használt bútorral kereskedik: brokanti per mebloj

| **használtcikk-kereskedő** brokantisto

| **használtruhabolt** vestobrokantejo, vestorevendejo

| **hasznavehetetlen** neutiligebla, netaŭga, neuzebla

| **hasznos 1.** utila, utiligebla

*hasznos állatok: utilaj bestoj

*hasznos könyv: utila libro

*hasznosnak talál: trovi utila

*összeköti a kellemest a hasznessal: ligi agrablom kun utilo

*újra hasznessá tesz: revalorigi

*tedd magad hasznessá: valorigu vin

2. [hasznot hajtó] profitiga, lukra, profitdona

*hasznos vállalkozásba kezdett: li lanĉis profitigan entreprenon

3. [eredményes] rezult/odon/a, fruktodona, efika

*hasznos intézkedések: efikaj disponoj

*hasznos tanácskozás: fruktotona konsiliĝo

4. *fiz* aga

*áram hasznos teljesítménye: aga povumo de kurento

| **hasznosít** utiligi, valorigi, profitigi, fruktigi, ekspluati

*bányát hasznosít: ekspluati minon

*hasznosítja a tanultakat: utiligi la instruon

*sivatagi területeket hasznosít: valorigi dezertajn areojn

| **hasznosítás** *ld.* hasznosít

*engedélyezi találmány hasznosítását: licenci la utiligon de inventaĵo

*hasznosítási tényező: faktoro de utiligo

*többszörös hasznosítású: plurutila

| **haszon 1.** utilo, frukto, profito

*a munkád nem hasznontalan: via laboro ne estas sen utilo

*ez a pénz még hasznomra lesz: ĉi tiu mono ankoraŭ havos utilon por mi

*haszonnal jár: alporti utilon

*jó hasznát veszi: havi bonan utilon el tio

*saját hasznára fordít: profitigi/utiligi al si

*semmi hasznot nem látok benne: en ĝi mi vidas nenian utilon

*semmi haszon munka nélkül: *közm* kiu laboron evitas, bonon ne vidas^Z v. sen laboro ne venas oro^Z

2. *gazd* profito, gajno

*a haszon egy részét újra befekteti: reinvesti parton de la profito

*haszonhoz juttat vkit: havigi al iu profiton, profitigi iun

*hasznot hajt/hoz: doni profiton, profitigi

*hasznot húz a válságból: profiti de la krizo, fruktuzi la krizon

*haszonnal elkel: vendiĝi profite

*lefölözi a hasznot: deĉerpi la profiton

*minden egyes könyv után ezer forintos hasznunk van: por ĉiu vendita libro ni havas profiton de mil forintoj

*nagy hasznot húz belőle: li eltiras el ĝi grandan profiton

*tisztá haszon: pura profito

*tisztességtelen haszon: malhonesta profito

| **haszonállat** utilbesto, produktobesto

| **haszonbér 1.** luprezo

*királyi haszonbér: *tört* regiaĵo

2. *agr* farmopago, rento

*haszonbérbe ad: farmigi

*haszonbérbe adó: farmiganto

*haszonbérbe vesz: farmi

| **haszonbérlet 1.** luaĵo

2. *agr* farmo, farmobieno

| **haszonbérló** farmanto, farmisto, farmulo

| **haszoncélú** profitcela

| **haszonélvez** *tr* fruktuzi

| **haszonélvezet** fruktuzo

| **haszonélvező** fruktuzanto, *kr* beneficulo

| haszonelvű utilema, profitema, profitama, *fil* utilisma
| haszonelvűség utilemo, profitemo, *fil* utilismo
| haszonkulcs profitmarĝeno
| haszonleső profitavida
| haszonrészesedés profitkvoto
| haszonsáv profitmarĝeno
| haszontalan 1. senutila, senprofita, sentaŭga,
 [komolytalan] frivola, *fiz* neaga
 *gyakorlatilag haszontalan: praktike senutila
 *haszontalan dolog ilyen hosszú utat megtenni: estas
 senutile, fari tiel longan vojaĝon
 *haszontalan holmi: senutilaĵo
 *haszontalan kölyök: sentaŭga bubo
 *haszontalan semmiség: senutila bagatelo
2. [hiábavaló] vana
 *felhívásunk nem maradt haszontalan: nia alvoko ne restis
 vana
 *haszontalan ambíció: vana ambicio
| haszontalankodik *ntr* petoli
| haszontermelő profitiga, profitalporta
| haszonvágy profitemo, profitamo
| hasztalan vana
 *hasztalan igyekezet: vana klopodo
| hat¹ 1. *ntr* efiki, [befolyásol] *tr* influi, tuŝi, [érzelmileg]
 afekcii, *ntr fiz kém* agi, *mat* operacii
 *a nedvesség oxidálónan hat a vasra: malsekeco agas okside
 sur feron
 *a sírásod nem hat rám: via ploro ne influas min
 *az erő egy ponton hat: la forto agas ĉe unu punkto
 *boldogtalansága mélyen hatott rám: lia malfeliĉo
 profunde afekciis min
 *bombaként hat: efiki kiel bombo
 *egymásra hat: interefiki, interagi
 *ellentétes irányban hat: retroagi, retroefiki
 *ezek az erők egy irányban hatnak: ĉi tiuj fortoj kunagas
 *ez nem hat rám: tio ne tuŝas min
 *hat az érzékekre: efiki sur la sensojn
 *kedvezően hat az árákra: ĝi favore influas la prezojn
 *újra hat: reefiki
2. *ntr* [mutatkozik] aspekti, impresi, ŝajni
 *ez a festmény jól hat itt: ĉi tiu pentraĵo bone aspektas ĉi
 tie
 *jósága mélyen hatott rám: ŝia boneco profunde impresis
 min
 *újnak hat: ŝajni nova
3. *ntr* [terjed] atingi, disvastiĝi, etendiĝi
 *hangja messzire hat: lia voĉo atingis malproksimen
| hat² 1. ses
 *hatan voltak: ili estis ses/ope/
 *hat ízben: sesfoje
 *hatan követték el a rablást: ili perpetrís sesope la rabon
 *hatunkat látták: oni vidis nin ses
2. *fn* seso
 *a hatot kétszer írtad: la seson vi skribis dufoje
 *akkor lássam, amikor a hátam közepét: mi revidu lin en la
 tago de Sankta Neniamo
 *hatot dobott: li ĵetis seson
| hát¹ 1. dorso
 *a hideg futkároz a hátán: frosto trakuras al li la dorson
 *egymás hegyén-hátán: sube-sure kaj konfuze
 *hátára vesz: preni sur la dorson, surdorsigi
 *hátat fordít neki: átv is turni la dorson al li

*hátát görbíti: ĝibigi la dorson
 *hátával felfelé: dorsosupre
 *hátba ver: frapi en la dorson
 *háttal előre: dorsantaŭe
 *háttal ül nekem: li sidas al mi dorse
 *isten háta mögötti: forkaŝita, mondofina, mondofora, for-
 del'-monda
 *kilépett a hátam mögül: li elpaŝis el post mia dorso
 *libabőrös lett a hátam: tremoj trakuris al mi la dorson
 *szíjhat hasítok a hátadból!: mi tanos al vi la haŭton!
2. *átv* dorso
 *a hátam mögött cselekedett: li agis post mia dorso
 *csapatokat dob le az ellenség hátába: paraŝutigi trupojn
 dorse de la malamiko
 *hába támad: ataki aldorse, ataki de post la dorso
 *szék háta: dorso de seĝo
 *tartja a hátát: ŝuldi la respondecon
 *valaki áll a háta mögött: iu puŝas lian ĉaron
| hát² 1. [következmény, következtetés] do
 *aha, hát te vagy az, akit vártunk!: aha, vi estas do, kiun ni
 atendis!
 *akkor hát hogyan értelmezem a szavait?: kiel do mi
 komprenu viajn vortojn?
 *hát akkor kezdjünk!: ek do, ni komencu!
 *hát látod, hogy igazam volt: vi vidas do, ke mi pravis
 *hát légy férfi!: estu do viro!
 *hát mit akarsz?: kion do vi volas?
 *nos hát akkor hogyan?: kiel do sekve?
2. [megerősítés] ja
 *hát igen, ő volt az: jes ja, li estis tio
 *hát nem: ne ja
 *ki fizet? hát te!: kiu pagos? vi ja!
3. [figyelemfelhívás, rámutatás] jen
 *hát ez űzte őt a bűnbe: jen tio pelis lin al la krimo
 *hát így: jen tiel
 *hát ilyen ő: jen tia estas li
3. [bizonytalanság, időnyerés] nu, kaj
 *és hát: kaj do
 *hát aztán?!: nu kaj?!
 *hát csak lassacskán: nu, iele-iome
 *hát én?: nu kaj mi?
 *hát igen: nu jes
 *hát igen, szép kis munka!: nu ja, bela laboro!
 *nos hát, menjünk!: nu do, ni iru!
4. [eldöntendő kérdés] nun, ho
 *hát jössz, vagy nem jössz?: ĉu vi nun venos aŭ ne venos?
 *hát persze: ho jes!
| hatalmas 1. [hatalommal bíró] potencia, pov/ohav/a,
 multpova, grandpova, ĉiopova
 *hatalmas eszköz van a kezében: li havas en la manoj
 potencan instrumenton
 *hatalmas Isten!: Dio ĉiopova!
 *hatalmassá tesz: potencigi, fari potencia
 *hatalmas úr: potencia sinjoro
2. [nagyon nagy] grandega, ega, giganta, enorma, kolosa,
 potencia, titana, [művészien] monumenta
 *hatalmas erők: titanaj fortoj
 *hatalmas katedrális: monumenta katedralo
 *hatalmas nagy város: kolosa urbo
 *hatalmas számok: astronomiaj ciferoj
 *hatalmas vállalkozás: kolosa entrepreno
3. *fn* potenculo

*a hatalmasok visszaélései: misuzoj de la potenculoj
 | **hatalmaskodik** misuzi sian potencon, x diktatori, despoti, firegi
 | **hatalmi** potenco, potenc-
 *hatalmi eszközök: rimedoj de potenco, potencrimedoj
 *hatalmi harc: lukto por la potenco, potencolukto
 *hatalmi konfliktus: potenckonflikto
 *hatalmi központ: centro de potenco, povocentro
 *hatalmi tényezők: potencfaktorj
 *hatalmi túlkapások: ekscesoj de potenco
 | **hatalom 1.** *pol jog* potenco, /rego/povo
 *az egyház világi hatalma: sekulara potenco de la eklezio
 *él a hatalmával: uzi sian povon/potencon
 *hatalma alá hajt: subjugi, subigi al sia potenco, ekpotenci
 *hatalmába kerít: ekposedi, preni en sian povon, kapti, *hajó kaperi, pszi obsedi*
 *hatalmában tart: teni en sia potenco, potenci
 *hatalma csúcsán van: esti ĉe la apogeo/zenito de sia potenco
 *hatalmat gyakorol vki/vmi felett: havi/efektivigi potencon super iu/io
 *hatalmától megfoszt vkit: senigi iun je la potenco
 *hatalmon lévő erők: regantaj fortoj
 *hatalmon van: havi la potencon, esti ĉe la potenco
 *hatalommal bír: *mn* povohava potenco, *fn* potenculo
 *hatalommal ruház fel vkit: havigi al iu potencon
 *hatalomra jut: veni al potenco
 *hatalomra tesz szert vki/vmi felett: akiri potencon super iu/io, potenciĝi
 *hatalomra tör: strebi al potenco
 *kiterjeszti a hatalmát vkire/vmire: etendi sian potencon sur iun/ion
 *legfőbb hatalom: suvereneco, la plej supera /rego/povo, [a rómaiaknál] imperiumo
 *magához ragadja a hatalmat: akapari la potencon, kapti al si la regopovon
 *nagy hatalmú: grandpotenca, grandpova
 *tényleges hatalommal rendelkezik: havi efektivan povon/potencon
 *törvénykezési hatalom: juĝopovo, jurisdikcio
 *törvényhozói hatalom: leĝdona potenco
 *végrehajtói hatalom: ekzekutiva/plenuma potenco, ekzekutivo
 *visszaél hatalmával: misuzi sian potencon
 2. [állam] potenco
 *katonai hatalom: milita potenco
 *központi hatalmak: Centraj Imperioj
 *regionális hatalom: regiona potenco
 3. *átv* [képesség] povo, kapablo, potenco, [tekintély] aŭtoritato
 *a szokás hatalma: potenco de la kutimo
 *a végzet hatalma: povo de la destino
 *döntési hatalom: decidopovo
 *él a hatalmával: uzi sian aŭtoritaton
 *hatalmában áll megtenni: li havas povon fari tion
 *hatalmában tart: teni en sia povo
 *nincs felette hatalmam: mi ne havas povon super li
 | **hatalomátvétel** potencpreni, [erőszakos] povakaparo, povokapto, puĉo
 *nyilas hatalomátvétel: sagokrucula potencpreni
 | **hatalombitorlás** uzurpo de potenco
 | **hataloméhes** potencavida

| **hatalomittas** potencebria, potencfreneza
 | **hatalommentesség** *fil* anarĥio
 | **hatalomvágy** potencavido
 | **hatály** valido, efiko
 *azonnali hatállyal: kun senprokrasta valido/efiko
 *halasztó hatálya van: tio havas prokrastan efikon
 *hatálya alá tartozik: aparteni sub la validon, subkuŝi al la valido
 *hatályba lép: ekvalidi, ekefiki
 *hatályba léptet: validigi, efikigi
 *hatályát veszti: eksvalidiĝi, malvalidiĝi, senefikiĝi, perdi sian validecon, fariĝi kaduka
 *hatályon kívül helyez: eksvalidigi, senefikigi, kadukigi, [eltöröl] abrogigi, neniigi
 *visszamenőleges hatállyal: kun retroefika valido, retrovalide, retroefike, retroaktive
 | **hatályos** valida, efika
 *hatályos rendeletek: validaj dekretoj
 | **hatálytalanít** *tr* senvalidigi, malvalidigi, eksvalidigi, kadukigi, [eltöröl] abrogigi, [ítéletet] kasacii
 | **hatályvesztés** eksvalidiĝo, malvalidiĝo, kadukiĝo, perdo de valido
 | **határ 1.** limo
 *a határon innen és túl: cis/maltrans kaj trans la limo
 *a maastrichti határokon belül: ene de la mastriĥtaj limoj
 *a telek határa: limo de la parcelo
 *átnyúl a határon: etendiĝi trans la limon, translimiĝi
 *az ország határa: limo de la lando
 *határig bérmentve: fri landlimo
 *határ menti települések: apudlimaj/ĉelimaj loĝlokoj
 *határt von: fiksi limon, demarkacii
 2. *mat fiz* limo, punkto, [korlát] baro, [végpont] fina rando, [határpont] randa punkto
 *alsó határ: infimo
 *felső határ: supremo
 *folyási határ: cedlimo, cedopunkto
 *kifáradási határ: streĉlimo
 *rugalmassági határ: elasteclimo
 3. *átv* limo, baro, rando, [felső] plafono
 *a jó ízlés határán belül marad: resti inter la limoj de la bona gusto
 *az emberi élet határáig: ĝis la rando de la homa vivo
 *felső mennyiségi határ: kvanta plafono
 *határok közé szorít: interlimigi, digi, interdigigi
 *határt kijelöl: marki limon
 *határt szab: difini/meti limon, limigi, restrikti
 *határt túllép: trapasi/superpasi limon
 *hetedhét határon túl: trans montoj kaj valoj, trans riveroj kaj maroj
 *minden határt felülmúl: superi ĉiujn limojn
 *mindennek van határa!: ĉio devas havi limon!
 *nem ismer határokat: ne koni barojn/limojn
 *teljesítőképesége határán van: randi sian kapablon
 *türelme határán van: esti ĉe la limo de sia pacienco
 *vminek a határán mozog: limi, randi ion
 3. [település körüli terület] kamparo, limzono de komunumo
 *a határban dolgozik: labori en la kamparo
 *a szegedi határ: la kamparo ĉirkaŭ Szeged
 *hetedhét határon túl jár: li jam estas trans montoj kaj maro^z
 *járja a határt: trairi la kamparon

*kimegyek a határba: mi eliras en la kamparon
| **határállomás** limstacio
| **határáram** *vill* limkurento
| **határátkelőhely** limpasejo, landlima transirejo
| **határcölöp** limpaliso
| **határemelkedés** *rep* altitudlimo
| **határeset** limokazo
| **határérték** limvaloro, [sorozat, függvény] limeso, [árban] limito
*emissziós/kibocsátási határérték: *öko* emisia limvaloro
| **határfeltétel** randkondiĉo
| **határfelület** *fiz* limsurfaco, *tech* interfacio
| **határfeszültség** *vill* limtensio
| **határfrekvencia** *fiz* limfrekvenco
| **határhaszon** marĝena utilo
| **határhelyzet** limsituacio
| **határidő** limdato, limtempo, datolimo
*a határidő mától fut: la limdato kuras de hodiaŭ
*fesz határidők: streĉitaj limdatoj
*fizetési határidő: pagodato
*lejárt a jelentkezési határidő: la limdato por aliĝo eksvalidiĝis
*szoros határidőn belül: ene de strikta tempo
*záros határidőn belül: ene de difinita/fiksa tempo
| **határidőnapló** agendo
| **határidős** fiksdato, tempolima
*határidős betét: fiksdato mondepono
*határidős piac: tempolima merkato
*határidős szerződés: tempolima kontrakto
*határidős tőzsde: tempolima borso
*határidős ügylet rendez: likvidi tempolimán transakcion
*határidős üzlet: tempolima negoco
*határidős váltó: postdata kambio
| **határidő-túllépés** transpaso de limdato
| **határilleték** limimposto, dogano
| **határincidens** limincidento
| **határjárás** traŭro de kamparo
*határjárás tatárjárás: *közm* pro limoj kaj baroj malpacas najbaroj^z
| **határjel** limsigno
| **határkiigazítás** limkorektado
| **határkijelölés** limdifino, limfikrado, limmarkado
| **határkonfliktus** limkonflikto
| **határköteg** *ld.* szimpatikus dúclánc
| **határkő** limŝtono, *tört* cipo, [kőkupac] kairno
| **határköltés** marĝenaj kostoj
| **határmegvonás** *pol kat* demarkacio
| **határnap** limtago
| **határol** *tr* limi
*fal határolja a kertet: muro limas la ĝardenon
| **határoló** *tech* haltilo, haltopeco, *vill* limigilo
| **határos** lim/ant/a, apuda, najbara, *tr ige* limi
*a Duna északon Szlovákiával határos: Danubo limas norde Slovakion
*csodával határos módon: en maniero proksima al miraklo, preskaŭ mirakle
*határos földdarab: lima terpeco
*őrültséggel határos: ĝislimi frenezon
| **határoz** **1.** *x* decidi, *pol* adopti/alpreni rezolucion
*határozott az ügyemben: ĉu vi decidis en mia afero?
*mit határozott?: kion vi decidis

*határozotunk az épület lebontásáról: ni decidis pri la detruo de la konstruaĵo
2. *tr* [azonosít] determini
*növényt határoz: determini vegetaĵon
| **határozat** decido, rezolucio, akto
*az ENSz határozata szerint: laŭ la rezolucio de UN
*határozati javaslat: mocio de rezolucio, propono pri decido
*határozatot elvet: forĵeti decidon
*határozatot hoz: alpreni/adopti decidon
*közgyűlési határozat kötelez bennünket: asemblea rezolucio devigas nin
*közigazgatási határozat: administracia akto
| **határozat-előkészítés** decidopreparo
| **határozathozatal** decidofaro, alpreni de decido
| **határozatképes** kvoruma, decidokapabla, decidopova
*határozatképesek vagyunk: ni havas la kvorumon, ni estas decidopovaj
| **határozatképesség** kvorumo
*határozatképesség hiányában a szavazás elmarad: pro manko de kvorumo la voĉdonado ne okazos
| **határozatlan** **1.** nedifinita, nedeterminita, nefiksa, malfirma, malcerta, [kétes] duba
*határozatlan mennyiségű áru: nedifinita kvanto da varoj
2. [természetű] nedecidema, hezitema, malcerta, perpleksa
3. *nyt* nedifina, sendifina
*határozatlan számnév: nedifina numeralo
| **határozatlanság** **1.** nedecidemo, perplekso, hezito
2. necerteco, nedeciditeco, malfirmeco
| **határozattervezet** decidopropono, mocio de rezolucio
| **határozmány** **1.** decido
2. regulo, preskribo, paragrafo
3. *fil* difinaĵo
| **határozó** *nyt* adjekto, cirkonstanca komplemento
*állapotjelölő határozó: statindika adjekto
*al-viszonszós határozó: dativa objekto
*aszemantikus határozó: fiksa adjekto
*de-viszonszós határozó: ablativa objekto
*előjárós határozó: prepozitiva adjekto
*főnévi igenévi határozó: infinitiva adjekto
*határozószavas/valóságos határozó: adverba adjekto
*közvetlen főnévi igenévi határozó: rekta infinitiva adjekto
*különítő határozó: separativa adjekto
*megengedő határozó: konceda adjekto
*módjelölő határozó: manierindika adjekto
*részes határozó: dativa adjekto
*részahagyó határozó: ablativa adjekto
*tárgyi határozó: akuzativa adjekto
*traktatív határozó: traktativa adjekto
| **határozóeset** *nyt* ablativo
| **határozókönyv** *biol* determinlibro
| **határozórag** adverba finaĵo
| **határozószó** adverbo, e-vorto
*előképző határozószó: adverba prefikso
*eredeti/valóságos határozószó: primitiva adverbo
*kérdő határozószó: demanda adverbo
*mutató határozószó: montra adverbo, demonstrativo
*névmási határozószó: pronomadverbo
*ragos/származtatott határozószó: derivita adverbo
*szabálytalan határozószó: nesimetria adverbo
*vonatkozó határozószó: rilata adverbo
| **határozott** **1.** [pontosan megadott] difinita, determinita

*határozott idejű alkalmazás: *dungo por difinita tempo*
 *határozott jelentés: *difinita senco*
 *határozott keretek között: *en difinita kadro*
2. *nyt difina, fina*
 *határozott ige: *fina verbo, finitivo*
3. [magabiztos] *aplomba, decid/em/a, rezoluta, kategoria, senŝanceliĝa*
 *határozott hang: *decida tono*
 *határozott hangnem: *kategoria tono*
 *határozott jellem: *rezoluta karaktero*
4. [világos, egyértelmű] *firma, klara, senduba*
 *határozott javulás: *senduba/videbla pliboniĝo*
 *határozott parancs: *klara ordono*
 *határozott vélemény: *firma opinio*
 | **határőr** *limgardisto, limsoldato, limisto*
 | **határőrizet** *limgardo*
 | **határőridek** *limgarda regiono*
 | **határper** *proceso pri lim/difin/o, limproceso*
 | **határréteg** *fiz limtavolo, eltr junto*
 | **határsáv** *limzono*
 | **határsértés** *senrajta limtrapaso*
 | **határtalan 1.** *senlima, vastega*
2. *átv senlima, nepriskribebbla, ĉiosupera, supermezura*
 *Amerika a határtalan lehetőségek hazája: *Usono estas la lando de senlimaj ebloj*
 *határtalan lelkesedés: *nepriskribebbla entuziasmo*
 | **határtartomány** *tört geo markio*
 | **határváros** *limurbo*
 | **határvidék** *limregiono, tört markio*
 | **határvillongás** *limkonflikto*
 | **határvonal** *limo, limlinio*
 *éles határvonal: *tranĉa/akra limo*
 *fényes-sötét határvonal: *csill terminatoro*
 | **határzár** *limblokado*
 | **hatás 1.** *efiko, [befolyás] influo, [látvány] efekto, [benyomás] impresio*
 *a hatást reflektorokkal növelték: *oni pliigis la efekton per lumĵetiloj*
 *barátja hatásra cselekedett: *li agis sub la influo de sia amiko*
 *ellenkező hatást ér el: *atingi kontraŭan/malan efikon*
 *építő hatással van a gyerekekre: *edifi la infanojn*
 *kábitószer hatása alatt van: *li estas sub la influo de drogo*
 *kedvező hatást keltett: *ĝi donis favoran impreson*
 *kedvező hatással van az egészségre: *ĝi havas favoran efikon sur la sanon*
 *környezeti hatások: *medioefikoj, efikoj de la ĉirkaŭaĵo*
 *más a hatás napfénynél: *la efekto estas alia ĉe sunhelo*
 *mérgező hatása van: *ĝi havas toksan efikon*
 *nagy hatást tesz a közönségre: *fari fortan impreson sur la publikon*
 *nagy hatású előadás: *grandefekta prezentado*
 *nincs rá hatással: *ĝi ne impresas min*
 *ragyogó beszédével nagy hatást tett a hallgatóságára: *per sia brila parolo li imponis al sia aŭskultantaro*
 *zenei és fényhatások: *muzikaj kaj lumefektoj*
2. *fíl pszi [érzelmi] afekcio*
 *a tárgyak hatást gyakorolnak tudatunkra: *la objektoj havas afekcion sur nian konscion*
 *különböző érzelmi hatások érték: *lin trafis diversaj afekcioj*
3. *fiz kém ago, influo*

*ellentétes hatás: *kontraŭago, retroago*
 *hatás-ellenhatás elve: *leĝo pri ago kaj reago*
 *kölsönös hatás: *interago, reciproka ago*
 | **hátas 1.** *kun dorsapogilo*
 *hátas szék: *seĝo kun dorsapogilo*
2. *dorsa, dorso-*
 *hátas kosár: *dorsokorbo*
3. *ĝiba, elleviĝanta, dorshava, konvekta*
 *hátas kaszáló: *ĝiba fálĉejo*
 | **hátasállat** *rajdbesto, selbesto*
 | **hatáselemzés** *efikanalizo*
 | **hatásfok** *fiz efiko, tech rendimento*
 *jó hatásfokú motor: *motoro kun alta rendimento*
 *környezeti beruházások hatásfoka: *rendimento de medioprotektaj investoj*
 *radiada efiko de anteno: *antenna sugárzási hatásfoka*
 | **hatásfokozás** *pliigo de efiko, pliigo de rendimento*
 *együttes hatásfokozás: *sinergio*
 | **hatáskör** *kompetenteco, agosfero*
 *bírói hatáskör: *jurisdikcio*
 | **hatáskvantum** *fiz agokvanto*
 | **hátasló** *rajdĉevalo, selĉevalo*
 | **hatásos** *efika, [látványos] efekta, [benyomást keltő] impresa, fiz aga*
 *hatásos áram: *aga kurento*
 *hatásos dekorációk: *efektaj dekoracioj*
 *hatásos ellenállás: *aga rezistanco*
 *hatásos gyógymód: *efika terapio*
 *hatásos reklámhordozó: *impresa propagandilo*
 | **hatáspont** *fiz agopunkto*
 | **hatástalan** *senefika, [hiábavaló] vana*
 | **hatástalanít** *tech malaktivigi, senefikigi, [robbanószerkezetet] seneksplozigi*
 *bombát hatástalanít: *malaktivigi/seneksplozigi bombon*
 *kígyómérget hatástalanít: *senefikigi serpentan venenon*
 | **hatásvadász** *sensaciema, efektavida, efektoĉasa*
 | **hatásvonal** *fiz linio de ago, agolinio*
 | **hátborzongató** *horora, makabra*
 | **hátcsigolya** *dorsa/toraka vertebro*
 | **hatékony** *efika, aktiva*
 *hatékonyabbá tesz: *pliefikigi*
 *hatékony eszköz: *efika rimedo*
 *hatékony gyógyszer: *aktiva/efika kuracilo*
 *hatékony oktatási módszer: *aktiva instrumentodo*
 | **hatékonyosság** *efikeco, tech rendimento*
 *a munka hatékonysága: *efikeco de la laboro*
 *hatékonyosság-központú/hatékonyság-orientált: *efikeco-orientita*
 *növeli a gép hatékonyságát: *pliigi la rendimenton de la maŝino*
 | **hátfedezék** *kat paradozo*
 | **hátfélszél** *hajó largvento*
 | **hátgerinc** *spino, dorsa vertebraro*
 | **hátgerincsorvadás** *dorsa tabeto*
 | **hátha 1.** [bizonytalanság] *eble*
 *hátha mégsem gazdag?: *eble li tamen ne estas riĉa?*
2. [esetlegesség] *eble, eventuale*
 *vedd el, hátha szükséged lesz rá: *prenu ĝin, eble vi bezonos ĝin*
3. [föltevés erősítése] *multe pli se*
 *jó társaság volt, hátha még Jóska is eljött volna: *estis bona kompanio, multe pli se ankaŭ Joĉjo estus alveninta*

| **hathatós** bonefika, rezulta, energia
| **háthús** dorsaĵo
| **hátirat** **1.** *gazd* endoso
*csékkel hátirattal ellát: endosi ĉekon
2. *ált* dorsonoto
| **hátizom** dorsa muskolo
*hosszú hátizom: dorsa longisimo
*széles hátizom: latisimo
| **hátizsák** dorsosako, tornistro
| **hátkefe** dorsobroso
| **hatlap** *mat* sesedro
*szabályos hatlap: regula sesedro, kubo, heksaedro
| **hátlap** dorso, dorsoflanko, reverso, malfronto
*könyv hátlapja: dorso de libro
*érem hátlapja: dorso/reverso de medalo
| **hatlapfejű** *tech* kun seseĝa kapo, seseĝkapa
*hatlapfejű csavar: ŝraŭbo kun seseĝa kapo, seseĝkapa ŝraŭbo
| **hatlapú** **1.** *mat* sesedra, heksaedra
2. *tech* seseĝa, heksagona
*hatlapú anya: seseĝa ŝraŭbingo
| **hatóanyag** *fiz biol kém* efikanto, aganto, efiksubstanco, enzo
*alloszterikus hatóanyag: alostera efikanto
| **hatod** sesono
*két hatod: du sesonoj
| **hatodhangköz** *zene* sesto
| **hatókör** **1.** influfero, agosfero, kompetenteco, *átv* orbito
*a politika hatókörébe került: li venis en la orbiton de la politiko
2. *ld.* hatótávolság
| **hatol** *ntr* penetri, eniĝi, interniĝi, enpuŝiĝi, [mélyébe] enprofundiĝi
*a csapatok a fővárosig hatoltak: la trupoj penetris ĝis la ĉefurbo
*a dolog gyökeréig hatol: iri al la radiko de la afero
*a golyó a csontig hatolt: la kuglo penetris ĝis la osto
*a tör a szívébe hatolt: la ponardo enpuŝiĝis en lian koron
*csontig hatoló szúrás: ĝisosta piko
*egymásba hatol: interpenetri
*mélyre hatoló elemzés: /ĝis/funda analizo
*részletekig hatoló: ĝisdetala, detalatenta
| **hátoldal** dorso, dorsoflanko, reverso
*lap hátoldala: reverso de paĝo
| **hátonugrók** *ld.* pattanóbogarak
| **hátország** **1.** landinterno, postregiono
2. *átv* fono, subteno
*jó hátország a családja: lia familio estas bona fono por li
| **hatos** **1.** [számjegy] seso
*a kilences fordított hatos: la naŭo estas renversita seso
2. [számú] ses, n-ro 6
*a hatos busz: la buso /n-ro/ ses
3. [csoport] sesopa, sesopo, po ses
*hatos csoportokban jöttek: ili venis en sesopaj grupoj, ili venis po ses
4. [időpont] de la sesa
*a hatos előadás: prezentado de la sesa
5. [pénz] dudekfilero, dekkrejĉero
| **hatóság** instanco, aŭtoritato
*a hatóságokhoz fordul: turni sin al la aŭtoritatoj
*állami hatóságok: ŝtataj aŭtoritatoj
*egészségügyi hatóság: sanitara instanco

*felettes hatóság: supera instanco
*helyi hatóságok: lokaj aŭtoritatoj
*illetékes hatóság: koncerna/kompetenca instanco
*közigazgatósági hatóság: administracia instanco
*megkereső hatóság: peticia instanco
*menedéket kér a hatóságoktól: peti azilon ĉe la aŭtoritatoj
*Palesztinai Autonómiai Hatóság: Palestina Aŭtonomia Aŭtoritato
| **hatósági** oficiala, [kormányzati] registara, [önkormányzati] municipa, komunuma, aŭtoritata, instanca
*hatósági ár: taksa prezo
*hatósági eljárás: instanca procedo
*hatósági közeg: oficiala persono
*hatósági szervek: komunumaj organoj
| **hátpozitív** [orgona] dorspozitivo
| **hatósugár** efikradiuso, agosfero, *rep* flugradiuso, *kat* trafradiuso
| **hatótáv** *ld.* hatótávolság
| **hatótávolság** aŭtonomeco, atingodistanco, atingopovo, [fegyveré] traŝpovo, *rep* flugaŭtonomeco
*közepes hatótávolságú nukleáris erők: mezdistancaj nukleaj bataliloj
*nagy hatótávolságú tüzérség: longtrafa artilerio
| **hatótényező** *tud* faktoro, aganto
| **hátra** **1.** *hsz* [hely] retro, reen, dorsen, posten, malantaŭen, returne
*egy lépést tesz hátra: li faras paŝon dorsen
*hátra arc!: fronto reen!
2. *hsz* [idő] retro, reen, returne
*hátra az időben: returne en la tempo
3. *ntr* [hátra van] resti
*hátra van még az aláírás: ankoraŭ restis la subskribo
*nem marad más hátra, mint felvenni a munkát: restis nenio alia ol repreni la laboron
*nincs más hátra, mint előre: restis nenio alia ol iri antaŭen
*nincs más hátra, mint hogy elmenjek: al mi restis nur foriri
4. [igező] re-, retro-, reen, dors/en/-, posten-, malantaŭen-
| **hátraad** *tr* retrodoni, [rúgással] retrokiki, [dobással] retroĵeti
| **hátraarc** *kat* frontoturno
*hátraarcot hajt végre: fari frontoturnon
*hátraarcot vezényelt: li komandis „fronto reen!”
| **hátradönt** *tr* reklini
| **hátradól** reklini sin, *ntr* rekliniĝi
*hátradólt a fotelben: li reklinis sin en la fotelo
| **hátraesik** *ntr* refali
| **hátrafelé** retro, dorsen, posten, dorsdirekte, reen, returne, malantaŭen, *tréf* kankre
*hátrafelé megy: retroiri, dorsiri, regressi, *biz* kankri
| **hátrafésül** *tr* rekombi
| **hátrafordul** returni sin, *ntr* returniĝi
| **hátrahagy** *tr* postlasi
*mindenét hátrahagyva menekült: postlasinte ĉion sian li fuĝis
*nagy örökséget hagyott hátra: li postlasis grandan heredaĵon
*üzenetet hagyok hátra: mi postlasos mesaĝon
| **hátrahajlít** *tr* retrofleksi, [dönt] reklini
| **hátrahajol** reklini sin, *ntr* rekliniĝi
| **hátraható** retroefika, retrovalida

| **hátrahőköl** *ntr* retrocedi
| **hátraigazít** **1.** *tr* retrogustigi
*hátraigazítja a haját: ŝi retrogustigas sian hararon
2. *tr* [órát] fruigi, returni la hormontrilon
*egy órával hátraigazítja az órát: fruigi la horloĝon je unu horo
| **hátrál** *ntr* retroiri, retropasi, retiriĝi, dorseniri, regresi, cedi malantaŭen, *kat* retreti, malavanci
*a lakáj az ajtóig hátrált: la lakeo dorseniris ĝis la pordo
*csapataink hátrálnak: niaj trupoj regresas/malavancas
| **hátralék** **1.** resto
*hátralékban vagyok a munkámmal: mi postrestas kun mia laboro, mi havas reston en mia laboro
2. [adósságé] ŝuldoresto, nepagitaĵo
| **hátralékos** [összeg] nepagita, restinta, [személy] postpaganta
| **hátralép** *ntr* repaŝi, retropaŝi, paŝi dorsen/malantaŭen
| **hátralevő** **1.** restinta
*hátralevő munka: restinta laboro
*hátralevő idő: restinta tempo
| **hátralök** *tr* repuŝi, [dob] reĵeti
| **hátráltat** *tr* malhelpi, obstakli, bari, reteni, bremsi
| **hátramarad** **1.** *ntr* [lemarad] postresti, postiĝi, postlasiĝi, resti malantaŭe
*a másik kocsi hátramaradt: la alia aŭto postrestis
*én hátramaradok a barátommal: mi postiĝos kun mia amiko
*hátramaradt a tanulásban: li postrestis en la lernado
2. *ntr* [vki halála után] resti post iu
*hátramaradt két fia: restis post li du filoj
*hátramaradt utána egy kis birtok: bieneto restis post li
| **hátramegy** **1.** *ntr* iri malantaŭen, malantaŭeniĝi, retiriĝi
*hátrament a védőkhöz: li retiriĝis inter la arierulojn
2. *ntr jm* retroiri, retroveturi
| **hátramenet** retroiro, retroveturo, retroiĝo
*hátramenetbe kapcsol: ŝalti retrorapidumon
| **hátranéz** *ntr* rerigardi, retrorigardi, rigardi malantaŭen, [időben] retrospekti
| **hátrány** malavantaĝo, malsupereco, [lemaradás] postresto, [versenyen] handikapo
*hátrányba kerül: veni en malavantaĝon, fariĝi malavantaĝita, postresti
*hátrány éri: malavantaĝo lin trafas, veni en malavantaĝan situacion
*hátránnyal indít: *sp* handikapi
*ledolgozza a hátrányt: nuligi/ĉesigi la malavantaĝon/handikapon
| **hátrányos** malavantaĝa, malfavora, handikapa
*hátrányos helyzetbe hoz: malavantaĝi, handikapi
*hátrányos helyzetű: malavantaĝita, handikapita
| **hátrarúg** **1.** *tr* rekiki, reŝoti
*a csatár hátrarúgta a labdát: la avanulo rekikis la pilkon
2. *ntr* kalcitri [lő két hátsó lábával]
| **hátraszaltó** inversa aersalto/saltumo, retrosaltumo, aersalto dorsen
| **hátraszorít** *tr* repremi, repuŝi, premi malantaŭen
*a rendőrök hátraszorították a tömeget: la policanoj repremis la amason
| **hátratol** *tr* reŝovi, ŝovi malantaŭen
*hátratolta a sapkáját: li reŝovis sian ĉapon
| **hátraugrik** *ntr* resalti, retrosalti
*a réműlettől hátraugrott: pro ektimo li resaltis

| **hátravan** *ntr* resti, sekvi
*az még hátravan: tio ankoraŭ sekvos
*két vizsgám van még hátra: ankoraŭ du ekzamenoj restis al mi
*még hátravan a java: la parto plej vasta venos la lasta^Z
*öt perc van hátra: restis kvin minutoj
| **hátravet** *tr* **1.** reĵeti
2. *nyt* apozicii [pl. jelzőt]
| **hátravisz** *tr* reporti, porti malantaŭen
| **hátravon** *tr* retiri
*hátravontam két ezredet: mi retiris du regimentojn
| **hátrész** dorsoparto, posta parto
| **hátság** altebenaĵo
| **hátsó** **1.** *mn* malantaŭa, posta, dorsa, malfronta
*hátsó rész: malantaŭo, postaĵo
2. *fn* postaĵo
*csinos hátsójú nő: belpuga virino
| **hátsóderék-élvitorla** *hajó* stajvelo de la posta topmasto
| **Hátsópomeránia** *tört geo* Malantaŭpomerio
| **hátsósudár-élvitorla** *hajó* stajvelo de la posta brammasto
| **hátsótörzs-élvitorla** *hajó* stajvelo de la postmasto
| **hátsótörzstarcskötél** *hajó* posttopa stajo
| **hatszáz** sescent
| **hátszél** dorsa/posta vento
*hátszéllal halad: pasi ventoposte
| **hátszélvitorla** *hajó* spinako
| **hátszín** lumbaĵo
| **hátszínpecsenye** lumbofileo
| **hatszög** *mat* seslatero, sesangulo
| **háttámasz** dorsapogilo
| **háttér** fono, fundo
*arany háttérű festmény: pentraĵo kun ora fono/fundo
*a város háttérében hegyek vannak: la urbon fonas montoj
*festett háttér: dioramo
*háttérbe szorít: eklipsi
*háttérbe szorul: cedi en la fonon
*ilyen háttér mellett: antaŭ tia fono
*ki áll a háttérben?: kiu staras en la fono?
*színpad háttére: fono/fundo de scenejo, postscenejo
*világos háttér: hela fono
| **háttérágazat** *gazd* substrukturo, infrastrukturo
| **háttérbázis** *kat* arierbazo
| **háttérdekoráció** *ld.* háttérdíszlet
| **háttérdíszlet** fono, fondekoracio
| **háttérfeladat** fona tasko
| **háttérfolyamat** fona procezo
| **háttérkép** *műv* dioramo
| **háttérpolitizálás** koridora politiko
| **háttérszín** fonas koloro
| **háttértár** *inf* akcesora memoro
| **háttértüll** *műv* fona tulo
| **háttérvászon** fona tolo
| **háttérzaj** *fiz* fonbruo
| **háttérzajszűrő** fonbrua filtrilo
| **hatti** *tört* ĥatiano
| **Hatti** *tört geo* Ĥatio
| **hátul** **1.** *hsz* malantaŭe, poste, malfronte, dorse
*hátulról előre: de malantaŭe antaŭen
*menj hátulra: iru malantaŭen

2. *fn* malantaŭ/aj/o, postaĵo, malfronto
 *ház hátulja: malantaŭo/malfronto de domo
 *kocsi hátulja: postaĵo de aŭto
 | **hátulnézet** malantaŭa vido
 | **hátulsó 1.** malantaŭa, posta, malfronta, dorsa
 2. *fn* malantaŭ/aj/o, postaĵo, malfronto, dorso
 | **hátúsás** dorsa naĝo, dorsnaĝado
 | **hátúszó** áll dorsnaĝilo
 | **hátvakaró** dorsgratilo
 | **hatvan** sesdek
 | **hatvány** potenco
 *a kettő negyedik hatványa tizenhat: la kvara potenco de du estas dek ses
 *harmadik hatványa emel: levi al tria potenco
 *hatványa emel: potencigi, levi al potenco
 *második hatvány: kvadrato, dua potenco
 *n-edik hatvány: n-a potenco
 | **hatványalap** bazo, potencigato
 | **hatványhalmaz** aro de ĉiuj subaroj
 | **hatványkitevő** potenciganto, eksponento
 | **hatványoz** *tr* potencigi
 | **hatványozottan** *átv* potencigite, en potencigita grado, multoble
 *hatványozottan igaz: potencigite/multoble vera
 | **hatványsor** potencoserio
 *formális hatványsor: formala potencoserio
 | **hátvéd 1.** *kat* ariergardo, postgardo
 2. *sp* arierulo, defendanto
 | **hátvédsor** arierula linio
 | **hátvért** dorsa kiraso
 | **hattyú** áll cigno
 *büttyös hattyú: muta cigno
 *énekes hattyú: kantocigno
 *fekete hattyú: nigra cigno
 *feketenyakú hattyú: nigrakola cigno
 *kis hattyú: malgranda cigno
 *trombitás hattyú: trumpetcigno
 | **Hattyú** *csill* Cigno
 | **hattyúdal** cignokanto
 | **haubic** *ld.* tarackágyú
 | **haustorium** *ld.* szívófonal
 | **hausza 1.** *fn* haŭso
 2. *mn nyt* haŭsa [ha]
 | **haut-relief** *ld.* magas dombormű
 | **hava** *ld.* hó²
 | **Havanna** *geo* Havano
 | **havária** *ld.* hajókár, szállítmánykár
 | **havas 1.** *mn* neĝa, neĝkovrita
 2. *fn* *geo* alpo, altmontaro, neĝmontaro
 *a havasok lejtőin legeltetnek: ili paŝtigas sur la deklivoj de la alpoj/altmontaro
 | **Havasalföld** *tört geo* Valaĥio
 *Havasalföld fejedelme: princo de Valaĥio
 | **havasalföldi 1.** *mn* valaĥia
 *havasalföldi oláh: valaĥo
 2. *fn* valaĥiano
 | **havasirózsa** *ld.* hangarózsa
 | **havasszépe** *ld.* hangarózsa
 | **havazik** *ntr* neĝi
 *egész nap havazott: neĝis la tutan tagon
 | **haver 1.** kamarado, kompano, kamaraciĵo, kompaĉjo
 2. kunkulpulo, kunkrimulo

| **haverkodik** *ntr* kamaradi
 | **havi** monata, ĉiumonata, monat-
 *13. havi fizetés: salajro por la 13a monato
 *e havi: ĉi-monata
 *havi ezer eurót keres: li lukras mil eŭrojn monate
 *másfél havi: duontrimestra
 *múlt havi: lastmonata
 | **havibaj** monataĵo *l.m.* havivérzés
 | **havidíjas 1.** *mn* monatsalajra, monatpagata
 *havidíjas állás: monatsalajra posteno
 2. *fn* monatsalajrulo, monatpagato
 | **havivakság** áll monatblindeco
 | **havivérzés** menstruuo, monata elfluo, monataĵo
 *fájdalmas havivérzés: dismenoreo
 | **havonként** *ld.* havonta
 | **havonta 1.** [egy hónapban] monate, en unu monato
 *mennyt keres havonta?: kiom vi perlaboras monate?
 2. [minden egyes hónapban] ĉiumonate, monaton post monato
 *havonta meglátogatlak: ĉiumonate mi vizitos vin
 | **hawaii 1.** *fn* havajano
 2. *mn* havaja
 | **Hawaii** *geo pol* Havajo [sziget és tagállam] [US]
 | **ház 1.** domo
 *ahány ház, annyi szokás: *közm* ĉiu angulo kun sia sanktulo^Z v. alia urbo, alia moro^Z v. aliaj domoj, aliaj homoj^Z
 *az én házam az én váram: *közm* mia loĝejo, mia reĝejo^Z v. en la propra sia domo ĉiu estas granda homo^Z
 *családi ház: unufamilia domo
 *előregyártott elemekből épült ház: antaŭfabrikita domo
 *emeletes ház: /plur/etaĝa domo
 *favázás ház: trabfaka domo
 *Fehér Ház: *pol* Blanka Domo
 *földszintes ház: teretaĝa domo
 *gazdátlan ház: senmastra domo
 *ház eladó: domo vendata
 *házhoz szállít: liveri ĝisdome
 *kétlakásos családi ház: dufamilia domo
 *kirúgja a ház oldalát: diboĉi en ĝuo kaj bruo
 *kísértet lakta ház: domo hantata de fantomo
 *költségmentesen házhoz szállít: liveri fri hejmo
 *lelkigyakorlatos ház: spiritekzerca domo
 *mindenki seperjen a saját háza előtt: *közm* se ĉiu balaos antaŭ sia pordo, tiam en la tuta urbo estos ordo^Z
 *művelődési ház: kulturdomo
 *nem ég a ház: la afero ne staras sur pinto de ponto^Z
 *szülői ház: naskiĝdomo
 *szalmatető ház: pajlotegmenta domo, ĥato
 *zsindeletetős ház: ŝindotegmenta domo
 2. [lakás] loĝejo, domo
 *házon kívül van: esti eksterdome
 *légy üdvözölve a házamban: estu bonvena en mia domo
 3. [lakók] domanaro
 4. [család] domo, dinastio, familio
 *Árpád-ház: Arpad-dinastio, Arpad-domo, domo de Arpadoj
 *jó házból való: li devenas el bona familio
 5. [háztartás] dommastrumo
 *házat vezet: mastrumi
 *nagy házat visz: mastrumi malavare, teni grandan dommastrumon

6. [szoba] ĉambro, apartamento
 *asszonyház: virinĉambro, virina apartamento
 7. *pol* ĉambro, parlamento, [képviselők] deputitoj, parlamentanoj *l.m.* alsóház, felsőház
 *Lordok Háza: Ĉambro de Lordoj
 *Tisztelt Ház!: Estimataj Deputitoj!
 8. [cég] firmao
 *aukciós ház: aŭkciejo, aŭkcia firmao
 9. [nézőtér] spektejo, teatro
 *táblás ház: plena spektejo/teatro
 10. *tech* skatolo, ujo, [készüléké] aparatujo
 *motorház: motorujo
 *sebességváltó háza: skatolo de rapidumŝanĝilo
 11. *áll* konko
 *csiga háza: konko de heliko
 | **haza** 1. patrujo, patrolando
 2. [eredet szerinti] devenlando, hejmland/o
 *a tea hazája: devenlando de teo
 *holtak hazája: *bibl* Ŝeolo
 3. *hsz* hejmen, domen, aldome
 | **hazaad** 1. *tr* doni al sia familio
 *mindig hazaadja a pénzt: li ĉiufoje donas sian salajron al la familio
 2. *tr sp* rekiki, reŝoti
 *hazaadja a kapusnak a labdát: rekiki la pilkon al la golejulo
 | **hazaárulás** patrujperfidio
 | **hazaáruló** patrujperfidulo
 | **házacska** dometo
 | **házadó** domimposto
 | **hazaenged** *tr* lasi hejmen, lasi/permesi hejmen\iri/
 | **hazaér** *ntr* alveni hejme, atingi la hejmon
 | **hazafelé** hejmen
 | **hazafi** patrioto
 | **hazafias** patriota, patrujama
 *Hazafias Népfront: Patriota Popolfronto
 *hazafias szellemet ápol: kultivi patriotan spiriton
 | **hazafiaskodik** *ntr pej* patriotumi
 | **hazafiasság** *ld.* hazafiság
 | **hazafiatlanság** manko de patriotismo, malpatriotismo
 | **hazafiság** patriotismo, patrujamo
 | **hazahív** *tr* revoki, revoki hejmen, [rendel] ordoni hejmen/veni/
 | **hazahoz** *tr* hejmen\porti, hejmen\konduki
 | **hazai** 1. patruja, patrolanda, enlanda, hejmlanda, interna, nacia
 *hazai föld: patrolanda tero
 *hazai ipar: enlanda industrio
 *hazai jog: interna juro
 *hazai viszonyok: enlandaj cirkonstancoj
 2. [otthoni] hejma
 *hazai ételek: hejmaj manĝaĵoj
 *hazai mérközés: hejma matĉo
 3. *fn* [étel] hejma manĝaĵo, hejmaĵo
 4. *fn* [lakos] samlokano, samvilaĝano, samurbano
 5. *fn sp* hejma fano
 | **hazajön** *ntr* hejmen\veni, rehejmiĝi
 | **hazajuttat** *tr* rehejmigi, revenigi hejmen, rekonduki hejmen
 | **hazakísér** *tr* akompani hejmen
 | **házal** *tr* kolporti
 *könyvvel házal: kolporti librojn

| **házaló** kolportisto
 | **hazamegy** *ntr* hejmen\iri, rehejmiĝi
 | **házánkfia** sampatrujano, samlandano
 | **hazardíroz** 1. *tr* hazardi, riski
 2. *ntr* hazardludi
 | **hazardírozás** riskado, hazardludo
 *ez merő hazardírozás: tio estas nura loterio
 | **hazardjáték** átv is hazardludo, riska entrepreno
 | **házas** 1. *mn* edziĝinta, edzigita
 2. *fn* edziĝinto, edzigito
 *ők már házasok: ili jam estas geedzoj
 | **házasélet** 1. geedza vivo
 2. seksa vivo
 | **házasít** 1. *tr* [férfit] edzigi, [nőt] edzinigi
 2. *tr* [kever] intermiksi, kruci
 *bort házasít: intermiksi vinojn
 | **házasodik** *ntr* edziĝi
 *balkézről házasodik: edziĝi per la maldekstra mano
 *szíve szerint házasodik: edziĝi laŭ koro
 | **házaspár** geedzoj, geedza paro/duopo
 | **házasság** 1. [állapot] geedzeco
 *a házasságok az égben köttenek: *közm* edzo kaj edzino, ĉiela difino^Z
 *elhálatlan házasság: blanka geedzeco
 *házasság egyoldalú felbontása: repudio
 *házasság – rabság: *közm* fianĉiĝis – por ĉiam ligiĝis^Z
 *házassági kötelék: geedza ligo
 *kettős házasság: bigamio
 *szentségi házasságban él: vivi en sakramenta geedzeco
 2. [házasélet] geedza vivo
 3. [házasságkötés] geedziĝo, nupto, *ex* edziĝo
 *Figaró házassága: La nupto de Figaro
 *formális házasság: geedziĝo pro formo, formala geedziĝo
 *hamari házasság, örökéig rabság: *közm* tro rapida edziĝo – porĉiama kateniĝo^Z
 *hamar való házasság, soká tartó bánat: *közm* edziĝo tro momenta estas longapenta^Z
 *házassági ígélet: edziĝpromeso
 *házassági szerződés: kontrakto pri geedziĝo
 *házasságot kihirdet: anonci geedziĝon
 *házasságra lép: eniri geedziĝon
 *házasság szentsége: sakramento de geedziĝo
 *mátkaság nem házasság: *közm* fianĉiĝo ne estas edziĝo^Z
 *morganatikus házasság: morganata geedziĝo
 *pénzeszsák iránti olthatatlan szerelemből kötött házasság: edziĝo pro amo flamanta al sako sonanta^Z
 *polgári házasság: civila geedziĝo
 *rangon aluli házasság: misedziĝo, mezalianco
 *szerelmi házasság: edziĝo pro amo/inklino
 *vegyes házasság: miksedziĝo, interkonfesia geedziĝo
 | **házasságkihirdetés** anonco pri geedziĝo
 | **házasságkötés** geedziĝo, nupto, *ex* edziĝo
 | **házasságkötő** geedziĝant/a
 *házasságkötő fiatalok: geedziĝantaj gejunuloj
 *házasságkötő terem: geedziĝa salono, geedziĝejo
 | **házasságközvetítő** svatisto, svatagento, edziĝagento, peranto de geedziĝo
 *házasságközvetítő iroda: svatagentejo
 | **házasságlevél** 1. atesto pri geedziĝo
 2. kontrakto pri geedziĝo
 | **házasságszédelő** edziĝtrompisto
 | **házasságszerző** *ld.* házasságközvetítő

| **házaságtörés** adulto
 *házaságtörésen kap: kapti ĉe adulto
 *házaságtörést követett el a férje barátjával: ŝi adultis kun la amiko de sia edzo
 | **házaságtörő** [férfi] adultulo, [nő] adultulino
 | **házastárs** [férfi] edzo, [nő] edzino
 *házastársak: geedzroj
 | **házasulandó** **1.** *mn* edziĝmatura
 *házasulandó kor: edziĝmatura aĝo
2. *mn* edziĝonta
 *házasulandó legény: edziĝonta fraŭlo
3. *fn* edziĝonto
4. *fn* [házaságra készülő] [férfi] edziĝonto, [nő] edziniĝonto
 *házasulandó fiatalok: geedziĝontaj gejunuloj
 | **hazaszállít** *tr* transporti/veturigi hejmen/aldome
 | **hazaszeretet** patrujamo
 | **hazaszökik** *ntr* eskapi/forkuri hejmen
 | **hazatalál** **1.** retrovi la vojon hejmen
2. *ntr* definitive reheimigi
 | **hazatelepít** *tr* reheimigi, repatrujigi
 | **hazatér** *ntr* reveni hejmen, *ir* reveni al siaj penatoj
 | **hazátlan** senpatruja, senhejma
 | **hazavágyik** *ntr* nostalgii, sopiri al sia hejmo, [hazájába] sopiri al sia patrujo
 | **házavatás** *ld.* házszentelő
 | **hazavergődik** *ntr* barakti hejmen
 | **hazavezet** *tr* konduki hejmen, *jm* veturigi/stiri hejmen
 | **hazavisz** *tr* hejmen\porti, [vezet] konduki hejmen, [járművet] veturigi/stiri hejmen
 *hazaviszem a kocsit: mi veturigos hejmen la aŭton
 *hazaviszi a nagymamát: ŝi kondukos hejmen la avinon
 *vidd haza a táskámat: portu hejmen mian sakon
 | **házbeli** *fn* samdomano
 | **házbér** lupago por domo/loĝejo, domluprezo, loĝejluprezo
 | **házbérlő** luloĝanto, domluanto
 | **házbizalmi** **1.** domkomisiito
2. [lakóbizottsági elnök] prezidanto de domkomisiono
 | **házfelügyelő** dompedelo, domzorgisto
 | **házfőnök** *kr* prioro
 | **házgondnok** kvestoro
 | **házgyár** domfabriko
 | **házhely** domgrundo
 | **házi** **1.** doma, hejma, dom-, hejm-
 *házi multság: hejma amuzkunveno
 *házi munka: hejma/mastruma laboro
 *házi patika: hejma apoteko
 *házi ruha: hejma vesto
2. [nem nyilvános] hejma, nepublika
 *házi próba: nepublika provludo
 *házi telefon: hejma telefono, interfono
3. [ház körül élő] malsovaĝa, aldomigita, doma, hejma
 *házi állattartás: ĉedoma bredado
 *házi kedvenc: hejma dorlotato [állat]
4. [családi, otthoni] hejma, familia, fajreja
 *házi boldogság: familia/fajreja feliĉo
 *házi koszt: hejma kuirajo, hejmfarita manĝaĵo
 *házilag készült: hejmfarita
5. *fn* [házbeli] domanoj, [vendéglátók] gastigantoj
 | **háziállat** dombesto
 | **házias** **1.** mastrumema, hejmlaborema

2. hejmeca, hejmfarita
 *házias ételek: hejmfaritaj manĝaĵoj
 *házias ruha: hejmeca vesto
 | **háziasít** *tr* hejmigi, aldomigi, malsovaĝigi
 | **háziasszony** /dom/mastrino
 | **házibarád** **1.** amiko de familio
2. amiko/intimulo de dommastrino
 | **házigazda** dommastro, domestro, *ir* amfitriono
 | **háziipar** hejma industrio
 | **házikabát** hejma palto
 | **házikenyer** hejmbakita pano
 | **házikó** dometo, kabano
 | **háziköntös** negliĝo, noktosurtuto, ĉambra/negliĝa robo
 | **házilag** hejmfarita, primitiva, rudimenta
 | **házi MOZI** hejma kino
 *házi MOZI rendszer: hejmkina sistemo
 | **házi munka** hejma laboro
 | **házi néni** luigantino [de domo/loĝejo]
 | **házi nevelő** guvernisto, dominstruisto
 | **házi nyomda** privata presejo
 | **házi orvos** familia kuracisto
 | **házi papucs** pantoflo
 | **házi patika** hejma apoteko
 | **házi pénztár** interna kaso, entreprena kaso, instituta kaso
 | **házi rend** **1.** domregularo, domorda/interna regularo
 *kollégiumi házi rend: studenthejma regularo
2. familia tagordo
 | **házi sárkány** ksantipo, furio
 | **házi szárnyas** kortobirdo
 | **házi szer** hejma medicinaĵo
 | **házi szolgálga** domservisto
 | **házi szóttés** hejmfarita teksaĵo
 | **házi tanító** guvernisto, dominstruisto
 | **házi tanítóskodik** *tr* guvernii
 | **házi úr** domposedanto, domsinjoro
 | **házi verseny** interna/nepublika konkurso
 | **házi kezeléség** domadministracio, domadministrejo
 | **házi kutatás** domtraserĉo
 *házi kutatási engedély: domtraserĉa mandato
 | **házi lakó** *fn* domano, domloĝanto
 | **házi mester** **1.** dompedelo, domzorgisto, pordisto
2. [fröccs] ŝprucaĵo kun tri-kvinona vino
 | **házi nagy** **1.** *tört* majordomo
2. kvestoro, intendanto
 *a parlament házi nagyja: kvestoro de la parlamento
 | **házi nép** domanaro
 | **házi sor** domovico, domaro
 | **házi szabályok** parlamenta regularo
 | **házi szám** domnumero
 | **házi táji** kooperative privata
 *házi táji földek: kooperative privataj parceloj
 *házi táji gazdálkodás: kooperative privata mastrumado
 | **házi tartás** /dom/mastrumo, hejma ekonomio
 *házi tartást vezet: mastrumi, gvidi dommastrumon
 | **házi tartásbeli** mastrumantino
 | **házi tartási** /dom/mastruma
 *házi tartási alkalmazott: mastrumistino, domservistino
 *házi tartási cikkek: mastrumaj necesajoj
 *házi tartási gépek: mastrumaj aparatoj
 *házi tartási munkák: mastrumaj laboroj
 | **házi telek** domgrundo
 | **házi tető** domtegmento

| **háztömb** dombloko
| **háztulajdonos** domposedanto, domproprieto, domestro
| **házváltók** *áll* apendikularioj
| **házvezetés** /dom/masrumado
| **házvezetőnő** masrumistino
| **házszenelés** dombeno
| **házszenelő** dominaŭguro, loĝejinaŭguro, festo de enloĝiĝo, fajrejinaŭguro
| **hazudik** *x* mensogi
*aki egyszer hazudni mer, többé hitelt nem érdemel: *közm* kiu mensogis per unu vorto, ne trovos kredon ĝis la morto^Z
*aki hazudik, az lop is: *közm* mensogo kaj ŝtelo estas du fratoj^Z
*aki hazudik, ne felejtse a szavát: *közm* mensoganto devas havi bonan memoron^Z
*azt hazudta, hogy szeret: li mensogis, ke li amas min
*hazudik, mint a rossz tükör: li mensogas kiel funebra parolo^Z
*jó fejűnek kell lenni a hazugnak, hogy mindenütt egyformán hazudhasson: *közm* por glate mensogi, oni spriton bezonas^Z
*messziről jöttek könnyű hazudni: *közm* pri lando malproksima estas bone mensogi^Z
*olyat hazudik, hogy majd rászakad a mennyezet: li mensogas tiel, ke la muroj krakas^Z
*szemérmetlenül hazudik: senhonte mensogi
*úgy hazudik, mint a vízfolyás: mensogi flue/masive/mašine
*úgy hazudik, mintha könyvből olvasná: mensogi kiel gazeto/kalendaro
*vastagon hazudik: krake mensogi
| **hazudozik** *ntr* mensogadi
*betegesen hazudozik: mensmalsane mensogi
| **hazudozó** **1.** *mn* mensogema
2. *fn* mensogulo
*becstelen hazudozó: malhonesta mensogulo
| **hazug** **1.** mensogema
*a hazugon leghamarabb kifognak: *közm* kaŝu, kiom vi povos, mensogo sin elŝovos^Z
*hazug ember: mensogulo, mensogema homo
*hazug természetű: falsema, mensogema
*jó fejűnek kell lenni a hazugnak, hogy mindenütt egyformán hazudhasson: *közm* kiu volas mensogi, devas bone memori^Z v. por glate mensogi, oni spriton bezonas^Z
2. mensoga, falsa, malsincera
*hazug állítás: mensoga aserto
*hazug nyelvű: falslanga
| **hazugság** mensogo
*a hazugságot még a tyúkok is kikaparják: *közm* kaŝu, kiom vi povos, mensogo sin elŝovos^Z
*ez egészen egyszerűen hazugság: tio estas tutsimple mensogo
*ez hitvány hazugság: tio estas malnobla mensogo
*hazugságba keveredik: embarasiĝi/implikiĝi en mensogon
*hazugsággal tömi tele a fejét: per mensogoj li plenŝtopas al li la kapon
*hazugságnak bizonyul: pruviĝi mensogo
*hazugság nélkül nem megy az üzlet: *közm* sen mensoga rekomendo ne iros la vendo^Z v. kiu ne mensogas, tiu ne vendas^Z v. kun vero severa komercaĵo forvelkos^Z v. ne taŭgas la vero por komerca afero^Z v. se vendisto ne

mensogas, li aĉetanton ne allogas^Z v. por vendisto mensogo estas necesa apogo^Z
*hazugságot eszel ki: kovi/teksi mensogon
*szemenszedett hazugság: mensloga mensogo
*tisztességes hazugság nem szégyen/vétek: *közm* iom da malvero ne estas danĝero^Z
*torkig vagyok a hazugságaidal: viaj mensogoj venis al mi ĝis la gorĝo
| **hazugságvizsgáló** [készülék] mensogdetektilo
| **házsártos** kverelema, disputema, grumblema, harfendema, bagatelema
*házsártos nő: kverelema virino, furio
| **he** he [héber h betű]
| **hé!** **1.** *isz* he! [figyelemfelhívás]
*hé, te!: he ho!, he, vi!
*hé, te! gyere ide!: he vi! venu ĉi tien!
| **Heard** *geo* Herda
*Heard-sziget és McDonald-szigetek: *pol* Herda kaj Makdonaldaj Insuloj [AU]
| **Heaviside** *fiz* [Oliver] Hevisido
*Heaviside-függvény: hevisida funkcio
| **heavy metal** *zene* metal/rok/o
| **Hébé** *mit* Hebo
| **hebefrénia** *ld.* serdülőkori elmezavar
| **hebeg** *ntr* balbuti, gargari
*hebegett néhány szót: li elgargaris kelkajn vortojn
*ne hebegj, válaszolj!: ne balbutu, respondu!
| **hébe-hóba** de fojo al fojo, de okazo al okazo, foje-foje, foj-foje
| **hebehurgia** ventkapa, senprudenta, senpripensa, blindeplonĝa
| **Hebei** *geo pol* Hebejo [CN]
| **héber** **1.** *fn* tört hebreo
2. *mn* tört hebrea [he]
*a héber nyelv: la hebrea lingvo
| **héber** *ld.* lopó
| **hebraista** *nyt ir* hebreisto
| **hebraisztika** *nyt ir* hebreistiko
| **hebraizmus** *nyt* hebreismo [nyelvi jellegzetesség]
| **Hebridák** *geo* Hebridoj
*Új-Hebridák: Nov-Hebridoj
| **Hecate** *ld.* Hekaté
| **hecc** **1.** ŝercincito, ŝercpetolo, farso
*a hecc kedvéért: por farsi
2. [szórakozás] petolamuzo, brua gajo
3. [hajsza] ĉasincito
4. [hűhó] cirko, bruo, brua cirko
5. [zűrzavar] konfuzo, pelmelo
*jó kis hecc!: bela pelmelo!
6. bestobatalo
| **heccel** **1.** *tr* ŝercinciti, mokinciti
2. *tr* [uszít] inciti
*ne hecceld magad ilyen semmiséggel: ne incitu vin per tia bagatelo
*ne heccelj a barátom ellen: ne incitu min kontraŭ mia amiko
| **hecckampány** fikampanjo, kalumnia kampanjo
| **heccmester** bufono, farsisto
| **heckelphon** *ld.* baritonoboa
| **Hector** *ld.* Hektór
| **Hecuba** *ld.* Hekabé
| **hederít** *tr* atenti

*rá se hederít: komplete ignori, eê iom ne atenti
| **hedger** *gazd* heĝanto
| **hedging** *gazd* heĝado
| **hedonista** *fil* hedonisto
2. *átv* hedonisto, vivĝuulo, voluptemulo
| **hedonizmus** **1.** *fil* hedonismo
2. *átv* hedonismo, vivĝuemo, voluptemo
| **Hedvig** Hedvigo [utónév]
| **hedzsra** *iszl* heĝiro [Mohamed próféta menekülése
Medinába]
| **Hefei** *geo* Hefejo
| **heg** *orv* növ cikatro
| **hegdaganat** *orv* keloido
| **heged** *ntr* cikatriĝi
| **hegedű** violono
*háromhúros hegedű: ribeko
*hegedű kulcsszekrénye: kejlajo de violono
*hegedű lába: ponto de violono
*hegedű lelke: animo de violono
*hegedűn játszik: ludi violonon
*hegedű nyerge: selo de violono
*hegedű teste: korpo de violono
*hegedűt nyekerget: skrapí/knarigi violonon
*hegedűt penget: pluki violonon
*Stradivari-hegedű: stradivario
*szépen szól a hegedű, de hazug belül: sanktfigurojn
ornamas kaj homojn malamas^Z
| **hegedül** ludi violonon, *x* violon/lud/i
*szvittet hegedül: violoni suiton
| **hegedűcsiga** *zene* violonvoluto
| **hegedűgyanta** kolofono, rezinaĵo
| **hegedűhangverseny** violonkoncerto
| **hegedűhátlap** violondorso
| **hegedűkulcs** agordkejlo
| **hegedűművész** violonisto, violonartista
| **hegedűnyak** violonkolo
| **hegedűnyereg** selo de violono
| **hegedűs** *fn* violonisto
| **hegedűszó** violonsono, violonmuziko
| **hegedűszólam** violona parto
| **hegedűszóló** violona solo
| **hegedűtercett** violona terceto
| **hegedűtest** violonkorpo
| **hegedűtető** sontabulo de violono
| **hegedűtok** violonujo
| **hegedűverseny** violonkoncerto
| **hegedűvonó** violonarêto
| **Hegel** *fil* [Georg Wilhelm Friedrich] Hegelo
*Hegel dialektikája: dialektiko de Hegelo
| **hegelianizmus** *fil* hegelismo
| **hegeliánus** *fil* hegelano
| **hegemón** **1.** *mn* hegemonia
2. *fn tört* [előljáró] hegemono
| **hegemónia** hegemonio
*az angol nyelv hegemóniája: hegemonio de la angla
lingvo
| **hegesedik** *ntr* cikatriĝi
| **hegeszt** *tr tech* veldi
*csövet hegeszt: veldi tubon
| **hegesztés** veld/ad/o
*átfedő/átlapolt hegesztés: transkovra veldado
*atomi hegesztés: atoma veldado

*autogén hegesztés: aütogena veldado
*felrakó hegesztés: metalaldona veldado
*fémeelektrodos hegesztés: metalelektroda veldado
*hegesztési varrat: veldoŝnuro
*megszakított hegesztés: intermita veldado
*nagyfrekvenciás hegesztés: altfrekvenca veldado
*ömlesztő hegesztés: fanda veldado
*sajtoló hegesztés: prema veldado
*védőgáz hegesztés: intertgasa veldado
| **hegesztő** *fn tech* veldisto
| **hegesztőgép** veldmaŝino
| **hegesztőhuzal** veldodrato
| **hegesztőív** veldarko
| **hegesztőpajzs** veldomasko
| **hegesztőpálca** veldelektroda, veldovergo
| **hegesztőpisztoly** veldoŝalmo
| **hegesztőrobot** veldroboto
| **hegesztőtranszformátor** arkveldilo, veldo-
transformatoro
| **hegszövet** növ kaluso
| **hegy**¹ **1.** monto
*csúcsos hegy: pintmonto
*hegy a hegygel nem találkozik, de az ember az emberrel
igen: *közm* ne venas mont' al monto, sed homo homon
renkontas^Z
*hegyeket mozgat: movi montojn
*hegyen túl lakó: transmontano
*hegy gerince: kresto de monto
*hegy lába: montobazo, montpiedo
*hegynek föl: almonte
*hegynek le: demonte
*hegy oldala: flanko de monto
*hegy teteje: supro de monto
*kopár hegy: kalva monto
*nyereg két hegyecsúcs között: selo inter du montopintoj
*vajúdtak a hegyek, és egeret szültek: monto gravediĝis,
muso naskiĝis^Z
*vetődéses hegy: horsto
2. [nagy halom] amaso, monto
*hegyekben állt a szemét: da rubaĵoj staris montoj
| **hegy**² **1.** pinto, [csőrszerű] beko, [szűrő] pikilo
*ceruza hegye: pinto de krajono
*éles hegyű: akrapinta
*orra hegye: pinto de lia nazo
*töltőtoll hegye: beko de fontoplumo
*lándzsa és nyíl hegye: pikilo de lanco kaj sago
*tű hegye: pinto de nadlo
*vaskerítés hegyei: pikiloj de ferbarilo
2. *anat növ* apekso, kuspido
*köröm hegye: kuspido de ungo
*szív csúcsa: apekso de koro
| **hegyecsúcs** montopinto
| **hegyén-hátán** *ld.* egymás hegyén hátán
*egymás hegyén hátán: amase-kaose, dise-mise
| **hegyen-völgyön** tra montoj kaj valoj
| **hegyes**¹ mont/ar/a
*hegyes-völgyes: mont-vala
*hegyes vidék: montara regiono
| **hegyes**² **1.** akrapinta, pika, beka, akra
*cipő hegyes vége: beka pinto de ŝuo
*hegyes ceruza: akrapinta krajono
*hegyes bot: pika stango

*hegyes kupola: pinta kupolo
2. mat [szög] akuta
| **hegyesedik** *ntr* pintigi
| **hegyesszög** akuta angulo
| **hegyesszögű** akutangula
| **hegyez** *tr* pintigi
*ceruzát hegyez: pintigi krajonon
*hegyezi a fülét: akriği/steçi la orelojn
*zabot hegyez: kalkuli muşojn^Z, peli tagojn sen afero de mateno al vespero^Z
| **hegyfok** promontoro, terpinto
| **hegygerinc** montokresto, montospino, firsto
| **hegyhát** montodorso
| **hegyi** monta, montara
*hegyi levegő: monta aero
| **hegyibetegség** altituda/altmontara malsano
| **hegyikristály** *ásv* rokokristalo, vitroida kvarco
| **hegyközi** intermonta
*hegyközi falvak: intermontaj vilaĝoj
| **hegykúp** montokupolo
| **hegylakó** *fn* montano, montarano
| **hegyláb** montopiedo
| **hegylánc** montoĉeno
*hegylánc választja ketté a területet: montoĉeno dislimas la teritorion
| **hegylejtő** montodeklivo
| **hegymászás** montogrimpado, alpismo
*szenvedélye a hegymászás: li pasias pri montogrimpado
| **hegymászó** *sp* montogripisto, [magas hegyvidéki] alpisto, [alkalmi] montogripanto
*hegymászó egyesület: alpisma klubo
| **hegynév** *nyt* oronimo, montonomo
| **hegynyereg** montoselo
| **hegyoldal** montoflanko
| **hegyomlás** terşoviĝo/terdeglito de monto, terlavango, montoderompiĝo
| **hegyorom** montopinto
| **hegyrajz** orografio
| **hegysarkantyú** sprono de monto
| **hegység** montaro
*gyűrődéses hegység: faltmontaro
| **hegységképződés** orogenezo, montariĝo vö. epirogenezo
*variszkuszi hegységképződés: hercina orogenezo
| **hegységrendszer** montarĉeno
*Amorikai Hegységrendszer: Amerika Montarĉeno
*Variszkuszi Hegységrendszer: Hercinia Montarĉeno
| **hegyszoros** intermonto, interkrutejo, montpasejo, montogorĝo, montkolo
| **hegytető** montosupro, montoverto
| **hegytömb** masivo
| **hegyvidék** montoregiono
| **hegyvonulat** montoĉeno
| **heherészik** *ntr* hihii
| **hehezet** *nyt* aspiracio, [hehezetjel a görögben] spirito
*erős hehezet: kruda spirito
*gyenge hehezet: milda spirito
| **hehezetes** *nyt* aspiracia
*hehezetesen ejt: elparoli kun aspiracio
*hehezetes mássalhangzó: aspiracia konsonanto
| **Heilongjiang** *geo pol* Hejlongĝjango [CN]
| **hej!** *isz* [bátorítás, buzdítás, vidámítás] hej!
*hej, előre a csúcsra!: hej, antaŭen sur la pinton!

*hej hó, megjöttem!: he ho, mi alvenis!
| **héj 1. biol** ŝelo, [szaru] plako, *gaszt* krusto, haŭto
*alma héja: ŝelo de pomo
*kenyér héja: krusto de pano
*kolbász héja: haŭto de kolbaso
*héjában főtt krumplice: enŝele kuiritaj terpomoj
*kagyló héja: plako de muslo
*mogyoró héja: ŝelo de ternukso
*szép csibe bújt ki a héjból: bela kokido elŝeliĝis
*tojás héja: ŝelo de ovo
2. [huzat] teg/aj/o
*párna héja: tego de kuseno
3. ld. tető
| **héja 1. áll** akcipitro
*galambászhéja: ĝentila akcipitro
*parlagi héja: stepa circo
*rövidujjú héja: mallongkrura akcipitro
2. átv pol falko
*a szenátus héjai háborút akarnak: la falkoj de la senato volas militon
| **héjaköröm** *ld.* csüdfü
| **héjazat** *ép hajó* ŝelo
| **héjelektron** *fiz* orbita elektrono
| **héjfedő** *áll* operkulo
| **héjforma** *koh* ŝelformo, ŝelmuldilo
| **Hejlungcsiang** *ld.* Heilongjiang
| **héjprogram** *inf* ŝelo
| **héjszerkezet** *ép fiz* ŝelstrukturo
| **Hekabé** *mit* Hekubo
| **hekás** amiĉjo
| **Hekaté** *mit* Hekato
| **hekatomba** *ld.* tömegáldozat, tömegmészárlás
| **hekk** *ld.* tengeri csuka
| **Hekla** *geo* Heklo
| **hektár** *ld.* ár⁴
| **hektikás** *orv* hektika, ftiza
| **hekto-** hekto- [100x]
| **hektográf** *knyv* hektografo
| **hektografál** *tr* hektografi
| **hektoliter** *ld.* liter
| **hektométer** *ld.* méter
| **Hektór** *mit* Hektoro
| **Hélameus** *ld.* elámi
| **Heléna** *ld.* Helené
| **Helene** *ld.* Helené
| **Helené** *mit* Heleno
| **Helgoland** *geo* Helgolando
| **helikoid** *ld.* csavarfelület
| **Helikon 1. geo** *mit* Helikono
2. átv műv Helikono
| **helikónia** *ld.* hamisbanán
| **helikopter** helikoptero
*helikopter rotorja: rotoro de helikoptero
| **helikopterfedélzet** *hajó* helikopterferdeko
| **helikopter-leszállóhely** alteriĝejo de helikoptero
| **helikopterplatform** helikopterplatformo
| **heliocentrikus** *csill* heliocentra, suncentra
*heliocentrikus világgép: heliocentra mondbildo
| **Héliodórosz** *tört ir* Heliodoro
| **heliográf 1. ld.** fénytávíró
2. ld. napfényidőtartam-író
| **heliográfia** *ld.* fénytávírás

heliogravúra *ld.* fénynyomatkészítés
heliométer *csill* heliometro
Heliopolisz *tört geo* Heliopolo
helioszféra *csill* heliosfero
helioszkóp *ld.* naptávcső
helioszkópia *ld.* napmegfigyelés
heliosztát *ld.* napállító
heliotrop¹ *ld. növ* kunkor
heliotrop² *ásv* heliotropo
heliotropizmus *ld.* naptropizmus
hélium *kém* helio [He]
helix *ld.* fülkarima
Hellász *tört geo* Helaso, Helenujo, Helenio
helleborus *tört orv* heleboro [téboly elleni fű] *l.m.*
 hunyor
hellén **1.** *fn* heleno, antikva greko
2. *mn* *tört* helena, antikvagreka
 *Athén hellén városállam volt: Ateno estis helena civito
 *hellén civilizáció: helena civilizacio, helenismo
hellenista *nyt* helenisto
hellenisztika *tört tud* helenistiko
 *hellenisztikus korszak: helenistiko
hellenizál *tr* helenigi
 *hellenizált zsidó: helenigita hebreo
hellenizmus **1.** *műv* *tört* helenismo
2. *nyt* helenismo
heller *tört* helero [német váltópénz]
Helléspontosz *tört geo* Helesponto
helminthoma *ld.* féreg okozta daganat
helminthophobia *ld.* féregiszony
helmintológia *ld.* féregtan
helmintológus *orv* helmintologo
helmithiasis *ld.* bélférgesség, féregbetegség
Héloise *ir* Heloizo
helóta *tört* heloto
helpdesk *ld. inf* segélyvonal
Helsingör *geo* Elsinoro
Helsinki *geo* Helsinko
 *Helsinki záróokmány: *pol* Fina Akto de Helsinko
helvét **1.** *fn* helveto
2. *mn* helveta
Helvetia *tört geo* Helvetujo, Helvetio
hely **1.** loko, punkto
 *a könyv helye a polcon: loko de la libro sur la breto
 *a maga helyén: sialoke
 *egyes helyeken: kelkloke, kelk-ie, en kelkaj lokoj
 *egy helyben topog: tretadi samloke
 *e helyt: ĉi-loke
 *elmozdítja a helyéről: deloki
 *ezen a helyen: en ĉi tiu loko, ĉi-loke
 *fő helyen: en ĉefa loko, kaploke
 *helyben vagyunk: ni estas ĝustaloke
 *helyébe tesz: anstataŭigi ion per io, substitui ion al io
 *helyére teszi a dolgokat: reordigi la aferojn
 *helyet ad: cedi/translasi lokon
 *helyet foglal: preni lokon
 *jó helyen jár/keresgél: *átv* esti ĉe la ĝusta adreso
 *központi hely: centrejo, centra loko
 *mindent a helyén: ĉion ĝustaloke/ĝustatempe
 *ne adjunk helyet nemtelen törekvéseknek: oni ne cedu lokon al malnoblaj aspiroj
 *nem tud egy helyben megülni: li estas vera hidrargo^Z

*nem tud meglenni egy helyen: li estas flugema kiel vento^Z
 *rossz helyen: misloke, en malbona loko
 *visszatesz a helyére: remeti en ĝian lokon, remeti sialoken, reloki
2. [vmilyen célú hely] loko, ejo
 *bálványimádás helye: idolejo, idolkultejo
 *erődített hely: fortika loko
 *ez jó tűzrakó hely: ĉi tiu estas taŭga loko por fari fajron
 *fenntartott hely: rezervita loko
 *istentiszteleti hely: adorejo
 *lakott helyek: loĝataj lokoj
 *nyilvános hely: publika loko
 *rendeltetési hely: loko de destino, *közl* celloko
 *szent helyek: sanktaj lokoj
3. *geo* loko, [tájék] regiono, [terep] tereno
 *a levelet helyben adták fel: la letero estas loke enpoŝtigita
 *hely és kelt feltüntetése nélkül: sen indiko de loko kaj dato
 *helyet meghatároz: lokalizi
 *homokos helyen haladt a kocsi: la aŭto pasis sur sabla tereno
 *sziklás hely: roka regiono
4. [a térben] spaco, placo, *tech* pozicio
 *a kastély előtti hely alkalmas a bemutatóra: la placo antaŭ la kastelo taŭgas por la prezentado
 *a két pillér egymáshoz viszonyított helye: la reciproka pozicio de la du pilieroj
 *a szekrénynek már nem maradt hely: por la ŝranko ne plu restis spaco
 *hagyj egy kis helyet a sorok között: lasu iom da spaco inter la linioj
 *helyhez kötött: lokumita, *biol* endemia, *tech* nemovebla
 *kicsi itt a hely: ĉi tie estas malmulta spaco
 *nincs hely a katonai műveleteknek: mankas spaco por operacoj
5. [rész] loko, parto
 *a Biblia megfelelő helyei: la konvenaj partoj/lokoj de la Biblio
 *a megfelelő helyen bejegyzem az ön nevét: en la responda loko mi registros vian nomon
 *az idézett helyen: en la loko citita
 *bibliai helyek: bibliaj versoj
 *két helyről idézek: mi citas el du lokoj
 *kitölti az üres helyeket: plenigi la blankojn [űrlapon]
6. [állás] loko, posteno, pozicio
 *fontos helyet foglal el: okupi gravan pozicion
 *jó helyem van a vállalatnál: mi havas bonan postenon ĉe la entrepreno
 *megfelelő ember a megfelelő helyen: ĝusta homo en la ĝusta loko
 *ösztöndíjas hely: loko por stipendiulo
7. [hatóság, hivatal] loko
 *illetékes helyen: en koncerna loko
 *megbízható helyről tudom: mi scias el fidinda loko
8. [körülmény, állapot] loko, -ejo
 *elhagyatott hely: solejo
 *elszigetelt hely: izolejo
 *ha a helyében volnék: se mi estus lialoke
 *jó helyen keresgél: li estas ĉe la ĝusta adreso
 *kihalt hely: dezerta loko
 *kiindulási hely: deirloko, deira punkto

*mindent a maga helyén és a maga idejében: çion
 ĝustaloke kaj ĝustatempe
 *paradicsomi hely: paradizo, paradiza loko
 *pokoli hely: infero, infera loko
 9. [sorrendiség] loko, pozicio, rango
 *a ló helyre futott be: la çevelo kuris en gajnolokon
 *első helyen végzett: li finis en la unua loko
 | **helyár** biletprezo
 | **helybeli** 1. *mn* /sam/loka, samvilaĝa, samurba
 2. *mn* loka
 *helybeli szokások: lokaj kutimoj
 3. *fn* /sam/lokano, samvilaĝano, samurbano
 | **helybenhagy** 1. *tr* aprobi, konfirmi
 2. *tr* [megver] trabati, draŝii, malkaresi, tani al iu la haŭton, *tréf* regali per batkukoj
 *alaposan helybenhagyták: li ricevis sufiĉan porcion da batoj
 | **helycsere** lokŝanĝo
 | **helyébe** anstataŭ
 *a beteg helyébe kiségitőt alkalmaztak: al la malsanulo oni substituis helpanton
 *a kolléga helyébe újat vettek fel: anstataŭ la kolego oni dungis novan
 *a rozzant oszlop helyébe újat tettek: oni substituis novan kolonon al la kaduka
 | **helyenként** 1. kelkloke, ie kaj tie
 2. laŭloke
 *helyenként más és más szokás: laŭloke aliaj kutimoj
 | **helyénvaló** ĝusta, konvena, motivita, justa, sialoka
 *helyénvaló bírálat: justa kritiko
 *nem helyénvaló megjegyzés: misloka rimarko
 | **helyérték** *mat* cifervaloro, pozicia valoro
 | **helyes** 1. ĝusta, [igaz] prava, *ne* korekta
 *helyes, csináljuk úgy: prave, ni faru tiel
 *helyesebben szólva: pli bone dirite
 *helyesen ír: skribi /ortografie/ ĝuste
 *helyes!, ezt jól csináltad: *isz* brave! vi bone faris tion!
 *helyes válasz: ĝusta respondo
 *nagyon helyes!: tre ĝuste!
 *nyelvtanilag helyes: gramatike ĝusta, laŭgramatika
 2. [alkalmas] taŭga, konvena
 *helyes intézkedések: taŭgaj disponoj
 3. [csinos] beleta, linda, plaĉa, ĉarma
 *helyes arc: plaĉa vizaĝo
 *helyes kislány: ĉarma knabino
 | **helyesbít** *tr* korekti, reĝustigi
 *helyesbítenem kell önt: mi devas korekti vin
 | **helyesbítés** korekto, reĝustigo
 | **helyesel** *x* aprobi, trovi ĝusta, prijesi, [nagyon] aplaŭdi, [üdvözöl] bonvenigi
 *a főnök helyeselte a tervezetet: la ĉefo aprobis la projekton
 *általában helyeselt: ĝenerale li jesis
 *lelkesen helyeselték a javaslatomat: ili aplaŭdis mian proponon
 | **helyesírás** *nyt* ortografio
 | **helyesírás-ellenőrző** *fn* *infl* literumilo
 | **helyett** anstataŭ, vice al, por
 *az elesettek helyett újak jöttek: vice al la falintoj venis novaj
 *az elveszett ceruza helyett kapsz egy tollat: por la perdita krajono vi ricevos plumon

*kávé helyett teát kapott: anstataŭ kafe/n/ li ricevis teon
 *panaszkodás helyett cselkedj: anstataŭ plendi, agu
 | **helyettes** 1. *mn* anstataŭa, vic-, substitua
 *helyettes felügyelő: anstataŭa inspektoro
 *helyettes megoldások: antataŭaj solvoj
 *helyettes igazgató: vicdirektoro
 *helyettes [helyettesítő] tanár: anstataŭanta instruisto
 2. *fn* anstataŭanto, vic-, substituito, adjunkto
 *a miniszter helyettese: anstataŭanto de la ministro, la vicministro
 *dékánhelyettes: vicdekano, adjunkto de dekano
 *főügyészhelyettes: substituito al ĉeprokuroro
 *helyettest állít: starigi anstataŭanton
 | **helyettesít** 1. *tr* [helyette van] anstataŭi
 *kollégát helyettesít: anstataŭi kolegon
 2. *tr* [helyébe tesz] anstataŭigi, substitui
 *a fémét műanyaggal helyettesíti: anstataŭigi la metalon per plasto
 *rúddal helyettesíti az eltört tengelyt: substitui stangon al la rompita akso
 3. *tr* *mat* substitui
 | **helyez** 1. *tr* meti, loki
 *a szobrot a talapzatra helyezték: oni lokis la statuton sur la soklon
 *helyezzük a beteget az ágyra: ni metu la malsanulon sur la liton
 *levéltárba helyez: meti en arĥivon
 2. *tr* [munkakörbe] loki, postenigi
 *irodára helyezték: oni lokis ŝin en kontoron
 *más munkakörbe helyez: transpostenigi, postenigi aliloke
 3. *tr* *átv* meti
 *a cselekményt az ókorba helyezte: li metis la agadon en la antikvecon
 *a haza üdvét a sajátja fölé helyezte: la prosperon de la patrujo li metis super la sian
 *a sört a bor fölé helyezi: li preferas bieron al vino
 *biztonságba helyez: meti en sekurecon, sekurigi
 *hivatalába helyez: enoficigi
 *karanténba helyez: meti en kvarantenon, kvarantenigi
 *letartóztatásba helyez: meti en arestejon
 *letétbe helyez: deponi
 *reményt helyez belé: meti esperon sur lin
 *szolgálatba helyez: meti en servon
 | **helyezés** 1. *ld.* helyez
 2. *sp* rango, klasado
 *a versenyen jó helyezést ért el: li atingis bonan rangon en la konkurso
 *helyezési sorrend: rangvico, vicordo
 | **helyezett** *fn* *sp* rangulo, lokito
 *harmadik helyezett: triarangulo, trialokito
 | **helyezkedik** 1. loki sin, preni/okupi lokon
 *kényelembe helyezkedik: fari al si oportune, aranĝi sin oportune, sidiĝi komforte
 2. [fészkelődik] serĉi al si oportunan sidon
 3. *sp* serĉi al si avantaĝan pozicion
 4. *biz* *pej* ĉasi avancadon/promocion
 | **helyfoglalás** rezervo de sidloko
 | **helyhatározó** *nyt* lokadjekto
 | **helyhatározószó** *nyt* lokadverbo, cirkonstanca komplemento de loko
 *irányt jelölő helyhatározószó: lokadverbo de direkto
 | **helyhatóság** magistrato

| **helyhatósági** komunuma, municipa, loka
*helyhatósági választások: komunumaj/lokaj/municipaj elektoj
| **helyhiány** manko de loko/spaco
*helyhiány miatt a kanapét nem tettük be a szobába: pro manko de spaco ni ne metis la kanapon en la ĉambro
*helyhiány miatt nem vették fel az egyetemre: pro manko de kandidataj lokoj oni ne akceptis lin en la universitato
*helyhiány miatt sokan nem látták az előadást: pro manko de sidlokoj multaj ne vidis la prezentadon
| **helyi** **1. mn** loka, [itteni] ĉi-loka, [ottani] tiea
*helyi dolog/holmi: lokaĵo
*helyi érdekek: lokaj interesoj
*helyi érzéstelenítés: loka anestezo
*helyi jelleg: loka karakterizo/koloro
*helyi jellegzetesség: loka specialeco, *nyt* lokismo
*helyi közönség: loka publiko
*helyi szinten: loknivele
*helyi szokásjog: foruo
*helyi újdonságok: lokaj novaĵoj
*nem helyi: neloka, malloka
2. fn lokano, lokulo, tieulo
| **helyiérdekű** antaŭurba/regiona
*helyiérdekű vasút: antaŭurba/regiona fervojo
| **helyiség** ejo, lokalo
*a helyiséget imateremként használják: la lokalo estas uzata kiel preĝoĉambro
*fűtött helyiség: hejtata lokalo, stovejo
*klimatizált helyiség: klimatizita lokalo
*konzultációs helyiség: konsultejo
*oktatási helyiség: instruĉambro, instruejo
*ügyeleti helyiség: deĵorejo
| **helyjegy** *vsút* lokbileto
*helyjegyet vált: aĉeti/mendi lokbileton
| **helyközi** **1. távk** interloka, interurba
2. közl regiona, distanca, neloka
*helyközi járat: regiona veturo
| **helyleírás** *geo* topografio
| **helyleíró** *geo* topografo
| **helyel-közzel** **1.** [helyenként] kelkloke, ie kaj tie, kelk-ie
2. [időnként] de tempo al tempo, tempaltempe, fojon post fojo, de fojo al fojo, foje-foje, foj-foje, disfoje, jen kaj jen
| **helymeghatározás** lokdifino, determino de pozicio, birado
*Globális Helymeghatározó Rendszer: Tutmonda Pozicitra/Loktrova Sistema
*rádiós helymeghatározás: radiobirado
| **helymutató** *inf* tajpsigno, tajpmontrilo
*két mutató van, hely- és egérmutató: estas du montriloj, tajp- kaj musmontrilo
| **helynév** loknomo, *tud* toponimo
*állati helynév: zootoponimo, besta loknomo
*emberi helynév: antrotoponimo, homa loknomo
*növényi helynév: fitotoponimo, planta loknomo
| **helynévindex** *ld.* helynévmutató
| **helynév kutatás** *nyt* toponimio
| **helynévmutató** toponima indekso, indekso de loknomoj
| **helynévtábla** loknoma ŝildo
| **helynök** *kr* vikario
*általános helynök: ĝenerala vikario, ĉefvikario
*püspöki helynök: episkopa vikario
| **helyőr** *ld.* helymutató

| **helyőrség** **1. kat** [egység] garnizono
*helyőrségben állomásozik/van: garnizoni
2. kat [körlet] garnizonejo
*helyőrségi katona: garnizonano
*helyőrségi tartalék: depoto
| **helyőrség-parancsnokság** garnizona komandejo
| **helyrajz** *geo* topografio
*helyrajzi szám: katastra numero
| **helyreáll** *ntr* restariĝi, refunkciigi, renormaligi
*a baleset után helyreállt a forgalom: post la akcidento la trafiko renormaliĝis
*a rend helyreállt: la ordo restariĝis
*helyreállt a kapcsolat a központtal: la kontakto restrariĝis kun la centro
*helyreállt az egészsége: lia sano restariĝis, li resaniĝis
*helyreállt az egyensúly: la ekvilibro restariĝis
| **helyreállít** *tr* restarigi, renormaligi, refunkciigi, [restaurál] restaŭri, [újjáépít] rekonstrui, [kijavít] ripari
*eredeti szépségébe állítja vissza a festményt: restaŭri la pentraĵon en la originalan belecon
*helyreállítja a lebombázott templomot: rekonstrui la disbombitan preĝejon
*helyreállítja a régi rendet: restarigi la malnovan ordon
*helyreállítja a status quo-t: restarigi la antaŭstaton
*helyreállítják a diplomáciai kapcsolatokat: oni renormaligos la diplomatiajn kontaktojn
| **helyrehoz** **1. tr** reĝustigi, korekti, ripari, rebonigi, reordigi
*helyrehozzák az utakat: oni riparos la vojojn
*hibát helyrehoz: rebonigi eraron
*viszonyt helyrehoz: reordigi interrilaton
2. tr [jövatesz] ripari
*kárt helyrehoz: ripari damaĝon
*mulasztást helyrehoz: ripari preterlason/neglekton
| **helyrehozhatatlan** nerebonigebla, neriparebla
*helyrehozhatatlan hiba: nerebonigebla eraro
| **helyreigazít** *tr* reĝustigi
*közleményt helyreigazít: reĝustigi komunikon
*sapkáját helyreigazítja: reĝustigi sian ĉapon
| **helyrerak** *ld.* helyretesz
| **helyretesz** *tr* remeti, reloki
*ficamot helyre tesz: reartikigi, remeti artikon
*helyretették a kificamodott bokáját: oni relokis lian elartikigitan maleolon
*tedd helyre a játékaidat: remetu viajn ludilojn
| **helyretétel** **1. ld.** helyretesz
2. orv [szervé] taksiso
| **helyreüt** **1. tr** [helyére üt] rebati, remeti per bato
*téglát helyére üt: rebati brikon
2. tr *átv* ripari
*helyreütjük, amit elrontottunk: ni riparos nian fuŝon
| **helység** /loĝ/loko, komunumo
*a következő helység Tata: la sekva loĝloko estas Tata
| **helységnév** nomo de komunumo/loĝloko, *nyt* mikrotoponimo
| **helyszín** loko, okazejo, scenejo
*a helyszínen: surloke, ĉeloke
*cselekmény helyszíne: loko de agado
*elkövetés helyszíne: loko/okazejo/perpetrejo de krimo, krimejo
*esemény helyszíne: loko de evento, eventejo
*konferencia helyszíne: loko de konferenco, konferencejo

*külső helyszín: *film* eksterejo
 *rendezvény helyszíne: loko/okazejo de aranĝo
 | **helyszíni** surloka, ĉeloka, [helyszínról] deloka
 *helyszíni adás: deloka elsendo
 *helyszíni ellenőrzés: ĉeloka kontrolado
 *helyszíni jegyzőkönyv: surloka protokolo
 | **helyszűke** manko de loko
 | **helytálló** ĝusta, prava
 | **helyszínrajz** topografia desegno, [vázlat] topografia skizo
 | **helytartó** [római] prokonsulo, [perzsa] satrapo, [nádor] palatino, [alkirály] viĉreĝo
 *helytartó tanács: palatina konsilio
 *Krisztus földi helytartója: vikario de Jesuo Kristo
 | **helytelen 1.** neĝusta, erara, misa
 *helytelen dolog: malĝustaĵo, misaĵo
 *írd felül a helytelen szövegrészt: surkorektu la malĝustan tekstoparton
 2. [nem szabályos] malregula, kontraŭregula
 *helytelen kifejezés: malregula esprimo
 3. [neveletlen] misedukita, nedeca, nekonvena
 *helytelen viselkedés: nedeca konduto
 *neveletlen kölyke!: misedukita knabaĉo!
 4. [nem célszerű] nekonvena, netaŭga
 *helytelen eljárás: nekonvena procedo
 *helytelen módszer: netaŭga metodo
 | **helytelenít** *tr* malaprobi, opinii/konsideri neĝusta
 | **helytelenkedik 1.** *ntr* miskonduti, koduti malĝuste
 2. *ntr* [pajzánul] petolaĉi, sekspetoli
 | **helytörténet** lokhistorio
 *a helytörténet a passziója: li pasias pri lokhistorio
 | **helytörténeti** lokhistoria
 *helytörténeti kutatások: lokhistoriaj esploroj
 *helytörténeti múzeum: lokhistoria muzeo
 | **helytülő** *biol* sesila, sida
 | **helyváltoztatás** lokŝanĝo, alilokiĝo, movo
 *állandó helyváltoztatás: konstantaj lokŝanĝoj
 *a mozdony helyváltoztatása gőzzel történik: la movo de la lokomotivo okazas per vapore
 | **helyvektor** *mat* radiusvektoro
 | **helyzet 1.** [térbeli] pozicio
 *egyensúlyi helyzet: ekvilibra pozicio
 *fekvő helyzet: kuŝa pozicio, *orv* dekubito
 *függőleges helyzetben: en vertikala pozicio
 *helyzetet foglal el: poziciigi
 *szerv rendellenes helyzete: *orv* ektopio
 *változtatja a helyzetét: ŝanĝi sian pozicion
 2. *geo* situo
 *Magyarország helyzete a Kárpát-medencében: la situo de Hungario en la Karpat-baseno
 3. *átv* situacio, pozicio, eblo
 *a helyzetem nem enged meg ilyen költekezést: miaj ebloj ne permesas tian elspezadon
 *a helyzet kiéleződött: la situacio akriĝis
 *a helyzet kilátástalan: estas nek helpeble, nek konsileble
 *a helyzet magaslatára emelkedik: levi sin super la situacion
 *alkalmazkodik az új helyzethez: akomodigi al la nova situacio
 *az adott helyzetben: en la konkreta situacio
 *az ő társadalmi helyzetében: en lia socia pozicio
 *ez a nagy helyzet: *biz* jen tielas la aferoj

*fonák helyzetben van: esti en paradoksa situacio
 *függő helyzetben van: esti en dependa situacio
 *hátrányos helyzetbe hoz: malavantaĝi, venigi en malavantaĝan situacion, handikapi
 *hátrányos helyzetű: malavantaĝita, handikapa
 *helyzetbe hoz: venigi en favoran situacion
 *helyzet van: *biz* la ŝuoj premas
 *időjárási helyzet: vetersituacio
 *jogi helyzet: statuso
 *kedvező helyzetben van: esti en favora situacio
 *kellemetlen helyzetbe hoz: meti/venigi en malagrablan situacion
 *kényes helyzetben van: troviĝi en delikata situacio
 *képzeld magad az én helyzetembe: metu vin en mian haŭton
 *kiindulási helyzet: elira pozicio
 *kilátástalan helyzet: senelira situacio, senlirejo
 *kiváltságos helyzetben van: esti en privilegia/prioritata pozicio
 *magas társadalmi helyzetű: altstata, socie alte situanta
 *megmenti a helyzetet: savi la situacion
 *nincs túl rózsás helyzetben: li ne kuŝas sur rozoj
 *nyugaton a helyzet változatlan: en okcidento nenio nova
 *politikai helyzet: politika situacio
 *reménytelen helyzetből kijut: eliri el malespera situacio
 *robbanékony helyzet: eksploda situacio
 *súlyosbítja a helyzetet: gravigi la situacion
 *szorult helyzetben van: esti en prema situacio
 *tarthatatlan helyzet: neeltenebla situacio
 *tusveszélyes helyzet: *sp* tuŝumdanĝera pozicio
 *ura a helyzetnek: mastri/regi la situacion
 | **helyzetjelentés** situacia raporto
 | **helyzetkép** situacia priskribo, bildo pri situacio
 | **helyzetkomikum** gago, situacia komiko
 | **helyzetlámpa** *jm* pozicia lampo
 | **helyzetkapcsoló** *ld.* álláskapcsoló
 | **helyzetvektor** pozicia vektoro
 | **hem** *kém* hemo
 | **hemagglutinín** *biol* hemagglutinino
 | **hematin** *kém* hematino
 | **hematit** *ásv* hematito, ruĝa fererco, ferika oksido
 | **hemato-** *orv biol* hemato-
 | **hematogén** *orv biol* hematogena
 | **hematológia** *orv* hematologio
 | **hematológus** *orv* hematologo
 | **hematoterápia** *orv* hematoterapio
 | **hematoxilin** *kém* hematoksilino
 | **hemeralopia** *ld.* szürkületi vakság
 | **hemi-** *tud* hemi- [fél]
 | **hemianopia** *ld.* féloldali látótérkiesés
 | **hemicellulóz** *ld.* fapolióz
 | **hemicrania** *ld.* migrén
 | **hemilytrum** *ld.* áll félfedő
 | **hemimorfit** *ásv* hemimorfito, *ex* kalamino
 | **hemín** *kém* hemino
 | **hemiparazita** *ld.* félparazita
 | **hemiplegia** *ld.* féloldali bénulás
 | **hemisferium** *ld.* agyfélteke
 | **hemistichion** *ld.* *ir* félsor
 | **hemiszféra** *ld.* félgömb, félteke
 | **hemoglobin** *ld.* vörös vérfesték
 | **hemokultúra** *ld.* vértenyésztet

| **hemolizin** *biol kém* hemolizino
| **hemolízis** *biol kém* hemolizo
| **hempereg 1.** *ntr* ruliĝi
2. *ntr* [lustán] kuŝpigri
| **hemperget** *tr* ruladi
| **hempergőzik** *ntr* /lud/ruliĝi
| **hemzseg** *ntr* svarmi
*a város hemzseg a turistáktól: en la urbo svarmas turistoj
*hemzseg a szövegben az elgépelés: en la teksto svarmas mistajpoj
| **Henan** *geo pol* Henano [CN]
| **henceg** *ntr* fanfaroni, gaskoni, buŝheroi, glori sin
*henceg a hódításával: fanfaroni pri siaj konkeroj
*hencegő alak: fanfaronulo, fanfaronisto, buŝheroo, gaskono
| **hendekagon** *ld.* tizenegyszög
| **hendiadioin** *ir* hendiado
*”a tenger és hulláma” hendiadioin: „la maro kaj ĝia ondo” estas hendiado
| **hendiadis** *ld.* hendiadioin
| **hendiikep** *sp* handikapo, cedo, malavantaĝo
| **hendiikeppel** *tr sp* handikapi, doni cedon, cedi avantaĝon
| **henger 1.** cilindro
*egyenes henger: orta cilindro
*központi henger: *növ* steleo, centra cilindro
2. *tech* cilindro, rulo
*crescendo-henger: [orgona] kresĉenda cilindro
*írógép hengere: rulo de tajpilo
*motor hengere: cilindro de motoro
3. *agr* rultrabo
4. *ld.* úthenger
5. *ld.* festőhenger
| **hengerblokk** cilindrobloko
| **hengerel 1.** *tr* [simára] rulpremi
2. [hengerek között] lamini, ruletendi, laminati
*acélt hengerel: lamini/ruletendi ŝtalon
*lemezt hengerel: rulpremi lamenon
3. [festékkel] rulfarbi
*falat hengerel: rulfarbi muron
4. *ntr átv* venki superece
| **hengeres** cilindra, cilindroforma
| **hengeresférgek** *áll* nematodoj, fadenvermoj
| **hengerész** laministo, laminatisto
| **hengerfal** parieto de cilindro
| **hengerfej** kulaso, cilindrokapo
| **hengerfejtömítés** kulasjuntaĵo, kulasgarnaĵo
| **hengerfelület** *mat* cilindro, *ált* cilindrosurfaco
| **hengergörgő** cilindra rulilo, rulbloko
| **hengergyűrű** piŝtoringo
| **hengerízület** pivotartiko
| **hengerkerék** vinĉo, [függőleges] kapstano
| **hengerkoordináta** cilindra koordinato
| **hengerköpeny** cilindromantelo
| **hengermű 1.** [hengesor] laminilaro, laminatilaro
2. [gyár] laminejo, laminatejo
| **hengernyomógép** cilindra presilo
| **hengerolaj** piŝtolo
| **hengerpár** cilindroparo
| **hengerpárna** *tex* kolbaskuseno
| **hengerrugó** cilindra risorto
| **hengesor** laminilaro, laminatilaro
| **hengerszék** laminilo, laminatilo

| **hengerúrtartalom** cilindra kapacito
| **hengervetület** *mat* cilindra projekcio
| **hengerzár** cilindroseruro
| **henikoz-** *kém* henikoz-
*henikozán: henikozano
*henikozén: henikozeno
*henikozil: henikozilo
*henikozin: henikozino
| **henna** [festék] hena
| **hennacserje** *növ* lavsonio, henaarbusto
| **henoteizmus** *vall* henoteismo [többistenhit egy főistennel]
| **Henriett** Henrieto [utónév]
| **Henrik** Henriko [utónév]
*VIII. Henrik Tudor volt: Henriko 8a estis Tudoro
| **Henry fiz** [Joseph] Henro
*henry: henro [H] [induktivitás]
| **hentereg 1.** *ntr* ruliĝadi, kuŝaci
*a disznók a pocsoljában henteregnek: la porkoj ruliĝadas en la koto
*részezen hengereg: kuŝaci ebria
2. *ntr* kuŝi neuzata
*két villa is hentereg az udvaron: eĉ du forkegoj kuŝas neuzataj en la korto
| **hentes** buĉisto, viandisto
| **hentesáru** buĉvaro, viandovaro
| **hentesbolt** viand/ovend/ejo
| **henye** nenifarema, pigra, mallaborema, malagema, kuŝema
| **henyél** *ntr* nenifaradi, pigri, ripozi sur lanugoj, *ritk* farnienti
| **henyélés** nenifarado, pigrado, mallaboremo, *ritk* farniento
*a henyélés minden bűn szülőanyja: *közm* senlaboreco estas patrino de ĉiuj malvirtoj^z
| **hepar** *ld.* máj
| **heparin** *biol kém* heparino
*a heparin alvadásgátló: heparino estas antikoagulenco
| **hepatargia** *ld.* májelégtelenség
| **hepatitis** *ld.* májgyulladás
| **hepatoma** *ld.* májdaganat
| **hepatomegalia** *ld.* májmegnagyobbodás
| **hepatopaneas** *áll* hepatopankreato
| **hepehupás** onda-kava
| **Héphaisztosz** *mit* Hefesto
| **hepta-** *kém* hepta-
*heptán: heptano
*heptén: hepteno
*heptil: heptilo
*heptin: heptino
*heptóz: heptozo
| **heptaéder** *ld.* hétlap
| **heptagon** *ld.* hétszög
| **heptapeptid** *kém* heptapeptido
| **Heptastadion** *ép tört* Heptastadio
| **Heptastadium** *ld.* Heptastadion
| **Héra** *mit* Hero
*a tehénszemű Héra: la bovinokula Hero
| **Hérakleitosz** *fil* Heraklito
| **Héraklész** *mit* Heraklo
*Héraklész Oita hegyén halt meg: Heraklo mortis sur la monto Ojto

*Héraklész tizenkét munkája: dek du laboroj de Heraklo
| Heraklidák *tört* Heraklidoj
| heraldika *cím* heraldiko
| heraldikai *cím* heraldika, blazona
 *heraldikai szabályok: blazonaj/heraldikaj reguloj
| heraldikus *cím* heraldikisto, blazonisto
| herbárium *ld.* növénygyűjtemény
| herbatea tizano, kuracteo
| Herbert Herberto [utónév]
| herbicid *ld.* gyomirtószer
| herborizál *ld.* fűvészkedik
| herceg princo, duko
 *ifjú herceg: princido
 *Karnevál herceg: princo Karnavalo
 *kinevezett herceg: brevetita duko [nem örökölhető címmel]
 *királyi herceg: kronprinco, reĝa princo
 *pármai herceg: duko de Parmo
 *uralkodó herceg: reganta princo
 *vér szerinti herceg: sangoprinco, pursanga princo
| hercegérsek ĉefepiskopo princo
 hercegisasszony princidino
| hercegné princedzino, dukedzino
| hercegnő princino, dukino
| Hercegovina *geo pol* Hercegovino
| hercegovinai **1.** *fn* hercegovinano
2. *mn* hercegovina
| hercegrímás primaso princo
| hercegség princujo, princlando, dukujo, duklando
| hercehurca implikaĵoj-komplikaĵoj, ĉenoj da ĝenoj, burokrataj ĉikanoj
 *ez sok hercehurcával jár: tio kosta multajn implikaĵojn-komplikaĵojn, tio kuniras kun ĉenoj da ĝenoj
| hercinai *geo* hercinia *l.m.* variszkuszi
| hercinít *ásv* hercinito
| Herculaneum *tört geo* Herkulano
| Hercules *ld.* Herkules, Héraklész
| herdál *tr* malŝapi, disipi, [bőkezűen osztogat] prodigi
| here¹ *anat* orkido, testiko, *áll* spermujo, *biz* kojono, /ĉur/ovo
 *here eltávolítása: orkidektomio
| here² **1.** [méh] virabelo
2. *átv* parazito, nenifarulo, mallaboremulo
| here³ *növ* trifolio
 *apró here: etkapa trifolio
 *bérci here: sidkapa trifolio
 *bíbor here: inkarnato, sangoruĝa trifolio
 *cérnahere: fadena trifolio
 *csomós here: globkapa trifolio
 *egyvirágú/nagyhüvelyű here: birdpieda trifolio
 *eperhere: fraga trifolio
 *erdei/tekerős here: kurba trifolio
 *fehér/kúszó here: blanka trifolio
 *fonák here: inversflora trifolio
 *földbentermő here: subtera trifolio
 *gesztenyeszínű here: bruniganta trifolio
 *hegyi here: monta trifolio
 *herehurafű: kampa trifolio
 *kisebbik here: etkapa trifolio
 *korcs/svéd here: hibrida trifolio
 *mezei here: kuŝanta trifolio
 *pirosló here: purpura trifolio

*sávós here: striita trifolio
 *sudár here: mallarĝfolia trifolio
 *szőrös here: malglata trifolio
 *terpedő here: humidema trifolio
 *torzsaszerű here: parkapa trifolio
 *vörös here: ruĝa trifolio
 *zörgő here: ora trifolio
| hereburok *anat* vaginala tuniko de testiko
| herecsatorn *anat* spermatubeto
| heregyulladás *orv* orkidito, testikito
| herem *vall* anatemo [felajánlás Istennek]
| herero **1.** *fn* herero
2. *mn nyt* herera [hz]
| heretartó *fn gysz* suspensorio
| hereterápia *orv* orkidoterapio
| heretumor *orv* testiktumoro
| herevisszér-tágulat *orv* skrotovariko
| herezacskó *anat* skroto, testikujo, testiksako
| heréc *ld.* vakkutya
| herél *tr* kaŝtri
 *sertést herél: kaŝtri porkon
| herélőfogó kaŝtrilo
| herélt **1.** *mn* kaŝtrita
 *herélt énekes: kaŝtrita kantisto
 *herélt mén: kaŝtrita virĉevalo, eksstalono
2. *fn* kaŝtrito, eŭnuko, [állat] eksvirbesto
| hergel *tr* inciti, provoki
| héric *növ* adonido [Adonis]
 *őszi héric: aŭtuna adonido
 *lángoló/lángszínű héric: flama adonido
 *nyári héric: somera adonido
 *tavaszi héric: printempa adonido
| heriditas *ld. ex orv* heredeco, heredokontaĝo
| hering haringo
 *heringalakúak: klupeoformaj
 *heringfélék: klupeedoj
 *fattyúhering: alozo
 *füstölt hering: kipro
 *sűrűn vannak, mint a heringek: ili estas tiel dense kiel rafanetoj en fasko²
| heringcépa lamno
| heringkirály *ld.* kakashal
| Herkules **1.** *mit* Herkulo *l.m.* Héraklész
 *Herkules oszlopai: [Gibraltár] Herkulaj Kolonoj
 *herkulesi/hősies munka: herkula laboro
2. *csill* Herkulo
| herma **1.** *műv* Hermes-busto
2. *műv* kaprelikvujo, busta relikvujo
 *Szent László hermája: busta relikvujo de Sankta Ladislao
| hermafrodita **1.** *fn áll* hermafrodito, *növ* androgino
2. *mn biol* hermafrodita, ambaŭseksa, androgina
| hermafroditaság *áll* hermafroditeco, androgineco
 *álhermafroditaság: *orv* pseŭdohermafroditeco
| hermafroditizmus *orv* hermafroditismo
| Herman Hermano [utónév]
| Hermaphroditosz *mit* Hermafrodito
| hermelin **1.** ermeno [állat és prémje]
2. *cím* ermeno
| hermeneutika *ld.* értelmezéstan, /szentírás- /írásmagyarázat
| hermetik **1.** [légmentesen zárt] hermet/ik/a, netralasa
 *hermetikus tömítés: hermeta garnaĵo

2. *átv* [nehezen hozzáférhető, titkos] hermetika
 *hermetikus költészet: hermetika poezio
 | **Hermész** *mit* Hermes, *ne* Hermo
 *Hermész-fejes oszlop: *műv* hermo
 *Hermész Trismegisztosz: *tört* Hermes Trismegisto
 | **Hermioné** *mit* Hermiono
 | **Hermine** Hermino [utónév]
 | **Hermite** *mat* [Charles] Hermito
 *Hermite-féle/hermitikus: hermita
 *hermitikus forma: hermita forma
 *hermitikus konjugált: hermita konjugájo
 *hermitikus mátrix: hermita matricio
 *hermitikus skalárszorzat: hermita skalara produto
 *hermitikus tér: hermita spaco
 | **Hermon** *geo vall* Hermono
 | **hermundur** *fn tört* hermunduro
 | **hernia** *ld.* sérv
 *abdominális hernia: *ld.* hasfali sérv
 *hernia inguinalis: *ld.* lágyéksérv
 *strangulált hernia: *ld.* kizáródott sérv
 | **hernyó** 1. *áll* raŭpo
 *a hernyó a lepke lárvája: raŭpo estas larvo de papilio
 *tengeri hernyó: afrodito
 2. *átv* mizerulaço, vermo
 3. *biz* [heroin] ĉevalo, horso
 | **hernyócsavar** senkapa ŝraŭbo
 | **hernyóselyem** natura silko
 | **hernyótalp** *ld.* lánctalp
 | **hernyózik** *tr agr* senraŭpigi
 | **Héró** *ir* Hero
 *Héró és Leandrosz tragikus szerelme: tragika amo inter Hero kaj Leandro
 | **heroida** *ld.* hőslevél
 | **heroikus** *ld.* hősiesség
 | **heroin** heroin, *biz* ĉevalo, horso
 | **heroinárus** heroinvendisto, *biz* horsisto
 | **heroindíler** *ld.* heroinárus
 | **heroinfüggő** *fn* heroindependulo, heroinulo, *biz* horseculo
 | **heroinfüggőség** *orv* heroinomanio, *biz* horsemo
 | **heroizmus** *ld.* hősiesség
 | **herold** *ld.* hírnök
 | **Herosztratosz** *tört* Herostrato
 *Herosztratosz felgyújtotta Artemis templomát: Herostrato bruligis la templon de Artemiso
 | **Heródes** *bibl tört* Herodo
 *Heródes Antipas: Herodo Antipas
 *Heródes-párti: herodano
 *Nagy Heródes: Herodo la Granda
 | **heródiánus** *ld.* Heródes-párti
 | **Heródiás** *tört bibl* Herodias/o/
 | **Hérodotosz** *tört* Herodoto
 | **hérosz** *mit* heroo
 | **herpes** *ld.* sömör
 *herpes zoster: *ld.* övsömör
 | **herpesz** *ld.* sömör
 | **herpeszvírus** herpetviruso
 | **Hertz** *fiz* [Heinrich] Herco
 *hertz: herco [Hz]
 | **hervad** *ntr növ* *átv* is velki
 *hervad a tulipán: la tulipo velkas
 *hírneve nem hervad: lia famo ne velkas

*szépsége hervad: ŝia beleco velkas
 | **hervadás** 1. *velk/ad/o*
 2. [növénybetegség] velkozo
 | **hervatag** *velk/ant/a*
 *hervatag báj: velka ĉarmo
 | **hervaszt** *tr* velkigi
 | **Hesperia** *ir* Hesperio [Nyugat]
 | **Hesperornis** *ősl* hesperornito
 | **hess!** *isz* [kis állatoknál] huŝ!, [madaraknál] fr!, [általában állatokat] tju!
 *hess, madár!: fr, birdo!
 *hess, te kakas!: huŝ, vi koko!
 | **hesseget** *tr* huŝi
 | **Hessen** *geo pol* Hesujo, Hesio, Heslando [DE]
 | **heseni** *fn* heso
 | **Hésziodosz** *ir* Heziodo
 | **Heszperidák** *mit* Hesperidinoj
 | **het** *het* [héber ch betű]
 | **Het** *bibl* Hêet
 | **hét**¹ 1. *sep*
 *a hét főbűn: la sep mortmeritaj pekoj
 *a hét szentség: la sep sakramentoj
 *heten vannak, mint a gonoszok: ili estas sep kiel la ĉefpekoj
 *hetet-havat összehord: saltadi el unua al deka^Z
 2. *fn* sepo
 3. *távk* sepen
 | **hét**² *fn* semajno
 *a héten: ĉi-semajne
 *a hét végén: semajnfine
 *a húsvétot megelőző hét: oktavo de Pasko
 *a jövő héten: venontsemajne, sekvasemajne, venontan/sekvan semajnon, en la venonta/sekva semajno
 *a múlt héten: la lastan/pasintan semajnon, en la lasta/pasinta semajno, lastsemajne, pasintsemajne
 *hetek ünnepe: Pentekosto
 *hetente: ĉiusemajne
 *hét közben: dum la semajno, dumsemajne
 *hétről hétre: de semajno al semajno
 *két héten belül: en du semajnoj
 *két hétig beteg volt: du semajnojn li malsanis
 *két hét múlva: post du semajnoj
 *mához két hétre: du semajnojn post hodiaŭ
 *zenei hetek: muzikaj semajnoj
 | **hétágú** sepbraka, sepbranĉa
 *hétágú gyertyatartó: sepbraka/sepbranĉa kandelabro
 | **heted**¹ sepono
 *három heted: tri seponoj
 | **hetedik** sepa
 *Isten megáldotta a hetedik napot: Dio benis la sepan tagon
 | **hetedrész** sepono, sepona parto
 | **hetéra** *tört* hetajro
 | **heterociklikus** *kém* heterocikla, heteroatoma
 | **heterociklus** *kém* heterociklo
 | **heterodox** [eretnek] heterodoksa, malortodoksa
 | **heterogamétikus** *biol* heterogameta
 | **heterogén** *tud* heterogena
 | **heteroglobulin** *biol kém* heteroglobino
 | **heterokromozóma** *ld.* heteroszóma
 | **heteroníma** *nyt* heteronimo [eltérő alakú, de azonos jelentésű szó]

| **heteronómia** *pol* heteronomio [külső hatalomnak vagy erkölcsi parancsnak való alávetettség]
 | **heteropolimer** *kém* heteropolimero
 | **heteroprotein** *biol kém* heteroproteino
 | **heteroszóma** *biol* heterosomo, seksa kromosomo
 | **heterotróf** *biol* heterotrofa
 *heterotróf szervezet: heterotrofa organismo
 | **heterotrófia** *biol* heterotrofeco
 | **heterozid** *kém* heterozido
 | **heterozigóta** *biol* heterozigoto
 | **hetes** **1.** [számjegy] sepo
 *húzd ki az utolsó hetest: forstreku la lastan sepon
2. *isk /klas/*deĵoranto
 | **hétezer** sep mil
 | **hétfő** lundo
 *ezen a hétfőn: en ĉi tiu lundo, ĉi tiun lundon, ĉi-lunde
 *hétfőnként: ĉiun lundon, ĉiulunde
 *hétfő reggel: en lundo matene
 *hétfőtől csütörtökig bezáróan: de lundo ĝis ĵaŭdo inkluzive
 *minden második hétfőn: ĉiun duan lundon
 | **heti** semajna, ĉiusemajna
 *heti bevásárlás: semajna aĉeto
 | **hetijegy** *közl* semajnbileto
 | **hetilap** semajngazeto
 | **hetipiac** semajna bazaro
 | **hetivásár** semajna foiro
 | **hétközi** dumsemajna
 | **hétköznap** labortago
 | **hétköznap** **1.** labortaga, ĉiutaga
 *hétköznap ruha: ĉiutaga robo
2. *átv* ordinara, kutima, ĉiutaga, averaĝa
 *hétköznap ember: averaĝulo, ordinarulo, ĉiutaga homo
 | **hétköznapiság** ĉiutageco, ordinareco, banaleco
 | **hétlap** *mat* sepedro
 | **hetman** *tört* hetmano [lengyel hadvezér]
 | **hétszáz** sepcnt
 | **hétszög** *mat* seplatero, sepangulo
 | **hettita** **1.** *fn bibl* ĉetido, *tört* hitito
2. *mn nyt* *tört* hitita [hit]
 | **hétvég** semajnfino
 *a hétvégét a Balatonnál tölti: li semajnfinas ĉe Balatono
 | **hetven** sepdek
 | **hetvenkedi** *ntr* fanfaroni, gaskoni, buŝheroi
 | **hetyke** **1.** defie fiera, kokfiera, kokema, troaplomba, superema, gaskona
2. ŝika, plaĉa
 | **heurisztika** *tud fil* heŭristiko
 | **heurisztikus** *tud fil* heŭristika
 | **hév** **1.** [meleg] ardo, varmego
 *a nap heve: ardo de la suno
2. [szenvedélyesség] ardo, fajro, vervo, pasio, febro, impeto, intenso, [vallási] fervoro
 *fiatalos hévvel: kun juneca ardo
 *ne olyan nagy hévvel!: ne tiel arde!, ne tiel impete!
 | **HÉV** antaŭurba trajno
 *minden nap a HÉV-vel utazom: ĉiutage mi veturas per antaŭurba trajno
 | **heveder** **1.** /fortika/ bendo, zono, [gurt]ni portbendo
 *hevederrel rögzít: fiksi per ligbendo
 *töltény hevedere: kartoĉujo, kartoĉbendo
 *nyereg hevedere: selzono, ventrozono

*redőny hevedere: tirbendo de laŝutro
2. *tech* [összekötő] splinto, liglato, [gerendán] almo
 *I-gerenda hevedere: almo de I-trabo
 *lánc hevedere: splinto de ĉeno
 *sínrögzítő heveder: relsplinto
3. *ép* transversa arko
 *a főhajó hevederei: la transversaj arkoj de la ĉefnavo
4. [szállítószalag] transporta bendo
 | **heveny** *orv* akuta
 *heveny gyulladás: akuta inflamo
 | **hevenyész** *tr* improvizí
 *hevenyészve: *pej* tuŝe-fuŝe
 | **hever** **1.** *ntr* kuŝi, *pej* kuŝaĉi, kuŝi nenifare, kuŝpigri
 *egész nap csak hever: tuttage li nur kuŝaĉas
2. *ntr* kuŝi neuzata
 *az áru raktáron hever: la varo kuŝas en magazeno
 | **heverő** **1.** *mn* kuŝ/ant/a
2. *fn* divano
 | **hévér** *tech* kriko
 | **heves** **1.** [forró] varmega, arda
 *hevesen süt a nap: la suno arde brilas
2. [lobbanékony] arda, fajra, febra, impeta, impulsiĝema, pasia, verva
 *fiatalosan heves: junarda
 *heves természete van: li havas impulsiĝeman temperamenton
 *heves vérű: varmegsanga, bolsanga, ekscitiĝema
3. [erős] akra, violenta
 *heves fájdalom: akra/eskvizita doloro
 *heves küzdelem: akra batalo
 *heves szél: impeta vento
 | **heveskedik** *ntr* ekscesi, konduti senbride/malmodere, senbridumi, perdi la bridon, ardi
 | **hevít** **1.** *tr* varmigi
 *vörösizzásig hevít: varmigi ĝis ruĝo, ardigi
2. *tr* *átv* varmigi, entuziasmigi, pasiigi
 *egy érzés hevít: unu sento varmigas min
 | **hévíz** termoakvo, kuracakvo
 | **hevülékeny** flamiĝema, ekscitiĝema
 | **hevület** ardo, pasio, ekscitiĝo, paroksismo
 *a lelkesedés hevületében: en la paroksismo de la entuziasmo
 *hevület kerítette hatalmába: ardo lin kaptis
 | **hex/a/-** *kém* heks/a/-
 | **hexadecimális** *mat inf* deksesuma
 *hexadecimális számrendszer: deksesuma sistemo
 | **hexaéder** *ld.* hatlap
 | **hexagon** *ld.* hatszög
 | **hexaméter** *ir* heksametro
 | **hexán** *kém* heksano
 *ciklohexán: cikloheksano
 *ciklohexanol: cikloheksanolo
 *ciklohexanon: cikloheksanono
 *hexándisav: adipata acido
 | **hexasakk** heksaŝako
 | **hexil** *kém* heksilo
 | **hexin** *kém* heksino
 | **hexitol** *kém* heksitolo
 | **hexóz** *kém* heksozo
 | **hézag** **1.** [rés] fendo, [szabálytalan] breĉo, [csatlakozási helyen] junto
 *ágyugolyó ütötte hézag: breĉo batita de kanonkuglo

*csempék közötti hézag: junto inter kaheloi
 *egy kis hézagon át kell bedobni a pénzt: tra fendeto oni devas enjeti la moneron
 *hézagon át kiles: esplori tra fendo eksteren
 2. [úr] interspaco, malplenaĵo, *knyv* lakuno
 *a szöveg hézagai akadályozzák a megértését: la lakunoj en la teksto malhelpas la komprenon
 *fogak közötti hézag: interspaco inter dentoj, *orv* diastemo
 *folyamatossági hézag: intermanko, kontinuurompo
 *hézag van a logikádban: estas intermanko en via logiko
 *sorok közötti hézag: interspaco de linioj
 3. [hiány] manko
 *hézagok vannak a tudásodban: estas mankoj en via scio
 *na, mi a hézag?: nu, kio mankas al vi?
 | **hézagmentes** senmanka, kontinua
 | **hézagmérő** lamena kalibrilo
 | **hézagol** *tr* junti
 | **hézagos** fendhava, [hiányos] mankhava
 | **hézagpótló** senmankiga, mankoforiga, mankokompensa
 | **hézagtömítés** *tech* intergarnaĵo, interfermaĵo
 | **Hezbollah** *pol* Hizbulaho
 | **hezitál** *ld.* habozik
 | **hi!** *isz* fu! [visszatartott nevetés]
 | **hi-hat** *zene* [piede movata] cimbalparo
 | **hiába** 1. vane, senrezulte, sensukcese
 *hiába csábítás: vane vi tentas min
 *hiába sírsz!: vane vi ploras!
 2. [ok nélkül] superflue, senkiale, senmotive
 *nem akarlak hiába dolgoztatni: mi ne volas superflue laborigi vin
 *nem hiába fél: ne senkiale li timas
 3. [tudomásul kell venni] kion fari
 *hiába, már nem gyerek: kion fari, li ne plu estas infano
 | **hiáavaló** vana, senenca, senefika, senrezulta, sensukcesa
 *abbahagyja a hiáavaló keresgélést: ĉesigi la senrezultan serĉadon
 *hiáavaló beszéd: paroloj en la vento
 *hiáavaló dolog: vanaĵo, senencaĵo
 *hiáavaló igyekezet: vanaj klopodoj
 | **hiáavalóság** vantaĵo, senencaĵo
 *hiáavalóságokon töri a fejét: cerbumi pri senencaĵoj
 *mindez haszontalanság és hiáavalóság: ĉio ĉi estas vantaĵo kaj vantaĵo
 *ne foglalkozz hiáavalóságokkal: ne okupiĝu pri vantaĵoj
 | **hiacint** *ásv* jacinto
 | **hiány** 1. manko, minuso, nesufiĉo, nehavo, malesto, neesto, seneco
 *bizonyítékok hiányában: manke de pruvoj
 *eszközök hiánya: seneco de rimedoj
 *folytonossági hiány: mankoloko, senkontinuaĵo
 *hiányt fedez: kovri deficiton
 *hiányt pótol: *átv* plenigi/ŝtopi breĉon, ŝtopi truon
 2. *gazd* deficitó
 *államháztartási hiány: fiska/ŝtatbuĝeta deficitó
 *felszámolja a hiányt: likvidi la deficiton
 *költségvetési hiány: buĝeta deficitó
 | **hiányállapot** *orv* karencó
 | **hiánybetegség** karencó malsano, mankomalsano
 | **hiánycikk** mankvaro, mankanta artiklo
 | **hiányérzet** mankosento
 | **hiányjegyzék** mankolisto

| **hiányjel** apostrofo
 *hiányjellel ír: apostrofi
 *nyitó és záró hiányjel: malferma kaj ferma apostrofoj
 | **hiányjelentés** mankavizo, raporto pri deficitó
 | **hiánylista** *ld.* hiányjegyzék
 | **hiányol** senti la mankon de io/iu, *ntr* manki al io/iu
 | **hiányos** 1. mankhava, nekompleta
 *hiányos ismeretek: mankhavaj konoj
 *hiányos kassza: mankhava kaso
 *hiányos lista: nekompleta listo
 2. *gazd* deficitó
 *hiányos költségvetés: deficitó buĝeto
 3. *nyt*: elipsa
 *hiányos mondat: elipsa frazo
 | **hiányosság** nesufiĉo, manko, [folytonossági] breĉo, hiato
 *a táplálkozás hiányossága: nesufiĉo de la nutrado
 *a társadalmi érintkezés hiányosságai: hiatoj de la sociaj kontaktoj
 *tudásodban némi hiányosság mutatkozik: en via scio montriĝas kelkaj breĉoj
 2. [tökéletlenség] manko, difekto
 *érdemei felülmúlják hiányosságait: liaj meritoj superpezas liajn difektojn
 *fordítás némi hiányossággal: traduko kun kelkaj mankoj
 | **hiánytalan** senmanka, kompleta, plena [önmagában teljes] integra
 *hiánytalan összeg: integra sumo
 | **hiányzás** mank/ad/o, foresto, malĉeesto
 *igazolatlan hiányzás: neatestita foresto
 | **hiányzik** 1. *ntr* [nincs meg] manki
 *két gomb hiányzik: du butonoj mankas
 *még csak ez hiányzott!: [gúnyosan] jen kio mankis!
 2. *ntr* [nincs jelen] foresti, malĉeesti
 *hiányzik az órától: malĉeesti la lecionon, foresti de la studhoró
 *két tanuló hiányzik: du lernantoj forestas
 3. *ntr* [hiányérzet] senti la mankon
 *hiányzik neki a falusi levegő: li sentas la mankon de la vilaĝa aero
 *máris hiányzol nekem: jam nun mi sentas vian mankon
 4. *tr* [szükség volna rá] bezoni, *ntr* necesi
 *hiányzik a szaktudásod: ni bezonus vian fakscion
 *nagyon hiányzik az eső: pluvo tre necesas
 | **hiátus** 1. [hézag, űr] manko, mankloko, hiato, lakuno, breĉo
 *hiátus van az érvelésében: estas hiato en lia argumentado
 *itt egy hiátus van a szövegben: jen estas lakuno en la teksto
 2. *nyt* hiato
 3. *orv* hiato, lakuno
 *hiatus aorticus: aorta hiato
 | **hiba** 1. [helytelenség] eraro, malĝustaĵo
 *belátom a hibámat: mi rekonas mian eraron
 *csak az nem követ el hibát, aki nem dolgozik: *közm* nur tiu ne eraras, kiu neniam ion faras^Z
 *durva nyelvtani hiba: kruda gramatika eraro, kruda misgramatikaĵo, solecismo
 *gépelési hiba: mistajpo, tajperaro
 *helyesírási hiba: ortografia eraro
 *helyrehozhatatlan hiba: nerebonigebla/neriparebla eraro
 *hibába esik: fali en eraron

- *hiba csúszott a számításba: širiĝis fadeno sur la bobeno^Z, enŝteliĝis eraro en la kalkulon
- *hibát eltussol: kovri/vuali eraron
- *hibát helyrehoz: rebonigi/ripari eraron
- *hibát hibára halmoz: fari erarojn post eraroj, amasigi/akumuli erarojn
- *kitart a hibája mellett: obstini en sia eraro
- *nyelvtani hiba: gramatika eraro, misgramatikaĵo
- *ordító hiba: krianta eraro
- *számítási hiba: kalkuleraro
- *szintaktikai hiba: sintaksa eraro
- 2.** [mulasztás] preterlaso, fuŝo, kulpo
- *az én hibámból: miakulpe
- 3.** [hiányosság] malperfektaĵo, miso, [testi] difekto, handikapajo
- *kis testi hibája van: havi etan korpan mankon
- *születési hiba: kunnaska difekto
- *testi hiba: korpa difekto, kriplaĵo
- 4.** [lelki, erkölcsi] eraro, malvirto, mispaŝo, peko, kulpo
- *elnézhető hiba: pardonebla/veniala eraro
- *kis hiba: makuleto
- *senki sincs hiba nélkül: homo senpeka neniam ekzistis^Z
- 5.** *tech* difekto, perturbo, misfunkcio
- *motor hibája: perturbo de motoro
- *gyári hiba: fabrika difekto
- *leképezési hiba: *fiz* aberacio
- *működési hiba: funkcia perturbo, misfunkcio
- *műszaki hiba: paneo, teknika perturbo
- *szigetelési hiba: izoldifekto
- 6.** [közelítési] ekarto, [statisztikai] biaso
- *abszolút hiba: absoluta ekarto
- *rendszeres hiba: sistema ekarto
- *valószínű hiba: probabla ekarto
- | **hibaáram** kurtcirkvita kurento
- | **hibacsi** hibaĉo [japán parázstüst]
- | **hibaelhárítás** senpaneigo, riparo, refunkciigo, forigo de perturbo
- | **hibaellenőrzés** kontrolo pri eraroj, reviziado
- | **hibaforrás** erarfonto
- | **hibahatár** *mat* ekarto, marĝeno de eraro
- *hibahatáron belül: ene de ekarto
- | **hibajegyzék** *knyv* erarlisto, eratumo
- | **hibajelzés** erarsignalo
- | **hibakereső** *inf* erarserĉilo, sencimigilo
- | **hibakusa** *ld.* atomcsapás túlélője
- | **hibamentes** **1.** senerara, sendifekta, senpanea
- *motor hibamentes működése: senpanea funkciado de motoro
- 2.** [statisztika] senbiaso
- | **hibapont** punponto
- | **hibás** **1.** kulpa
- *ebben te vagy a hibás: pri tio kulpas vi
- 2.** erara, mis-, misa, malĝusta, fuŝa, falsa
- *hibás feltételezés: erara supozo
- *hibás következtetés: falsa konkludo
- *hibás mérés: malĝusta mezurado
- 3.** [fizikailag] difekt/it/a, kripla, invalida
- *hibás gyümölcs: difekta frukto
- *hibás lába van: li havas kriplan kruron
- *testi hibás: kripla, invalida, handikapita
- | **hibádzik** *ntr* misi, esti neĝusta
- *valami hibádzik a számításban: io misas en la kalkulo
- *valami hibádzik nála: mankas klapo en lia kapo^Z, esti nesana en la kapo
- | **hibázik** **1.** *ntr* erari, misi, fari fuŝon
- 2.** *ld.* hiányzik
- | **hibáztat** *tr* kulpigi, [szemére vet] riproĉi, [elítél] kondamni
- | **hibbant** mismensa, sekmensa, kadukmensa, sencerba
- | **Hibernia** *tört ir* Hibernujo, Hibernio [Írország]
- | **hibiszkusz** *ld.* mályvacserje
- | **hibrid** **1.** *mn biol* hibrida, krucita
- 2.** *mn átv* hibrida
- *hibrid autó: hibrida aŭto
- *hibrid számítógép: hibrida komputilo
- 3.** *fn biol* hibrido, krucaĵo
- *fajközi hibrid: interspecia hibrido
- | **hibridizál** *tr biol* hibridi
- | **híd** **1.** ponto
- *állandó híd: konstanta ponto
- *fedett híd: kovrita ponto
- *felemelhető híd: liftoponto
- *felnyitható híd: baskulponto
- *ferdekábeles híd: stajponto
- *függesztett híd: pendoponto
- *hidat ver: konstrui ponton
- *ideiglenes híd: provizora ponto
- *kétszintű híd: dunivela ponto
- *konzolos híd: kantilevra ponto
- *közúti híd: ŝosea ponto, stratoponto
- *lemegy híd: *sp* fari ponton, pontumi
- *minden hidat feléget maga mögött: bruligi post si la pontojn
- *mozgatható híd: moviĝponto
- *parancsnoki híd: *hajó* ponto, komandejo
- *rácsos híd: trusponto
- *számárhátú híd: azendorsa ponto
- *vasúti híd: fervejo ponto
- 2.** *anat* ponto
- 3.** [fogazat] dentoponto
- 4.** *kém* ponto
- *sóhíd: salponto
- 5.** *vill* ponto [áramkör két pontja között]
- *Schering-híd: ponto de Schering
- *Wheatstone-híd: ponto de Wheatstone
- | **hidalgó** *tört* hidalgo
- | **hidasgyík** *áll* sfenodonto
- | **hidász** pontisto, pontokonstruisto
- | **híddaru** rulponto
- | **hideg** **1.** *mn* malvarma, frida, [fagyos] frosta, [jeges] glacia
- *hideg szobában ül: sidi en malvarma ĉambro
- 2.** *mn tech* malvarma, frida
- *hidegen kalapál: fridmarteli
- *hideg tömítés: malvarma garnaĵo
- 3.** *átv* malvarma, frida, indiferenta, [nemileg] frigida
- *hidegen hagyja a dolog: la afero lasas lin indiferenta
- *hideg fogadtatás: malvarma akcepto
- *hideg nő: frida virino
- *hideg okoskodás: malvarma rezonado
- *hideg szépség: malvarma beleco
- *hideg színek: malvarmaj koloroj
- *se nem hideg, se nem meleg: nek viando, nek fiŝo^Z
- 4.** *fn* malvarmo, frido, [fagy] frosto

*a hideg megrongálta a vízcsövet: la frosto difektis la akvotubon

*a hideg rázza: skuiĝi/tremi de frosto

*csikorgó hideg: grinca frosto

*csípős hideg: pinĉa/pika malvarmo

*csontig hatoló hideg: ĝisosta malvarmo

*farkasordító hideg: siberia/ŝtonfenda frosto

*foga van a hidegnek: la malvarmo mordas

*hideget érez: senti malvarmon

*hideg van itt: estas malvarme ĉi tie

*metsző hideg: tranĉa malvarmo, penetra frosto

5. *fn* [hely] malvarmo, malvarma/frida loko

*hidegre teszi a vacsorát: meti la vespermanĝon en malvarmon

6. *fn* [étel] malvarma manĝaĵo/plado, malvarmaĵo

7. *fn* *átv* frosto

*hideg futkároz a hátán: frosto trakuras al li la dorson, senti froston en la dorso

*kapott hideget, éppen úgy mint meleget: li ricevis kaj flaton kaj baton

*rázza a hideg: tremi de febro

| **hidegágý** *agr* malvarma bedo

| **hidegedik** *ntr* malvarmiĝi

| **hidegfegyver** blanka armilo

| **hidegfénytükkör** interferiga spegulo

| **hidegfront** malvarma fronto

| **hidegfűrész** malvarmsegilo

| **hidegháború** malvarma milito

| **hideghengerlés** malvarma laminado

| **hidegkamra** fridkamero

| **hideglelés** febotremo

| **hidegsajtolás** malvarma/frida pregado

| **hidegség** 1. *átv* is malvarmecó

2. [időjárás] malvarmo, malvarma vetero

| **hidegszegecseles** frida nitado

| **hidegszik** *ntr* malvarmiĝi

| **hidegtál** malvarma plado

| **hidegterápia** fridoterapio, krioterapio

| **hidegvér** malvarma/frida sango, trankvilsango

*elveszti a hidegvérét: perdi la aplombon

| **hidegvérű** 1. malvarmsanga, fridsanga, trankvilsanga, senpasia, nekonsternebla

*hidegvérű gyilkos: malvarmsanga murdisto

2. *áll* malvarmsanga, pojkiloterma

*a hüllők hidegvérű állatok: reptilioj estas pojkilotermaĵoj

| **hidegvéső** frida ĉizilo

| **hídfal** *ép* abutmento

| **hídfedélzet** *hajó* pontferdeko

| **hídfő** pontokapo

| **hídív** pontarko

| **hídkapcsolás** *vill* pontocirkvito

| **hídkorlát** pontobarilo, pontobalustrado

| **hídkötés** *kém* ponta ligo

| **hídmérleg** pesmaŝino

| **hídnyelv** *nyt* pontolingvo

| **hídőr**¹ pontogardisto

| **hídőr**² *növ* alismo

*hídőrfélék: alismacoj

*fülevelű hídőr: linifolia alismo

*lánczásás hídőr: lancfolia alismo

*úszó hídőr: linifolia alismo

*vízi hídőr: plantagalismo, akvoplantago

| **hídpálya** /ponto/planko

| **hídpillér** /ponto/piliero, pontkolono

| **hidra** 1. *mit* hidro

2. *áll* hidro

*hidraállatok: hidruloj

*hidraszerűek: hidroidoj

*közönséges hidra: vulgara hidro

*nyeles hidra: fusta hidro

*zöld hidra: verda hidro

| **hidrargillit** *ld.* gibbsit

| **hidráns** *ld.* tűzcsap

| **hidrát** *kém* hidrato

*álhidrát: pseŭdohidrato

*klorál-hidrát: klorala hidrato, kloralo

| **hidratál** *tr kém* hidrati

| **hidraulika** 1. *fiz* hidraŭlika

2. *tech* hidraŭl/ik/a meĥanismo/sistemo

| **hidraulikus** 1. *fn* hidraŭl/ik/isto

2. *mn* hidraŭl/ik/a, hidraŭ-

*hidraulikus berendezés: hidraŭla ekipaĵo

*hidraulikus ütés: akvobato

3. *mn* [vízre keményedő] hidraŭlika

*hidraulikus cement: hidraŭlika cemento

| **hidrazin** *kém* hidrazino

| **hidrazon** *kém* hidrazono

| **hidrid** *kém* hidrido

*nátrium-hidrid: natria hidrido

| **hidridez** *tr kém* hidridi

| **hidr/o/-** *tud* hidr/o/-

| **hidroaromás** *kém* hidroaromata

| **hidrocefália** *ld.* agykamratágulat, vízfejűség

| **hidrodinamika** *fiz* hidrodinamiko

| **hidroelektromos** hidroelektra

*hidroelektromos energia: hidroelektró

| **hidrofil** 1. *kém ld.* nedvességtartó

2. *növ ld.* vízkedvelő, vízben élő

| **hidrofon** *ld.* víz alatti mikrofon

| **hidrofób** *ld.* nedvességtaszító, víztaszító

| **hidrofóbia** *ld.* víziszony

| **hidrogén** *kém* hidrogeno [H]

*hidrogénaniont bevisz: hidridi

*hidrogénnal vegyít: hidrogeni

*nehéz hidrogén: peza hidrogeno, deŭterio

| **hidrogénautó** hidrogenaŭto

| **hidrogénbomba** hidrogenbombo, H-bombo

| **hidrogén-cianid** *kém* hidrogena cianido

| **hidrogenerátor** *vill* hidroelektra generatoro

| **hidrogénez** *tr kém* hidrogeni

| **hidrogén-karbonát** *kém* hidr/o/gen/karbonato

| **hidrogén-klorid** *kém* hidrogena klorido

| **hidrogénkötés** *kém* hidrogena ligo

| **hidrogén-peroxid** *kém* hidrogena peroksido

| **hidrogéntöltő állomás** hidrogenstacio

| **hidrogénvegyület** hidrogena kombinaĵo

| **hidrogeológia** *ld.* vízföldtan

| **hidrogeológus** *ld.* vízföldtanos

| **hidrográfia** *ld.* vízrajz

| **hidrográfus** *geo víz* hidrografo

| **hidrokinon** *kém* hidrokinono

| **hidrokortizon** *biol kém* kortizolo, hidrokortizono

| **hidrolizál** *tr kém* hidrolizi

| **hidrolízis** kém hidrolizo
| **hidrológia** ld. víztan
| **hidrológus** ld. vízügyi szakember, vízügyes
| **hidromechanika** fiz hidromechaniko, hidromekaniko
| **hidrométer** ld. víznyomásmérő, vízsebességmérő
| **hidrometria** ld. vízméréstan
| **hidrónium** kém hidronio
| **hidroplán** rep hidroplano, akvoaviadilo, flugboato, amfibia aeroplano, hidroaeroplano
| **hidroponia** ld. hidroponika
| **hidroponika** agr hidrokulturo [tápoldatos növénytermesztés]
| **hidroszféra** ld. vízőv
| **hidroszol** kém hidrosolo
| **hidrosztatika** ld. folyadékstatika
| **hidrotechika** ld. vízműtan
| **hidroterápia** orv hidroterapio, akvokuracado
| **hidrotermális** geo hidroterma
*hidrotermális metamorfózis: hidroterma metamorfismo
| **hidrotermikus** geo hidroterma
*hidrotermikus erőmű: hidroterma centralo
*hidrotermikus jelenség: hidrotermismo
| **hidrotionsav** kém sulfida acido
| **hidroxid** kém hidroksido
| **hidroxi-fahéjsav** kumara acido
| **hidroxigyök** kém hidroksio
| **hidroxilgyök** kém hidroksilo
| **hídvám** pontotakso
| **hídverés** pontokonstruo
| **hidzsáb** iszl hiĝabo [női viselet]
| **hidzsra** iszl heĝiro [Mohamed menekülése Medinába]
| **hiedelem** 1. miskredo, onikredo, kredaĵo, superstiĉo
*a hiedelem szerint az örökmozgó képes szüntelenül mozogni: onikrede ĉiammovilo kapablas senĉese moviĝadi
*babonás hiedelmek: superstiĉaj kredaĵoj
2. [mítosz] mito
| **hiéna** áll hieno
| **hierarcha** vall hierarĥo, ĉefpastro l.m. főpap
| **hierarchia** hierarĥio, hierarkio, gradaro l.m. rangsor
*egyházi hierarchia: eklezia hierarĥio
*katonai hierarchia: militista hierarĥio
*társadalmi hierarchia: socia hierarĥio
| **hierarchiafokozat** hierarĥia grado
| **hierarchizál** tr hierarĥiigi
| **hieratikus** 1. vall hieratika l.m. papi
2. nyt hieratika vö. demotika
*hieratikus írás: hieratika skribo
*hieratikus nyelv: hieratika lingvo
3. átv [szertartásos, merev] hieratika
| **hierodulosz** vall tört hierodulo [templomszolga]
*a hieroduloszok gyakran kultikus szeretőként szolgáltak: hieroduloj ofte servis kiel kultaj amorantoj
| **hierogámia** vall tört hierogamio [kultikus szexuális egyesülés]
| **hieroglifa** nyt hieroglifo
| **Hieronimus** Hieronimo [utónév] l.m. Jeromos
| **hierophantész** vall tört hierofanto [misztériumot vezető pap]
| **hifa** növ hifo, tigeto
*aszkgén hifa: askujo, askofrukto
| **hifi** 1. mn eltr altfidela
*hifi berendezés: altfidela ekipaĵo

2. fn ld. hifitorony
| **hifitorony** altfidela muzikkomplekso, biz altfidelilo
| **híg** 1. maldensa, [vizes] akveca
*híg kása: akveca kaĉo
*híg oldat: maldensa solvaĵo
2. átv [felszínes] supraĵa, malprofunda
| **higany** kém hidrargo [Hg]
*durranó higany: hidrarga fulminato
| **higanyelektród** hidrarga elektrodo
*csepegő higanyelektród: gutanta hidrarga elektrodo
| **higanyfulminát** hidrarga fulminato
| **higanyfürdő** orv hidrargobano
| **higanygőz** hidrarga vaporo
| **higanygőzlámpa** hidrarg/ovapor/a lampo
| **higany[II]-klorid** kém hidrarga biklorido, sublimaĵo, sublimato
| **higanymérgezés** hidrargismo
| **higanyoszlop** hidrarga kolono
| **hígészű** mismensa, etmensa
| **higgadt** kvieta, senpasia, sobra, klarjuĝa
| **high-tech** 1. fn alta teĥnologio
2. mn altteĥnologia
| **higiénia** orv higieno
*a higiéniának megfelelő életmód: vivmaniero konforma al la higieno
*környezeti higiénia: medihigieno
| **higiénikus** 1. mn higiena
2. fn higienisto
| **hígít** tr maldensigi, kém dilui, malkoncentri
| **hígító** ld. hígítoszer
| **hígítoszer** diluant/aĵ/o, diluenzo
| **higrométer** ld. légnedvességmérő
| **higrometria** ld. légnedvességmérés
| **higroszkóp** ld. légnedvességjelző
| **higtrágya** flusterko
| **hígul** ntr maldensigi, kém diluigi, malkoncentrigi
| **hi-hat** zene [piede movata] cimbalparo
| **hihetetlen** nekrededbla
| **hihető** krededbla, kredinda
*ez nem hangzik hihetően: tio ne sonas krededbla
*hihetőleg senki sem sérült meg: krededbla neniu vundiĝis
*hihető történet: kredinda historio
| **hihetőség** krededbleco, kredindeco
| **hihi!** hgut hihi! [halk nevetés]
| **híja** manko
*az egyik tizenkilenc, a másik egy híján húsz: ambaŭ floroj de samaj valoroj² v. el sama tero devenas, saman sukon entenas² v. de sama koloro, de sama valoro² v. unu pasero alian valoras²
*egy csepp híja sincs: eĉ ero ne mankas en ĝi
*híján van a zsebpénznek: al li mankas poŝmono
*kellő indok híján: manke de sufiĉa kaŭzo
*kis híja lemaradtam a vonatról: ne multe mankis, ke mi malfruis la trajnon
*kis híja van hozzá: mankas nemulto al tio
*pénz híján nem utazunk: manke de mono ni ne veturos
| **hikorifa** 1. növ karjo, hikorio
*olajbogyójú hikorifa: pekankarjo, pekanarbo
2. [termés] karjonukso
| **hikoridió** ld. hikorifa
| **hikszosz** fn tört hiksoso
| **Hilarius** Hilario [utónév]

| **Hilbert** *mat* [David] Hilberto
 *Hilbert-tér: hilberta spaco
 | **Hilda** Hildo [utónév]
 | **hiligajnon** **1.** *fn* hiligajnono
2. *mn nyt* hiligajnona [hil]
 | **Hillél** *vall* Hilelo
 | **hillélista** *vall eo* hilelismano
 | **hillélita** *vall* hilelano
 | **hillélizmus** *vall eo* hilelismo
 | **hilozoizmus** *fil* hilozoismo
 | **hilum** **1.** *ld. anat* kapu, nyílás, bemélyedés
2. *ld. növ* köldökfolt, magköldök
 | **hilus** *ld.* hilum
 | **hím** **1.** *biol* masklo, viro, virseksulo, *ne* ičo
 *gerlepár hímje: masklo de turta paro
 *őz hímje: virkapeolo
2. *mn* maskla, vira, vir-, *ne* -ičo
 *hím egyed: maskla individuo
 *hím ivarsejt: maskla gameto
 *hím oroszlán: virleono
3. *ld. növ* porzó
4. *tex* punktobrodaĵo
 | **Himachal Pradesh** *geo pol* Himaĉalo [IN]
 | **Himalája** *geo* Himalajo
 | **himation** *tört* himatio [hellén felső ruha]
 | **himba** *tech* baskulo, [mérlegkar] vekto
 *szelep himbája: baskulo de valvo
 | **himbál** *tr* balanci, svingi
 | **himbakar** *vsút* balanciero
 | **himbálózik** *ntr* balanciĝi, *hajó* tangi
 *ide-oda himbálózik: balanciĝi tien-reen
 | **himbatengely** baskulakso
 | **hímes** [hímzett] brodita, [tojás] pentrita, [tarka] florriĉa, kolorriĉa, [beszéd] mielflata, trompe flata
 | **hímez** *tr* brodi
 *hímzett holmi: broditaĵo
 *hímzett minta: brodaĵo
 *tojást "hímez": pripentri ovojn
 *zsebkendőre monogramot hímez: brodi monogramon sur nazotuko
 | **hímez-hámoz** *ntr* heziti-eviti
 | **hímivarsejt** *áll* vira gameto, [ondósejt] spermatozoo, *növ* anterozoido, spermatio, [spóra] mikrosporo
 | **hímivarú** *biol* virseksa, maskla
 | **himlő** *orv* variolo, *áll* pokso
 *az oltás védetté tesz himlő ellen: vakcino imunigas kontraŭ variolo
 *enyhe himlő: varioloido
 *himlő elleni védőoltás: kontraŭvariola vakcinado
 | **himlőfolt** *ld.* himlőhely
 | **himlőhely** variolmarko, variolmakulo
 | **himlőhelyes** variolmakula, variolmarkita
 | **himlőoltás** kontraŭvariola vakcinado
 | **himlőszerű** varioloida, variolsimila
 | **himlővar** variolkrusto, variolcikatro
 | **hímmetszet** *ir* vira cezuro
 | **himnarium** *ld.* himnuszgyűjtemény
 | **hímnem** **1.** *biol* virgenro, vira sekso
2. *nyt* virgenro
 | **hímnemű** **1.** *biol* maskla, virgenra, virseksa
 *a virágok hímnemű leveleit porzónak hívják: la virseksaj folioj de la floroj nomiĝas stamenoj

*hímnemű egyed: masklo, viro, virseksulo
2. *nyt* virgenra
 *hímnemű személyes névmás: virgenra persona pronomo
 | **hímnikus** himna
 *hímnikus magasságokba emelkedett: li leviĝis ĝis himnaj altoj
 | **hímnős** *biol* hermafrodita, androgina
 *hímnős állat: hermafrodita animalo
 *hímnős egyed: hermafrodito, androgino
 *hímnős virág: hermafrodita floro
 | **hímnőség** *biol* hermafroditeco, androgineco
 | **hímnusz** himno, laŭdkanto, [egyházi] kantiko
 *himuszt énekel: himni
 *hősi himnusz: laŭdkanto al/pri heroo
 *nemzeti himnusz: nacia himno
 | **hímnuszgyűjtemény** himnaro
 | **hímpor** *növ* poleno, florpolve
 | **hímrim** *ir* vira rimo
 *a hímrímek hangsúlyos szótaggal végződnek: viraj rimoj finiĝas per akcentita silabo
 | **hímtag** *anat* peniso, seksa membro
 | **hímvarrás** brodaĵo
 | **hímvesző** *anat* peniso, seksa membro, *mit pszi* faluso
 *hímvesző állandó merevedése: priapismo
 *hímvesző szivacsos teste: spongeca korpo de peniso
 *bőrvarrat a hímvessző alsó felszínén: penisa rafeo
 | **hímveszőgyulladás** penisitio
 | **hímvirág** *növ* virfloro
 | **hímzés** **1.** brodado
2. [díszítmény] brodaĵo
 *hímzés alapja: fundamentaĵo de brodaĵo
 | **hímzésminta** brodaĵmodelo
 | **hímzódob** brodotamburo
 | **hímzőkeret** *ld.* hímozóra
 | **hímzőnő** brodistino
 | **hímzőráma** brodokadro
 | **hímzővászon** kanvaso
 | **hínár** **1.** akvoherbo *l.m.* átokhínár, csavarhínár, tócsagaz, tüskéhínár
2. [békaszó] potamogeto
3. *átv* implikaĵo
 *kimászik a hínárból: elturniĝi el la implikaĵo
 | **hin** *bibl* hino [kb. 6 l]
 | **hinajána** *bud* hinajano, Malgranda Vehiklo, teravado *vö.* mahajano
 | **hindi** *mn nyt* india [hi]
 *a hindi nyelv: la india lingvo
 | **hindu** **1.** *fn* *vall* hinduo
2. *mn* *vall* hindua
 *hindu lelki vezető: guruo
 *hindu vallás: hinduismo
 | **hinduizmus** **1.** *vall* hinduismo
2. [társadalmi rendszer] hinduismo
 | **Hindukus** *geo* Hinduĉo
 | **Hindusztáni-alföld** *geo* Hindustano
 | **hindusztáni** *mn nyt* hindustana
 *a hindusztáni nyelv: la hindustana lingvo
 | **Hinnom** *bibl* Hinom/o/
 *Hinnom fiának völgye: valo de la filo de Hinom
 | **hint** **1.** *tr* ŝuti
 *port hint: ŝuti polvon
2. *tr* [folyadékot] aspergi, ŝprucigi

3. tr átv semi

*békétlenséget hint: semi malpacon

*csókot hint: jeti kisojn

| **hinta** balancilo, pendolo, [libikóka] baskulo

| **hantaló** lulĉevalo, balancĉevalo

| **hintapolitika** baskula politiko

| **hintapolitizálás** baskulludo

| **hintaszék** lulseĝo, balancoseĝo

| **hintázik** *ntr* pendoli, balanci sin, balanciĝi, [libikókán] baskuli

| **hintó** kaleŝo

*befogja a lovakat a hintóba: jungi la ĉevalojn al la kaleŝo

*hintóba száll: eniri kaleŝon, enkaleŝiĝi

*hintóba ül: sidiĝi en kaleŝo, enkaleŝiĝi

*kétülékes hintó: duonkaleŝo

*négyes fogat húzta a hintót: ĉevala kvaro tiris la kaleŝon

| **hintóinas** kaleŝservanto

| **hintókészítő** kaleŝfaristo

| **hintókocsis** kaleŝisto

| **hintómúzeum** kaleŝmuzeo

| **hintópor** talko

| **Hiosz** *geo* Hio [sziget és város]

| **hiosziamin** *kém* hiskiamino

| **hioszcin** *biol kém* skopolamino

| **hipallagé** *ld.* szerkezetkeverés

| **hiper-** *tud* hiper- [a normálisnál nagyobb]

| **hiperaktív** *pszi* hiperaktiva

| **hiperbaton** *ld. ir* inverzió

| **hiperbola** **1.** *mat* hiperbolo

2. *ld. ir* nagyítás, túlzás

| **hiperbolikus** *mat* hiperbola

| **hiperboloid** *mat* hiperboloido

| **hiperboreó** *mit* hiperboreo [mítikus északi nép tagja]

| **hiperémia** *ld.* vérbőség, vértolulás

| **hiperesztézia** *ld.* túlérzékenység

| **hiperfinom** *fiz* hiperfajna

*hiperfinom szerkezet: hiperfajna strukturo

| **hiperfunkció** *ld. orv* fokozott működés

| **hiperfüggvény** *mat* hiperfunkcio

| **hipergráf** *mat* plurgrafeo

| **hiperhivatkozás** *inf/hiper* ligo, ligilo

| **hiperimmunitás** *orv* hiperimuneco

| **hiperklorémia** *ld.* fokozott kloridtartalom

| **hiperközeg** *inf* hipermedio

| **hiperkritikus** *fiz* superkrita

| **hiperlink** *inf* hiperteksta ligo, /hiper/ligo

| **hipermarket** superbazaro

| **hipermédia** *inf* hipermedio

| **hiperon** *fiz* hiperono

| **hiperonima** *ld.* fölérendelt fogalom

| **hiperplázia** *ld.* szövetgyarapodás

| **hiperpurizmus** *nyt* superpurismo

| **hipersík** *mat* hiperebena

*affin hipersík: afina hiperebena

*lineáris hipersík: vektora hiperebena

| **hiperszelekció** *ld.* fokozott kiválasztás

| **hiperszenzitív** *ld. biol* túlérzékeny

| **hiperszöveg** *inf* hiperteksto

*hiperszöveg kapcsolódása: hiperteksta ligilo

| **hipertenzió** *ld.* magas vérnyomás

| **hipertext** *ld.* hiperszöveg

| **hipertónia** *ld.* magasvérnyomás-betegség

| **hipertoniás** *ld. kém* nagyobb koncentrációjú, *orv* fokozott tónusú

| **hipertrófia** *ld.* túlburjánzás, túltengés

| **hipertrófiás** *ld.* túlburjánzó, túlfejtett

| **hipervitaminózis** *orv* hipervitaminozo

| **hip-hop** *zene* hiphopo

| **hipnoterápia** hipnototerapio

| **hipnotikus** hipnota

*hipnotikus álom: hipnota dormo

*hipnotikus jelenségek: hipnotismo

| **hipnotizál** *tr átv* is hipnotigi, hipnotizi

| **hipnotizmus** hipnotismo

| **hipnotizőr** hipnotizanto

| **hipnózis** hipnoto

*hipnózisban van: hipnoti

| **hipó** *kém* blankiga likvo, hipoklorita akvo

| **hipo-** *tud* hipo- [szint alatti]

| **hipocentrum** *ld.* földrengéscsúcs

| **hipochonder** *ld.* képzelt beteg

| **hipochondria** *ld.* képzelt betegség

| **hipociklois** *mat* hipocikloido

*kurtított hipociklois: mallongigita hipocikloido

*nyújtott hipociklois: longigita hipocikloido

| **hipoderma** *ld.* bőr alatti kötőszövet, alhám

| **hipodór** *zene* subdora

| **hipoesztézia** *ld.* csökkent érzékenység

| **hipofizis** *ld.* agyalapi mirigy

| **hipofiziselégtelenség** *ld.* agyalapi mirigy csökkent működése

| **hipofizistúltengés** *ld.* agyalapi mirigy túltengése

| **hipofoszfát** *kém* hipofosfito

| **hipofunkció** *ld. orv* csökkent működés

| **hipojódosav** *kém* hipojodita acido

| **hipoklorémia** *ld.* alacsony kloridtartalom

| **hipoklorit** *kém* hipoklorito

| **hipokrita** hipokrita *l.m.* képmutató, álszent

| **hipokrizis** hipokriteco *l.m.* képmutatás, szemforgatás

| **hiponima** *ld.* alárendelt fogalom

| **hiponitrit** *kém* hiponitrito

| **hipoplázia** *ld.* satnya szövetfejlődés

| **hiposzelekció** *ld.* csökkent kiválasztás

| **hiposzenzitív** *ld.* csökkent érzékenységű

| **hiposztatikus** *biol* hipostata

*hiposztatikus gén: hipostata geno

| **hiposztázis** **1.** *fil* hipostazo [tulajdonság önálló létezőként való felfogása]

2. *ld. vall* isteni személy

3. *orv* *ld.* vérsüllyedés

| **hipotalamusz** *anat* hipotalamo

| **hipotallusz** *növ* hipotalo

| **hipotaxis** *tud* subordigo

| **hipotenzió** *ld.* alacsony vérnyomás

| **hipotetikus** hipoteza

| **hipotézis** *tud fil* hipotezo

*hipotézisként elfogad: hipotezi

| **hipotónia** *ld.* alacsonyvérnyomás-betegség

| **hipotóniás** *ld. orv* csökkent tónusú, *kém* kisebb koncentrációjú

| **hipotrochoid** *mat* hipotroĥoido

| **hipoxémia** *orv* hipoksemio

| **hipoxia** *orv* hipoksio

| **hipp-hopp** **1.** he-hop dancu-saltu!

2. [váratlanság] diris kaj foriris!^Z, el la aero al la tero!

*hipp-hopp, eltűnt: diris kaj foriris

*hipp-hopp, itt termett: el la aero al la tero

| **hipparion** *ösl* hipariono

| **hippi** hipio, *pej* sovaĝulo

| **Hippiasz** Hipio

*éliszi Hippiasz: *fil* Hipio el Elido

| **Hippó** *tört geo* Hipono

| **hippocampus** *ld. mit* tengeri ló, *anat* Ammon-szarv

| **hippodrom** *ld.* lóversenypálya

| **hippogriff** *ld.* szárnyas ló

| **Hippokratész** *orv* Hipokrato

*hippokratészi ábrázat: hipokrata mieno [haldokló arca]

*hippokratészi eskü: hipokrata juro

| **Hippokréné** *mit geo* Hipokreno

| **Hippolit** Hipolito [utónév]

| **Hippolüté** *mit* Hipolitino

| **Hippolütosz** *mit* Hipolito

| **Hippolytus** *ld.* Hippolütosz

| **Hippomeneia** *mit* Hipomeno

| **Hippomenes** *ld.* Hippomeneia

| **hippurát** *kém* hipurato

| **hippurgyök** *kém* hipuro

| **hippursav** *kém* hipurata acido

| **hippursavsó** *kém* hipurato

| **hipszokróm** *ld.* színemelő

| **hipszó mérer** *ld.* magasságmérő

| **hipszometria** *ld.* magasságmérés

| **hír 1.** [szerzett értesülés] famo, onidiro, [pletyka] babilo, klaĉo

*a hírnek mindig hangos a szava: *közm* famo laŭte krias, ĉiuj ekscias^Z

*a hírt szájról-szájra adták: la famo transflugis el unu buŝo en alian^Z

*a rossz hír szárnyon jár: *közm* malbona famo kuras rapide^Z

*a rossz hír szárnyon száll, a jó alig kullog: *közm* bona famo sin trenas testude, malbona kuras rapide^Z

*az a hír járja: cirkulas/kuras la famo

*hírbe hoz: misfamigi, kompromiti

*hírből sem ismer vmit: eĉ laŭfame ne koni ion

*híre megy: disfamiĝi, diskonigi

*hitelt ad a hírnek: doni krediton al la famo

*nem minden hírnek igaz a szava: *közm* famo kredon allogas, sed tre ofte mensogas^Z

*olyan hírek járnak, hogy: cirkulas onidiroj, ke

*riasztó hírek: alarmantaj novaĵoj

*se híre, se hamva: oni ne scias, ĉu li vivas aŭ mortis v. eĉ ŝpuron li ne postlasis

*valótlan hír: misfamo

*villámcsapásként érte a hír: la famo trafis lin kiel tondro

2. [küldött értesülés] sciigo, informo, notico, [közlemény] komunikaĵo

*a legújabb hírek szerint: laŭ la plej novaj informoj

*a nap hírei: noticoj/novaĵoj de la tago

*hírt ad magáról: sciigi pri si, doni sciigon pri si

*örvendetes hír: ĝoja sciigo

*rendőri hírek: policaj komunikaĵoj

3. [újdonság] novaĵo

*aktuális/friss hírek: aktualaj novaĵoj, aktualaĵoj

*mi hír?: kio nova?

*szakállas hír: malfreŝa/ŝima novaĵo

*vegyes hírek: diversajoj [újságban]

*vezető hír: ĉefa novaĵo

*web-hírek: *inf* retnovaĵoj

4. [hírnév] famo, reputacio

*hírbe hoz: misfamigi, kompromiti

*hírt és dicsőséget szerez: akiri rolon kaj gloron

*jó híru nőt kompromittál: kompromiti bonfaman virinon

*kényes a jó hírére: li ĵaluzas pri sia bona famo

*korhely hírében áll: li disfamas kiel diboĉulo

*nemzetközi híru: internacie fama

*növekedett a jó híre: lia reputacio plialtiĝis

*országos híru: landfama

*rossz hírbe hoz: misfamigi, diskreditigi, malbonfamigi, senkreditigi

*rossz híret kelti bátyjának: li misfamigas/diskreditigas sian fraton

*rossz híru: fifama, malbonfama, misfama

*tudós hírében áll: esti konata/difama kiel scienculo, havi la famon de scienculo

| **hiragana** *nyt* hiraganao, ronda kanao [japán szótagírás]

| **híradás 1.** informado, sciigo

2. informo, sciigo

| **híradástechnika** telekomunika tekniko, teletekniko

*híradástechniai rendszerek: telekomunikaj sistemoj

| **híradó 1.** *mn* telekomunika, transsenda, signal-

*híradó berendezés: telekomunika ekipaĵo

2. *fn* ált kroniko, aktualaĵoj, [tv] telekroniko, teleĵurnalo, [film] kinokroniko, aktualaĵa filmo

| **híradós 1.** *fn* kat signalisto, transsendisto,

telekomunikisto

2. *fn* [rádió, tv] kronikisto, redaktisto de kroniko

3. *mn* kat signal-, transsenda, telekomunika

*híradós tiszt: signalserva oficiro, telekomunika oficiro

*híradós szolgálat: signalservo, telekomunika servo

*híradós zászlóalj: signalserva/telekomunika bataliono

| **híradó szerkesztő** kronikisto, redaktisto de kroniko

| **Híram** *bibl* Ĥiram/o/

| **hírcsatorna** novaĵkanalo

| **hírcsoport** *inf* novaĵgrupo

| **hirdet 1.** *tr* anonci, /dis/konigi

*eredményt hirdet: konigi la rezultojn

*dobszóval hirdet: anonci per tamburado

*ítéletet hirdet: konigi verdikton

*közkegyelmet hirdet: anonci amnestion

*pályázatot hirdet színház építésére: anonci konkurson pri konstruo de teatro

*széltében-hosszában hirdet: diskonigi, konigi dise-larĝe

2. *tr* [reklámoz] reklami, popularigi

*falragaszokon hirdet: afiŝi

*hangversenyt hirdet: afiŝi koncerton

*új fogkrémet hirdet a cég: la firmao popularigas novan dentopaston

*újságokban hirdet: reklami en gazetoj

3. *tr* *vall* prediki, instrui

*eretnek tanokat hirdet: prediki herezajn doktrinojn

*hirdeti az evangéliumot: bonanonci, evangelizi

*igét hirdet: prediki

4. *tr* [ünnepélyesen] proklami, deklari

*háborút hirdet: proklami militon

*hadiállapotot hirdet: deklari militan staton

5. *tr* [terjeszt] diskonigi, disvastigi, propagandi

*hirdeti az eszperantó előnyeit: propagandi la avantaĵojn de Esperanto

*újságok hirdették hőstetteit: ĵurnaloj diskonigis liajn heroaĵojn

6. tr [emlékeztet] memorigi, eternigi

*műve hirdeti a nevét: lia verko memorigas lian nomon

*szobor hirdeti a nagyságát: statuo eternigas lian grandecon

| **hirdetés** **1.** [cselekvés] anonc/ad/o, reklamado

*az áru hirdetése nem sokat ért: la reklamado de la varo ne multe valoris

2. [eredmény] anonco, reklamo

*a hirdetések gyakran túloznak: la reklamoj ofte troigas

*házassági hirdetések: svatanoncoj

*hirdetési díj: anonctarifó

*hirdetési ipar: reklamindustrio

*hirdetési iroda: reklamagentejo, afiŝagentejo

*hirdetési szakember: reklamisto

*hirdetést tett az újságba a fia eltűnéséről: li metis anoncon en la ĵurnalon pri la malapero de sia filo

| **hirdetmény** afiŝo, avizo, publikigo, *tört* kerigmo [ókori görögöknél]

*hirdetmény állatvásárról: avizo pri brutfoiro

*hirdetmény kijárási tilalomról: avizo pri elirmalpermeso

*kiplakátolt hirdetmény: afiŝita avizo

*választási hirdetmény: balota afiŝo

| **hirdető** **1. fn** anoncanto, diskoniganto, apostolo

*az igazság hirdetője: apostolo de la vero

*új eszmék hirdetője: anoncanto de novaj ideoj

2. fn [újságban] anoncanto, reklamanto

3. fn ld. hirdetőiroda

| **hirdetőiroda** reklamagentejo

| **hirdetőoszlop** afiŝkolono

| **hirdetőszalag** *inf* banderolo

*weblapra hirdetőszalagot helyez el: banderoli retpaĝon

| **hirdetőtábla** **1.** afiŝtabulo, anonctabulo, avizotabulo

2. inf bultenejo

| **hirdetőtábla-rendszer** *inf* afiŝejo

| **hírték** informvaloró

| **híres** fama

*Edison híres feltaláló volt: Edison estis fama inventisto

*Eger borairól híres: Eger famas pri siaj vinoj

*híres ember: famulo

*híres lesz: famiĝi

*híres-nevezetes: fame konata

*híressé tesz: famigi

*messze földön híres: diskonata, konata malproksime ĉirkaŭe

*Párosz sziget fehér márványáról híres: la insulo Paroso famas pro sia blanka marmoró

| **híresség** **1.** fameco, /dis/konateco

2. [ember] famulo, eminentulo

| **híresztel** **1. tr** disfamigi, diskonigi, disdiri, disvastigi/kurigi la famon

2. tr pej misfamigi, disklaĉi

| **hírforrás** fonto de informo/*j/*, informanto

*megbízható hírforrás: aŭtoritata fonto de informoj

| **hírhedt** fifama, misfama, malbonfama

| **hiri-motu** **1. fn** hiri-motuo

2. mn nyt hiri-motua [ho]

| **Hirkánia** *bibl geo* Hirkanio

| **Hirkanosz** *bibl* Hirkan/o/

| **hírközlés** **1.** informado, novaĵkomunikado, novaĵraportado, novaĵtransigo

2. távk telekomunikado

| **hírközlő** **1. mn** informa, *távk* komunik/ad/a

*hírközlő csatorna: komunikada kanalo

*hírközlő eszköz: komunikilo, komunikrimedo

*hírközlő műhold: komunikada satelito

2. fn informanto, *távk* komunikisto

| **hírlap** gazeto, [napilap] ĵurnalo, taggazeto

| **hírlapírás** ĵurnalismo, [technikája] ĵurnalistiko

| **hírlapíró** ĵurnalisto, gazetisto

| **hírlaptár** gazetoteko

| **hírlapterjesztő** gazetdistribua

*hírlapterjesztő vállalat: gazetdistribua kompanio

| **hírlevél** novaĵletero, informletero

| **hírlik** *ntr* aŭdiĝi, aŭdiĝas la famo, oni diras, kurás la famo

*úgy hírlik: laŭ la famoj/onidiroj

| **hírmagazin** novaĵmagazino

| **hírmagyarázat** politika notico, komentario

| **hírmagyarázó** komentariisto

| **hírnév** famo, [név ismertsége] renomo, nomo,

[értékítélet] reputacio, [dicsőség] gloro

*árt a hírnevének: damaĝi lian reputacion

*hírneve megfakult: lia famo/nomo paliĝis

*hírnevet és dicsőséget szerez: akiri rolon kaj gloron

*hírnévre szomjazik: avidi famon

*hírnévre tör: ĉasi famon

*hírnévre tesz szert: akiri al si grandan famon

*hírnévre vágyó ember: famemulo

*jó hírnévnek örvend: ĝui bonan reputacion

*kényes a hírnevére: esti ĵaluza pri sia reputacio

| **hírneves** fama, grandfama, fame konata, renoma

| **hírnök** heroldo, mesaĝisto, kuristo

*a fecskék a tavasz hírnökei: hirundoj estas la heroldoj de la printempo

*a hírnök túlkiabálta a tömeget: la heroldo superkriis la amason

*hírnökök járták az országot, és hirdették a háborút: heroldoj rajdis tra la lando kaj anoncis la militon

| **hírolvasó** **1.** novaĵlegisto

2. inf [program] novaĵlegilo

| **Hirosima** *geo* Hiroŝimo

| **hírösszeállítás** revuo de novaĵoj

| **hírportál** *inf* novaĵretejo, novaĵportalo

| **hírserver** *inf* novaĵservilo

| **hírserverzés** sekreta servo

| **hírserverző** **1. fn** *kat* skolto

2. fn sekreta agenteo, [kém] spiono

| **hírszolgálat** novaĵservo

| **hírszolgálató** *fn inf* novaĵservilo

| **hirtelen** **1. hsz** subite, [durván] abrupte, [váratlanul]

neatendite, [gyorsan] fulme

*hirtelen véget vet a játéknak: meti abrupتان finon al la ludo

2. mn subita, [durva] abrupta, [váratlan] neatendita

*hirtelen ember: facilkolera/flamiĝema/ekbolema homo

*hirtelen halál: subita morto

*hirtelen keze van: li havas fulmobatan manon

*hirtelen modorú: bruska

*hirtelen ötletnek engedve: cedante al subita ideo

*hirtelen ütközés: abrupta kolizio

*hirtelen változások: subitaj ŝanĝoj

*hirtelen vereség: abrupta malvenko

| **hirtelenében** *ld. hsz* hirtelen
 *hirtelenében azt se tudta, mit csináljon:
 defiaata/nepreparita, li ne sciis, kion fari
 | **hirtelenkedik** *ntr* trohasti, agi senpripense
 | **hírtelevízió** informtelevido
 | **hirudin** *kém* hirudino
 | **hírügynökség** novajagentejo, informagentejo
 | **hírverés** propagando, reklamo
 | **hírvivő** kuristo, mesaĝisto, heroldo
 | **hírzárlat** novajembargo
 *hírzárlatot rendel el: embargi novajojn
 | **hírzutizmus** *ld.* rendellenes szőrösség
 | **Hispaniola** *geo* Hispaniolo
 | **hispanizmus** *nyt* hispanismo
 | **história** **1.** *ld.* történelem
2. *ld.* történetírás
3. [eset, ügy] historio, miskazo, misafero
 *átkozott história: damnita miskazo
 *kényes história: tikla historio
4. [mese, kitalált történet] historio, epizodo, rakonto
 *pikáns históriákkal szórakoztatta a társait: li amuzis siajn kunulojn per spicaj historioj
 *sikamlós história: pipra rakonto
 | **históriás** **1.** *fn* menestrelo, poeto-kantisto
2. *mn* menestrela
 *históriás ének: menestrela poemkanto
 | **historizál** *tr* historiecigi, historiumi
 | **historizmus** *ép* historiismo
 | **histrío** *tört* histriono *l.m.* csepürágó, komédiás
 | **hisz**¹ **1.** *tr* [vmit] kredi, [oktalanul] pretendi
 *aki hamar hiszen, hamar csalatkozik: *közm* kun konfido nenia rapidu²
 *azt hiszem, amit látok: mi kredas, kion mi vidas
 *azt hiszi magáról, hogy szellemes: li pretendas esti sprita
 *fél szavát se hidd: eĉ unu silabon ne kredu al li
 *hiszi az ufók létezését: li kredas la ekziston de nifoj
 *kötve hiszem: malfacile/apenaŭ mi kredas
 *valóban azt hiszed?: ĉu vi efektive kredas tion?
2. *ntr* [vkinek] kredi, fidi
 *a helyedben nem hinnék neki: vialoke mi ne kredus/fidus al li
 *ki könnyen hisz, könnyen csalatkozik: *közm* fidanta al vorto atendas ĝis morto² v. ĉe plej granda fido memoru pri perfido² v. tro da konfido kondukas al perfido²
 *nem hisz a fülének: ne kredi al siaj oreloj²
 *nem hisz a szemének: ne kredi al siaj okuloj²
 *vakon hisz neki: blinde fidi lin
3. *tr* [tekint, gondol] kredi, pensi, preni por io/iu
 *a postásnak hittelek: mi prenis vin por la poŝtisto
 *azt hiszed, hogy igazad van?: ĉu vi pensas, ke vi pravas?
 *okosnak hiszi magát: li kredas sin saĝa
 *talán azt hiszed, hogy?: ĉu vi eble imagas, ke?
 *te ezt igaznak hiszed?: ĉu vi kredas tion vera?
4. *ntr* *vall* kredi
 *hisz Istenben: kredi je Dio
 *hisz a kísértetekben: kredi je fantomoj
 *hisz a lélek hallhatatlanságában: kredi je la senmorteco de la animo
5. *tr* [reménykedik] kredi, fidi
 *hisz a saját erejében: fidi la propran forton
 *hiszek egy jobb jövőben: mi kredas pli bonan estontecon
 | **hisz**² *zene* B diesa, B is

| **hisz**³ *ld.* hiszen
 | **hiszekegy** apostola kredkonfeso, Kredo
 | **hiszékeny** kredema, facilkreda, [gyermekien] naiva
 | **hiszen** **1.** [nyilvánvaló] ja
 *hiszen az orrod előtt van: ĝi ja troviĝas antaŭ via nazo
 *hiszen te is tudod: ja ankaŭ vi scias
2. [megengedés] ja
 *hiszen tanul, bár nem eleget: li ja lernas, kvankam ne sufiĉe
3. [érzelmi színezet] ja
 *hiszen ez az én testvérem!: li estas ja mia frato!
 *nem emlékszel? hiszen sokszor mondtam!: ĉu vi ne memoras, mi ja ofte diris tion!
4. [óhaj] ho!
 *hiszen ha látnám!: ho, se mi povus lin vidi!
 *hiszen ha volna időm!: ho, se mi havus tempon!
 | **hisztamin** *biol* *kém* histamino
 | **hiszterézis** *fiz* histerezo
 *mágneses hiszterézis: magneta histerezo
 | **hiszterézisgörbe** histereza ciklokurbo
 | **hisztéria** *pszi* *orv* historio
 | **hisztériás** *pszi* *orv* histeria
 *hisztériás beteg: histeriulo
 *hisztériás neurózis: histeria neŭrozo
 *hisztériás roham: histeria atako
 | **hisztérika** *pszi* *orv* histeriulino
 | **hisztérikus** *ld.* hisztériás
 | **hiszterizál** *tr* *pszi* *orv* histeriigi
 *hiszterizált tömeg: histeriigita amaso
 | **hisztidin** *biol* *kém* histidino
 | **hisztizik** fari scenon, *ntr* kaprici
 | **hisztogram** *mat* histogramo
 | **hisztokémia** *ld.* szövetkémia
 | **hisztológia** *ld.* szövettan
 | **hisztológus** *ld.* szövettanos
 | **hiszton** *biol* *kém* histono
 | **hit**¹ **1.** kredo
 *a győzelemben vetett hit: kredo je la venko
 *az emberiségben vetett hit: kredo je la homaro
 *egy hiten vagyok veled: mi estas de la sama kredo kun vi
 *hit a végzetben: kredo je fatalo, fatalismo
 *hitem szerint: miafide
 *nem tudta megingatni a hitemet: li ne povis ŝanceli mian kredon
 *szilárd hitű: firmakreda
 *új hitet önt bele: rekuraĝigi
2. [bizalom, remény] fido, espero
 *a jövőbe vetett hit: espero pri la estonteco
 *barátomba vetett hit: fido al mia amiko
 *hitem szerint minden jóra fordul: laŭ mia espero ĉio reboniĝos
 *Krisztusba vetett hit: fido al Kristo
3. *vall* kredo, [vallás] religio, [felekezet] konfeso
 *a hit világosságában élnek: ili vivas en la lumo de la kredo
 *hitet cserél: apostati
 *Istenben való hit: kredo je Dio
 *keresztény hitre térít: konverti al kristanismo, kristanigi
 *kitér a hitéből: apostatiĝi, *átv* skandaliĝi
 *Krisztus-hit: Kristo-kredo, kristismo
 *más hitre tér: renegati

*megtagadja a hitét: malkonfesi sian kredon, forlasi sian religion
*portestáns hítre tért át: li konvertiĝis al la protestanta konfesio
*vak hit: blinda kredon
*vallásos hit: religia kredon
4. [eskü] ĵuro, ĵurligo
*hitét megszegi: rompi sian ĵuron
*hitét megtartja: teni sian ĵuron
*hitet tesz az új eszmék mellett: devontigi sin por la novaj ideoj, konfesi la novajn ideojn
*hitet tett a szabadság mellett: li ĵurligis sin por la libereco
*igaz hitemre mondom: ĵurante je ĉio sankta mi diras
| **hit**² zene furorkanto, modkanto, ŝlagro
| **hitbizomány** jog fideikomiso, majoritatbieno
*hitbizomány várományosa: heredonto de fideikomiso
| **hitbizományos** jog fideikomisulo
| **hitcikkely** vall dogmo, kredartikolo
| **hiteget** tr regali per promesoj, promesi orajn montojn^Z, misesperigi, kredigi
*csak hitegets: vi nur kredigas min
*jó állással hiteget: li misesperigas min pri bona dungo
| **hitelhagyás** apostateco, renegateco
| **hitehagyott** kr apostato, [mohemedánna lett] renegato, eo kabeo
| **hitel** **1.** fido, fidindeco, kredito, kredindeco, kredon, [bizalom] konfido
*aki egyszer hazudni mer, többé hitelt nem érdemel: *közm* kiu mensogis per unu vorto, ne trovos kredon ĝis la morto^Z
*elvesztette nálam a hitelét: li perdis ĉe mi la krediton
*hitelét rontja: diskreditigi/miskreditigi lin
*hitel van nála: havi ĉe li krediton kaj meriton^Z
*hitelt ad a hírnek: doni krediton al la famo
*hitelt érdemlő: fidinda, kredinda
*megfosztja hitelétől: malkreditigi/senkreditigi lin
2. *gazd* kredito
*a bank nagy összegű hitelt nyújt neki: la banko kreditas lin per granda sumo
*banki hitel: banka kredito
*biankó hitel: blanka kredito
*fogyasztási hitel: konsumo kredito/prunto
*hitelben vásárol: aĉeti kredite
*hitel van a takarékbanknál: li havas krediton ĉe la ŝparbanko
*hitelt befagyaszt: frostigi krediton
*hitelt nyújt vkinek: doni/prunti/konsenti krediton al iu, krediti iun
*hitelt törleszt: amortizi krediton
*hosszú lejáratú hitel: longperioda kredito
*középlejáratú hitel: mezlongperioda kredito
*leszámítolási hitel: diskontkredito
*rövid lejáratú hitel: mallongperioda kredito
*vállalatot hitelhez juttat egy banknál: kreditigi entreprenon ĉe banko
3. [hitelesség] aŭtent/ik/eco
*kiadmány hitelél: garantie de la aŭtentikeco
| **hiteladó** fn kreditoro, kreditanto
| **hitelakció** kreditkampanjo
| **hiteláruházás** kredittransigo, kreditcedo
| **hitelbank** kreditbanko
| **hitelbiztosítás** kreditasekuro
| **hitelbiztosíték** garantiaĵo de kredito

| **hitelegyenleg** kreditsaldo
| **hiteles** **1.** jog aŭtent/ik/a, legitimita, malfalsa, [hivatalos] oficiala, fidinda, [jóváhagyott] aprobita
*hiteles aláírás: aŭtenta subskribo
*hiteles fordítás: aŭtentika traduko
*hiteles kútfőből tudom: mi scias el fidinda fonto
*hiteles másolat: oficiala kopio
*hiteles végrendelet: legitimita testamento
*nem hiteles: *vall* apokrifa
2. [szavahihető] fidinda, kredinda
*hiteles politikus: fidinda politikisto
3. *műv* verfidela
*hiteles ábrázolás: verfidela bildigo
4. *tört* oficiala
*hiteles hely: oficiala loko
*hiteles személy: oficiala persono
| **hitelesít** **1.** tr jog aŭtent/ik/igi, legitimi
*másolatot hitelesít: legitimi kopion
*megállapodást kézjegyével hitelesít: aŭtentikigi kontrakton per sia parafo
2. tr *tech* laŭnormigi
*mérőeszközt hitelesít: laŭnormigi mezurilon
3. tr *sp* aprobi, konfirmi
*eredményt hitelesít: aprobi rezulton
*futott időt hitelesít: konfirmi kurtempon
| **hitelesítés** ld. hitelesít
hitelesítés: *inf* aŭtentkontrolo
| **hiteleszköz** kreditrimedo
| **hitelez** tr *gazd* krediti
*a bank nagy összegeket hitelezett a cégnek: la banko kreditis la firmaon per grandaj sumoj
| **hitelezett** ld. hitelfelvevő
| **hitelező** **1.** fn kreditoro, kreditdonanto, ŝuldato
*hitelező ország: kreditorlando
*makacs hitelezők: tenacaj kreditoroj
| **hitelfedezet** garantiaĵo de kredito
| **hitelfelvevő** fn kreditprenanto, ŝuldanto
| **hitelgarancia** ld. hitelfedezet
| **hitelinfláció** kreditinflacio
| **hiteljegyék** kreditnoto
| **hitelkártya** kreditkarto
| **hitelképesség** kreditindeco, kreditkapablo
| **hitelkérelem** peto pri kredito
*visszautasítja a hitelkérelmét: rifuzi krediton al li
| **hitellevél** akreditivo, kreditletero, dokumenta kredito
*visszavonhatatlan hitellevél: nenuligebla akreditivo
| **hitelmegvonás** kreditrifuzo
| **hitelminősítő** fn taksisto de kreditindeco
| **hitelpiac** kreditmerkato
| **hitelrontás** **1.** *gazd* senkreditigo, miskreditigo
2. *átv* misfamigo, senkreditigo, miskreditigo
| **hitelszámla** kreditkonto
*összeget a hitelszámlájára ír: enskribi sumon en lian krediton
| **hitelszavatosság** delkredero
| **hitelszövetkezet** kreditkooperativo, kooperativa kreditbanko
| **hiteltelen** nefidinda, nekredinda, senkredita, *műv* neverfidela
*hiteltelenné tesz: malkreditigi, senkreditigi
| **hitelv** dogmo, religia tezo

| **hitelvesztés** perdo de fidindeco, senfidindiĝo, miskreditiĝo
 | **hites** **1.** *jog* oficiala, ĵurinta
 *hites fordító: ĵurinta/oficiala tradukisto
 *hites könyvvizsgáló: ĵurinta revizoro
2. [törvényes] laŭleĝa, legitima
 *hites férj: laŭleĝa edzo
 | **hitetlen** **1.** *mn* nekredema, nefidema, dubema
 *hitetlen Tamás: nekredema Tomaso
2. *mn* *vall* senkreda, nekreda, ateista
3. *fn* *vall* nekredanto, miskredanto, *iszl* kafiro
 | **hitetlenkedik** *ntr* esti nekredema
 | **hitetlenség** **1.** nekredemo, nefidemo
2. *vall* manko de kredo, senkredeco
 | **hitfelekezet** *ld.* felekezet
 | **hithirdetés** misio, evangelizado
 | **hithű** **1.** ortodoksa, kredofidela, kredotena, fidela al sia konfesio
 *nem hithű: heterodoksa
2. *átv* ortodoksa, ideofidela, ideologi-fidela
 *hithű kommunisták: ortodoksaj komunistoj
 | **hitigazság** kredovero
 | **hitközség** paroĥo, religia komunumo
 | **Hitler** *tört* [Adolf] Hitlero
 *Hitler az emberiség alja volt: Hitler estis la skorio de la homaro
 | **hitlerista** hitlerano
 | **hitlerizmus** hitlerismo
 *a hitlerizmus generációkat fertőzött meg ideológiájával: hitlerismo infektis generaciojn per sia ideologio
 | **hitlevél** **1.** *tört jog* [kötelezvény] ĵurpromeso, ĵurobligacio
2. [menlevél] pasletero
3. *tört jog* reĝa ĉarto, ĵurpromeso pri konstituco
 | **hitoktatás** kateĥizado, instruado de religio
 | **hitoktató** kateĥisto, katekisto, kateĥizisto, katekizisto, instruisto de religio
 | **hitrege** mito
 | **hitsorsos** samreligiano, samkonfesiano
 | **hitszegés** perfido, fidelrompo, malfideleco, malfideliĝo, [esküszegés] ĵurrompo
 | **hitszegő** perfida, fidelrompa, malfidela, [esküszegő] ĵurrompa
 | **hitzónok** predikanto, predikisto, evangliisto
 *vándor hitszónok: migranta predikisto
 | **hitzónoklat** prediko
 | **hittan** **1.** [hitigazságok] doktrino
2. [tanítás] kateĥizo, katekizo
 *hittant tanít: kateĥizi
 | **hittankönyv** kateĥismo, katekismo
 | **hittanóra** leciono de kateĥismo/katekismo
 | **hittanos** *fn* lernanto de kateĥismo/katekismo, instruato pri religio
 | **hittantanár** instruisto de religio *l.m.* hitoktató
 | **hittantanítás** kateĥizo, instruado de religio
 | **hittanuló** kateĥumeno, katekumeno
 *hittanulói rend: kateĥumena ordino
 | **hitértés** misiado, evangelizado, religia propagando
 | **hitértítő** misiisto, evangeliisto, religia propagantisto
 | **hittestvér** *fn* samkredano, samreligiano, samkonfesiano, samekleziano
 | **hittheus** *ld.* hettita

| **hittitok** mistero
 | **hittudomány** teologio
 *hittudományi főiskola: teologia altlernejo
 | **hittudós** teologo
 | **hitújonc** *kr* kateĥumeno, katekumeno
 | **hitvallás** **1.** *vall* kredkonfeso, simbolo, [felekezet] konfesio
 *Atanáz-féle hitvallás: atanazia simbolo
 *ágostai hitvallás: aŭgsburga kredkonfeso
 *ágostai hitvallású hívek: fideluloj de la aŭgsburga konfesio
 *apostoli hitvallás: apostola kredkonfeso, Simbolo de la Apostoloj
 *niceai hitvallás: Simbolo de Niceo
2. *átv* kredo
 *költői hitvallás: poezia kredo, metapoemo
 *politikai és művészi hitvallása: lia politika kaj arta kredo
 | **hitvalló** konfesanto
 *Hitvalló Eduárd: Eduardo la Konfesanto
 | **hitvány** **1.** [minőség] mizera, aĉa, senvalora, miskvalita, malbonkvalita
 *hitvány kacat: aĉa fatraso
2. [fejletlen] atrofio, miskreska, subevoluinta
 *hitvány malac: miskreska porkido
3. [erkölcsileg] mizera, malnobla, malgrandioza, *ritk* [gyáva is] kovarda
 *ez hitvány hazugság: tio estas malnobla mensogo
 *hitvány dolog gyermeket verni: bati infanon estas kovarde
 *hitvány gazember: mizera fripono
 | **hitvédelemtan** *kr* apologetiko
 | **hitvédő** *kr* apologetikisto
 | **hitves** edzino, kunsortulino
 | **hitvita** religia polemiko
 | **hiú** **1.** vanta, frivola, malmodesta, memfiera
 *hiú a külsejére: li vantas pri sia eksteraĵo
 *hiú nő: vanta virino
 *hiú természet: vantamo, vantemo
2. [hiábavaló] vana
 *hiú igyekezet: vana klopodo
 *hiú remény: vana espero
 | **hiúság** **1.** vanteco, vantamo, vantemo, [dolog] vantaĵo, frivoleco
 *hiúságok hiúsága: vantaĵo de vantaĵoj
 *legyezi a hiúságát: tikli lian vantemon
2. [hiábavalóság] vaneco, [dolog] vanaĵo
 | **hiúz** *áll* linko
 | **hív** **1.** *tr* voki, alvoki, venigi, [vendégnek] inviti
 *a trónra hívja: inviti sur la tronon
 *bálba hívja: inviti al balo
 *fütytel hívja a kutyáját: li vokas sian hundon per fajfo
 *harcba hív: alvoki al batalo
 *hívass orvost: venigu kuraciston
 *magához hív: voki al si
 *maga köré hívott mindenkit: li vokis ĉiujn ĉirkaŭ sin
 *segítséget hív: voki helpanton
 *segítségül hív: alvoki helpe, helpvoki
 *sok vendéget hívtunk: ni invitis multajn gastojn
2. *tr* *átv* voki, inviti
 *a nap sétára hív: la suno invitas al promeno
 *életre hív: veki al vivo, establi, fondi, realigi, doni vivon al io
 *hív a kötelesség: devo min vokas/urĝas

2. *tr* *távk* voki

- *ezen a számon hívj: voku min per ĉi tiu numero
- *hívó és hívott fél: vokanto kaj vokato
- *mobilon tudsz hívni: vi povos voki min poŝtelefono
- *rádióon hív: voki per radioaparato, voki radie
- *telefonon hív: voki telefone, telefoni

3. *tr* [nevez] nomi

- *Jánosnak hívnak: oni nomas min Johano

4. *tr* [kártyát] meti, ludi

- *adut hív: meti atuton, atuti
- *ászt hívott: li ludis ason
- *lapot hív: meti karton

| **hív**² 1. *mn* [hú] fidela

2. *fn* [tané, vallásé] adepto, -ano, -isto, -ulo

- *a fejlődésemélet híve: evoluisto
- *a felvilágosodás híve: klerismano
- *a görög-keleti egyház híve: ortodoksulo
- *a volapük kezdetben sok hívet szerzett magának: volapuko akiris komence multajn adeptojn
- *az elkülönülés híve: *pol* apartigisto
- *az eszperantó híve: esperantano
- *Luther híve: adepto de Lutero, luterano

3. *fn* *vall* fidelulo, kredanto

4. *fn* *átv* amiko, porulo, partiano

- *a nyelvi demokrácia hívei: poruloj de la lingva demokratio
- *az őszinteség híve vagyok: mi estas amiko de la sincereco
- *nem vagyok a félmegoldások híve: mi ne estas amiko de duonsolvoj
- *nem vagyok az ön híve: mi ne estas via partiano

| **HIV-fertőzés** HIV-infekto

| **HIV-fertőzött** *fn* HIV-infektito

| **HIV-negatív** HIV-negativa

| **HIV-pozitív** HIV-pozitiva

| **hivalkodik** 1. *ntr* esti vanta, vanti, paradi, dandi, pavi, plaĉigi sin

2. *ntr* [kérkedik] fanfaroni, glori sin, *ritk* ostenti

| **hívás** 1. voko

- *hívásra vár: atendi vokon

2. [telefonhívás] telefona voko

3. [felszólítás] /al/voko, [kihívás] defio

- *eleget tesz a király hívásának: plenumi/laŭfari la alvokon de la reĝo

- *párbajra hívás: defio al duelo

4. [életre hívás] kreo, fondo, realigo, efektivigo

5. [kártyában] meto

7. *for* rivelo

| **hívat** 1. *tr* venigi, alvokigi, peti veni, sendi por iu

- *orvost hívat: venigi kuraciston

2. *tr* [neveztet] nomigi

- *doktornak hívatja magát: li nomigas sin doktoro

| **hivatal** 1. oficejo, [hatóság] buroo, [ügynökség] agentejo

- *köztársasági elnöki hivatal: prezidenta/respublikestra oficejo

- *miniszterelnöki hivatal: ĉefministra oficejo

- *Nemzetközi Súly- és Mértékügyi Hivatal: Buroo Internacia de Pezoj kaj Mezuroj

- *önkormányzati hivatalok: lokregistaraj/municipaj instancoj

- *statisztikai hivatal: statistika oficejo

- *Szent Hivatal: *kr* Sankta Ofico [inkvizíció]

- *úrkutatósi hivatal: spacagentejo

2. [tiszttség] ofico, funkcio, posteno

- *beiktatja hivatalába: enoficigi, enpostenigi, [ünnepélyesen] investi
- *elfoglalja hivatalát: enoficigi, enpostenigi, okupi sian oficon
- *hivatalában követ: sukcedi
- *hivatalba protezsál: protekti al ofico
- *hivatalától megfoszt: senoficigi
- *hivatalában eljár: procedi en sia ofico, procedi laŭofice
- *hivatalából elbocsát: eloficigi, eksoficigi, foreksigi
- *hivatalban van: ofici, plenumi oficon
- *hivatalból eljár: procedi pro ofico
- *hivatalból foglalkozik vele: li okupiĝas pri ĝi laŭofice
- *hivatalból kirendelt ügyvéd: oficiale delegita advokato
- *hivatalból üldözendő cselekmény: laŭleĝe persekutenda ago
- *hivatali idő: oficerperiodo
- *hivatal nem csál: *közm* regna kaso, bona ĉaso^Z
- *hivatalt visel: havi/plenumi oficon
- *nincs hivatal baj nélkül: *közm* granda ofico – grandaj zorgoj^Z

| **hivatalfőnök** oficestro, ofica ĉefo

| **hivatali** ofica

- *hivatali dolgozók: ofica personaro

- *hivatali egyenruha: ofica uniformo

- *hivatali eskü: ofica ĵuro

- *hivatali fokozat: /ofic/grado

- *hivatali főnök: oficestro, oficejestro

- *hivatali gépezet: aparato, ofica mekanismo

- *hivatali helyiség: oficejo

- *hivatali kötelességek: oficaj devoj

- *hivatali nyelv: kancelaria lingvo

- *hivatali ranglétra: ofica gradaro/rangŝtuparo

- *hivatali visszaélés: ofica misuzo

| **hivatalnok** oficisto

- *állami hivatalnok: ŝtatoficisto, burokrato

- *kancelláriai hivatalnok: kancelariano, kancelariulo

- *magas rangú hivatalnok: altranga/supera oficisto

| **hivatalnoki** oficista, burokrata

- *hivatalnoki kar: oficistaro, burokrataro

- *hivatalnoki pálya: oficista/burokrata kariero

- *hivatalnoki rendszer: burokratismo

- *hivatalnoki szellem: burokratemo, burokratismo

| **hivatalos** 1. [hivatallal kapcsolatos] oficiale, ofica

- *hivatalos teendők: oficialaj farendoj

- *hivatalos személy: oficiale persono, oficialulo

- *hivatalos út: oficiovojaĝo, oficiale vojaĝo

2. [hivatalból eredő] oficiale

- *félhivatalos jóváhagyás: duonoficiale aprobo

- *hivatalosan jóváhagy: aprobi oficiale, oficialigi

- *hivatalosan közöl: komuniki oficiale

- *hivatalos árfolyam: oficiale kurzo

- *hivatalos cáfolat: oficiale malkonfirmo, demento

- *Hivatalos kiegészítés az Egyetemes Szótárhoz: *eo*

- Oficiale Aldono al la Universala Vortaro

- *hivatalos közlöny: oficiale bulteno

- *hivatalos nyelv: oficiale lingvo

- *hivatalos okmány: oficiale dokumento, akto

- *hivatalossá tesz: oficialigi

3. [hivatalban szokásos] oficiale, burokrata, [formális] formala

- *hivatalos eljárás: formala proceduro

*hivatalos fogadás: formala akcepto
 *hivatalos hangon beszél vele: li parolas kun li en oficiala tono
 *hivatalos látogatás: oficiala vizito
 *hivatalos nyelvezet: burokrata lingvaĵo
 *hivatalos órák: oficialaj horoj
4. [meghívott] invitita
 *estére a főnökömhöz vagyok hivatalos: por la vespero mi estas invitita al mia ĉefo
 *mert sokan vannak a hivatalosok, de kevesen a választottak: *bibl* ĉar multaj estas vokitaj, sed malmultaj estas elektitaj
 | **hivataloskodik** *ntr* oficialumi, formalumi, esti formalema, afekti oficialecon
 | **hivataloskodó** formalema, burokrata, burokrate ĉikana
 | **hivatalosság** oficialeco
 *igazolás hivatalossága: oficialeco de atestilo
 | **hivatalsegéd** pedelo, [törvényszéki] asignisto, vokisto
 | **hivatalvesztés** perdo de ofico, elficigi, eksoficigi
 | **hivatalvezető** oficestro, oficejestro
 *a hivatalvezető beszámoltatta az osztályvezetőket munkájukról: la oficestro raportigis la sekciestrojn pri ilia laboro
 | **hivatás** **1.** [elhivatottság] alvokiĝo, alvokiteco
 *hivatást érez a katonai pályára: li sentas alvokiĝon al la soldata kariero
2. [foglalkozás] profesio
 *a hivatásának él: vivi por sia profesio
3. [életcél] vivocelo, vivdestino, vivotasko
 *a nevelés a hivatása: eduki estas lia vivdestino
 | **hivatásatika** deontologio
 *hivatásatikai kódex: deontologia kodo
 | **hivatásos** profesia
 *hivatásos hadsereg: profesia armeo
 *hivatásos sport: profesia sporto
 | **hivatkozás** **1.** resendo, plusendo, [magasabb évrre] apelacio
 *hivatkozással korábbi levelére: resende al via pli frua letero
 *józan észre hivatkozás: apelacio al racio
 *lábjegyzetek hivatkoznak a forrásokra: piednotoj resendas al la fontoj
2. *tud* referenco
 *a hivatkozások a szövegben vannak: la referencoj troviĝas intertekste
 *a hivatkozásul szolgáló mű: la referencia verko
 *hivatkozásai pontatlanok: liaj referencoj estas neprecizaj
 *szerzői hivatkozás: aŭtorsigno
3. *jog* invoko
 *törvényre való hivatkozás: invoko al leĝo
 | **hivatkozási** referencia
 *hivatkozási alap: referenco, [előzmény] precedenco
 *hivatkozási jel/szimbólum: referencilo
 *hivatkozási szám: referencnumero
 | **hivatkozik** **1.** *ntr* resendi, plusendi, [magasabb évrre] apelacii, *tr* [ürügyként] preteksti, [vkire] citi/mencii ateste
 *a józan észre hivatkozik: apelacii al la racio
 *hivatkozz rám: ateste menciu min
 *időhiányra hivatkozik: preteksti mankon de tempo
 *szöveghelyre hivatkozik: plusendi al tekstoloko
2. *tr tud* referenci

*a szöveg alatti megjegyzések hivatkoznak a lelőhelyekre: la subtekstaj rimarkigoj plusendas al la trovlokoj
3. *tr jog* invoki
 *tanúvallomásra hivatkozik: invoki depozicion
 *törvényre hivatkozik: invoki leĝon
4. *tr mat inf* rikuri
 | **hivatott** kompetenta, fakscia, faksperta
 *a szakma hivatott képviselői: kompetentuloj de la fako
 | **hivatott** destinata, alvokita
 *a haza megmentésére hivatott: destinata por savi la patrujon
 *nagy tettekre hivatott: alvokita por grandfaroj
 | **hívó** **1.** *mn* /al/voka, /al/vokanta
 *hívó szó: alvoko
2. *fn* vokanto
 *a hívó fizeti a telefonbeszélgetést: la vokanto pagas por la telefonado
3. [kártya] metanto
4. *for* ld. előhívó
 | **hívóáram** *táv* vokkurento
 | **hívogat** **1.** *tr* vokadi, [meghív] invitadi
2. *tr* [nevez] nomadi
 | **hívogató** **1.** *mn* /al/voka
2. *mn* [csábító] alloga
3. *fn* [vőfély] invitanta nuptestro
4. *fn* nuptestra invitversajo
 | **hívógomb** *táv* vokbutono
 | **hívójel** *táv* voksignalo
 | **hívószó** *knyv* vokvorto
 | **hívóutasítás** *inf* vokinstrukcio
 | **hívó** **1.** *fn* *vall* kredanto, fidelulo, [hitközséghez tartozó] paroĥano, [vallásos ember] religiulo, religiano, *mn* religiema
 *a pápa százezer hívó előtt mondott szentbeszédet: la papo predikis antaŭ cent mil fideluloj
 *ortodox hívó: ortodoksulo
 *világi hívó: laiko
 | **hívvi** *fn bibl* hívido
 | **hízás** *ld.* hízik
 *hízásra hajlamos: dikiĝema, gras/iĝ/ema
 | **hízékony** dikiĝema, gras/iĝ/ema
 | **hízeleg** **1.** *x* flati
 *hízeleg a főnökének: li flatas sian ĉefon
 *ki hízeleg, vagy megcsalt, vagy meg akar csalni: oni lekas la manon, sed celas la panon
 *mézes-mázás hangon hízeleg: flati per miela voĉo
 *ne hízelegj nekem, nem engedek: ne flatu al mi, mi ne cedos
2. *tr* [becézget] kaĵoli, karesi
 *a lány addig hízelt az apjának, míg az pénzt adott neki: la filino kaĵolis sian patron, ĝis li donis monon al ŝi
 *a macska hízelt a fiúnak: la kato karesis sin al la knabo
3. *tr* *átv* flati, tikli, karesi, leki
 *alávalóan hízeleg az urának: li lekas la manon al sia sinjoro
 *hízeleg a büszkeségének: tio karesas lian fieron
 | **hízélgés** *ld.* hízéleg
 *hízélgésével levesz a lábáról: lasi kapti sin de flato
 *hízélgéssel elér: elflati, elkaĵoli
 | **hízélgő** *mn* flata, *fn* flatanto, flatulo
 *érdemtelen hízélgő: malinda flatulo
 *hízélgő beszéd: flataĵo

*hízeltő rám nézve: estas flate por mi
 *hízeltő vélemény: flata opinio
 | **hízeltődik** *tr* [kedveskedve] kajoli, [hosszan] flatadi, *pej* lakei
 *a hízeltetés mögött mindig érdek lapul: *közm* ne ekzistas kareso sen interesoz
 | **hízik** **1.** *ntr* dikiĝi, grasiĝi
 *dagadtra hízik: trograsiĝi, pufgrasiĝi
 *hasra hízik: dikiĝi ĉe la ventro
 *jól hízik a malac: la porkido bone grasiĝas
 *tokára hízik: grasiĝi ĉe la mentono
2. *ntr* [vastagodik] dikiĝi
 *hízik a jég: la glacio dikiĝas
3. *ntr* *átv* kreski
 *hízik a büszkeségtől: kreski pro fiero
 *hízik a mája tőle: tio estas flato al lia hepato
4. *ntr* *átv* *pej* grasiĝi, dikiĝi
 *a mi munkánkon hízik: li grasiĝas per nia laboro
 *a mi zsírunkon hízik: li dikiĝas per nia graso
 | **híziki** *növ* hizikio [algefajta]
 | **hízilal** *tr* dikigi, grasiĝi
 *a zsíros ételek hizlalnak: grasaj manĝaĵoj grasigas
 *disznót hizlal: grasigi porkon
 *libát tömészel hizlal: kropoŝtopi anseron
 | **hízallda** porkobredejo, porkograsigejo
 | **hízalótó** fiŝbredejo, fiŝbreda lago
 | **hízóka** *növ* pingvikulo
 | **hízott** gras/igit/a
 *hízott sertés: grasigita porko
 | **hm!** **1.** *isz* hm! [bizonytalanság, zavar]
 *hm, akkor kezdjek?: hm, ĉu mi komencu?
2. *isz* hm! [figyelmeztetés jelenlétre]
 *hm, megjöttem, uram: hm! mi alvenis, sinjoro
3. *isz* hm! [megfontolás, ellenkezés]
 *hm, nem mondanám teljesen biztosra: hm! mi ne dirus tutcerte
 *kicsi, de hm!: malgranda prezo, sed granda pezo^z
 | **hmong** **1.** *fn* mjaŭo
2. *mn* *nyt* mjaŭa [hmn]
 | **hó**¹ [csapadék] neĝo, [csonthó] firmo
 *az örök hó birodalma: regiono de eternaj neĝoj
 *ellapátolja a havat a ház elől: forŝoveli la neĝon antaŭ la domo
 *eltakarítja a havat az útról: senneĝigi la vojon
 *frissen esett hó: freŝe falinta neĝo
 *jegesedő hó: nevajo
 *hol van már a tavalyi hó?: estas for kiel pasintjara neĝo
 *hull a hó: la neĝo falas, neĝas
 *olvad a hó: la neĝo degelas
 *olvadt hó: degelaĵo
 *pelyhekben hull a hó: la neĝo falas per flokoj
 | **hó**² [hónap] monato
 *aratás hava: mesidoro [jún. 19. – júl. 18.]
 *dér hava: frimero [nov. 21 – dec. 20.]
 *eső hava: pluviozo [jan. 20-febr. 18.]
 *folyó hó tizedikén: la dekan de la kuranta monato
 *gyümölcs hava: fruktidoro [aug. 18 – szept. 16.]
 *hó eleje: monatkomenco
 *hó hava: nivozo [dec. 21 – jan. 19.]
 *hó vége: monatfino
 *hőség hava: termidoro [júl. 20. - aug. 18.]
 *köd hava: brumero [okt. 22 – nov. 21.]

*rét hava: prerialo [máj. 20 – jun. 19.]
 *sarjadás hava: ĝerminalo [márc. 21 – ápr. 19.]
 *szél hava: ventozo [febr. 19 - márc. 20.]
 *szüret hava: vendemiero [szept. 22 - okt. 21.]
 *virágzás hava: florealo [ápr. 20 – május 19.]
 | **hó!** **1.** *isz* ho!
 *hó, hiszen ez csodálatos!: ho, tio estas ja mirinda!
 *hó rukk!: ho rukk!
2. [módosító szó] he!
 *hej hó, megjöttem!: he ho, jen mi alvenis
 *hó, ki van ott?: he, kiu estas tie?
3. [megállító szó] prut!, tpr!, [terelő szó] hot!, hoto!
 *hó, Bimbó, balra!: hot! Burĝono, maldekstren!
 *hó, lovacskáim!: tpr!, ĉe valetoj miaj!
 | **hóakadály** neĝduno, neĝbaro
 | **hobbi** hobio, ŝatokupo
 *a hobbiának szenteli magát: fordoni sin al sia hobio
 *a horgászás a hobija: fiŝado estas lia ŝatokupo
 | **hobbiúzó** hobia
 *hobbiúzó foglalatosság: hobia okupo
 | **hóbort** **1.** [rögeszme] manio
 *nagyási hóbort: megalomanio
2. [különőség] ekstravaganco
3. [szeszély] kapricio
 *megvannak a hóbortjai: havi siajn kapricojn
 | **hóbortos** ekstravaganca, kaprica, ekscentra
 *hóbortos alak: ekstravaganculo, lunatiko
 | **hochdeutsch** *ld.* felnémet
 | **hócipó** galoŝo
 | **hócsalán** *növ* ramio
 | **hócsuklya** baŝliko
 | **hócsuszamlás** lavango
 | **hód** *áll* kastoro
 | **hodály** **1.** ŝafejo, ŝafostalo
2. *átv* homstalo
 *micsoda nagy hodály ez!: kiel granda homstalo ĝi estas!
 | **hódeszka** neĝtabulo
 | **hódeszkázik** *ntr* neĝtabuli
 | **Hodgkin** *orv* [Thomas] Hoĝkino
 *Hodgkin-kór: hoĝkina malsano
 | **hódít** *tr* konkeri, almiliti
 | **hódítás** **1.** [cselekmény] konker/ad/o
2. [eredmény] konker/aĵ/o
 *Gallia Caesar hódítása volt: Gaŭlio estis la konkero de Cezaro
 | **hódító** **1.** *mn* konker/ant/a
2. *fn* konkeranto, konkerinto
 *a hódítók kirabolták a várost: la konkerintoj pirabis la urbon
 *viking hódítók: vikingaj konkerantoj
 | **hodográf** *ld.* menetíró
 | **hódol** **1.** subigi sin, submeti sin, *ntr* subigi, submeti
 *a város hódolt a töröknek: la urbo submetis sin al la turkoj
2. *ntr* *átv* omaĝi, adorkliniĝi, *tr* kultu
 *a város hódol híres szülöttjének: la urbo omaĝas al sia fama naskito
 *a zsidók bálványoknak hódoltak: la judoj adorkliniĝis al idoloj
 *Bacchusnak hódol: *átv* is omaĝi al Bakĥo, bakĥi
 *szenvédélyének hódol: dediĉi sin al sia pasio
 *több istennek hódolnak: kultu plurajn diojn
 | **hódolat** **1.** respekto, omaĝo, kulto

2. *átv* komplemento

*hódolatom, kisasszony!: mia komplemento, fraŭlino!

| **hódoló** **1.** *mn* submetiĝa, subiĝa

*hódoló követség: submetiĝa delegacio

2. *fn* [csodáló] admiranto, [udvarló] amindumanto,

[rajongó] fano, fanatikulo

*kedvtelésnek hódoló: hobiulo

| **hódoltság** okupacio, [terület] okupacia teritorio, okupaciejo

*a török hódoltság idején: dum la turka okupacio

| **hodométer** *ld.* menetútmérő

| **hóeke** neĝoplugilo

| **hóember** neĝohomo, neĝulo

| **hóesés** neĝado, neĝofalo

| **hófajd** *ld.* fajd

| **hódpatkány** *áll* miokastoro, kojpo, kastororato

| **hódpézsmá** *gysz* kastoreo

| **hódszír** *ld.* hódpézsmá

| **hófehér** neĝoblanka

| **Hófehérke** Neĝulino, Neĝblankulino

| **hófogó** kontraŭneĝa ŝirmilo

| **hófogó rács** kontraŭneĝa krado

| **hófödte** neĝkovrita

| **hófúvás** **1.** neĝblovado

2. [hóakadály] neĝduno

*méteres hófúvások: metroaltaj neĝdunoj

| **hógolyó** neĝbulo

*hógolyót gyúr: buligi neĝon, knedi neĝbulon

| **hógolyózik** ĵeti neĝbulojn, *ntr* neĝbul/um/i

| **hogy**¹ **1.** *hsz* [hogyan?] kiel *l.m.* hogyan

*hogy vagy?: kiel vi fartas?

2. *isz* kiel

*hogy merészelsz?: kiel vi aŭdacas?

*hogy sajnálom!: kiel mi bedaŭras!

*hogy volt!: bis!

3. [kérdő mód] kiel

*isten tudja, hogy: dio scias, kiel

*hogy, hogy nem, elveszett: kiel, kiel ne, ĝi perdiĝis

*mikor hogy: kiam kiel

| **hogy**² **1.** [kötőszó] ke

*egy hétre rá, hogy megjött: semajnon poste, ke li alvenis

*javasolom, hogy: mi proponas, ke

*meglepett, hogy nyertem: surprizis min, ke mi gajnis

*mi történt vele, hogy sír?: kio okazis al ŝi, ke ŝi ploras?

2. [célhatározói kötőszó] por, [különböző alanyok] por ke

*azért dolgozom, hogy jó legyen a családnak: mi laboras, por ke la familio bone vivu

*tanul, hogy tudjon: li lernas, por scii

3. [kérdő mellékmondai kötőszó] ĉu, kiu, kiel...

*érdeklődöm, hogy megjött-e már: mi interesiĝas, ĉu li jam alvenis

*kérdézd meg, hogy ki jött: demandu, kiu alvenis

*nem tudom, hogy mikor érkezem: mi ne scias, kiam mi alvenos

| **hogy**³ **1.** [óhaj] ke

*hogy a fene egye meg!: ke pesto lin ronĝu!

*hogy az ördög vinné el!: ke diablo lin prenu!

*hogy úgy mondjam: por tiel diri

2. [megerősítés] ke

*nem csak hogy: ne nur, ke

*persze hogy: kompreneble, ke

| **hogyan** **1.** [mód] kiel?, kiamaniere?

*hogyan gondolod?: kiel vi pensas?

*ugyan hogyan?: [hangsúlyos] kiele ja?

2. [állapot] kiel?

*hogyan érzi magát a beteg?: kiel la malsanulo fartas?

3. [mennyiség] kiom?

*hogyan fizet a búza?: kiom oni donas por la tritiko?, por kiom la tritiko vendiĝas?

*hogyan mérik a bort?: por kiom oni vendas la vinon?

4. [felkiáltás] kiel!

*hogyan, csak ennyi pénz!: kiel, nur tiom da mono!

*hogyan is tehetted!: kiel vi povis tion fari!

*hogyan megszépültél!: kiel vi beligi!

5. [függő, vonatkozó] kiel

*hallom, hogyan nyög: mi aŭdas, kiel li ĝemas

*tudja a módját, hogyan: scii la arton, kiel

6. *fn* kielo, maniero

*a halfogás hogyanja: kielo/maniero de fiŝkaptado

| **hogyha** se

*hogyha enyém lehetnél!: ho, se vi fariĝus la mia!

| **hogyhogy?** [nyomatékosító kérdés] kiale? pro kiu diablo?

*hogyhogy nem jössz velünk?: kiale vi ne venos kun ni?

| **hogyisne!** **1.** [elutasítás] tute ne!, neniel ja!, por nenio ja!, por nenio en la mondo!

*add nekem! hogyisne!: donu ĝin al mi! neniel ja!

2. [hogyne] kial ne?, kiel ne!, jes ja!

*elmennél? hogyisne mennék!: ĉu vi irus? kial ne mi irus?

| **hogylét** farto

*érdeklődött a hogyléted felől: li interesiĝis pri via farto

| **hogyne!** **1.** [igenlő] ho jes, kompreneble

*ĉu vi havas emon por tio? ho jes!

2. [tagadó] kial ne?, kiel ne?, jes ja!, tamen jes!

*nem látod? hogyne látnám!: ĉu vi vidas ĝin? kial ne?/jes ja!

3. [nyomatékos igen] ho jes! jes ja!, certe ja!, tutcerte!, nepre!

*ĉu ĝi plaĉas al vi? ho jes!

| **hogyse** *ld.* mintsem, semhogy

| **hóhatár** neĝlimo

| **Hohenstaufenek** *tört* Hohenstaŭfoj

| **Hohenzollernek** *tört* Hohencolernoj

| **hóhér** ekzekutisto

*egy vágással lefejezte a hóhér az elítéltet: per unu hako la ekzekutisto senkapigis la kondamniton

| **hohó!** **1.** [figyelemfelkeltés] he ho!, hola!

2. [megállítás] he halt!, [állatnál] he prt!, he trp!

3. [ellenvélemény] ho ne!

4. [meglepődés] ho ha!, ho ho!

| **hojsza** *áll* procelario, ŝtormobirdo

*hojszák és vészmadarak: procelariedoj

| **hóka** **1.** kapmakula

*hóka ló: kapmakula ĉevalo

2. [sápadt] pala, falva

| **hokedli** tabureto

| **hoki** hokeo *l.m.* gyeplabda, jégkorongozás

| **hokibot** *ld.* hokiütő

| **hokilabda** hokepilko

| **Hókirálynő** Neĝa Reĝino

| **hokiütő** hokeilo, hokebatilo

| **hokizik** *ntr* hokei

| **Hokkaidó** *geo* Hokajdo

| **hokkaidótök** *ld.* gesztenyetök

| **hokkó** *áll* krakso

*fekete hokkó: tufkrakso
 *púpos hokkó: granda krakso
 | **hókotró** neĝforigilo
 | **hókristály** neĝokristalo
 | **hókunyhó** iglo, neĝkabano
 | **hókupac** neĝamaso
 | **hókusz-pókusz** *hgut* hokuspokus
 | **hol 1.** [kérđó] kie?
 *hol jár az eszed?: kie vagas viaj pensoj?
 *hol laksz?: kie vi loĝas
 2. [vonatkozó] kie
 *nem tudom, hol van: mi ne scias, kie li estas
 *nincs hol laknom: ne estas loko, kie mi loĝu
 *ott, hol senki sem jár: tie, kie neniú iras
 3. [határozatlan] kie
 *üljeteĝ le, ki hol tud: sidiĝu, kiu kie povas
 4. [páros] hol...hol...: jen...jen...foje.../ali/foje, ĉu...ĉu...
 *a kislány hol sírt, hol meg nevetett: la knabino jen ploris, jen ridis
 *hol az egyik, hol a másik fizet: foje unu, foje la alia pagas
 *hol, hol nem: ĉu tie, ĉu ĉi tie
 *hol volt, hol nem volt: ĉu estis, ĉu ne estis
 | **hólabda** neĝbulo, neĝopilko
 | **hólabdával** ĉenletero
 | **hólánc** neĝoĉeno
 | **hold¹ 1.** [mellékbolygó] luno, /natura/ satelito
 *a Jupiter holdjai: la lunoj de Jupitero
 *fogyó hold: malkreskanta luno
 *növekvő hold: kreskanta luno
 *telik és fogy a hold: la luno pleniĝas kaj malpleniĝis
 2. [a Föld holdja] Luno
 *a Hold a Föld körül kering: Luno rivoluas ĉirkaŭ Tero
 *a Hold a Föld mellékbolygója: Luno estas satelito de Luno
 *a Hold fázisai: fazoj de Luno
 *holdra száll: surluniĝi
 3. [mesterséges] arta/artefarita satelito, sputniko
 4. [holdfény] luno, lunlumo
 *a hold besütött az ablakon: la luno enbrilis tra la fenestro
 *a hold szarvai: kornoj de la luno
 *felhők takarták el a holdat: nuboj vualis la lunon
 5. [ló homlokán] lunmakulo
 6. [korcsolyázás] lunfiguro
 | **hold²** akreo
 *angol hold: angla akreo [40 ár]
 *francia hold: arpentó [34-51 ár]
 *kataszteri hold: katastra akreo
 | **holdaéska** [kőrmön] duonluno, luneto
 | **holdas 1.** lunluma
 *holdas éjszaka: lunluma nokto
 2. [ló] lunmakula
 3. [zászló] kun duonluno
 *holdas zászló: flago kun duonluno
 | **holdascson** *anat* lunato
 | **holdcsont** *ld.* holdascson
 | **holderőd** *kat* duonluno
 | **holdév** lunjaro
 | **holdfázis** lunfazo
 | **holdfény** lunlumo, lunbrilo, lunhelo, lunklaro
 *sápadt holdfény: pala lunlumo
 | **holdfogyatkozás** luneklipso
 *részleges holdfogyatkozás: parta luneklipso

| **Hold-gyűrű** *csill* luna halo
 | **holdhal** *áll* molao, lunfiŝo
 *holdhalfélék: molaedoj
 | **holdhónap** lunacio, sinodika monato, lunmonato
 | **holding** *gazd* holdingo, holdinga kompanio
 | **holdkorong** lundisko
 | **holdkóros** *fn* somnambulo, *ex* lunatiko
 | **holdkórosság** somnambulismo
 | **holdkő** *ásv* lunŝtono
 | **holdkráter** luna kratero
 | **holdmag** *növ* menispermo, lunsemo
 | **holdnegyed** lunkvarono
 | **holdpálya** lunorbító
 | **holdrakéta** lunraketo
 | **holdsarló** lunarko
 | **holdszám** epakto
 | **holdtányér** lundisko
 | **holdtenger** *csill* maro
 | **holdtölte** plenluno
 | **holdudvar** luna halo, areolo de luno
 | **holdvilág** lunlumo
 *hazudik, mint a holdvilág: mensogi kiel funebra parolo^Z
 | **holdvilágképű** rondvizaĝa, lunvizaĝa
 | **holdviola** *növ* lunario, judasmono, judasmonero
 | **hólé** neĝakvo, degelajo
 | **hólepel** neĝmantelo, neĝotapiŝo
 | **hómaró** neĝofrezilo
 | **hollá!** hola!
 *hollá, Péter, gyere ide!: hola, Petro, venu ĉi tien!
 | **holland 1.** *fn* nederlandano
 2. *mn nyt* nederlanda [nl], *ritk* batava
 | **Holland** *geo* Holando
 *Dél-Holland: Sud-Holando
 *Észak-Holland: Nord-Holando
 | **hollandi 1.** *fn* holandano
 *bolygó hollandi: vaganta holandano
 2. *mn* holanda
 | **Hollandia** *geo pol* Nederlando [NL]
 | **hollandiai 1.** *fn* nederlandano
 2. *mn* nederlanda
 | **hollét** restadejo, troviĝejo, trovloko
 *senki sem ismeri a hollétemet: neniú konas mian restadejon
 | **holló** *áll* korako, /granda/ korvo
 *a holló károg: la korvo grakas
 *holló a hollónak nem vájja ki a szemét: *közm* korvo al korvo okulon ne pikas^Z
 *ritka, mint a fehér holló: malofta kiel blanka korvo
 | **hollóbogár** *áll* korvoskarabo
 *pirosnyakú hollóbogár: ruĝflavdorsa korvoskarabo
 | **hollócsőrcsont** *anat* korakoida ostó
 | **hollócsőrnyúlvány** korakoida proceso
 | **hollófekete** korvonigra
 | **hollóorrnyúlvány** *ld.* hollócsőrnyúlvány
 | **Hollywood** *geo film* Holivudo
 | **holmi 1.** *fn* aĵo, io, sako kaj pako
 *apró holmi: aĵeto
 *csomagold be minden holmid: paku ĉion vian
 *csupa ócska holmi: nuraj eluzitaj aĵoj
 *értékes holmi: valorajo, io valora
 *értéktelen holmi: malvalorajo, senvalorajo
 *eszperantó holmi: esperantaĵo

*használatatlan holmi: neuzeblaĵo, fatraso
 *hasznos holmi: utilaĵo
 *idegen holmi: fremdaĵo
 *kidobott holmi: elĵetaĵo
 *ócska holmi fatraso
 *saját holmi: siaĵo
 *szedd a holmidat: prenu vian sakon kaj pakon
2. *mn* ia, iaspeca, ajna
 *holmi apróság: iaspeca bagatelaĵo
 *holmi mindentudók ne akarjanak nekem tanácsot adni: ajnaj ĉiosciuloj ne volu doni al mi konsilojn
 *több vagyok holmi közemberről: mi estas pli ol ajna popolano
 | **holmium** *kém* holmio [Ho]
 | **holmiumklorid** *kém* holmia klorido
 | **holnap** **1.** *hsz* morgaŭ
 *amit ma megtehetsz, ne halaszd holnapra: *közm* faru hodiaŭ, kion vi povas – morgaŭ vi eble okazon ne trovos^Z v. ne prokrastu ĝis morgaŭ, kion vi povas fari hodiaŭ^Z
 *holnapi nap: morgaŭa tago, morgaŭo
 *holnaptól fogva: ekde morgaŭ
 *jössz holnap?: ĉu vi venos morgaŭ?
 *ne gondoldj a holnappal: ne zorgu pro la morgaŭa tago
3. *fn* [jövő] morgaŭ/o/
 *a holnap a fiataloké: la morgaŭ/o/ apartenas al la junuloj
 *nem tudni, mit hoz a holnap: sorto ofte alsendas, kion oni ne atendas^Z
 *senkinek sincs a holnap a homlokára írva: *közm* neniu scias, kio morgaŭ lin trafos^Z v. sorto ofte alsendas, kion oni ne atendas^Z
 | **holnapután** postmorgaŭ
 *holnapután kiskedden: en la trijaŭda semajno
 | **holocén** *geo* holoceno, *ex* aluvio
 | **holoéder** *ásv* holoedro
 | **Holofernes** *bibl* Holoferno
 *Judit és Holofernes: Judito kaj Holoferno
 | **holográfia** *fot* holografio
 | **hologramm** *fot* hologramo
 | **holokausz** **1.** [égő áldozat] holokaŭsto
2. *tört* Holokaŭsto, *ritk* Ŝoaho
 | **holokauszttagadó** kontestanto de la Holokaŭsto
 | **holokinetikus** *tud* holokinetika
 | **holomorf** *mat* holomorfa
 | **holomorfizmus** *mat* holomorfo
 | **holott** kvankam
 | **Holstein** *geo* Holstinio
 | **holt** **1.** *mn* mort/int/a, malviva, senviva
 *Gogol Holt lelkek c. regénye: la romano Malvivaj animoj de Gogol
 *holtában is hű maradt: ŝi restis fidela ĝis trans la tombo
 *holtan esett össze: li falis mortinta
 *holtig tanul az ember: *közm* por sperto kaj lerto ne sufiĉas eterno^Z
 *holtomiglan-holtodiglan: ĝis mia kaj via morto
2. *mn* *átv* morta, malviva, neaga
 *hamvában holt: mortnaskita
 *holt betű: malviva litero
 *holt nyelv: morta lingvo
 *holt szeton: morta/malviva sezono, ekstersezono
 *holt tőke: neaga/neproduktiva kapitalo
 *holt víz: morta akvo
3. *fn* mortinto, malvivulo, senvivulo

*a holtakat imádjuk, az élöket gyalázzuk: *közm* vivanton ni malhonoras, mortinton ni adoras^Z
 *a holtak birodalma: regno de la mortintoj
 *a holtak feltámadása: relevationo de la mortintoj
 *élők és holtak: vivantoj kaj mortintoj
 *holtak hazája/országa: *bibl* Ŝeolo
 *holtakról jót vagy semmit: *közm* pri mortintoj nenion krom bonan
 *holtak városa: *ép tört* nekropolo
 *holtá nyilvánították: oni deklaris lin mortinto
 | **holtág** morta riverbrako
 | **holtbiztos** tutcerta, absolute certa, certa kiel duoble du kvar^Z
 | **holtfáradt** mortlaca, fallaca, hunde laca
 | **holtfuvardíj** *hajó* senŝarĝa kargo
 | **holtidő** morta tempo, neaga tempo
 | **holtjáték** *tech* ludo
 | **holtkéz** *gazd* morta mano
 | **holtközösség** *biol* *ásv* mortkunularo
 | **holtpont** *fiz* *átv* is morta punkto, mortopunkto
 *holtpontra jut: veni al morta punkto
 *kilendítette az ingát a holtpontról: li elsvingis la pendolon el la morta punkto
 | **holtreszeg** morte/ĝiskole/ĝisfale ebria
 | **holtsúly** **1.** *tech* balasto, morta pezo
 *holtsúllyal terhel: balasti
 *leveszi a holtsúlyt: senbalastigi
2. [önsúly] mempezo
3. [vágott állatnál] neta pezo
 | **holtteher** morta ŝarĝo
 | **Holt-tenger** *geo* Morta Maro
 | **holttér** morta spaco
 | **holttest** kadavro, mortintaĵo
 *holttestet kihantol igazságügyi vizsgálat céljából: elterigi kadavron por justica esploro
 | **holtvágány** **1.** *vsút* saktrako
2. *átv* sakstrato
 *holtvágányra jut: veni en sakstraton
 | **holtverseny** sendecida konkurso, konkurso kun egalstato
 | **holtvíz** *hajó* morta tajdo
 | **holtzóna** *távk* saltodistanco
 | **hólyag** **1.** *ált* veziko, [folyadékgyülem] bullo, [ciszta] cisto, kisto, [vízhólyag] blazo, [pörsenés] flikteno
 *gennyes hólyag: pustulo
2. [húgyhólyag] urinveziko, urina veziko
 *hólyagot megkatéterez: kateteri vezikon
3. [buborék] bobelo, aerveziko
4. *átv* *pej* melonkapulo, napokapulo
 *felfújta hólyag: sinpufiga melonkapulo
 | **hólyagablak** vezikfenestro
 | **hólyagcsa** *anat* veziketo
 | **hólyagcseresznye** *ld.* földicseresznye
 | **hólyagcsíra** *biol* blastulo
 | **hólyagféreg** *ld.* galándeféreglárva
 | **hólyagfű** *ld.* hólyagos habszegfű
 | **hólyaggyulladás** *orv* cistito
 | **hólyaghurut** cistito, vezika kataro
 | **hólyaghúzó** epispastika, vezikiga
 *hólyaghúzó flastrom: vezikplastro
 *hólyaghúzó gáz: *kat* vezikiga gaso
 | **hólyagmedúza** *áll* fizalio, portugala militŝipo
 | **hólyagocska** **1.** *anat* veziketo

2. növ pustulo

| **hólyagoslábúak** *áll* tizanopteroj, fisopieduloj, franĝoflugiluloj

| **hólyagosodik** vezikiĝi, kovriĝi per vezikoj

| **hólyagpáfrány** *ld.* hólyagharaszt

| **hólyagsérv** *orv* cistoceleo

| **hólyagtükrözés** *orv* cistoskopio

| **hólyagzik** *ld.* hólyagosodik

| **holyva** *áll* stafilino

*holyvafélék/holyvák: stafilinedoj

*aransújtásos holyva: ora-stria stafilino

*büzös holyva: fiodora stafilino

*dögész holyva: griza stafilino

| **homály** **1.** malhelo, obskuro, malklaro, [szürkületi] krepusko

*esti homály: vespera krepusko

2. *átv* malhelo, obskuro, ombro, vualo, [titok] arkanó

*a feledés homálya borítja: la vualo de forgeso kovras ĝin

*homályban marad: resti en ombro

*homály fedi: ombro kovras ĝin

| **homályos** **1.** malhela, obskura, ombra, duonluma

2. [átlátszatlan] opaka, netravidetbla

*homályos üveg: opaka vitro

3. *átv* malklara, nebula, obskura, netravidetbla,

[többféleképpen értelmezhető] sibila

*homályosan fejezi ki magát: li esprimas sin malklare

*homályos beszéd: sibila parolo

*homályos célzások: malklaraj aludoj

*homályos magyarázatok: nebulaj klarigoj

*homályos ügy: obskura afero

| **homályosít** **1.** *tr* malheligi, malklarigi, ombrigi

2. *tr* [matt-tá tesz] malbriligi, senbriligi

| **homályosság** **1.** malheleco, obskureco, mallumeco, ombreco

2. *átv* malklareco, neklareco, nebuleco

| **homár** *áll* omaro

*homárfélék: omaredoj

| **homaranizmus** *eo* homaranismo [humanitarius vallási-politikai nézetrendszer]

*a homaranizmus híve: homarano

| **hombár** **1.** [láda] grenkesto, grenujo

2. [épület] grenejo

| **home** *inf* hejmo

Home-billentyű: *inf* hejmen-klavo

| **homeomorf** *mat* homeomorfa

| **homeomorfizmus** *mat* homeomorfio

| **homeopatikus** *ld.* hasonszervi

| **homeosztatikus** *biol öko* homeostata

*homeosztatikus készülék: homeostatilo

| **homeosztázis** *biol öko* homeostato *l.m.* egyensúlyi állapot

| **homeotikus** *biol* homeota

*homeotikus gén: homeota geno

| **homer** *bibl* homero [gabonamérték]

Homérosz *ir* Homero

*a jó Homérosz is szunyókál olykor: foje ankaŭ Homero ekdormas

*homéroszi eposzok: homeraj epopeoj

*homéroszi jelző: homera epiteto

*homéroszi kacaj: homera rido

| **hómező** neĝokampo

| **hómunkás** senneĝigisto

| **homilia** *kr* homilio [bibliai ihletésű szentbeszéd]

| **hominizál** *tr gaszt* homizi [tejet az emberi tejhez hasonlóvá alakít]

| **homlok** frunto

*a homlokára van írva: tio estas skribita al li sur la frunto

*csapott homlok: retroklina frunto

*dörzsöli a homlokát: froti al si la frunton

*homlokán találta el a filiszteust: li trafis la filiŝton en lian frunton

*homlokára üt: frapi al si la frunton

*homlokát gondok árnyékolják: lian frunton ombra zorgoj

*homlokát ráncolja: sulki la frunton

*homlokon csókol: kisi iun sur la frunto

*izzadság gyöngyözik a homlokán: ŝvito perlas sur lia frunto

*káini bélyeg van a homlokán: havi kainan sigelon sur la frunto

*letörli homlokáról az izzadságot: deviŝi la ŝviton de la frunto

| **homlokárbóc** *hajó* busprito

| **homlokcsapág** piedlagro, frunta lagro

| **homlokcsont** fruntosto

| **homlokderékszár** *hajó* bumbusprito

| **homlokdudor** frunta tubero

| **homlokegyenest** diametre, diagonale, rekte

*homlokegyenest ellentétes: rekte mala, diametre/diagonale kontraŭa

| **homlokfal** *ép* ŝildmuro

| **homloki** *anat* frontala

| **homlokív** *ép* arkivolto

| **homlokmaró** *tech* fruntofrezilo

| **homlokmoréna** fronta moreno

| **homlokrész** **1.** frontoflanko, antaŭo, antaŭaĵo

*épület homlokrésze: fronto de konstruaĵo

2. [érmén] fronto

| **homloküreg** fruntosta/fruntala sinuso

| **homloküreg-gyulladás** fruntosta/fruntala sinusito

| **homlokszát** *ép* fasado, fronto [szabad térre néző épületoldal]

*a székesegyház déli homlokszata: la suda fasado de la katedralo

| **homodiszperz** *kém* unudispersa

| **homofon** **1.** *fn nyt* homofono *l.m.* azonos alakú morféma

2. *mn nyt* homofona

| **homofonikus** *ld.* homofon **2**

| **homogén** **1.** *ált tud* homogena

*homogén anyag: homogena substanco

*homogén lakosság: homogena loĝantaro

2. *mat* kvadrata, homogena

*homogén polinom: homogena polinomo

*homogén reláció: interna rilato

| **homogénez** *tr* homogenigi

| **homogenizál** *ld.* homogénez

| **homográf** *nyt* homografo

| **homografikus** *nyt* homografa

| **homoioterm** *ld.* melegvérű

| **homoiusziosz** *ld.* hasonló lényegű

| **homoiusion** *ld.* hasonló lényegű

| **homok** sablo

*durva homok: gruzo

*finom homok: delikata sablo

*homokba dugja a fejét: ŝovi la kapon en sablon

*homokból fon ostort: tordi ŝnurojn el sablo^z
 *homokra épít: konstrui sur sablo
 | **homokbánya** sablejo, sablominejo
 | **homokbucka** duno
 | **homokdomb** sablomonteto
 | **homokdúne** sabloduno
 | **homokforma** *koh* sablomuldilo
 | **homokfutó** kaleŝeto
 | **homokfürdő** *tech* sablobano
 | **homokgödör** sablokavo
 | **homokhúr** *növ* arenario
 *homokkal borított: sablokovrita
 *homokkal hint/szór: sabli, sabloŝuti
 | **homokkő** *ásv* sabloŝtono, sablopetro
 *harmadkori homokkő: terciara sabloŝtono
 | **homokláda** *vsút* sablujo, sablokesto
 | **homoklakó** *áll* sabloviva
 | **homokliliom** anteriko
 | **homoknád** *növ* amofilo
 *európai homoknád: borda amofilo
 | **homokoló** *vsút* sablojetilo, sabloŝutilo
 | **homokóra** **1.** sablohorloĝo
 | **homokos** sabla, sabloza, sabloplena, sablokovrita
 *homokos folyófenék: sabla riverfundo
 *homokos út: sabla vojo
2. *biz* [homoszexuális] malgea, samema, samama
 | **homokozik** *ntr* sablumi
 | **homokozó** sablumejo
 | **homokozóforma** *jték* sabloformujo, sablomuldilo
 | **homokpad** sablobenko, sablorifo, sablajo
 | **homokrómia** *áll* homokromio
 | **homokromizmus** *ld.* homokrómia
 | **homoksivatag** sablodezerto
 | **homoksüti** *jték* sablokuko
 | **homokszem/cse/** sablero, sablograjno
 | **homokszínű** sablokolora, sabloflava
 | **homokszürke** sablogriza
 | **homoktalaj** sabla grundo
 | **homoktölcsér** sabla trombo
 | **homoktövis** *növ* hipofeo, mardorno
 *kárpáti homoktövis: ramnoida hipofeo, rokobero
 | **homoktúrázás** *geo* sabloondo
 | **homokvár** sablokastelo
 | **homokvihar** sabloŝtormo
 | **homokvitorlázás** sablovelado
 | **homokzátony** *ld.* homokpad
 *homokzátonyra fut: sursablígi
 *torkolati homokzátony: barsablajo
 | **homokzsák** sablosako
 | **homológ** *biol kém* homologa
 *homológ jelleg: homologeco
 *homológ kromozómák: homologaj kromosomoj
 *homológ sor: homologa serio
 | **homológia** *tud* homologio, homologeco
 | **homologikus** *mat* homologa
 *homologikus algebra: homologa algebro
 | **homomorf** *tud* homomorfa
 | **homomorfizmus** *tud* homomorfo
 *vektor-homomorfizmus: vektora homomorfo
 | **homonima** *nyt* homonimo *l.m.* azonos alakú szó
 | **homonímia** *nyt* homonimeco
 | **homoousziosz** *ld.* egylényegű

| **homepeptid** *kém* homepeptido
 | **homopoláris** *tech* kontinupolusa
 *homopoláris gép: kontinupolusa generato
 | **homopolimer** *kém* homopolimero
 | **homopoliszacharid** *kém* homopolisakarido
 | **homorít** **1.** *tr* konkavigi, fari konkava
2. *tr* [testet] refleksi, retrofleksi
 | **homorú** **1.** konkava, kaveca
 *homorú tükör: konkava spegulo
 *kétszer homorú: dukonkava
2. *mat* konkava, *ritk* transobtuza, superstreĉita
 | **homorúszőg** konkava angulo
 | **homorúvéső** *tech* guĝo, foldoĉizilo
 | **homoszexuális** **1.** *mn* samseksama, samseksama, *biz* geja
 *homoszexuális felvonulás: geja parado
 *homoszexuális hajlam: samseksamo
 *homoszexuális hajlamú: samseksama, samseksama, *biz* geja
2. *fn* samseksamulo, samseksamulo, *biz* gejo, *ex ne* invertito, [nő] samseksamulino, samseksamulino, lesbanino, sapfismulino
 | **homoszexualitás** samseksamo, samseksamo, *biz* gejejo
 *férfi homoszexualitás: vira samseksamo, *ex* uranismo, viradulto, invertito
 *női homoszexualitás: virina samseksamo, sapfismo, lesbanismo, *ex* tribadismo
 | **homoszintaktikai** *nyt* samforma
 *homoszintaktikai szerkezetek: samformaj strukturoj
 | **homotécia** *ld.* középpontos hasonlóság
 | **homotetikus** *ld.* középpontosan hasonló
 | **homotóp** **1.** *fn mat* homotopo
2. *mn mat* homotopa
 | **homotópia** *mat* homotopio
 | **homoiouosziosz** *ld.* hasonló lényegű
 | **homouision** *ld.* egylényegű
 | **homoiusion** *ld.* hasonló lényegű
 | **homozigóta** *biol* homozigoto
 | **homunculus** homunkulo, kvazaŭhomo
 | **homunkulusz** *biol* homunkulo
 | **hon** hejmlando, patrolando, patrujo
 | **hón** *ld.* hónalj
 *hóna alatt viz: porti subbrake
 | **hónalj** akselo, subbrako
 | **hónaljárók** *anat* aksela kavo
 | **hónaljbagyma** *növ* bulbilo
 | **hónaljrügy** aksela burĝono
 | **hónaljszörzet** akselharoj
 | **honállomás** *vsút* hejmostacio
 | **Honan** *geo pol* Henano [CN]
 | **hónap** monato *l.m.* hó²
 *a hónap végén: monاتفine
 *a hónap végétől kezdve: de post la monato
 *a következő hónapban: en la sekva monato, sekvamonate
 *a múlt hónapban: en la pasinta/lasta monato, lastmonate
 *csillagászati/sziderikus hónap: stela/sidera monato
 *ebben a hónapban: en ĉi tiu monato, ĉi-monate
 *elutazott három hónapra: li forvojaĝis por tri monatoj
 *hónap eleje: monatkomenco, monateko
 *hónapról hónapra: de monato al monato
 *január hónapban: en la monato januaro
 *két hónapig tart: ĝi daŭras du monatojn
 *két hónappal korábban: du monatojn pli frue

*minden hónapban: en ĉiu monato, ĉiumonate
 *naptári hónap: kalendara monato
 *r-betűs hónapok: *gaszt* ro-monatoj [osztrigaevés ideje]
 *szinódikus hónap: luna monato, sinodika monato
 | **Honduras** *geo pol* Honduro [HN]
 *Hondurasi-öböl: *geo* Hondura Golfo
 | **honfitárs** hejmlandano, samlandano, kunlandano, sampatrujano, samregnano
 | **honfoglalás** *tört* patrujokupo, patrujpreno, landkonkero, setlo en la patrujo
 | **Hongkong** *geo pol* Honkongo [CN]
 | **honi** hejmlanda, patrolanda, ĉi-landa, enlanda
 | **Honiara** *geo* Honiaro
 | **honlap** *inf* hejmpaĝo, frontpaĝo, *biz* ekpaĝo, hejmo
 | **honnan** **1.** [kérdő] de kie?
 *honnan jön a zaj?: de kie venas la bruo?
2. [vonatkozó] de kie
 *ki honnan jött: kiu de kie venis
 *van, honnan vegyem a pénz: ekzistas loko, de kie mi prenu monon
 | **honol** **1.** *ntr* hejmi, loĝi
2. *ntr* regi, kuŝi
 *csend honolt a teremben: silento regis en la ĉambro
 *kőd honol a tájon: nebulo kuŝas sur la pejzaĝo
 | **Honolulu** *geo* Honolulu
 | **honorál** **1.** *tr* [díjaz] honorarii
 *a regényt tíz arannyal honorálták: la romanon oni honorariis per dek ormoneroj
2. *tr* [értékel] alte taksi
 *honorálták a segítséged: oni alte taksis vian helpon
3. *tr* [meghálál] danki, rekompenci
 *majd honorálok a szívességedet: mi rekompencos vin por la komplezo
 | **honorárium** honorario *l.m.* tiszteletdíj
 *honoráriumot fizet az írónak: honorarii la verkiston
 | **Honorátusz** Honorato [utónév]
 | **Honória** Honoriino [utónév]
 | **Honóriusz** Honorio [utónév]
 | **honos** **1.** *mn biol* hejma, indiĝena, enhejmiĝinta
 *csak Magyarországon honos növények és állatok: plantoj kaj bestoj hejmaj nur en Hungario
2. *fn* civitano, regnano, ŝtatanano, [helyi lakos] lokano, loksíduló
 *külföldi honos: eksterlanda civitano
 | **honosít** **1.** *tr* naturalizi, ŝtatanigi, civitanigi, regnanigi, [nemzethez] naciánigi
 *külföldi magyarokat honosít: naturalizi eksterlandajn hungarojn
2. *tr* [pl. diplomát] ekvivalentigi, naturalizi, [szokást] enkonduki, enmodigi
 *diplomát honosít: ekvivalentigi diplomon
 *szabványt honosít: naturalizi normon
 *szokást honosít: enkonduki kutimon
3. *tr biol* hejmigi, indiĝenigi
 | **honosság** ŝtataneco, civitaneco
 | **honpolgár** hejmlandano, patrujano, civitano, ŝtatanano, regnano
 | **Honsú** *geo* Honŝuo
 | **honszerzés** *tört* patrujpreno, patrujokupo
 | **hontalan** **1.** *mn* ekzilita, proskribita, senpatruja, elpatrujigita, sen ŝtataneco
 *hontalan bujdosó: senpatruja kaŝvaganto

*hontalan migránsok: migrantoj sen ŝtataneco
2. *mn* [otthontalan] senhejma, fremda
 *hontalanul hányódik: barakti senhejme
3. *fn* senŝtatanano, persono sen civitaneco, senpatrujano
 | **honvagy** hejmsopiro, hejmveo, nostalgio
 *elkapta a honvagy: sopiro al hejmo lin kaptis
 | **honvéd** **1.** *tört ritk* [az 1848-49-es hadsereg katonája] honvedo, *ált* hungara soldato, patrujdefenda soldato, defendsoldato, landdefendano
2. [magyar katona] *ritk* honvedo, soldato [de la hungara armeo]
 | **honvédbogár** rapa folioskarabo
 | **honvédelem** nacia defendo, patrujdefendo, landdefendo
 | **honvédelmi** landdefenda, patrujdefenda, defenda
 *honvédelmi miniszter: ministro pri defendo, defendministro
 *honvédelmi minisztérium: ministerio de defendo, defendministerejo
 | **honvédség** **1.** *tört* [az 1848-49-es hadsereg] *ritk* honvedaro, honveda armeo, *ált* hejmlanda armeo
2. hungara armeo
 | **hopák** gopako [tánc]
 | **hópehely** neĝero, neĝofloko
 | **Hopej** *geo pol* Hebejo [CN]
 | **hópénz** monata salajro, [zsold] monata soldo
 | **hopi** **1.** *fn* hopio
2. *mn nyt* hopia
 | **hópihe** *ld.* hópehely
 | **hoplita** *tört kat* hoplito
 | **hopmester** *tört* kortega ceremoniestro
 | **hopp!** *isz* hop! [bíztaás ugrásra]
 *aki sokat válogat, végül hoppon marad: *közm* kaprica fianĉino restos eterne fraŭlino^Z
 *egyszer hopp, másszor kopp: *közm* hodiaŭ festene, morgaŭ malplene^Z v. tempo flatas, tempo batas^Z v. aŭ festene, aŭ malplene^Z v. aŭ festo, aŭ fasto^Z
 *hipp-hopp: diris kaj foriris^Z, el la aero al la tero^Z
 *hoppon marad: trafi per la vizaĝo en la koton^Z
 | **hórács** neĝokrado
 | **horae** *ld.* hórak, imaórai imádságok
 | **horae canonicae** *ld.* kánoni órák
 | **Horatius** *ir* [Quintus] Horacio [Flaccus]
 *Horatius Epudusai: Epodoj de Horacio
 | **hord** **1.** *tr* porti, [gyűjt] kolekti
 *szénát hord: kolekti fojn
 *zsákot hord: porti sakojn
2. *tr* [magával] kun\porti, kun\treni, kun\preni
 *a patak sok kavicsot hord magával: la rivereto kuntrenas multajn ŝtonerojn
 *elegáns sétapálcát hord: porti elegantan promenbastonon
 *méhében gyermeket hord: porti infanon en sia sino
 *nem hordja magával a gyereket: ŝi ne prenas kun si la infanon
 *nem hordok magamnál pénzt: mi ne portas kun mi monon
3. *tr* [magán] porti, surhavi
 *fekete ruhát hord: porti nigran veston
 *kék nadrágot hord: surhavi bluan pantalonon
4. *tr átv* teni
 *büszkén hordja a fejét: li tenas fiere la kapon
 *magasan hordja az orrát: li tenas alte la nazon
5. *tr* [fegyver] atingi, pafi
 | **horda** **1.** hordo

2. *pej* hordo, trupaĉo, araĉo, grego
 | **hordalék** **1.** *fn geo* aluvio, drivaĵo, [üledék] demetaĵo, sedimento
 *folyami hordalék: rivera aluvio
 *hordalékot lerak: aluvii
2. *mn geo* aluvia
 *hordalékfa: drivligno
 *hordalék iszap: aluvia ŝlimo
 | **hordalékkúp** aluvia konuso
 | **hordágy** brankardo
 *kerekes hordágy: rulbrankardo, radbrankardo
 | **hordár** portisto, bagaĝisto, bagaĝportisto
 | **hordein** *biol kém* hordeino
 | **hordeolum** *ld. orv* árpa
 | **horderó** **1.** graveco, amplekso, dimensio
 *az esemény hordereje: dimensio de la evento
2. *ld.* hordtávolság
 | **hordfelület** *tech rep* porta surfaco
 | **hordképesség** **1.** *tech* ŝarĝebla
2. *ld.* hordtávolság
 | **hordó** barelo
 *esővízes hordó: pluvujo, pluvakvujo
 *feneketlen hordóba bort ne tölts: *közm* al kavo senfunda ŝtopado ne helpas^Z
 *hordó abroncsa: ringego de barelo
 *hordóba tölt: plenigi en barelon, enbareligi
 *hordóból bort szív: suĉtiri vinon el barelo
 *hordóból kienged: ellasi el barelo, elbareligi
 *hordót csapol: spili barelon
 *hordót gurít maga előtt: ruli barelon antaŭ si
 *hordót kénez: sulfuri barelon
 *hordót színültig tölt: plenigi barelon ĝissupre
 *két hordó bor: du bareloj da vino
 *lyukas hordóba hordja a vizet: verŝi vinon en likantan barelon
 *nagy úrtartalmú hordó: barelo kun granda kapacito
 *üres hordó jobban kong: *közm* barelo malplena sonas plej laŭte^Z v. rado malbona knaras plej multe^Z
 | **hordódonga** bareldaŭbo
 | **hordófúró** spililo
 | **hordógörgő** *tech* barelrulilo
 | **hordóhas** barelventro, pufventro
 | **hordóízű** barelgusta
 | **hordókészítő** barelisto, barelfaristo
 | **hordoz** **1.** *tr* portadi
 *a gyereket a kórházba hordozta: ŝi portadis la infanon en la hospitalon
2. *tr* [terhet] porti, [alátámasztva] subporti
 *csak két fál hordozza a tetőt: nur du muroj portas la tegmenton
 *négy pillér hordozza a boltozatot: kvar pilieroj subportas la volbon
3. *tr átv* porti, vehikli
 *a kullancs betegséget hordoz: iksodo vehiklas malsanojn
 *az öccse hordozza a családi terheket: la pli juna frato portas la familiajn ŝarĝojn
 *gyilkosság bélyegét hordozza magán: la stampon de murdo li portas sur si
 | *haragot hordoz a szívében: li portas koleron en la koro
 | **hordozható** portebla, movebla
 *hordozható rádió: portebla radioaparato
 | **hordozó** **1.** *fn* portanto, vehiklo

*betegségek hordozója: portanto de malsanoj
 *öröklési hajlamok hordozója: portanto de heredaj dispozicioj
 *új eszmék hordozója: vehiklo de novaj ideoj
2. *fn* [réteg] substrato, subtavolo
 | **hordozóanyag** *fn biol orv* vehiklo, vehikla substanco
 | **hordozóeszköz** *tech* portilo
 | **hordozógáz** *kém* portugaso
 | **hordozórakéta** lanĉraketo
 | **hordozórendszer** *ép* portilsistemo
 | **hordozóréteg** *fiz biol kém* substrato, subtavolo
 | **hordrugó** suspensia risorto
 | **hordszék** portilo, portoseĝo, portolito, [keleti] palankeno
 | **hordtávolság** [fegyver] atingopovo, pafdistanco
 | **Hóreb** *bibl geo* Horebo
 | **hóréteg** neĝotavolo
 | **horgany** *kém* zinko [Zn]
 | **horganybevonat** zinka tegaĵo
 | **horganylemez** zinkita/galvanizita lado
 | **horganyoz** *tr kém* zinki, galvanizi per zinko
 | **horgas** hoka, hokforma, kurba, [láb] vara
 | **horgasféreg** *áll* ankilostomo
 | **horgász** hokfiŝisto
 | **horgászat** hokfiŝado
 | **horgászás** hokfiŝado, sportfiŝado
 *a horgászás a hobbija: fiŝado estas lia amata ĉevaleto
 *a horgászás előtt jól beetetett: li multe logmanĝigis antaŭ la fiŝkaptado
 | **horgászbót** fiŝvergo
 | **horgászhal** *áll* lofio
 horgászhalalakúak: lofioformaj
 | **horgászik** *ntr* hokfiŝi, *tr* fiŝhoki
 | **horgászóhely** *sp* hokfiŝejo
 | **horgászzsinég** hokfadeno, fiŝfadeno, hokŝnuro
 | **horgászzsinór** *ld.* horgászzsinég
 | **horgocska** hoketo [pl. csatéj]
 | **horgol** *tr* kroĉtriki, hoktriki, kroĉeti
 *horgolt áru/holmi: kroĉetaĵo
 | **horgolás** **1.** *ld.* horgol
2. *ép* selumo [ácskötés]
 | **horgolótű** kroĉtrikilo, hoktrikilo, kroĉetilo
 | **horgony** **1.** *hajó* ankro
 *horgonnyal sodródik: deankriĝi
 *horgonyt felvon: levi ankron
 *horgonyt vet: ĵeti/faligi ankron
 *tengeri horgony: flosankro
2. [órában] ankro
 | **horgonybója** *hajó* ankrobuo, ligbuo
 | **horgonycsörlő** *hajó* vindaso, ankrovinĉo
 | **horgonydúc** *hajó* ŝtoko
 | **horgonyfa** *ld.* horgonydúc
 | **horgonykamra** *hajó* ankrokluzo
 | **horgonykapa** *hajó* ŝpato
 | **horgonykar** *hajó* ŝpatkrucio
 | **horgonykerék** [órában] ankrorado
 | **horgonykötél** *hajó* ankrokablo, gerleno
 | **horgonykötélbak** *hajó* ankrobito
 | **horgonyos** *cím* ankrizita
 | **horgonyoz** **1.** *ntr hajó* ankrumi, esti/stari ĉe/sur la ankro
 *a hajó a kikötőnél horgonyzik: la ŝipo staras sur ankro ĉe la haveno
2. *tr ép tech* [kapocsvassal] ankri

| **horgonysaru** *hajó* ŝpato
| **horgonyszár** *hajó* ankrotrunko
| **horgonyzóhely** *hajó* ankradejo, [külső] rodo
| **horgonyzóvas** *ép* ankro
| **horizont** **1.** *átv* is horizonto *l.m.* látóhatár
*a nap alacsonyan állt a horizonton: la suno staris malalte sur la horizonto
*a távoli horizont: la fora horizonto
*geocentrikus/valódi horizont: *hajó* ĉiela/vera horizonto
*horizont nélküli: [kilátástalan] senhorizonta
*látászó horizont: *hajó* ŝajna/videbla horizonto
*politikai horizont: politika horizonto
2. [talajréteg] horizonto
| **horizontális** *ld.* vízszintes
| **horizontdepresszió** *ld.* horizontsüllyedés
| **horizontmélység** *ld.* horizontsüllyedés
| **horizontsík** horizontebeno
| **horizontsüllyedés** *hajó* horizonta subiĝo
| **horizontvonal** horizonta linio
| **horkan** **1.** *ntr* ekronki, eligi ronkon
*horkantott egyet: li eligis ronkon
2. *tr* *átv* prironki
*fiára horkan: li prironkas sian filon
| **horkol** *ntr* ronki
| **hormon** hormono, -ino
*angiotenzin hormon: angiotensino
*antidiuretikus hormon: vazopresino
*ez a mirigy hormonokat választ ki: ĉi tiu glando sekrecias hormonojn
*laktotróp hormon: prolaktino
*lutemizáló hormon: luteniga hormono
*szteroid hormon: steroida hormono
*tüszőérést serkentő hormonok: oestrigaj hormonoj
*vedlési hormon: ekdisono
| **Horn-fok** *geo* Horna Kabo
| **hornyol** *tr* földi, [vésővel] guĝi, [menetet, oszlopot] kaneli, [rovátkol] noĉi
*dugattyút hornyol: földi piŝton
| **horog** **1.** hoko, kroĉilo, [sokágú] graplo
*horoggal megfog: grapli
*horogra akaszt: alhoki, surhokigi
*horogról lekaszt: dehoki
*kis horog: hoketo [pl. csaté]
*S horog: S-hoko
*utánfutó horga: kroĉilo de remorko
2. [horgászat] fiŝhoko
*bekapja a horgot: *átv* is gluti/kapti/mordi la hokon
3. [ütés] hoko
| **horogkereszt** hokokruco, svastiko
*a horogkereszt hindu és náci jelkép: la svastiko estas hinduismo kaj nazia simbolo
| **horogkeresztes** **1.** *mn* hokokruca, svastika
2. *fn* hokokruculo
| **horogütés** hoko, hokbato
| **horony** *tech* foldo, [rovátka] noĉo, [csapkötésnél] mortezo, tenoningo, *ép* kanelo, [félhorony] rabeto
*csap és horony: lango kaj foldo
*dór oszlop hornyai: kaneloj de dorika kolono
*dugattyú hornyai: foldoj de piŝto
*horonyba illeszt: enfoldigi
*horonyt mar: frezi foldon, turbi
*nyíl hornya: noĉo de sago

| **horonybetét** *vill* enmetaĵo de noĉo
| **horonyék** *vill* noĉkojno
| **horonygyalu** rabetilo, rabetrabotilo
| **horonyléc** foldolistelo
| **horonylépés** *vill* noĉopaŝo
| **horonymaró** foldofrezilo, turbo
| **horonymarógép** foldomaŝino, turbomaŝino, modlurmaŝino
| **horonyreszelő** foldofajlilo
| **horonyszigetelés** *vill* noĉizolaĵo
| **horonytekeres** *vill* noĉvolvaĵo
| **horonyvéső** guĝo, foldoĉizilo, mortezilo
| **horoszkóp** horoskopo
*felállítja a horoszkópját: starigi lian horoskopon
| **horpad** *ntr* enpremiĝi, /en/kaviĝi, konkaviĝi, premkaviĝi
| **horpadás** enpremiĝo, konkaviĝo, premkavo, *geo* depresio
| **horpasz** **1.** kaviĝinta flanko, flankokavo
2. [has] stomako, ventro
3. *mn* /en/kaviĝinta
| **horror** hororo
*horror vacui: hororo de vakuo
| **horrorfilm** terurfilmo
| **horszt** *ld.* sasbérc, vetődéses hegy
| **hortenzia** *növ* hidrangeo
*kerti/nagylevelű hortenzia: grandfolia hidrangeo, hortensio
| **hortikultúra** *ld.* kertészet, kertművelés
| **hortyog** *ntr* ronki
| **hóruha** neĝvesto
| **hórukk!** *isz* haŭ-ruk!
| **Hórusz** *vall* Horuso
| **horvát** *fn* kroato
2. *mn nyt* kroata [hr]
*horvát bán: banuso de Kroatio, kroata banuso
*Horvát Királyság: *tört* Kroata Reĝlando
*horvát-szerb nyelv: kroat-serba lingvo
| **Horvátország** *geo pol* Kroatujo, Kroatio [HR]
| **horzsakó** *ásv* pumiko, *tört* polurŝtono
| **horzsol** *tr* froti, defroti, [megsebez] frotvundi
*a kötél horzsolja a bőrét: la ŝnuro defrotas lian haŭton
| **horzsolás** **1.** *ált* defrotaĵo
*horzsolás autón: defrotaĵo sur aŭto
2. *orv* abrazio, frotvundo
*horzsolás a kézen: abrazio sur la mano
| **Hóseás** *bibl* Hoŝea, Hoŝeo
| **hósen** [rituális mellény] surbrustaĵo
| **Ho Si Minh** *tört* Ho-Ĉi-Min
*Ho-Si-Minh-város: *geo* Ho-Ĉi-Min-urbo
| **hospice** **1.** [kolostori vendéfogadó] monaĥeja tranoktejo
2. *orv* kadukulejo
| **hospitál** staĝi en lernejo
| **hossz** **1.** longo *l.m.* hosszúság
*hosszában: laŭlonge
2. [úszómedencéé] basenlongo
*az utolsó hosszaban megelőzték: en la lasta basenlongo oni devancis lin
3. [testhossz] korpolongo
4. [idő] daŭro
*két óra hosszai: dum la daŭro de du horoj
*se vége, se hossza: ĝi havas nek finon, nek limon
| **hossz** **1.** *gazd* haŭso, alta konjunkturo

2. *gazd* kurzaltiĝo, haŭso
 *hosszra játsszó/spekuláló: haŭsiero
 | **hosszabbít** *tr* plilongigi
 *kábelt hosszabbít: plilongigi kablon
 *meccset hosszabbít: plilongigi matĉon
 | **hosszabbítás** plilongigo, *sp* kromtempo
 | **hosszadalmas** 1. longdaŭra, daŭrema
 2. [terjengős] malkonciza, plilongiĝa, longe tiriĝanta, tiriĝema, senfiniĝema
 | **hosszanjátsszó** longluda
 *hosszanjátsszó lemez: longluda sondisko
 | **hosszanti** laŭlonga
 | **hosszgyalu** rabotilego, ebeniga rabotilo, laŭlonga rabotilo
 | **hosszgyalugép** ebeniga/laŭlonga rabotmaŝino
 | **hosszista** *gazd* haŭsiero
 | **hosszmarógép** ebeniga/laŭlonga frezmaŝino
 | **hosszméret** longomezuro
 | **hosszmetszet** laŭlonga sekco
 | **hosszartó** 1. *rep* [szárnyé] sparo, [főtartó] longerono
 2. *jm* sparo
 | **hossztengely** laŭlonga akso
 | **hosszú** 1. longa, [magas] alta
 *a bot két méter hosszú: la bastono estas du metrojn longa
 *hosszú sor áll a bolt előtt: longa vico staras antaŭ la butikio
 *nagyon hosszú: longega
 2. [időben] longa, longdaŭra
 *a hosszú élet titka: la sekreto de la longa vivo
 *hosszasan: longe, daŭre, longtempe, ade
 *hosszú ideig tartó: longa, longdaŭra, longtempa
 *hosszú magánhangzó: longa vokalo
 *hosszúra nyúlik: tiriĝi longe
 *hosszú út: longa vojaĝo
 3. [híg] maldensa, dilua
 *hosszú kávé: maldensa kafo
 | **hosszúfejű** *fn* *orv* dolikocefalo, longkranialo
 | **hosszúfejűség** *orv* dolikocefaleco, longkranieco
 | **hosszúhullám** *távk* longa ondo
 *hosszúhullámú rádiózás: longonda radiofonio
 | **hosszúkás** longforma, longeca, oblonga
 *hosszúkás feje van: li havas longforman kapon
 | **hosszúság** 1. [térben és időben] longeco, [méret] longo
 *a ceruza hosszúsága: longeco de la krajono
 *az utazás hosszúsága: longeco de la vojaĝo
 *méri a hosszúságot: mezuri la longon
 *változó hosszúságú: varilonga
 2. *geo* *csill* longitudo
 | **hosszúságmérő** *geo* kurvimetro [műszer]
 | **hosszútávfutás** longdistanca kuro
 | **hosszútávfutó** longdistanca kuristo
 | **hosszváltozás** ŝanĝiĝo de longo, *fiz* dilatiĝo
 | **hosszitorla** *hajó* aŭriko
 | **hótakaró** neĝokovrilo, neĝomantelo, neĝotapiŝo
 | **hótalp** neĝoŝuo, neĝotabulo, rakedo
 | **hot dog** hodogo, kolbasbulko
 | **hotel** hotelo
 *ötcsillagos szálloda: kvinstela hotelo
 | **hoteligazgató** hotelestro, direktoro de hotelo
 | **hotelinas** hotelknabo, grumo
 | **hoteltulajdonos** hotelisto, hotelmastro
 | **hótorlasz** neĝbaraĵo, neĝduno

| **hottentotta** 1. *fn* hotentoto
 2. *mn* hotentota
 | **hova** 1. [kérdő] kien?
 *hova helyezzem a szekrényt?: kien mi loku la ŝrankon?
 2. [ahova] kien
 *nincs hova mennie: ne estas loko, kien li povus iri
 3. [hol] kie?
 *hova maradt el?: kie li forrestis?
 4. [érzelmi színezés] kion?, kial?, kien!
 *hova fütöd azt a kályhát?: kial vi tiom hejtas la fornont?
 *hova gondolsz?: kion vi pensas?
 *jaj, hova jutottunk!: ve, kien ni trafis!
 5. [származás] de kie?, kie?
 *hova való vagy?: de kie vi devenas?, kie vi loĝas?
 6. [határozatlanság] kien
 *ki hova került: kiu kien venis
 | **hová** *ld.* hova
 | **hovatartozás** aparteno
 *nemzeti hovatartozás: nacianeo, aparteno al nacio
 *népszavazás Sopron hovatartozásáról: plebiscito pri Sopron
 | **hóvihar** blizardo, neĝostormo
 *hóvihar miatti úttorlasz: vobjlokiĝo pro neĝostormo
 | **hóvirág** *nőv* galanto
 *kikeleti hóvirág: neĝa galanto, neĝborulo
 | **hoz** 1. *tr* /al/porti
 *Isten hozta városunkban!: bonvenon al vi en nia urbo!
 *mi jót hoztál?: kion bonan vi portis?
 *rossz hírt hoz: porti malbonan novaĵon
 *vizet hoz a kútról: li alportas akvon el la puto
 2. *tr* [magával] kun\porti, kun\preni, kunsiiĝi, kun\konduki, [következmenyként] kun\sekvigi, kuntreni
 *a lázadás magával hozta az elnyomást: la ribelo kunsekvigis la subpremon
 *a szárazság éhínséget hozott magával: la sekeco kuntrenis malsategon
 *magával hozza a fiát: kunpreni sian filon
 *magával hozza a barátját: konduki kun si la amikon
 *magával hozza a múltját: kuntreni sian pasintecon
 *mindig magammal hozom a bicskám: mi ĉiam kunsiiĝas mian poŝtranĉilon
 *minimális úticsomagot hoz magaddal: kunportu minimumon da bagaĝo
 3. *tr* [helyzetbe, állapotba] venigi, enigi, meti, [publikációt] aperigi, [időben előbbre] anticipi
 *a zenezámot a program elé hozza: li metas la muzikaĵon antaŭ la programon
 *egy órával előbbre hozták a kezdést: oni plifruigis la komenccon je unu horo
 *előnyös helyzetbe hoz: venigi en avantaĝan pozicion
 *első oldalon hozza a hírt: aperigi la novaĵon sur la unua paĝo
 *divatba hoz: venigi en modon, enmodigi
 *előbbre hozza a fizetést: anticipi la pagon
 *izgalomba hoz: venigi en eksciton
 *kellemetlen helyzetbe hoz: meti en malagrablan situacion
 *zavarba hoz: meti en embarason
 4. *tr* [eredményez] alporti, enspezigi, rezultigi, doni, liveri, *ntr* frukti
 *a hó elég vizet hozott a földekre: la neĝo liveris sufiĉan akvon al la kampoj

*a turné szép sikert hozott: la turneo rezultigis belajn sukcesojn
 *eredményt hoz: doni rezulton
 *gyümölcsöt hoz: doni fruktojn
 *hasznot hoz: doni profiton
 *sok pénzt hoz a házhoz: enspezigi al li multan monon
 *szépen hozott a szőlő: la vinberoj bone fruktis
 *szép összeget hoz a konyhára: alporti belan sumon en la kason
5. tr [okoz] venigi, alporti
 *az Úr csapást hozott ránk: la Eternulo venigis plagon al ni
 *bajt hoz a hazájára: venigi malfeliĉon al sia patrujo
 *szégyent hoz a családra: venigi honton al la familio
 *szerencsét hoz: alporti bonŝancon
 | **hozadék 1.** *gazd* rento
 *visszaforgatja a tőke hozadékát: reinvesti la renton de la kapitalo
2. átv [eredmény] frukto, rezulto, gajno
 *a vitának sovány hozadéka volt: la diskuto havis magran gajnon
 | **hozam 1.** *agr* produkto/*kvanto*/, rikolto, rezulto, [értékben] enspezo
 *bő hozamú patak: abundflua rivereto
 *egy hold hozama: produkto de unu akreo
2. gazd rendimento
 | **hozat tr** alportigi, [rendel] mendi
 | **hozomány** doto
 *a hozomány nem pótoja a szerelmet: *közm* doto koron ne varmigas^z
 | *hozománnyal ellát: doti
 *hozományul ad: doni dote
 | **hozáad 1.** *tr* aldoni, aligi, almeti, [keverve] almiksi, [hozzászámít] alkalkuli
 *add hozzá a tartozásomhoz: alkalkulu ĝin al mia ŝuldo
 *adj hozzá még két darabot: aldonu ankoraŭ du pecojn
 *adj hozzá száz embert a csapathoz: aligu cent homojn al la taĉmento
2. tr mat adicii
 *ha kettőhöz hozzáadunk hármat, ötöt kapunk: se ni adicias tri al du, ni ricevos kvin
3. tr [kiházásít] edzinigi
 *nem adom hozzá a lányomat: mi ne edzinigos al li mian filinon
 | **hozáadódik ntr** aldoniĝi, aliĝi, alviciĝi
 *új bűneset adódott hozzá az ön hosszú listájához: nova krimo alviciĝis al via longa listo
 | **hozáalakul ntr** alformiĝi, adaptiĝi
 | **hozáállás** sinteno, alteniĝo
 *az ön hozzáállása nagy segítség számunkra: via alteniĝo estas granda helpo por ni
 *negatív hozzáállás: negativa sinteno, negativismo
 *pozitív hozzáállás: pozitiva sinteno, pora alteniĝo
 | **hozácsatol 1.** *tr* alkroĉi, aldoni, aligi, [csattal] albuki
2. tr [mellékletet] alkroĉi, aneksi, aldoni, al-kunigi
3. tr [területet] aneksi
 | **hozádörgölődik** alfroti sin
 *a macska hozzádörgölődött a fiúhoz: la kato frotis sin al la knabo
 | **hozáenged tr** al\lasi
 | **hozáépít tr** al\konstrui
 | **hozáér tr** tuŝi
 | **hozáérint tr** al\tuŝi, ekkontakti

| **hozáértés** kompetento, faksperto, fakscio, kompreno
 | **hozáértő 1. mn** kompetenta, faksperta, fakscia
 *hozáértő kritikus: kompetenta kritikisto
 *hozá nem értő: nekompetenta, nesperta, laika
2. fn kompetentulo, fakspertulo
 | **hozáfér tr** aliri, atingi
 *hozáfér adatokhoz: atingi datumojn
 *hozáfér szolgálati titkokhoz: aliri al oficaj sekretoj
 *memóriához hozzáfér: aliri memoron
 | **hozáférés** aliro, atingo
 *hozáférési idő: atingotempo
 *hozáférési jog: atingorajto
 *hozáférési mód: atingomaniero
 *hozáférési utasítás: atinginstrukcio
 *ISDN-hozzáférés: ISDN-aliro
 *közvetlen hozzáférésű tár: rektatinga/nevice atingebla memoro, ĉefmemoro, labormemoro
 *mint titkárnak hozzáférése van: li, kiel sekretario, havas aliron
 *soros hozzáférésű memória: laŭvica memorilo
 *soros/sorrendi hozzáférés: seria atingo
 *szabad hozzáférés: libera aliro
 *többszörös hozzáférésű: pluratinga
 *véletlen hozzáférés: aleatora aliro
 | **hozáférés-szabályozás** alirkontrolo, atingokontrolo
 | **hozáférés-vezérlés ld.** hozzáférés-szabályozás
 | **hozáférhető** atingebla, alirebla
 *nehezen hozzáférhető: malfacile alirebla, hermeta
 *szabadon hozzáférhető: aperta, libere atingebla
 | **hozáférhetőség** atingeblo, alireblo
 | **hozáfog 1. tr** komenci, *ntr* eki, *x* al\paŝi, meti sin al io
 *hozáfog a munkához: meti sin al la laboro, komenci labori, eklabori
2. tr [vmivel együtt] kunpreni
 *a könyvhöz hozzáfogta a levelet: li kunprenis la leteron kun la libro
3. tr [odaszorít] alpremi, alfiksi
 *a csavar hozzáfogja a lemezt: la ŝraŭbo alfiksas la lameton
 | **hozáforraszt tr** al\luti
 | **hozáfűz 1. tr** al\plekti
 *egy gyöngyöt még hozzáfűzők: mi alpektos ankoraŭ unu perlon
2. tr átv aldoni
 *egy megjegyzést még hozzáfűznék: mi aldonus ankoraŭ unu rimarkon
 *nincs hozzáfűztnivalóm: neniu komento
3. tr [érzelem] ligi, kroĉi
 *barátság fűz hozzá: amikeco ligas min al li
 | **hozágondol tr** krompensi, alpensi, subkompreni
 *a többit gondold hozzá: la ceteron subkomprenu
 | **hozáidomul ntr** alformiĝi, adaptiĝi, alsimiliĝi
 | **hozáigazít tr** alĝustigi, al\konformigi, adapti, alfari, akordigi, akomodati, laŭigi, akomodati
 *a kerítést a járdához igazítja: laŭigi la barilon al la troturaro
 *az eszközöket a célhoz igazítja: akomodati la rimedojn al la celo
 *az órát a rádióhoz igazítja: akordigi la horloĝon kun la radioaparato
 *beszédét a körülményekhez igazítja: adapti sian paroladon al la cirkonstancoj

*hosszágazítja a tömegizléshez: konformigi al la gusto de la amasoj

*ruhát hosszágazít: alĝustigi vestaĵon

| **hosszáilleszt** *tr* al\meti, alfari, adapti, *orv* inserti

| **hosszáillik** **1.** *ntr* [hosszáilleszthető] esti

adaptebla/alĝustigebla

2. *ntr* konveni, laŭi

*a kalap illik az arcához: la ĉapelo konvenas al ŝia vizaĝo

*egymáshoz illenek: ili konvenas unu al la alia

| **hosszáilló** konvena, laŭa, [darab] adaptebla, alĝustigebla, kongrua

| **hosszáír** *tr* al\skribi

| **hosszájárul** **1.** *ntr* [okként] kunkaŭzi, kromkialti, [hozzáadódik] aldoniĝi

*a köd is hozzájárul a késésekhez: ankaŭ la nebulo kunkaŭzas la malfruojn

*a szokásos nehézségekhez egy új is hozzájárult: al la kutimaj malfacilaĵoj aldoniĝis ankaŭ unu nova

2. *ntr* kontribui

*hozzájárul a költségekhez: kontribui al la kotizoj

*mindenki hozzájárul a maga módján: ĉiu alportas sian ŝtonon

3. *tr* [beleegyezik] aprobi, *ntr* konsenti

*hozzájárul a kifizetéshez: aprobi la elpagon

*nem járul hozzá fia házasságához: li ne konsentas pri la geedziĝo de sia filo

| **hozzájön** *ntr* aldoniĝi, aliĝi, kromiĝi

*még ez a nehézség is hozzájött: ankoraŭ ĉi tiu malfacilaĵo aldoniĝis

| **hozzájut** **1.** *ntr* aliri, veni ien

*nehezen, de hozzájutott a fészekhez: malfacile, sed li venis al la nesto

2. *tr* akiri, havigi al si, *ritk* obteni

*olcsón jutott hozzá a cipőhöz: malmultekoste li akiris la ŝuojn

3. [módot talál] havigi al si tempon/eblon

*ha hozzájutok, írok neked: se mi havos tempon, mi skribos al vi

| **hozzákapcsol** **1.** *tr* al kroĉi, jungi, alligi

*még két vagonot hozzákapcsoltak: ankoraŭ du vagonojn oni al kroĉis

*utánfutót kapcsol hozzá: al kroĉi/jungi remorkon al ĝi

2. *tr* vill kupli

*másik áramkörhöz kapcsolja hozzá: kupli ĝin al alia cirkvito

3. *tr* átvi alligi, al kroĉi

*kötőszóval kapcsoljuk hozzá a főmondathoz: per subjunkcio ni al kroĉas ĝin al la ĉefproponicio

*rokoni szálak is hozzájuk kapcsolnak: ankaŭ parencaj fadenoj ligas min al ili

4. *tr* [területet] aneksi

| **hozzákever** *tr* al miksi

| **hozzákezd** *tr* komenci, *x* al\paŝi, *ntr* eki

*hozzákezd az aratáshoz: li ekas kun la rikolto

| **hozzáköt** **1.** *tr* al\ligi, [csomóval] al\nodi

*kösd hozzá a lovat: alligu la ĉevalon

2. *tr* [érzelem] ligi, kroĉi

*hozzáköti az életét: kroĉi al ŝi sian vivon

3. *tr* [kötéssel] al triki

*tíz centit hozzáköt a pulóver aljához: ŝi al trikas dek centimetrojn al la subo de la pulovero

| **hozzáláncol** *tr* alĉeni, alkateni

| **hozzálát** *x* al\paŝi, *ntr* eki, *tr* komenci

*hozzálát a munkához: alpaŝi la laboron

| **hozzálép** *x* al\paŝi

*egy idegen lépett hozzám: fremdulo alpaŝis min

| **hozzámege** **1.** *x* al\iri

2. *ntr* [feleségül] edziniĝi

*egy tiszthez ment hozzá: ŝi edziniĝis al oficiro

| **hozzámér** *tr* almezuri

| **hozzánó** **1.** *x* al\kreski

*az oltóvessző hozzánőtt a fához: la greftaĵo al kreskis la arbon

2. *ntr* [ézelmileg] intimiĝi, alligiĝi

*hozznőtt a munkahelyéhez: li intimiĝis kun sia laborloko

3. *x* [növéseben elér] ĝis\kreski

*hozzánőtt a társaihoz: li ĝiskreskis siajn kunulojn

4. *ntr* [alkalmassá válik] fariĝi taŭga, *x* ĝis\kreski

*hozzánőtt a feladathoz: li kreskis ĝis la tasko

| **hozzányom** *tr* alpremi

| **hozzányúl** **1.** *tr* tuŝi

*hozzá se nyúltál az ételhez: vi eĉ ne tuŝis la manĝaĵon

2. *tr* [bánt] tuŝi, damaĝi, *ntr* malutili, fari malbonon

*egy ujjal sem nyúlt hozzá: eĉ unu haron li ne tuŝis al li

3. *tr* [elvesz] forpreni, [csalással] ŝtelpreni, defraŭdi

*hozzányúlt a rábizott pénzhez: li ŝtelprenis el la konfidita mono

*hozzányúl a tatalékhoz: forpreni el la rezervo

4. *tr* [illetéktelenül változtat] fuŝtuŝi

*kár volt hozzányúlni az órához: estis damaĝe fuŝtuŝi la horloĝon

| **hozzáönt** *tr* al\verŝi

*ha még egy cseppet hozzáöntesz, a víz kicsordul: se vi alverŝos ankoraŭ unu guton, la akvo superbordiĝos

| **hozzáragaszt** *tr* alglui

| **hozzárendel** *tr* *mat inf* asigni, atribui, aliĝi

*erőforrást hozzárendel: asigni resurson

*memóriát hozzárendel: asigni memoron

| **hozzárendelés** *mat inf* atribuo, valorizo

| **hozzárögzül** *ntr* al fiksiĝi

| **hozzáségit** *tr* helpi al io

*hozzáségitett bennünket a sikerhez: li helpis nin al la sukceso

| **hozzásimul** *ntr* alpremiĝi, algluiĝi

| **hozzásorol** *tr* alvicigi

| **hozzászámít** **1.** *tr* al kalkuli

*számítsd hozzá a költségekhez: al kalkululu ĝin al la kostoj

2. *ntr* al kalkululiĝi

*ez a nap hozzászámít a tanévhez: ĉi tiu tago al kalkululiĝas al la lernoĵaro

| **hozzászegődik** *ntr* al kuniĝi, aliĝi kiel

kunulo/kunvojaĝanto, kunuliĝi

| **hozzászerez** *tr* al\munti

| **hozzászokás** al kutimiĝo

| **hozzászokik** *ntr* al\kutimiĝi

*hozzászokott a kemény munkához: li kutimiĝis al la malfacila laboro

*nehéz attól elállanod, amihez hozzászoktál: *közm* post al kutimiĝo doloras disiĝo^z

| **hozzászoktat** *tr* al kutimiĝi

| **hozzászorít** *tr* al\premi

| **hozzászól** *x* alparoli

*hozzászól a vitához: alparoli la diskuton

*sorjában mindenki hozzászólt: laŭvice ĉiu alparolis

| **hozzászólás** alparolo
 *helyeslő hozzászólás: aproba/pora alparolo
 | **hozzászóló** alparolanto
 | **hozzátapad** *ntr* átv is algluigi, adheri
 *jótettéhez önzés is hozzátapad: al lia bonfaro adheras ankaŭ egoismo
 | **hozzátartozó** proksima parenco, familiano
 | **hozzátámaszt** *tr* apogi
 | **hozzátartozik** *ntr* aparteni
 *az ügy nem hozzám tartozik: la afero apartenas ne al mi
 *a fiú hozzám tartozik: la knabo apartenas al mi
 | **hozzátesz** **1.** *tr* almeti, aldoni, aligi
 *hozzáteszi a saját erejét a közös erőfeszítésekhez: aligisian forton al la komunaj fortostreĉoj
 *tegyél hozzá még egy kártyát: almetu ankoraŭ unu karton
 *tegyél hozzá még egy ezrest: aldonu ankoraŭ unu milforinton
2. *tr* [kiegészítésül mond] aldoni, aldiri, postdiri
 *végül hozzátette: fine li aldonis
 | **hozzáütődik** *ntr* alpuŝigi, albatigi, alfrapigi, puŝigi/batigi/frapigi kontraŭ iun/ion
 | **hozzávaló** **1.** *mn* apartenanta
 *a hozzávaló övvel: kun la apartenanta zono
2. *ntr* ige konveni
 *a lánya nem való hozzá a fiamhoz: lia filino ne konvenas al mia filo
3. [szükséges dolog] necesajo, akcesorajo, [anyag] ingredienco, aldonajo, almiksaĵo
 *sütemény hozzávalói: ingrediencoj de kuko
 | **hozzávarr** *tr* al\kudri
 | **hozzávesz** **1.** *tr* al\preni, al\doni, [számítással] al\kalkuli
2. *tr* [hozzáadásáról] al\açeti
 | **hozzávetőleg** proksimume, ĉirkaŭ
 | **hosanna!** *ld.* hosanna!
 | **hosanna!** **1.** *isz* hosana!
 *hosanna néked, Dávid fia!: hosana al vi, filo de Davido!
2. *fn* [ének] laŭdkanto, hosana
 | **hő**¹ **1.** *fn* ált *fiz* varmo
 *átalakulási/szublimációs hő: sublimiĝa varmo
 *dermedési/szilárdulási hő: varmo de solidiĝo
 *hőt sugároz: radii/eligi varmon
 *hőt szállít: konvekto
 *hőt vezet: kondukto varmon
 *hőt visszaver: reflekti varmon
 *Joule-hő: varmo de Joule
 *konvekciós hő: konvekcia varmo
 *latens/rejtett hő: latenta varmo
 *olvadási hő: fanda temperaturo
2. *mn* [szenvédélyes] arda, fajra, pasia
 *hőn szeretett nejem: mia multe amata edzino
 *hő vágyam: mia arda sopiro
 | **hőálló** varmorezista
 *hőálló edények: varmorezistaj vazoj
 *hőálló üveg: varmorezista vitro, pirekso
 | **hő!**² *isz* huj!, fu!
 *hő! de meleg van!: huj! kia varmego!
 | **hő!**³ **1.** *ld.* hé!
2. [állatot megállító szó] he halt!
 | **hő-** termika, varmo-, [hőről szóló] privarma, [hővel működő] pervarma
 | **hőáram** **1.** *fiz* varmoflukso
2. *vill* termoelektra kurento

| **hőáramlás** varmofluo
 | **hőáramoltatás** *fiz* konvekto
 | **hőáramsűrűség** denso de varmoflukso
 | **hőátadás** *fiz* termointerŝanĝo
 *hőátadási tényező: koeficiento de termointerŝanĝo
 | **hőáteresztő** diaterma, varmotralasa
 | **hőátvitel** varmotransigo
 | **hőbörög** *ntr* buŝbrui, galimatiumi
 | **hőcsere** varmointerŝanĝo
 | **hőcsereelő** *fn* *tech* varmointerŝanĝilo
 | **hőcsere mentes** adiabata *l.m.* adiabatikus
 | **hőcsik** *áll* pegoido
 *háromujjú hőcsik: trifingra buntpego
 | **hőcső** *vill* termotubo
 | **hődrót** hejtofadeno
 | **hőegyenérték** *fiz* ekvivalento de varmo
 *mechanikai hőegyenérték: meĥanika ekvivalento de varmo
 | **hőegyensúly** *fiz* termika ekvilibro
 | **hőelektromos** termoelektra, varmoelektra
 *hőelektromos áram: termoelektra kurento
 *hőelektromos erő: termoelektromova forto
 *hőelektromos generátor: termoelektra generatoro
 *hőelektromos hatás: termoelektra efiko
 | **hőelektromosság** termoelekto
 | **hőelem** termoelemento, termoparo, termoelektra pilo
 | **hőelemzés** *kém* termoelemento
 | **hőelnyelő** varmoeniga, varmokonsuma
 | **hőemelkedés** temperaturaltiĝo, febrigi, [kis láz] febreto
 | **hőenergia** varmenergio, termika energio
 | **hőerőgép** varmomáŝino
 | **hőerőmű** varmoenergia/termika centralo/centrejo, varmoelektrejo, termoelektrejo
 *gőzturbiás hőerőmű: vaporelektrejo
 | **hőérték** termika valoro, valoro de varmo
 *szélsőséges hőértékek: ekstremaj valoroj de varmo
 | **hőértékmérés** kalorimetrio
 | **hőérzék** varmosento
 | **hőérzet** varmosensaĵo
 | **hőfejlés** *biol* termogenezo
 | **hőfejlésztő** ekzoterma, varmoeliga
 | **hőfogyasztó** endoterma, varmokonsuma
 | **hőfok** varmogrado, temperatura grado
 | **hőfokugrás** temperatura salto
 | **hőforrás** varmofonto, termofonto
 *kéngőzös hőforrás: solfataro
 | **hőforrás-** hidroterma
 | **hőguta** varmoikto, varmofrapo
 | **hőhatásfok** termika rendimento
 | **hőhullám** *fiz* *met* varmoondo, *orv* ekvarmiĝo
 *a klímax alatt gyakran voltak hőhullámai: dum la klimaktero ŝi ofte havis ekvarmiĝojn
 | **hőinercia** varmoinercio
 | **hőhalál** varmomorto
 | **hőkapacitás** varmopakapacito
 *fajlagos hőkapacitás: specifa varmo
 | **hőkezelés** termika traktado
 *fémek hőkezelése: termika traktado de metaloj
 *hőkezeléses gyógymód: *orv* diatermia
 | **hőkibocsátó** varmoeliga, varmoprodukta
 | **hőkioldó** termoelemento
 | **hőkiterjedés** termika dilato, varmodilato

| **hóközpont** hejtocentralo
| **hólégballon** aerbalono
| **hólégfúvó** varmoblovido
| **hölgy** **1.** sinjorino, [nemes] damo
*egy bizonyos hölgy kereste önt: iu sinjorino serĉis vin
*hölgyeim és uraim!: gesinjoroj!, sinjorinoj kaj sinjoroj!
*szíve hölgye: lia damo
*úri hölgy: moŝta sinjorino
2. *ld.* hölgymenyét
| **hölgykoszorú** rondo de damoj, bukedo da virinoj
| **hölgymál** *növ* hieracio
*ezüstös hölgymál: pilozelo
| **hómennyiség** varmokvanto
| **hómennyiségmérő** kalorimetro
| **hóméréstan** kalorimetrio
| **hómérő** termometro
*a hómérő tíz fokot mutat: la termometro montras dek gradojn
*Celsius-hómérő: celsia termometro
*ellenállás-hómérő: rezistotermometro
*Fahrenheit-hómérő: farenhejta termometro
*hómérő fokbeosztása: skalo de termometro
*öníró hómérő: termografo, registra termometro
*maximum-minimum hómérő: ekstrem-termometro, maksimum-minimum-termometro
*minimax-hómérő: minimum-maksimum-termometro
*minimum-hómérő: minimum-termometro
*hómérő fokbeosztása: gradaro de termometro
*minimum-maximum hómérő: minimum-maksimum-termometro
*regisztráló hómérő: registra termometro, termografo
*százás beosztású hómérő: centezimala termometro
| **hómérőz** mezuri la temperaturon/febron
| **hőmérséklet** temperaturo
*abszolút hőmérséklet: absoluta temperaturo
*alacsony hőmérsékletű: malalt-temperatura
*a hőmérséklet emelkedik és csökken: la temperaturo altiĝas kaj malaltiĝas
*a hőmérséklet tíz és húsz fok között váltakozik: la temperaturo varias inter dek kaj dudek gradoj
*állandóan egyenlő hőmérsékletű: izoterma
*Curie-hőmérséklet: punkto de Curie
*eutektikus hőmérséklet: eŭtekta temperaturo
*felvett hőmérsékleti értékek: registraĵo de temperaturo
*hőmérsékleti együttható: temperatúra koeficiento
*hőmérsékleti gradiens: temperatúra gradiento
*Kelvin-hőmérséklet: absoluta temperaturo
*kritikus hőmérséklet: krita/kriza temperaturo
*magas hőmérsékletű: alttemperatura
*maximális hőmérséklet: maksimuma temperaturo
*Planck-hőmérséklet: helintensa temperaturo
| **hőmérséklet-entrópia** termodinamika entropio
*hőmérséklet-entrópia diagram: *met* tefigramo
| **hőmérsékletíró** termografo, registra termometro
| **hőmérséklet-különbség** diferenco de temperaturo
| **hőmérséklet-regisztrátum** registraĵo de temperaturo
| **hőmérséklet-változás** variado de temperaturo
*hirtelen hőmérsékletváltozás: temperatúra salto
*hőmérséklet-változást jelző műszer: termoskopo
| **hőmotor** termika motoro
| **hőmozgás** termika movado
| **hömpölyög** **1.** *ntr* fluegi, ŝvelflui, ondruliĝi

*az utcákon hömpölygött az ár: tra la stratoj fluegis inundo
*hullámok hömpölyögtek a part felé: ondoj ruliĝis al la bordo
2. *ntr* [pl. tömeg] fluegi, ondruliĝi, svarmi
*az utcákon tömegek hömpölygtek: en la stratoj amasoj fluegis
| **hőnyereség** varmogajno
| **hőpajzs** termika ŝildo
| **hőpalack** varmobotelo, termobotelo
| **hőpárna** hejtkuseno
| **hörcsög** *áll* hamstro
*hörcsögfélék: kricetedoj, hamstredoj
*Campbell-hörcsög: hamstreto de Campbell
*dzsungáriai törpehörcsög: ĝungaria hamstreto
*Eversmann-törpehörcsög: hamstreto de Eversmann
*közönséges/kelet-európai hörcsög: granda/kampa/ordinara hamstro, kriceto
*Roborovszki-hörcsög: hamstreto de Roborovskij
*szíriai hörcsög/aranyhörcsög: siria/ora hamstro, mezohamstro
*szürke hörcsög: bruna/griza/migra hamstreto
| **hőrelé** termorelajso
| **hőrezgés** termika vibrado
| **hörgés** stertoro
| **hörgurut** bronĥito
| **hörgő** *anat* bronĥo
| **hörgőcske** *anat* bronĥeto
| **hörgősövény** *anat* traĥea karino
| **hörgőtükrözés** bronĥoskopia
| **hörgtükr** bronĥoskopo
| **hörog** *ntr* stertori
| **hörpint** *tr* eksorbi
*hörpintett egyet a limonádéból: li faris sorbon el la limonado
| **hörpintget** *tr* sorbetadi
*hörpintgeti az új bort: li sorbetadas la novan vinon
| **hörpöl** *tr* sorbaĉi
*ne hörpöld a levest: ne sorbaĉu la supon
| **hős** **1.** *fn* heroo
*háborús hős: milita heroo, militbravulo
*hösként viselkedik: heroi
2. *fn* *ir* heroo
*főhős: protagonisto
*negatív hős: antiheroo, malheroo
*eposzi hős: epopea heroo
*romantikus hős: romantika heroo
3. *fn* *átv* heroo
*a nap hőse: heroo de la tago
*a szellem hősei: la herooj de la spirito
*a szocialista munka hőse: heroo de la socialista laboro
*kocsmák hőse: heroo de drinkejoj
4. *mn* heroo
*hősi halott: heroo mortino, militfalinto
*hős lovag: heroo kavaliro, *ritk* prodo
| **hőség** varmego
*fullasztó hőség: sufoka varmego
*hőség fojtogatja: varmego sufokas lin
*nyomasztó hőség: prem/sufok/a varmego
| **hősies** heroo
*hősies küzdelem: heroo batalo
| **hősiesség** heroeco
*példát ad hősiességből: doni ekzemplon pri heroeco

| **hósködik** *pej* heroumi
 *szerelmi hósködés: donjuanismo, donjuanismo
 | **hósköltevény** *epopeo*, *heroa* poemo, *ĝesto*
 | **hósvél** *ir* heroido *l.m.* heroida
 | **hósnő** *ir* heroína
 | **hósszerelmes** *amheroo*, [színész] *amaktoro*
 | **hóstett** *heroaĵo*, *heroaĝo*, *heroa* *faro*, *grandfaro*
 *katonai hóstett: *militbravaĵo*
 *lovagi hóstett: *kavalira* *heroaĵo*, *ritk* *prodaĵo*
 | **hósugárzás** *varmoradiado*, *termika* *radiado*, *difuzo* *de* *varmo*
 | **hósugárzó** *elektra* *hejtilo*/*stovo*/*radiatoro*
 | **hósűrűség** *varmodenso*
 | **hószabályozás** *varmoreguligo*, *termoreguligo*
 | **hószabályozó** *varmoregulilo*, *termoregulilo*, *termostato*
 | **hószállítás** *konvekto*
 | **hószigetel** *tr* *varmoizoli*
 | **hószigetelés** *kontraŭvarma* *izolaĵo*, *varmizolaĵo*
 | **hószigetelő** *varmizola*
 *hószigetelő lapok: *varmizolaj* *paneloj*
 | **hőtágulás** *termika* *dilato*, *varmodilato*
 *hőtágulási együttható: *dilatokoefficiento*
 *kőbős hőtágulás: *kuba* *dilato*
 *lineáris hőtágulás: *linia* *dilato*
 | **hőtan** *termodinamiko*
 | **hőtechnika** *varmotekniko*
 | **hőterápia** *termoterapio*, *varmoterapio*
 | **hőtermelés** *termogenezo*, *varmoproduktado*
 | **hőtermelő** *varmoeliga*, *varmodona*, *varmoprodukta*,
ekzoterma
 | **hővezetés** **1.** [jelenség] *termika* *kondukto*,
varmokondukado
2. [tulajdonság] *varmokunduktanco*
 | *hővezető képesség: *termika* *konduktivo*
 | **hővisszanyerő** **1.** *mn* *varmorekuperera*
2. *fn* *varmorekuperilo*
 | **hővisszaverődés** *varmoreflekto*
 | **hővillamosság** *varmoelekto*, *termoelekto*
 | **hőzőng** **1.** *ntr* *buŝbrui*, *galimatiumi*
2. *ntr* *buŝheroi*, *gaskoni*, *fanfaroni*, *gloraĉi* *sin*
 | **hrivna** *hrivno* [pénz] *nm*
 | **Hszian** *ld.* *Xian*
 | **Hszicang** *ld.* *Tibet*
 | **Hszincsiang** *ld.* *Xinjiang*
 | **Hszining** *ld.* *Xining*
 | **hszipo** *ld.* *sibo*
 | **hsziungnu** *ld.* *xiuongnu*
 | **hú!** **1.** *isz* [csodálkozás] *ha*
 *hú, de nagy fa!: *ha*, *kiel* *alta* *arbo*!
2. *isz* [ijedtség] *hu*!
 *hú, a mindenit!: *hu*, *damnite*!
 *hú, halálra ijesztesz!: *hu*, *vi* *min* *svenigas*!
3. *isz* [izgalom] *hu* *ha*!
 *hú ha, majdnem árokba estünk!: *hu* *ha*, *ni* *preskaŭ* *falis* *en* *kavon*!
4. *isz* [hideg] *brr*!
 *hú, de hideg van!: *brr*, *kia* *frosto*!
5. *isz* [utálat] *pu*!
 *hú, de ronda!: *pu*, *kiel* *malbela*!
6. *isz* [megkönnyebülés] *uf*!
 *hú! ez nehéz volt!: *uf*! *tio* *estis* *malfacila*!
7. *isz* [hirtelen fájdalom] *huj*!

*hú, eltörött a lábam: *huj*, *rompiĝis* *al* *mi* *la* *kruro*!
8. *hú-ú-ú:* *hgut* [erős szél] *hu-u-u*
9. *hú-hú:* *hgut* [huhogás] *hu hu*
 | **hub** *inf* *koncentrilo*, *nabo* *l.m.* *elosztó*, *csomópont*
 | **Hubble** *csill* *fiz* [Edwin Powell] *Hublo*
 *Hubble-effektus: *leĝo* *de* *Hublo*
 *Hubble-jelenség: *ŝoviĝo* *al* *ruĝo*
 *Hubble-teleszkóp: *Hublo*-*teleskopo*
 | **Hubei** *ld.* *Hupej*
 | **Hubert** *Huberto* [utónév]
 | **Huckepack** *ld.* *gördülő* *országút*
 | **Hudson** *geo* *Hudsono* [folyó]
 *Hudson-öböl: *Hudsona* *Golfo*
 | **húg** **1.** *pli* *juna* *fratino*
2. *ld.* *unokahúg*
 | **húgocska** *fratineto*, *franjo*
 *vigyázz a húgocskádra: *gardu* *vian* *fratineton*
 | **hugenotta** *hugenoto*
 | **Hugo** *ir* [Victor] *Hugo*
 | **Hugó** *Hugo* [utónév]
 *Capet Hugó: *Hugo* *Kapeto*
 | **húgy** *urino*
 | **húgycső** *uretro*
 *húgycsövet szondáz: *sondi* *uretron*
 | **húgycsőgyulladás** *uretrito*
 | **húgycsőhasadék** *ld.* *húgycső*-*rendellenesség*
 | **húgycső-rendellenesség** *hipospadio*
 | **húgyhajtó szer** *ld.* *vizelethajtó* *szer*
 | **húgyhártya** *áll* *alantoido*
 | **húgyhólyag** /*urin*/*veziko*, *urina* *cisto*
 | **húgyhólyagsérv** *vezikocelo*, *cistocelo*
 | **húgyhólyagtükör** *cistoskopo*
 | **húgyhólyagtükrözés** *cistoskopio*
 | **húgy-ivari** *urogenerila*
 *húgy-ivari rendszer: *urogenerila* *aparato*
 | **húgysav** *kém* *urata* *acido*
 | **húgysavsó** *kém* *urato*
 | **húgytömlő** *ld.* *húgyhártya*
 | **hugyozik** *ntr* *urini*, *tréf* *maltrinki*
 | **húgyvérűség** *uremio*
 | **húgyvezeték** *uretero*
 | **húgyvezeték-gyulladás** *ureterito*
 | **huh!** *ld.* *hú*!
 | **huhog** *ntr* *huhui*, *ululi*
 *a bagoly huhog: *strigo* *huhuas*
 *baglyok huhogtak vészjóslóan: *strigoj* *ululis* *sinistre*
 | **hukk!** *hgut* [csuklás] *hik*!
 | **hulahoppkarika** *hulringo*
 | **hulahoppozik** *ntr* *hulringi*
 | **huligán** *huligano*
 | **hull** **1.** *ntr* *átv* *is* *fali*
 *a mélybe hull: *fali* *en* *la* *profundon*
 *átok hull rád: *malbena* *falos* *sur* *vin*
 *darabokra hull: *disfali* *en* *pecojn*, *dispeciĝi*, *átv*
malintegriĝi, *malkomponiĝi*
 *hull a haja: *liaj* *haroj* *falas*
 *könnyei hullanak: *ŝiaj* *larmoj* *falas*
 *nagy cseppekben hull: *fali* *per* *grandaj* *gutoj*
2. *ntr* [tömegenen pusztul] *amase* *perei*/*fali*
 | **hulla** *kadavro*, *mortintaĵo*
 *erkölcsi hulla: *moralala* *mortinto*
 *friss hulla: *freŝa* *kadavro*

*hulla vagyok: mi estas mortlaca
 *hullaszaga van: odori kadavron
 | **hullaboncolás** nekropsio, dissekco de kadavro
 | **hulladék** rub/aĵ/o, [kidobandó] forĵetaĵo, elĵetaĵo, [felesleges anyagrészek] defalaĵo, forfalaĵo, *knyv inf* makulaturó
 *folyami hulladék: riveraj elĵetaĵoj
 *hulladékot anyag szerint szétválogat: specigi rubaĵon laŭ materialo
 *ipari hulladék: industria forfalaĵo
 *szelektiv hulladékgyűjtés: diselekta/diversiga rubokolekto
 *szelektiv hulladékgyűjtő: diselekta/diversiga rubujo
 *szerves hulladék: biorubaĵo, organika rubaĵo
 *újrahasznosítható hulladékok: reutiligeblaj/rekupereblaj/recikligeblaj defalaĵoj
 | **hulladékenergia** rubenergia
 | **hulladékgaŝ** rubgaso
 | **hulladékhő** rubvarmo
 *hulladékhőt visszanyer: rekuperi rubovarmon
 | **hulladékselyem** floksilko
 | **hullaégetés** kremacio
 | **hullaégető** kremaciejo
 *hullaégető kemence: kremacia fornego
 | **hullafolt** kadavra lividaĵo/makulo
 | **hullafoltos** livida
 | **hullagyalázás** nekrofilio, senhonorigo de kadavro
 | **hullagyalázó** *fn* nekrofilulo
 | **hullaház** kadavrejo
 | **hullaméreg** kadavrino, ptomaino
 | **hullám 1.** ondo
 *hatalmas hullám: ondego
 *hullám alakú/formájú: ondoforma
 *hullámokat ver: ruli ondojn
 *hullám taraja: kresto de ondo
 *szeli a hullámokat: tranĉi la ondojn
2. *fiz* ondo
 *alaphullám: fundamenta ondo
 *állóhullám, stacionarius hullám: staranta ondo
 *behatárolt hullám: lokumita ondo
 *csillapított hullám: amortizita ondo
 *elektromágneses hullám: elektromagneta ondo
 *elektronhullám: elektrona ondo
 *elemi hullám, pontból kiinduló hullám: elementa ondo
 *eredő hullám: rezultanta ondo
 *felületi hullám: surfaca ondo
 *gömbhullám: sfera ondo
 *hanghullám: sona ondo
 *hosszúhullám: longa ondo
 *kompressziós hullám, nyomáshullám, nyomóhullám: ondo de kunpremo
 *középhullám: meza ondo
 *longitudinális hullám: laŭlonga ondo
 *magányos hullám: solitono, sola ondo
 *rádióhullámok: radiofoniaj ondoj
 *rövidhullám: kurta ondo
 *síkhullám, kétdimenziós hullám: ebena ondo
 *térhullám: spaca ondo
 *transzverzális hullám: transversa ondo
 *ultrarövid hullám: ultrakurta ondo
 *vivőhullám: portanta ondo
3. *geo* ondo
 *longitudinális hullám, P-hullám: primara ondo

*másodlagos hullám, S-hullám: sekundara ondo
 *szeizmikus hullám: seisma ondo
4. *átv* ondo
 *a lelkesedés hulláma: ondo de la entuziasmo
 *a támadás második hulláma: dua ondo de la atako
 *nagy hullámokat ver: elvoki bruan eĥon
 *tartós hajhullám: daŭraj harondoj
 *új hullám a filmművészetben: nova ondo en la filmarto
 | **hullámalak** *fiz* ondoforma
 | **hullámcsomag** *ld.* hullámnyaláb
 | **hullámcsúcs** *fiz* ventro de ondo
 | **hullámdeszka** surfotabulo
 | **hullámegyenlet** *fiz* ondoekvacio
 | **hullámelhajlás** *fiz* difrakto
 | **hullámelmélet** *fiz* ondoteorio
 | **hullaméreg** kadavrino, ptomaino
 | **hullamerevség** kadavra rigideco
 | **hullámerózió** *geo* abrazio
 | **hullámerősség** intenso de ondo
 | **hullámfizika** ondofiziko
 | **hullámforma** *ld.* hullámalak
 | **hullámfront** *fiz* ondofronto
 | **hullámfüggvény** *fiz* ondofunkcio
 | **hullámfürdő** ondbanejo, artefaritaj ondoj
 | **hullámgyűrű** ondoringo [ékszer is]
 | **hullámhegy** ondomonto
 | **hullámhomlok** *fiz* ondofronto
 | **hullámhossz** *fiz* ondolongo
 *Compton-hullámhossz: ondolongo de Compton
 *de Broglie-hullámhossz: ondolongo de de Broglie
 *azonos hullámhosszon van: átv is esti sur la sama ondolongo
 | **hullámimpedancia** karakteriza impedanco
 | **hullámjel** tilde, ondosigno, ondostreko [~]
 | **hullámlemez** ondlameno, ondolado
 | **hullámlovaglás** surfado
 | **hullámmechanika** ondomehaniko
 | **hullámmozgás** *fiz* ondmovo
 | **hullámnyaláb** *fiz* ondopaketo
 | **hullámoptika** *fot fiz* ondoptiko
 | **hullámos 1.** ond/ant/a
 *hullámos haj: ondaj haroj
 *hullámos tenger: ondanta maro
 *hullámos vonal: onda linio
2. *cím* ondumita
 | **hullámosít 1.** *tr* ondigi
2. *tr* [anyagot] ondumi
 *csipkét hullámosít: ondumi punton
 *haját hullámosít: ondumi harojn
 *lemezt hullámosít: ondumi ladon
 | **hullámpala** ondumardeza plato
 | **hullámpapír** ondokartono
 | **hullámpermet** onderoj
 | **hullámsáv** *fiz* ondobendo
 | **hullámsorozat** *fiz* ondotraĵo
 | **hullámsugárzás** *fiz* onda radiado, nepartikla radiado
 | **hullámszám** *fiz* ondonombro
 | **hullámszórás** *fiz* ondodisperso
 | **hullámtan** *fiz* ondiko, ondoscienco
 | **hullámtaraj** ondokresto
 | **hullámtér** inundejo
 | **hullámterjedés** *fiz* propagiĝo de ondo

| hullámtörő *fn* hajó ondorompilo
| hullámvasút ondotrajno
| hullámvektor *fiz* ondovektoro
| hullámverés surfo, ondofrapiĝo, ondobatiĝo
| hullámvezető *fiz* ondogvidilo
| hullámvonal ondlinio, sinuanto
| hullámvölgy ondovalo
| hullámvölgy ondovalo
| hullámvölgy ondovalo
| hullámvölgy ondovalo
*erős hullámvölgy hulo, ŝvelondo
| hullámoz **1.** *ntr* ond/ad/i, [folyadék üregben] fluktui
*erősen hullámoz: huli, ŝvelondi
*hullámozásba hoz: ondiĝi
*hullámozásba jön: ekondi, ondiĝi
2. *ntr* *átv* ondadi, [érték körül] fluktui
*az árfolyam hullámoz a tőzsdén: la kurzo fluktuas en la borso
*hullámoz a haja: ŝiaj haroj ondas
*középtér körül hullámoz: fluktui ĉirkaŭ averaĝo
*tömeg hullámozott a téren: amaso ondadis sur la placo
| hullat *tr* faligi, *átv* pluviĝi
*a fa hullatja leveleit: la arbo faligas siajn foliojn
*a földre hullatja a pént: li faligas la monon sur la teron
*könnyeket hullat: plori larmojn
*magvát hullatja: disgrajniĝi
| hullaviasz adipociro, kadavra graso
| hullik *ld.* hull
| hullócsillag *csill* meteoro, falstelo
| hullóhártya *ld.* külső magzatburok
| hulmán *áll* entelo, hulmano
| humán **1.** *ld.* humánus
2. *tud* socia, homscienco, [klasszikus] humanisma
*humán gimnázium: klasik-filologia gimnazio, *ritk* humanistika gimnazio
*humán műveltség: klasik-filologia klereco/erudicio, humanisma klereco/erudicio
*humán tudományok: sociaj sciencoj, homsciencoj, [klasszikus] humanismaj studoj, *ritk* humanistiko, letroj
3. [emberi] homa, hom-
*humán erőforrás: homfortoj, homaj resursoj
*humán tőke: homa kapitalo
| humaniőrák humanismaj sciencoj
| humanista **1.** *mn* humanista, humanisma
*humanista értékek: humanismaj valoroj
*humanista kultúra: humanisma kulturo
2. *fn* humanisto
*a reneszánsz nagy humanistái: grandaj humanistoj de la renesanco
| humanitárius humaneca, homama, homhelpa, *ne* humanitaria
*humanitárius segélyezés: humaneca helpado
*humanitárius segélyszolgálat: humaneca helposervo
*humanitárius szervezet: homhelpa organizaĵo
| humanitarianizmus homaranismo
| humanitás humaneco
| humanizmus humanismo
| humánökológia homekologio
| humánus humana, homama, bonhoma
| Humbert Humberto [utónév]
| humbug blago, mistifiko, trompo, truko
| humerale *ld.* *kr* vállkendő
| humerus *ld.* felkarcsont
| humifikáció *ld.* humuszosodás
| humin *kém* humino
*huminsav: humina acido
| humor **1.** humuro
*fekete humor: nigra humuro
*jó humorú ember: bonhumura homo
*különleges humora van: li havas siaspecan humuron
2. [testnedv] humoro
3. *ld.* növénynedv
| humorápatológia humorismo
| humoreszk **1.** *ir* humorajo
2. *zene* humoresko
| humorérzék humuremo, humura senso
| humorista humoristo
| humorizál *ntr* humuri
| humoros humura, bonhumoriga, ridiga, gajiga
*humoros dolog: humorajo [vonás, kiszólás, gesztus]
| humortalan senhumura
| humusz humo
*erdei/szelíd humusz: folihumo
| humuszosodás humiĝo
| humuszréteg humtavolo, humtero
| humuszszint *geo* huma horizonto
| humusztakaró humtavolo, humtero
| hun **1.** *fn* huno
*ázsiai hun: *ld.* xiuongnu
2. *mn* *nyt* huna
*a hun-magyar azonosság mítosza: la mito de la hunahungara identeco
| Hunan *geo* *pol* Hunano [CN]
| huncut **1.** ruzpetola, ruzeta
*huncut legyen a nevem, ha: mi nomiĝu fripono, se
2. [pajkos, hamiskás] friponeta, bubeta, petolema
3. *átv* orfa, unusola
*nincs egy huncut garasa sem: eĉ orfan/rompitan groŝon li ne havas
| huncutság petolaĵo, bubajeto, friponetaĵo
*huncutságokat művel: fari petolaĵojn
| hungarikum hungarecaĵo, hungareskaĵo, hungara specifajo
*a pálinka hungarikum: palinko estas hungarecaĵo
| hungarista **1.** *nyt* hungaristo
2. *pol* *tört* hungaristo
| hungarizmus **1.** *nyt* hungarismo
2. *pol* *tört* hungarismo
| hungarológus hungarologo
| hungarológia hungarologio
| Hunnia *tört* Hunujo, Hunio
| hun tun *gaszt* huntuno [CN]
| huny *tr* fermi
*szemet huny vmi fölött: fermeti la okulojn pri io^z
| hunyó *fn* *jték* serĉanto, kaptanto
| hunyor *növ* heleboro, ternoherbo
*fekete hunyor: nigra heleboro
| hunyorít *ntr* palpebrumi
| hunyorog **1.** *ntr* palpebrumadi
2. *ntr* *csill* scintili
| Hupej *geo* *pol* Hubejo [CN]
| huppan *ntr* fali mole
*fenekre huppan: falsidiĝi
| húr **1.** kordo
*befont/fonott húr: ŝraŭbkordo
*G-húr: G-kordo

*húrt megfeszít: streçi kordon
 *húrt penget: plektri, pinçi/pluki/vibrigi kordon
 *túlfeszíti a húrt: trostreçi la kordon
 *vont húr: dratkovrita kordo
2. *anat* hordo/kordo
3. *mat* ŝnuro
 | **hurafa** *növ* huro
 | **Hurám** *bibl* Ĥuram/o/
 | **hurcol** **1.** *tr* [cipel] treni
 *börtönbe hurcolták: li estis trenita en prizanon
 *magával hurcol: kuntreni
 *nehéz terhet cipel: treni pezan ŝarĝon
2. [deportál] deporti
 *koncentrációs táborba hurcol: deporti en koncentrejon
 | **húrféreg** gordio, harvermo
 *húrféreg: gordiuloj
 | **huri** *iszl* átv is hurio
 | **hurka** **1.** andujeto, tripkolbaseto
 *májás hurka: hepatkolbaso
 *velős hurka: cerbajkolbaso
 *véres hurka: budeno, sangokolbaso
2. [ütéstől] batostrio, batlividaĵo
 | **hurkol** **1.** *tr* [hurokkal megköt] ligi per maŝo, [hurkot köt vmire] ligi maŝon
 *kötelet hurkol: ligi maŝon sur ŝnuro
2. *tr* [hurokoltással] triki maŝojn
3. *tr* [géppel] maŝintri
 | **húrláb** *zene* /kordo/ponteto, ponto
 | **húrmérő** *zene* kalibrilo, korda mezurilo
 | **húrnégyszög** *mat* cikla kvarlatero
 | **húrnyereg** *zene* kapotasto
 | **hurok** **1.** maŝo, *átv* ŝnuro
 *meghúzza a hurkot a nyakán: streçi la maŝon sur lia kolo
 *szorul a hurok a nyakán: senti la ŝnuron ĉirkaŭ la kolo
2. [kisebb állatok fogására] maŝkaptilo, dratkaptilo, [pányva] kaptomaŝo, lazo
 *hurkot vet: starigi /maŝ/kaptilon
 *hurokra kerül: esti kaptita, veni en kaptilon
3. [kanyarulat] buklo
 *masni két hurka: du bukloj de banto
 *vágány hurka: buklo de trako
3. *vill* maŝo
4. *inf* programciklo
5. *anat* anso, [idegpálya] lemnisko
 *középső hurok: meza lemnisko
 *oldalsó hurok: latera lemnisko
 | **hurokcsomó** maŝnodo
 | **hurokél** *mat* buklo
 | **hurokélmentes** *mat* senbukla
 | **hurokerősítés** *vill* maŝamplifo
 | **hurokszám** *tex* maŝnombro
 | **hurokszem** maŝo
 | **huron** *fn* hurono
 *Huron-tó: *geo* Hurona Lago
 | **húroz** *tr* provizi per kordoj, kordizi
 | **hurrá!** *isz* hura!
 *hurrát kiált: hurai
 | **hurraoptimizmus** *pej* hura-optimismo
 | **hurrazik** *ntr* hurai
 | **hurrikán** uragano
 | **hurrog** *ntr* bas-basi, malhurai
 | **húrsűrűség** *zene* linidensio

| **húrtartó** *zene* kordankro
 *húrtartó keresztpánt: kordoponteto
 | **hurufa** *ld.* hurafa
 | **hurukkol** *ntr* *hgut* glugli
 *pulyka hurukkol: meleagro gluglas
 | **hurut** kataro
 | **hús** **1.** [élő] karno
 *húsától megfoszt: diskarn/ig/i
 *jós húsban van: havi karnon abundan
 *kis hús: *ld.* szemölcs
2. viando
 *fagyasztott hús: frostigita viando
 *fehér és vörös hús: blanka kaj ruĝa viando
 *füstölt hús: fumajita viando, bukano
 *húst kockára vág: trançi viandon en kubojn
 *kóser hús: koŝera viando
 *kövér és sovány hús: grasa kaj magra/malgrasa viandoj
 *levesben főtt hús: buljona viando
 *nyers hús: kruda viando
 *olcsó húsnak híg a leve: *közm* kio kosta malmulte, kosta plej kare^Z
 *parázon sült hús: karbonado
 *párolt hús: stufita viando
 *rántott hús: panumita porkokotleto
 *rizses hús: pilafo
 *se hús, se hal: nek viando, nek fiŝo^Z v. nek lakto, nek selakto^Z v. ĉesis esti vino, sed vinagro ne fariĝis
 *sózott hús: [sóban tartósított] peklita viando
 *sült hús: fritita viando
 *többe kerül a hús, mint a leves: *közm* pli kosta la sako, ol la tuta pako^Z v. tro kara aranĝo por malkara tagmanĝo^Z
 *vagdalt hús: haketita viando, viandhaketajo
3. *növ* karno, pulpo
 *fehér húsú cseresznye: blankakarna ĉerizo
 *fekete húsú gyümölcs: nigrakarna frukto
 *gyümölcs húsa: karno de frukto
 | **husáng**¹ bastonego
 | **husáng**² *növ* ferolo
 *déli/óriás husáng: ordinara ferolo
 | **húsáru** viandvaro
 | **húsbolt** viandejo, viandvendejo
 | **húsdaráló** viandmuelilo
 | **húsétel** viandaĵo
 *tartózkodik a húsételektől: deteni sin de viandaĵoj
 | **húsevő** **1.** *áll* karnovora, karnomanĝa
2. *fn* [ember] viandomanĝulo
 | **húsfogyasztás** konsumo de viando
 *egy főre jutó húsfogyasztás: pokapa konsumo de viando
 | **húsgombóc** viandbuleto, viandoknelo
 | **húsgombócleves** knelosupo
 | **húshagyókedd** Karnavala Mardo
 | **húsipar** viandoprilabora industrio, viandindustrio
 | **húskétszersült** viandbiskoto
 | **húsklopfoló** *ld.* húsverő
 | **húskonzerv** viandokonservaĵo, ladviandaĵo
 | **húskrém** viandoŝaŭmaĵo
 | **húslé** viandosuko
 | **húslégy** *áll* viandmuŝo
 *kockás húslégy: krada viandmuŝo
 | **húsleves** viandosupo
 | **húsliszt** viandofaruno
 | **húsmentes** senvianda

*húsmentes fogások: senviandaj pladoj
| **húsos 1.** *gaszt* [több húsú] vianda
*húsos csont: vianda osto
2. *gaszt* [hússal készült] vianda, kun viando
*húsos palacsinta: vianda krespo/patkuko
3. *gaszt* [hússal kapcsolatos] vianda
*ma húsos nap van: hodiaŭ estas vianda tago
4. [több élő húsú] karnohava, karnoza, riĉkarna, karnodika, ŝvelkarna
*húsos ajkak: karnecaj lipoj
*nő húsos karjai: karnodikaj brakoj de virino
5. *növ* karna, [lédús] sukulenta, sukplena
*húsos termés: karna frukto
| **húsosfazék** viandopoto
| **húsostál** viandoplado
| **húspiac** viandbazaro
| **húspor** pemikano
| **huss!** *isz* huŝ!
| **hússzelet** fileo, eskalopo, [vastag] steko
| **húsverő** viandbatilo
| **húsvét** Pasko
*a húsvét az idén márciusra esik: Pasko falas ĉi-jare en marton
*húsvét oktavája/nyolcada: oktavo de Pasko
*megüli a húsvétot: festi Paskon
| **húsvéthét** Paska Semajno
| **húsvéti** paska
*húsvéti ének: paska kanto
*húsvéti locsolás: paska ŝprucigo/akvumado
*szépen pettyezett húsvéti tojás: bele makulita paska ovo
| **Húsvét-sziget** *geo* Paskinsulo, Paska Insulo
| **húsz** dudek
| **Husz** *kr* [Jan] Huso
| **huszadrangú** lastranga, sensignifa
| **huszár 1.** *kat* husaro, rajdisto
2. [sakk] ĉevalo, *ritk* kavaliro
| **huszártársoly** sabrosako
| **huszárvár** palisfuorto, palisfortikaĵo, husarkorto
| **huszita** *kr* husano
*a husziták szekerekből állították össze a táborukat: la husanoj faris siajn tendarojn el ĉaroj
| **húszlap** *mat* dudekedro, ikosaedro
| **huszonegyezik** *ntr* [kártya] dudekunui
| **huszum** [tolóajtó] husumo
| **hutong** *ép* hutongo [CN]
| **hutu 1.** *fn* hutuo
2. *mn* hutua
| **húz 1.** *tr* tiri, [kötélen] haŭli, [maga után] post\tiri, [vontat, vonszol] treni
*a motoroshajó két uszályt húz: la motorŝipo trenas du barĝojn
*a repülőgép füstcsíkot húz maga után: la aviadilo tiras fumostrion post si
*kocsit húz: tiri ĉaron
*nagy erővel húz: tiregi, tiri per granda forto
*húzza a lábát: treni la piedojn, trenpaŝi
*rönköt húz kötélen: haŭli trunkon
*sebesülés miatt húzza a lábát: pro vundiĝo li trenas la kruron
2. *tr* [maga felé] al\tiri
*csónakot a partra húz: tiri boaton sur la bordon
*hajánál fogva húz: tiri je la haroj

*húzd a harangot: svingu la sonorilon
*közelebb húzza a széket: tiri al si la seĝon
*kútból vizet húz: tiri akvon el puto
*magával húzta a lepedőt: li kuntiris la littukon
*ne húzd a hajam: ne tiru al mi la harojn
3. *tr* [vmire] sur\meti, kuŝigi, sidigi
*cipót húz: surmeti ŝuojn
*csuklyát húz: surmeti kapuĉon, kapuĉi sin
*deresre húz: kuŝigi sur punbenkon
*gyűrűt húz: meti/tiri ringon sur la fingron, surfingrigi ringon
*karóba húz: sidigi sur palison, palisumi
4. *tr* [helyéről] tiri, [magával] kuntiri, kuntreni
*a tömeg magával húza: la amaso kuntrenis lin
*fogat húz: tiri denton
*kártyát húz: tiri karton
*nagyot húz a palackból: trinki longgute el la botelo
*téelt húz: tiri tezon
5. *ntr* [vmilyen irányba] tiri, altiriĝi, inklini, simpatii
*a baloldali pártokhoz húz: li altiriĝas al la maldekstraj partioj
*a kormány jobbra húz: la stirilo tiras dekstren
*a darvak délre húznak: la grupoj migras suden
*ez a ló mindig balra húz: ĉi tiu ĉevalo tiras ĉiam maldekstren
*inkább a családjához húz: li prefere inklinas al sia familio
*most a régi barátjához húz: nun li simpatias kun sia malnova amiko
6. *tr* [hosszabbít] tiretendi, eltruigi
*csövet húz: eltruigi tubon
*rúdból huzalt húz: tiretendi draton el stango
*üvegrúdból fonalat húz: eltiri fadenon el vitra stango
7. *tr* [feszít] streĉi
*húzd feszesre a kábelt: tiru streĉa la kablon
*húzd meg a csavart: streĉu la ŝraŭbon
*kötelet húzott két fa közé: li streĉis ŝnuron inter du arboj
8. *tr* [vonalat] streki, [anyagba] sulki
*a csónak barázdát húzott a vízen: la boato sulkis la akvon
*barázdást húz: tiri sulkon, sulki
*párhuzamost húz az egyeneshez: tiri paralelon al la rekto
*vonalat húz: streki linion
9. [építményt] konstrui, levi
*falat húz: levi muron
10. *tr* [időben] tiri, longigi, prokrasti, perdigi
*húzta-halasztotta, míg csak el nem szalasztotta: atendis, meditis, ĝis en tombon englitis^z
*húzza az éneket: tiri la kanton
*húzza az időt: serĉi prokraston, perdigi/tirlongigi la tempon
*nem sokáig húzza már: li ne plu longe vivos
11. *tr* [üt] bati, doni baton
*jó nagyot húzott rá: li donis al li fortan baton
12. *tr* [nehezedik] pezi, sobtiri, tiri malsupren, tirpezi
*a hal húzza a horgot: la fiŝo sobtiras la hokon
*húz a hátizsák: la dorsosako tirpezas
13. *tr* [hasznót] tiri, gajni, enspezi
*hasznót húz belőle: tiri profiton/utilon el ĝi, profiti de ĝi, ĉerpi utilon
*nagy fizetést húz a cégtől: li enspezas grandan salajron de la firmao
*sorsot húz: tiri loton, loti
14. *tr* [bosszant] ĉikani

*húzza a barátait: li ĉikanas siajn amikojn
| **huzagol** *tr* kaneli, streki
*puskacsövet huzagol: kaneli pafiltubon
| **huzagolás** kanelo
*a huzagolás pontosabbá teszi a lövést: la kanelo pliprecizigas la pafon
| **huzamos** longdaŭra, daŭrema
*huzamos ideig: longan tempon, longtempe, longdaŭre
| **húzás** *ld.* húz
*egy húzásra kiitta a bort: unuglute li eltrinkis la vinon
*húzásra van terhelve: esti ŝargita per tiro
*húzással áthelyez: *inf* transmeti per ŝovo
*rossz húzás volt a bástyát előre tolni: estis malbona movo ŝovi la turon antaŭen
*sok húzás van a szövegben: estas multaj forstrekoj en la teksto
*tárgyneremények húzása: lotumado de gajnaĵoj
*ügyes húzás: lertaĵo, lerta ago/*manovro*/taktiko
| **huzal** drato, metalfadeno
*huzal nélküli: sendrata, senfadena
*huzalt hűz: eltruigi draton
*rézből huzalt hűz: dratigi kupron, tiretendi draton el kupro
| **huzalbevonatú** dratkovrita
| **huzaldob** drattamburo
| **huzalellenállás** *vill* dratrezistilo
| **huzalfeszítő** *fn tech /drat/streĉilo*
| **huzalhűző gép** dratigilo, dratiga maŝino
| **huzalkapcsolású** *vill* dratkonektita
| **huzaloz** *tr* drati, provizi per dratoj
| **huzal-potenciometer** bobenita potenciometro
| **huzalszeg** dratstifto
| **huzat** **1.** teg/aĵ/o, kovrilsako, tegosako
*leveszi a por ellen védő huzatokat a bútorokról: li demetas la kontraŭpolvajjn tegojn de la mebloj
*párna huzata: tegosako de kuseno
*selyem huzatú szék: seĝo kun silka tego
2. [lég-huzat] trablovo, [kéményben] /*aer*/tiro
*a kéménynek jó huzatja van: la kamentubo bone tiras
*huzat van: trablovas
| **huzavona** prokrastado, burokrataĵo, burokrataj ĉikanadoj, tir-ŝovado de aktoj/afero
*sok huzavona után megkaptam az igazolványt: post multaj burokrataj ĉikanadoj mi ricevis la legitimilon
| **huzigál** *tr* tiradi, tiri unu post alia
| **húzódik** **1.** *ntr* tiriĝi, treniĝi
*a sereg a hegy mögé húzódott: la armeo tiriĝis malantaŭ la monton
2. *ntr* [megfeszül] /*tir/streĉiĝi*
*a zakó húzódik a hónom alatt: la jako tirstreĉiĝas al mi sub la akseloj
3. *ntr* [halad] pasi
*a felhők dél felé húzódnak: la nuboj pasas suden
4. *ntr* [időben] prokrastiĝi, tiriĝi
*az átírás évekig húzódott: la transregistro tiriĝis tra jaroj
5. *ntr* [elterül] etendiĝi, situi, tiriĝi, pasi
*a mező mentén csatorna húzódik: laŭlonge de la kampo pasas/tiriĝas kanalo
*itt húzódik az erdő: ĉi tie etendiĝas la arbaro
| **húzódzik** **1.** *ntr* [habozik] heziti
*húzódzik az üggyől: li hezitas entrepreni la aferon
2. *ntr* [idegenkedik] malemi, malinklini
| **húzóerő** tirforto, altira forto

*mágneses húzóerő: magneta tirforto
| **huzogat** *tr* tiradi
| **húzógomb** tirbutono
| **húzógörbe** *mat* traktorio
| **húzóháló** trenreto, seĝno
| **húzóheveder** ŝelkego
| **húzókap** tirsarkilo
| **húzóké** tirtranĉilo
| **húzólán** tirĉeno
| **húzólé** tirlato
*orgona húzólécei: tirlatoj de orgeno
| **húzórugó** tirrisorto
*hengeres húzórugó: cilindra tirrisorto
| **húzóüreg** tirkalibro
| **húzózár** tirfermilo, zipo
| **hű** **1.** fidela, [lojális] lojala
*a királyhoz hű erők: trupoj lojalaj al la reĝo
*a sírig hű marad: resti fidela ĝis la tombo
*hű barát: fidela amiko
*hű marad önmagához: resti fidela al si mem
2. [eredetihez] fidela
*hű fordítás: fidela traduko
*hű másolat: fidela kopio, faksimilo
*szavai hű visszaadása: fidela redono de liaj vortoj
| **hű!** **1.** *isz* [meglepetés] ha!
*hű, de magas!: ha, kiel alta!
2. *isz* [harag, fájdalom] ha!, aŭ!, huj!
*hű, de fáj!: aŭ, ĝi tre doloras! *v.* huj, kiom ĝi doloras!
3. *isz* [hőség] fu!
*hű, micsoda hőség van: fu, kia varmego!
| **hűbelebalázs** ventkapulo, fuŝhastulo, malprudentulo, senpripensulo
*hűbelebalázs módjára viselkedik: konduti ventkapule, konduti senpense-mismense
| **hűbér** feŭdo, feŭda devontigo
*hűbérbe ad: feŭdi
*hűbérbe iktat: enfeŭdigi
*hűbér fejében ötven katonát állított ki: kontraŭ la feŭdo li starigis kvindek soldatojn
| **hűbéradó** tributo
| **hűbérbirtok** feŭdo, feŭda bieno
| **hűbéres** **1.** *mn* feŭda
*hűbéres állam: feŭda ŝtato
2. *fn* feŭdulo, vasalo, tributulo
*hűbéres beiktatása: investituro
| **hűbéreskü** omaĝo, vasalĵuro
*hűbéresküt tesz: omaĝi
| **hűbéri** feŭda
*hűbéri jog: feŭda ĵuro
*hűbéri jogosultság: feŭdraĵto
*hűbéri rendszer: feŭda reĝimo, feŭdismo
| **hűbériség** [állapot] feŭdeco, [rendszer] feŭdismo
| **hűbérjog** [birtokra] feŭdraĵto
| **hűbérúr** feŭdestro, feŭdmastro, suzereno, [francia] senjoro
| **hűdés** paralizo
| **Hűdra** *mit* Hidro
| **Hűgiea** *mit* Higieo
| **hűha!** *isz* [csodálkozás, tetszés] ŭoŭ!
| **hűhó** bruo
*nagy hűhót csap az új műve körül: li tamtamas/tamburas sian novan verkon

*nagy hühót csapsz az ügy körül: multe vi bruas pri tiu afero
 *sok hühó semmiért: granda nubo, eta pluvo^Z v. multa bruo por nenio v. multa tumulto pro malmulto
 | **hül** *ntr* malvarmiĝi
 *hül a tea: la teo malvarmiĝas
 *hül az idő: la vetero malvarmiĝas
 | **hüledezik** *ntr* esti mirfrapita, gapi de miro
 | **hülés** **1.** malvarmiĝo
2. *orv* malvarmumo
 *hüléstől rekedt hang: voĉo raŭka de malvarmumo
 | **hüllök** *áll* reptilioj
 *a hüllök hidegvérű állatok: reptilioj estas pojkilotermaj bestoj
 *emlősszerű hüllök: *ösl* sinapsidoj
 *pikkelyes hüllök: skvamuloj
 *repülő hüllök: *ösl* pterosaŭroj, flugsauroj
 | **hülye** **1.** *mn* [gyengeelméjű] idiota, kretena
2. *mn* [buta, ostoba] malsaĝa, stulta, [bárgyú] malsprita
 *ez hülye vicc volt!: tio estis malsprita ŝerco!
 *ilyen hülye regényt még sosem olvastam: pli stultan romanon mi neniam legis
 *menj a fenébe a hülye terveiddel: iru diablen kun viaj kaputaj planoj
 *ne légy ilyen hülye!: ne estu tiel stulta!
3. *mn* [kellemetlen] damnita
 *ez a hülye idő!: ĉi tiu damnita vetero!
4. *fn* [gyengeelméjű] idioto, kreteno
5. *fn* [buta, ostoba] malsaĝulo, stultulo, [bárgyú] malspritulo, ŝlemilo, dupo
 *hülyének nézel?: ĉu vi prenas min por ansero/dupo/ŝlemilo?
 *hülyét csinál vkiből: [rászed] dupigi/azenigi iun, [nevetségessé tesz] ridindigi iun
 *tök hülye: malsaĝulo de ĉiuj flankoj^Z
 | **hülyeség** **1.** [tulajdonság] malsaĝeco, stulteco, [nagyfokú] idioteco, kreteneco
2. [vmi] malsaĝaĵo, stultaĵo, absurdaĵo, sensencaĵo
 *hülyeségeket beszél: paroli sensencaĵojn
 *menj a hülyeségeiddel!: ŝparu al mi viajn absurdaĵojn!
 | **hülyéskedik** **1.** *ntr* [tréfálkozik] ŝerci, blagi, mistifiki
 *hülyéskedsz? nem, ez komoly: ĉu vi blagas? ne, tio estas serioza
2. *ntr* [hülyeséget mond, csinál] stultumi, malsaĝumi, frenezumi
 | **hülyül** **1.** *ntr* malsaĝiĝi, stultiĝi, iditotiĝi, kreteniĝi
2. *ld.* hülyéskedik
 | **Hümenaiosz** *mit* Himeno
 | **hüposztülion** *ld.* oszlopterem
 | **hús** freŝa, malvarmeta, *ritk* friska
 | **húség** **1.** fideleco, [feljebbvalóhoz] lojaleco
 *hitvesi húség: fideleco al edzo/edzino
 *húség a királyhoz: lojaleco al la reĝo
 *húséget esküszik: ĵuri fidelecon
 *tanúságot tesz húségéről: doni ateston pri sia fideleco
2. [az eredetihez] fideleco, konformeco
 *a másolat húségét X úr igazolja: la konformecon de la kopio atestas s-ro N
 | **húséges** fidela, [feljebbvalóhoz] lojala
 *húséges alattvaló: lojala regato
 *húséges kutya: fidela hundo
 | **húségeskű** fidelĵuro

| **húségnyilatkozat** deklaro de lojaleco
 | **húségvirág** *ld.* begónia
 | **húsít** *tr* refreŝigi, malvarmetigi
 | **húsító** **1.** *mn* refreŝiga
2. *fn* refreŝigaĵo, refreŝiga trinkaĵo
 | **húsöl** *ntr* ripozi en ombro
 | **hűt** *tr* malvarmigi, [behűt] fridigi, [kondenzálva] kondensi
 *jégbe hűt: glaciigi
 *hűtök egy kis limonádét: mi fridigos iom da limonado
 *levest hűt: malvarmigi suppon
 *motort hűt: fridigi/malvarmigi motoron
 | **hűtlen** malfidela, [elöljáróhoz] mallojala, [házastárshoz] adulta
 | **hűtlenkedik** *ntr* adulti
 | **hűtlenség** **1.** malfideleco, [elöljáróhoz] mallojaleco, [házastárshoz] adulto
2. [állampolgári] patrujperfidio, ŝtatperfidio
 | **hűtő** **1.** malvarmigilo, fridigilo, [kondenzációs] kondensilo
 *csőkígyós hűtő: helictuba kondensilo
 *visszafolyós hűtő: reflukondensilo
2. *jm* radiatoro
3. [hűtőszekrény] fridujo
4. [hűtőpult] fridvitrina vendotablo
5. [pezsgőé] freŝigujo por ĉampanbotelo, ĉampanbotelujo
 | **hűtőegység** fridiga bloko
 | **hűtőfolyadék** fridigenzo, fridiga/malvarmiga likvo
 | **hűtőgép** **1.** *ip* fridiga instalaĵo
2. *biz* fridujo, fridoŝranko
 | **hűtőház** fridmagazeno, fridejo
 | **hűtőkamra** fridkadero
 | **hűtőkészülék** fridigilo, malvarmigilo
 | **hűtőkígyó** fridiga/malvarmiga tubohelico
 | **hűtőkocsi** *vsút* fridvagono
 | **hűtőkonténer** fridkontenero
 | **hűtőkorsó** alkarazo [likacsos anyagkorsó] [ES]
 | **hűtőköpeny** fridiga/malvarmiga mantelo
 | **hűtőkör** fridiga/malvarmiga cirkvito
 | **hűtőláda** fridkesto
 | **hűtőpult** fridvitrina vendotablo
 | **hűtőrács** *jm* radiatora krado
 | **hűtőszekrény** fridujo, fridoŝranko, malvarmujo vö. glaciŝranko
 | **hűtőtorony** kondensa turo
 | **hűtőveder** freŝigujo, botelujo
 | **hűtővízkör** fridiga/malvarmiga akvocirkvito
 | **hüvely** **1.** ingo
 *hüvelybe tesz: ingi/eningigi
 *kard hüvelybe: ingo de glavo, glavingo
2. [lövédéké] kuglingo, [tüzérségi] obusingo
3. [termésé] legumo, ĝuŝo, longŝelo
4. *anat* vagino
 *rostos hüvely: albugineo, albuginea tuniko
5. [cigarettaé] cigaredingo
6. *vill* kontaktingo, ŝtopilingo, [jack] ĵako
 | **hüvelybemenet** *anat* vagina orifico
 | **hüvelyboltozat** *anat* vagina forniko
 | **hüvelycsomó** *növ* desmodio
 | **hüvelyesek** *növ* fabacoj
 *hüvelyesek: [rend] fabaloj
 | **hüvelygolyó** *gysz* ovoïdo, vagina supozitorio

| **hüvelygyulladás** vaginito
| **hüvelyk** [mértékegység] colo
*az angol hüvely 0,0254 m: la angla colo egalas 0,0254 m
*Hüvelyk Matyi: *ir* Fingreto
*pont per hüvelyk: punktoj en colo
*sor per hüvelyk: linioj en colo [lpi]
| **hüvelykagyló** *áll* soleno
| **hüvelyknyi** collonga
| **hüvelykujj** dikfingro, polekso, [lábé] pieda dikfingro, halukso
| **hüvelykujj-izompárna** tenaro
| **hüvelytermés** legumo, gušo
| **hüvelytornác** *anat* vagina vestiblo
| **hüvös** **1.** *mn* malvarmeta, *ritk* friska
*hüvös van: estas malvarmete
*ült a hüvös árnyékban: li sidis en la malvarmeta ombro
2. *mn* *átv* malvarma, deteniĝema
*hüvös modor: malvarmaj manieroj
3. *fn* malvarmeto
*a pincében kellemesen hüvös volt: en la kelo regis agrabla malvarmeto
*hüvösre húzódik: retiriĝi en malvarmetan lokon
*hüvösre tesz: *átv* sidigi malantaŭ kradon
| **Hyadok** *csill* Hiadoj
| **hydatis** *ld.* echinokokkózis
| **Hyderabad** *ld.* Haidarábád
| **Hydra** *ld.* Vízikígyó
| **hydrargirismus** *ld.* higanymérgezés
| **hydrops** *ld.* folyadékgyülem
| **hydrorrhea** *ld. orv* vízfolyás
| **hydrotheca** *ld. áll* védőtok
| **Hydrus** *ld.* Déli Vízikígyó
| **Hygieia** *ld.* Hügiea
| **hymen** *ld.* szűzhártya
| **Hymen** *ld.* Hümenaiosz
| **hymenium** *ld.* termőréteg
| **hyperaemia** *ld.* vérbőség, vértolulás
| **hyperaesthesia** *ld.* túlérzékenység
| **hyperazotaemia** *orv* hiperazotemio
| **hyperazoturia** *orv* hiperazoturio
| **hyperchloraemia** *ld.* fokozott kloridtartalom
| **hypererythrocythaemia** *ld.* magas vörösvértestszám
| **hyperfunction** *ld. orv* fokozott működés
| **hyperglycaemia** *ld.* magas vércukorszint

| **hypergonar** *film* hipergonaro
| **hypergranulocytaemia** *ld.* emelkedett granulocitaszint
| **hypermetropia** *ld.* távollátás
| **hyperplasia** *ld.* szövetgyarapodás
| **hypersecretio** *ld.* fokozott kiválasztás
| **hypersensitiv** *ld.* túlérzékeny
| **hypertensio** *ld.* magas vérnyomás
| **hyperthermia** *ld.* normálnál magasabb testhőmérséklet
| **hyperthyreoidismus** *orv* hipertiroidismo
| **hyperthyreosis** *ld.* hyperthyreoidismus
| **hypertonia** *ld.* magasvérnyomás-betegség
| **hypertrophia** *ld.* túlbujánzás, túltengés
| **hyperurykaemia** *orv* hiperuratemio
| **hypervitaminosis** *ld.* hipervitaminózis
| **hypha** *ld.* gombafonal, sejtfonal
| **hypoesthesia** *ld.* érzékenységsökkenés, csökkent érzékenység
| **hypocaustum** *tört* hipokaüsto [padló alatti fűtőhelyiség]
| **hypochloraemia** *ld.* alacsony kloridtartalom
| **hypochondrium** *anat* hipokondro
| **hypoderma** *ld.* alhám, bőr alatti kötőszövet
| **hypofunction** *ld.* csökkent működés
| **hypogastrium** *ld.* alhas
| **hypogeum** *ld.* sírkamra
| **hypogranulocytaemia** *ld.* csökkent granulocitaszint
| **hypogynus** *ld.* magház alatti
| **hypophysis** *ld.* agyalapi mirigy
| **hypoplasia** *ld.* satnya szövetfejlődés
| **hyposecretio** *ld.* csökkent kiválasztás
| **hyposensitiv** *ld.* csökkent érzékenységű
| **hypospadiasis** *ld.* húgycső-rendellenesség
| **hypostylion** *ld.* oszlopterem
| **hypotaxis** *ld. nyt* alárendelés
| **hypotensio** *ld.* alacsony vérnyomás
| **hypothalamus** *ld.* hipotalamusz
| **hypothallus** *ld.* hipotallusz
| **hypothernar** *ld.* kisujjpárna
| **hypothermia** *ld.* normálnál alacsonyabb testhőmérséklet
| **hypothyreoidismus** *orv* hipotirodismo
| **hypothyreosis** *ld.* hypothyreoidismus
| **hypotonia** *ld.* alacsonyvérnyomás-betegség
| **hypoxaemia** *ld.* csökkent oxigéntartalom a vérben

Ātalanos rōviditēsek / Ĝeneralaj mallongigoj

a	ār	aro	a
A.B.F.R.	A boldog feltāmadas remēnyēben	Esperante beatan resurekton	E.B.R.
ABC	Atomic Biological Chemical	Atoma Biologia Kemia	ABK
āfa	ātalanos forgalmi adō	aldonvalora imposto	AVI
AIDS	Acquired Immune Deficiency Syndrome	Akirita Imuno-Defīcita Simptomaro	AIDS
ALGOL	Algorithmic Language	Algoritma Lingvaĵo	ALGOL
ALS	Amyotrophic lateral sclerosis	amiotrofia lateralsklerozo	ALS
ALU	Arithmetic logic unit	aritmetikilo	ALU
ANSI	American National Standards Institute	Usona Nacia Normiga Instituto	ANSI
ASCII	American Standard Code for Information	Usona Norma Kodo por Inform-Interŝanĝo	Askio
AU	Astronomical Unit	astronomia unuo	AU
AWACS	Airborne Early Warning and Control System	Aviadila Frua Alarm- kaj Kontrolsistemo	AWACS
BASIC	Beginner's All-purpose Symbolic Instruction Code	Ĉiucela simbola instrukcia lingvo por komencantoj	Baziko
BBS	Bulletin Board System	Bultenejo	BBS
BRT	bruttō regisztertonna	kruda tonelaro	KT
CAD	Computer-aided Manufacturing	perkomputila v. komputilizita projektado v.	KP
CAI	Computer-assisted Instruction	perkomputila v. komputilizita instruado	KI
CAL	Computer-assisted Learning	perkomputila v. komputilizita lernado	KL
CALL	Computer-assisted language learning	perkomputila v. komputilizita lingvolernado	KLL
CAM	Computer-aided manufacturing	perkomputila v. komputilizita fabrikado	KF
CAM [2]	Content addressable memory	asocieca v. asociiva memoro	AM
CAN	Cancel	abolsigno	AS
CD	Compact Disc	kompaktdisko, lumdisko, optika disko	KD
CD-ROM	Compact Disc Read-Only Memory	nurlega lumdisko	kodoromo
CET	Central European Time	Mez-Eŭropa Tempo	MET
CGS	centimetre–gram–second	centimetro–gramo–sekundo	CGS
CMOS	complementary metal–oxide–semiconductor	komplementa metaloksida duonkonduktilo	CMOS
COBOL	Common Business-oriented Language	Komuna Negoc-Orientita Lingvaĵo	Kobolo
CPU	Central Processing Unit	ĉefprocezilo, ĉefprocesoro, centra aparato	ĈP
CR	carriage return	ĉaretrevenigo	ĈR
CT	Computed Tomography	Komputila Tomografio	KT
CsE	csillagászati egység	astronomia unuo	AU
CSS	Cascading Style Sheets	Kaskadaj Stilfolioj	KSF
D	dél	sudo	S
DBMS	Data Base Management System	datumbaz-manipulilo	DBM
de.	délelōtt	antaŭtagmeze	atm.
DK	délkelet	sud-estosto	SE
DLT	Distributed Language Translation	Distribuita Lingvo-Tradukado	DLT
DNS	dezoxiribonukleinsav	desoksiribonuklea acido	DNA
DNS [2]	Domain Name Service	domajna nomservilo	DNS
DNy	délnyugat	sud-uesto	SU
dr.	doktor	doktoro	d-ro
DTD	Document Type Definition	dokumenttip-difino	DTD
du.	délután	posttagmeze	ptm.
DVD	Digital Versatile Disc	viddisko, lumdiskego	DVD

É	észak	nordo	N
éh.	és hansonlók, és hasonlóképpen	kaj similaj, kaj simile	ks, ks.
ÉK	északkelet	nord-oesto	NO
EKG	electrocardiograph	elektrokardiografo	EKG
ÉNy	északnyugat	nord-uesto	NU
EPROM	erasable programmable read only memory	viŝebla programebla nurlegebla memoro	EPROM
EQ	emotional quotient	kvociento de emocia inteligento	EQ
érk.	érkezés	alveturo	alv.
erl	erlang	erlango	erl
et.	elvtárs	kamarado	k-do
ETO	Egyetemes Tizedes Osztályozás	Universala Dekuma Klasifiko	UDK
F	farad	farado	F
f	femto-	femto-	f
f. é.	folyó év/évi	kuranta jaro, de la kuranta jaro	k.j.
FAQ	Frequently Asked Questions	oftaj demandoj	OD
FET	field effect transistor	kampefika transistoro	KET
ford.	fordította	tradukis, tradukita, traduko	tr., trad.
fszt.	földszint	teretaĝo	te.
Ft	forint	forinto	Ft
FTP	File Transfer Protocol	dosiertransiga protokolo	FTP
fve	fűzve	broŝurita	br.
g	gramm	gramo	g
GATT	General Agreement on Tariffs and Trade	Ĝenerala Konvencio pri Dogano kaj Komercio	GKDK
GC	garbage collector, szemétygyűjtő	makulaturilo, senrubigilo	mk
GDP	Gross Domestic Product	malneta enlanda produkto	MEP
GLCM	szárazföldi indítású manőverező robotrepülőgép	grunde lanĉebla krozmisilo	GLKM
gmk	gazdasági munkaközösség	ekonomia laborkomunumo	elk
GMT	Greenwich Mean Time	Grenviĉa Meza Tempo	GMT
GPL	General Public Licence	Ĝenerala Publika Permesilo	ĜPL
GPS	Global Positioning System	Tutmonda Pozicivirova/Loktrova Sistemo	TPS/TLS
gyik	gyakran ismétlődő kérdések	oftaj demandoj	od
h	óra	horo	h
ha	hektár	hektaro	ha
HD	High Definition	altdifina	AD
HÉV	Helyiérdekű Vasút	Regiona Fervojo	RFV
HIV	Human Immunodeficiency Virus	homa imun-insuficienciga viruso	HIV
HT	hypertext, hiperszöveg	hiperteksto	HT
HTM	HyperText Language	HiperTeksta Lingvo	HTM
HTML	HyperText Markup Language	HiperTeksta MarkoLingvo	HTML
http	HyperText Transfer Protocol	HiperTeksta Transsendo-Protokolo	http
i.e.	időszámításunk előtt	antaŭ nia eraro	a.n.e.
IBAN	International Bank Account Number	internacia bankkonto-numero	IBKN
IC	Integrated Circuit	integrica cirkvito	ico
IC	InterCity	InterCity	IC
id.	idősb, idősebb	pli maljuna	p.mjn.
ifj.	ifjabb	pli juna	p.jn.
ig.	igazgató	direktoro	dir.
ind.	indulás	forveturo	forv.
kb.	körülbelül	proksimume, ĉirkaŭ	pr. ĉ.
laser	Light Amplification by Stimulated Emission of	Lum-Amplifilo per Stimulata Eligo de Radioj	lasero

LED	Light-Emitting Diode	Lum-Emisia Diodo	LED
LGBT	lesbian, gay, bisexual and transgender	gejoj, lesboj, ambaŭseksemuloj kaj transeksuloj	GLAT
LSD	lizergsav-dietilamid	lizergatacida dietilamido	LSD
MESz	Magyarországi Esperanto Szövetség	Hungaria Esperanto-Asocio	HEA
NASK	Nord-Amerika Somera Kursaro	Nord-Amerika Somera Kursaro	NASK
NEST	Nyári Nudista Esperantista Tábor	Naturista Esperantista Somera Tendaro	NEST
NPIV	Nova Plena Vortaro de Esperanto	Nova Plena Vortaro de Esperanto	NPIV
PET	polietilén-tereftalát	polietilena tereftalato	PET
PGE	Az esperanto teljes nyelvtana	Plena Gramatiko de Esperanto	PGE
PIV	Képes esperanto nagyszótár	Plena Ilustrita Vortaro de Esperanto	PIV
PMEG	Az esperanto nyelvtan teljes kézikönyve	Plena Manlibro de Esperanta Gramatiko	PMEG
q.e.d.	quod erat demonstrandum	kio estis pruvota	k.e.p.
RAM	random-access memory	rektatinga memoro, labormemoro, ĉefmemoro	RAM
REF	Esperantista Familioj Találkozója	Renkontiĝo de Esperantistaj Familioj	REF
RISC	Reduced Instruction Set Computing	komputilo kun reduktita instrukciaro	KRI
RoLa	Rollende Landstraße	surtraka ŝoseo	RoLa
s. í. t.	s így tovább	kaj tiel plu	ktp, ktp.
SSD	Solid State Disk	solidstata disko	SSD
stb.	és a többi	kaj tiel plu	ktp, ktp.
stb.	s a többi	kaj ceteraj	kc., kc
UV	Egyetemes Szótár	Universala Vortaro	UV
VEB	Virtuális Esperanto Könyvtár	Virtuala Esperanto-Biblioteko	VEB
VIT	Világifjúsági Fesztivál	Mondjunulara Festivalo	MJF
ZEO	Zamenhof-esperanto-empléktárgy	Zamenhof-Esperanto-Objekto	ZEO

Szervezetek rövidítései / Sigloj de organizoj

AdE	Esperanto Akadémia	Akademio de Esperanto	AdE
AESZ	Afrikai Egységszervezet	Organizo por Afrika Unuiĝo	OAU
AI	Amnesty International	Amnestio Internacia	AI
AL	Arab Liga	Araba Ligo	AL
ALE	Esperanto Irodalmi Akadémia	Akademio Literatura de Esperanto	ALE
ASEAN	Association of Southeast Asian Nations	Asocio de Sudorient-Aziaj Nacioj	ASOAN
BET	Bolgár Esperanto Színház	Bulgara Esperanto-Teatro	BET
CDEL	Centro de Dokumentado kaj Esploro pri la Lingvo	Centro de Dokumentado kaj Esploro pri la Lingvo	CDEL
CED	Centro de Esploro kaj Dokumentado pri Mondaj	Centro de Esploro kaj Dokumentado pri Mondaj	CED
CJEU	Európai Unió Bírósága	Kortumo de Eŭropa Unio	KEU
COCOM	Coordinating Committee for Multilateral Export	Kunordiga Komitato por Orient-Okcidenta	KOKOM
DIVSz	Demokratikus Ifjúsági Világszövetség	Monda Federacio de Demokratia Junularo	MFDJ
EAE	Egyesült Arab Emírségek	Unuiĝintaj Arabaj Emirlandoj	UAE
EB	Európai Bizottság	Eŭropa Komisiono	EK
EBEÉ	Európai Biztonsági és Együttműködési Konferencia	Konferenco pri Sekureco kaj Kunlaboro en Eŭropo	KSKE
EBESZ	Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet	Organizo pri Sekureco kaj Kunlaboro en Eŭropo	OSKE
EBI	Nemzetközi Esperanto Könyvtár	Esperanta Biblioteko Internacia	EBI
EC	Esperanto Civitas	Esperanta Civito	EC
ECOSOC	Economic and Social Council	Ekonomia kaj Sociala Konsilio	EkoSoK
ECOSOC	Gazdasági és Szociális Tanács	Ekonomia kaj Sociala Konsilio	EKOSOC
EDC	Európai Védelmi Közösség	Eŭropa Defend-Komunumo	EDK
EDE	Európa-Demokrácia-Esperanto	Eŭropo-Demokratio-Esperanto	EDE
EEB	Európai Emberjogi Bíróság	Eŭropa Kortumo de Homaj Rajtoj	EKHR
EFTA	European Free Trade Association	Eŭropa Liber-Komerca Asocio	ELKA
EFTA	Európai Szabadkereskedelmi Társulás	Eŭropa Liber-Komerca Asocio	ELKA
EGK	Európai Gazdasági Közösség	Eŭropa Ekonomia Komunumo	EEK
EGMU	Európai Gazdasági és Monetáris Unió	Eŭropa Ekonomia kaj Mona Unio	EEMU
EGT	Európai Gazdasági Térség	Eŭropa Ekonomia Areo	EEA
EIB	Európai Beruházási Bank	Eŭropa Investobanko	EIB
EiT	Európai Tanács	Eŭropa Konsilio	EK
EK	Európai Közösség	Eŭropa Komunumo	EK
EK	Európai Közgyűlés	Eŭropa Asembleo	EA
EKB	Európai Központi Bank	Eŭropa Centra Banko	ECB
EKK	Esperanto Kulturális Központ	Kultura Centro Esperantista	KCE
EMU	Európai Monetáris Unió	Eŭropa Mona Unio	EMU
ENSZ	Egyesült Nemzetek Szövetsége	Unuiĝintaj Nacioj	UN, UNo
EP	Európai Parlament	Eŭropa Parlamento	EP
ERP	Esperanto Radikális Párt	Esperanta Radikala Partio	ERP
ESF	Esperantic Studies Foundation	Esperantic Studies Foundation	ESF
ESZAK	Európai Szén- és Acélközösség	Eŭropa Komunumo pri Karbo kaj Ŝtalo	EKKŜ
ET	Európa Tanács	Konsilio de Eŭropo	KE
EU	Európai Unió	Eŭropa Unio	EU
Euratom	Európai Atomenergia Közösség	Eŭropa Atom-Energia Komunumo	Eŭratomo
EUREKA	Európai Kutatási és Koordinációs Ügynökség	Eŭropa Reserĉa kaj Kunordiga Agentejo	EŬREKA
FAO	Food and Agriculture Organization	Nutraĵa kaj Agrikultura Organizo	NAO

FEL	Flamand Eszperantó Szövetség	Flandra Esperanto-Ligo	FEL
FVF	Fogyasztóvédelmi Főfelügyelőiség	Ĉefinspekto por Protekto de Konsumantoj	ĈPK
IAEM	Eszperantista Matematikusok Nemzetközi	Internacia Asocio de Esperantistaj Matematikistoj	IAEM
IALA	International Auxiliary Language Association	Internacia Helplingva Asocio	IALA
IBM	International Business Machines Corp.	Internacia Kompanio de Negocaj Maŝinoj	IBM
IBRD	International Bank for Reconstruction and	Internacia Banko por Rekonstruo kaj Evoluigo	IBRE
IEM	Nemzetközi Eszperantó Múzeum	Internacia Esperanto-Muzeo	IEM
IKU	Nemzetközi Kongresszusi Egyetem	Internacia Kongresa Universitato	IKU
IMF	International Monetary Fund, Nemzetközi	Internacia Mona Fonduso	IMF
IOE	Intézet az Eszperantó Hivatalos Bevezetéséért	Instituto por Oficialigo de Esperanto	IOE
IPE	Proletár Eszperantisták Internaciáléja	Internacio de Proleta Esperantistaro	IPE
ISU	Nemzetközi Nyári Egyetem	Internacia Somera Universitato	ISU
KB	Központi Bizottság	Centra Komitato	CK
KGST	Kölesönös Gazdasági Segítség Tanácsa	Konsilio de Ekonomia Interhelpo	KEI
LEA	Litván Eszperantó Szövetség	Litova Esperanto-Asocio	LEA
MESZ	Magyar/Magyarországi Eszperantó Szövetség	Hungara/Hungaria Esperanto-Asocio	HEA
MET	Magyarországi Eszperantó Tanács	Hungarlanda Esperanto-Konsilantaro	HEK
MSF	Médecins Sans Frontières, Orvosok Határok Nélkül	Kuracistoj sen Landlimoj	KSL
MTI	Magyar Távirati Iroda	Hungara Novaj-Agentejo	HNV
NATO	Észak-Atlanti Szerződés Szervezete	Nord-Atlantika Traktat-Organizo	NATO
NEI	Nemzetközi Eszperantó Intézet	Internacia Esperanto-Instituto	IEI
OECD	Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet	Organizo por Ekonomiaj Kunlaboro kaj Evoluigo	OEKE
OSIEK	Organiza Societo de Internaciaj Esperanto-	Organiza Societo de Internaciaj Esperanto-	OSIEK
PES	Eszperantista Könyvnyomtatási Társaság	Presa Esperantista Societo	PES
PFSz	Palesztinai Felszabadítási Szervezet	Palestina Liberiga Organizaĵo	PLO
SZSZK	Szovjet Szocialista Köztársaság	Soveta Socialista Respubliko	SSR
UEA	Eszperantó Világszövetség	Universala Esperanto-Asocio	UEA
UMEA	Orvosi Eszperantó Világszövetség	Universala Medicina Esperanto-Asocio	UMEA
UNCTAD	ENSZ Kereskedelmi és Fejlesztési Konferenciája	Konferenco de UN pri Komerco kaj Evoluigo	UNCTAD
Unesco	ENSZ Nevelésügyi, Tudományos és Kulturális	Unuiĝint-Naciara Edukada, Scienca kaj Kultura	Unesko
UNIDO	ENSZ Iparfejlesztési Szervezete	Organizo de UN pri Industria Evoluigo	UNIDO
WTO	World Trade Organization, Kereskedelmi	Monda Organizo pri Komerco	MOK

Országkódok / Landokodoj

Afganisztán (Afganio)	AF	Lettország (Latvio)	LV
Albánia (Albanio)	AL	Libanon (Libano)	LB
Algéria (Alĝerio)	DZ	Libéria (Liberio)	LR
Andorra (Andoro)	AD	Líbia (Libio)	LY
Angola (Angolo)	AO	Liechtenstein (Liĥtenŝtejno)	LI
Antigua és Barbuda (Antigvo kaj Barbudo)	AG	Litvánia (Litovio)	LT
Argentína (Argentino)	AR	Luxemburg (Luksemburgo)	LU
Ausztrália (Aŭstralio)	AU	Macedónia (Makedonio)	MK
Ausztria (Aŭstrio)	AT	Madagaszkár (Madagaskaro)	MG
Azerbajdzsán (Azerbajĝano)	AZ	Magyarország (Hungario)	HU
Bahama-szigetek (Bahamoj)	BS	Malajzia (Malajzio)	MY
Bahrein (Barejno)	BH	Malawi (Malavio)	MW
Banglades (Bangladeŝo)	BD	Maldív-szigetek (Maldivoj)	MV
Barbados (Barbado)	BB	Mali (Malio)	ML
Belgium (Belgio)	BE	Marokkó (Maroko)	MA
Belize (Belizo)	BZ	Marshall-szigetek (Marŝalaj Insuloj)	MH
Benin (Benino)	BJ	Mauritánia (Maŭritanio)	MR
Bhután (Butano)	BT	Mauritius (Maŭricio)	MU
Bissau-Guinea (Gvineo-Bisaŭo)	GW	Málta (Malto)	MT
Bolívia (Bolivio)	BO	Mexikó (Meksiko)	MX
Bosnia-Hercegovina (Bosnio kaj Hercegovino)	BA	Mikronézia (Mikronezio)	FM
Botswana (Bocvano)	BW	Moldova (Moldavio)	MD
Brazília (Brazilo)	BR	Monaco (Monako)	MC
Brunei (Brunejo)	BN	Mongólia (Mongolio)	MN
Bulgária (Bulgario)	BG	Montenegró (Montenegro)	ME
Burkina Faso (Burkinio)	BF	Mozambik (Mozambiko)	MZ
Burundi (Burundo)	BI	Mianmar (Birmo, Mjanmao)	MM
Chile (Ĉilio)	CL	Namíbia (Namibio)	NA
Ciprus (Kipro)	CY	Nauru (Nauro)	NR
Comore-szigetek (Komoroj)	KM	Nepál (Nepalo)	NP
Costa Rica (Kostariko)	CR	Németország (Germanio)	DE
Csád (Ĉado)	TD	Nicaragua (Nikaragvo)	NI
Csehország (Ĉeĥio)	CZ	Niger (Niĝero)	NE
Dánia (Danio)	DK	Nigéria (Niĝerio)	NG
Dél-afrikai Köztársaság (Sud-Afrika)	ZA	Norvégia (Norvegio)	NO
Dél-Korea (Sud-Koreio)	KR	Olaszország (Italio)	IT
Dominikai Közöség (Dominiko)	DM	Omán (Omano)	OM
Dominikai Köztársaság (Dominika Respubliko)	DO	Oroszország (Rusio)	RU
Dzsibuti (Ĝibutio)	DJ	Örményország (Armenio)	AM
Ecuador (Ekvadoro)	EC	Pakisztán (Pakistano)	PK
Egyenlítői-Guinea (Ekvatora Gvineo)	GQ	Palau (Palaŭo)	PW
Egy. Arab Emírségek (Unuiĝintaj Arabaj Emirlandoj)	AE	Panama (Panamo)	PA
Egyesült Királyság (Britio)	GB	Paraguay (Paragvajo)	PY
Egyiptom (Egiptio)	EG	Pápua Új-Guinea (Papuo-Nov-Gvineo)	PG
Elefántcsontpart (Eburbordo)	CI	Peru (Peruo)	PE
Eritrea (Eritreo)	ER	Portugália (Portugalio)	PT
Etiópia (Etiopio)	ET	Románia (Rumanio)	RO
Észak-Korea (Nord-Koreio)	KP	Ruanda (Ruando)	RW

Észtország (Estonio)	EE	S. Kitts és Nevis (Sankta Kristoforo kaj Neviso)	KN
Fehéroroszország (Belorusio)	BY	Saint Lucia (Sankta Lucio)	LC
Fidzsi (Fiĝioj)	FJ	S. Vincent és Gr.-sz. (S.-Vincenzo kaj Grenadinoj)	VC
Finnország (Finnlando)	FI	Salamon-szigetek (Salomonoj)	SB
Franciaország (Francio)	FR	Salvador (Salvadoro)	SV
Fülöp-szigetek (Filipinoj)	PH	San Marino (Sanmarino)	SM
Gabon (Gabono)	GA	São Tomé és Príncipe (Sao Tomeo kaj Principeo)	ST
Gambia (Gambio)	GM	Seychelle-szigetek (Sejšeloj)	SC
Ghána (Ganao)	GH	Sierra Leone (Sieraleono)	SL
Görögország (Grekio)	GR	Spanyolország (Hispanio)	ES
Grenada (Grenado)	GD	Srí Lanka (Srilanko)	LK
Grúzia (Kartvelio)	GE	Suriname (Surinamo)	SR
Guatemala (Gvatemalo)	GT	Svájc (Svislando)	CH
Guinea (Gvineo)	GN	Svédország (Svedio)	SE
Guyana (Gujano)	GY	Szamoá (Samoo)	WS
Haiti (Haitio)	HT	Szaúd-Arábia (Saudio)	SA
Hollandia (Nederlando)	NL	Szenegál (Senegalo)	SN
Honduras (Honduro)	HN	Szerbia (Serbio)	RS
Horvátország (Kroatio)	HR	Szingapúr (Singapuro)	SG
India (Hindio)	IN	Szíria (Sirio)	SY
Indonézia (Indonezio)	ID	Szlovákia (Slovakio)	SK
Irak (Irako)	IQ	Szlovénia (Slovenio)	SI
Irán (Irano)	IR	Szomália (Somalio)	SO
Izland (Islando)	IS	Szudán (Sudano)	SD
Izrael (Israelo)	IL	Szváziföld (Svazilando)	SZ
Írország (Irlando)	IE	Tádzsikisztán (Taĝikio)	TJ
Jamaica (Jamajko)	JM	Tanzánia (Tanzanio)	TZ
Japán (Japanio)	JP	Thaiföld (Tajlando)	TH
Jemen (Jemeno)	YE	Togo (Togolando)	TG
Jordánia (Jordanio)	JO	Tonga (Tongo)	TO
Kambodzsa (Kamboĝo)	KH	Törökország (Turkio)	TR
Kamerun (Kameruno)	CM	Trinidad és Tobago (Trinidado kaj Tobago)	TT
Kanada (Kanado)	CA	Tunézia (Tunizio)	TN
Katar (Kataro)	QA	Tuvalu (Tuvalo)	TV
Kazahsztán (Kazaĥio)	KZ	Türkmenisztán (Turkmenio)	TM
Kelet-Timor (Orienta Timoro)	TL	USA (Usono)	US
Kenya (Kenjo)	KE	Uganda (Ugando)	UG
Kína (Ĉinio)	CN	Ukrajna (Ukrainio)	UA
Kirgizisztán (Kirgizio)	KG	Uruguay (Urugvajo)	UY
Kiribati (Kiribato)	KI	Új-Zéland (Nov-Zelando)	NZ
Kolumbia (Kolombio)	CO	Ūzbekisztán (Uzbekio)	UZ
Kongói Dem. Közt. (Demokratia Respubliko Kongo)	CD	Vanuatu (Vanuatu)	VU
Kongói Köztársaság (Respubliko Kongo)	CG	Vatikán (Vatikano)	VA
Közép-Afrika (Centr-Afrikó)	CF	Venezuela (Venezuelo)	VE
Kuba (Kubo)	CU	Vietnam (Vjetnamio)	VN
Kuvait (Kuvajto)	KW	Zambia (Zambio)	ZM
Laosz (Laoso)	LA	Zimbabwe (Zimbabvo)	ZW
Lengyelország (Pollando)	PL	Zöld-foki Köztársaság (Kaboverdo)	CV
Lesotho (Lesoto)	LS		